

MORMÂNTUL LUI COLUMB

Miguel Ruiz Montañez

NICULESCU

MIGUEL RUIZ MONTAÑEZ

MORMÂNTUL LUI COLUMB

Traducere din limba spaniolă de Theodora Dincov

NICULESCU

Tatălui meu, care a început o lungă călătorie spre necunoscut.

Evenimente istorice

Evenimentele istorice descrise în această carte sunt adevărate.

Monumentele, pietrele funerare, inscripțiile și, în general, toate referințele folosite în această operă, inclusiv citatele lui Columb însuși, sunt adevărate.

Cristofor Columb, Amiralul Atlanticului, este unul dintre personajele istorice cele mai enigmatice și mai controversate.

În timpul vieții, și-a creat el însuși o imagine contradictorie și ambiguă cu privire la propria persoană.

De nicio altă personalitate din istoria lumii nu se mai discută, așa cum se discută despre el, despre locul nașterii sale și locul unde este înmormântat.

Deși este considerat pretutindeni ca fiind descoperitorul Lumii Noi, există multe mistere nerezolvate.

Cine era omul care i-a dat ocol Pământului?

1

Santo Domingo

Republica Dominicană

”Cerurile să se milostivească și pământul să plângă pentru mine.”

Scrisoarea lui Cristofor Columb către Regii Catolici, Jamaica,

7 iulie 1503

Furtuna tropicală măturase tot orașul, fără să provoace prea mari pagube. Un lac improvizat, creat de ploaia puternică, s-a transformat în câteva clipe într-o baltă mare, plină de noroi, chiar în fața intrării dărăpănate a comisariatului.

Edwin Tavares, șeful echipei de investigații a departamentului de poliție științifică al Republicii Dominicane, cerceta printre jaluzelele biroului său modest starea drumului după trecerea furtunii. Noroiul amestecat cu crengile rupte de vânt nu împiedica circulația mașinilor, care treceau la acea oră din noapte în coloane neregulate, încercând să evite trunchiurile mari ce căzuseră pe șosea.

A oprit calculatorul și și-a luat haina. Cu mâna pe clanță, a observat că telefonul mobil îi vibrează puternic în buzunarul de la pantaloni. Apelul provenea de la influentul comandant general al poliției, în a cărei subordine se afla, printre altele, și departamentul său.

- Tocmai mă duceam spre casă, șefule, spuse polițistul.
- Nici să nu te gândești. Vino la Far, îi ordonă.
- E ceva urgent? întrebă inspectorul.
- A fost spart mormântul lui Columb și s-au furat toate osemintele.

Nu-i venea să creadă. Supunându-se ordinelor, s-a repezit în stradă în timp ce-și puneă în grabă haina și-și aranja cravata, lucru care i-a dat o senzație neplăcută de sufocare. Ca și cum n-ar fi fost de ajuns, din cauza umidității de afară, cămașa albă de bumbac i s-a lipit imediat de corp. Acest tip de uniformă era obligatoriu, iar un inspector atât de exigent ca el nu putea să încalce ordinele impuse de organigrama națională.

Cum s-a urcat în mașină, a deschis geamurile, ca să intre aerul nopții în interiorul vehiculului deteriorat. Salariul nu prea îi ajungea și, pe lângă asta, devalorizarea peso-ului dominican provocase o inflație puternică, ducând la majorarea prețurilor produselor și

serviciilor. Dominicanii treceau printr-o perioadă de criză, pe care o resimțea și el, mai ales din cauza prețului ridicat al benzinei, dar și al tuturor materiilor prime importate.

S-a îndreptat spre centrul imensei capitale dominicane, care devenise orașul cel mai important din Caraibe, având mai mult de două milioane de locuitori. Dacă și-ar fi ridicat privirea, Exploratorul nu și-ar fi putut crede ochilor la vederea magnificului oraș care se ridica pe malurile râului Ozama, acolo unde, cu cinci sute de ani în urmă, el și oamenii lui debarcaseră prima dată.

Edwin fusese întotdeauna pasionat de Primul

Oraș al Americii, o urbe care trăia din propriile ei amintiri. Culoarea închisă a pielii sale și multe trăsături de caracter erau rezultatul celui mai puternic amestec de rase, ce avusese loc pe acea insulă, după sosirea spaniolilor. Trecutul glorios al țării lui era un motiv de mândrie pentru el și pentru toți dominicanii.

Cufundat în gânduri, a intrat în zona colonială, exact în locul unde se găseau toate vestigiile acelei fapte mărețe: castelul lui Columb, piața Spaniei, fortăreața Ozama și, mai ales, Prima Catedrală a Americii, un adevărat simbol al Lumii Noi. Șeful lui îi ordonase să vină la Farul lui Columb, mormântul modern ridicat în onoarea descoperirii Americii cu ocazia celui de-al Cincilea Centenar.

Traficul intens, zgomotul continuu și aglomerația persistau și la acea oră din noapte, din cauza stării proaste a carosabilului după furtună. Ajungând aproape de uriașul monument funerar, a încetinit când a observat puzderia de lumini și de agenți de poliție care îl înconjurau și deviau traficul spre alte străzi.

Numărul mare de mașini de poliție, cu girofarurile pornite, l-a făcut să se gândească că într-adevăr se petrecuse ceva important în acea noapte. Și-a continuat drumul pe jos, măsurând enorma siluetă piramidală a monumentului și admirând acuratețea și simplitatea liniilor edificiului în formă de cruce, cu un singur etaj. Aproape de locul cu pricina, s-a gândit din nou că nu-i plăcea deloc uriașul colos din ciment și marmură în care președintele Balaguer hotărâse să amplaseze mausoleul și mormântul Exploratorului.

Când a ajuns la intrarea în clădire, s-a întâlnit cu șefii poliției dominicane, precum și cu secretarul de stat din Ministerul Culturii, Altagracia Bellido. Nu mai avusese un caz asemănător până acum, de aceea a tras aer în piept înainte să se apropie și să stea de vorbă cu un comitet de primire atât de distins.

Comandantul poliției naționale l-a salutat mai grav decât de obicei, ceea ce l-a făcut pe Edwin să tragă din nou aer în piept, după mai puțin de cinci secunde. Apoi l-a apucat de braț fără să-i spună niciun cuvânt și au intrat în Far, unde se afla mausoleul, fără să-l prezinte secretarului de stat din Ministerul Culturii, frumoasa și eleganta Altagracia, binecunoscută în mediile de comunicare dominicane, dar necunoscută lui Edwin, care nu mai avusese ocazia de a investiga o infracțiune legată de prestigiosul ansamblu de opere de artă ce aparținea Statului.

În Far, comandantul general al poliției a continuat să-l strângă puternic de braț pe subalternul său și să-l conducă spre mormânt.

Mausoleul impunător al lui Columb îl impresionase întotdeauna, poate datorită aspectului măreț, foarte diferit de clădirea inexpressivă în care se afla. Înălțimea spectaculoasă de peste nouă metri, nenumăratele piese de marmură de Carrara și stilul

predominant gotic îi dădeau o înfățișare solemnă, completată de prezența unei figuri feminine încadrate de patru lei uriași de bronz, simbolul Republicii Dominicane.

În timp ce șeful său îl trăgea spre un loc anume, încerca să-și imagineze motivul pentru care cineva ar vrea să fure osemintele Descoperitorului Americii. S-a gândit că poate fuseseră de asemenea furate vreun tablou sau vreuna dintre neprețuitele vestigii arheologice aflate în expozițiile permanente.

Itinerarul rapid în istoria lui Columb s-a terminat brusc când au ajuns unde dorea comandantul general al poliției.

- Ai întârziat mai mult decât mă așteptam, vociferă el în timp ce-l măsura din cap până în picioare pe polițist, să vadă dacă este îmbrăcat conform regulamentului.

- Știți că biroul meu este departe și că se circulă greu din cauza furtunii. Ce s-a întâmplat aici? întrebă, în timp ce inspecta împrejurimile mormântului.

- A murit un guachimán¹, iar celălalt este în spital, cu două gloanțe în piept. A fost un schimb de focuri și unul dintre hoți a încasat cel puțin un glonț în picior, mormăi șeful.

- Și ce-au furat? Nu mi se pare că lipsesc lucruri de valoare, spuse Edwin în timp ce continua să scruteze locul.

- Când au ajuns guachimanii, hoții scoteau ceva din interiorul mormântului lui Cristofor Columb.

Comandantul general al poliției a arătat cu degetul spre o gaură făcută în mormânt. Edwin a observat un loc prin care se putea ajunge la ceva ce semăna cu o nișă destul de întunecoasă și care mirosea puternic a mușchi.

- Și au luat ceva? Nu par să fie stricăciuni mari.

- Păi, nici mai mult, nici mai puțin decât urna ce conține rămășițele lui Cristofor Columb.

- Dar n-au luat nimic de valoare? Vreun obiect din aur sau ceva asemănător?

- Absolut nimic. Tipii ăștia știau ce fac. Au venit pentru ceva anume. Au furat chiar rămășițele Amiralului.

- Dar cum știți asta dacă încă nu s-a făcut o anchetă detaliată? întrebă polițistul care vedea cum zeci de adjutanți verificau zona.

1 Guachimán: din englezescul watchman, agent de pază. (n.a.)

- Fiindcă hoții au lăsat parafa lui Columb pe peretele exterior al edificiului, a răspuns Altagracia Bellido din spatele inspectorului, și, după cum știți, acesta este unul din cele mai mari mistere pe care le-am moștenit de la Marele Amiral: propria lui semnătură.

Edwin a simțit un fior rece, ca și cum Columb însuși i-ar fi șoptit din mormânt.

2 Santo Domingo

"Don Diego, fiul meu, sau oricare altul care va ajunge la vârsta majoratului, după ce a împlinit vârsta și este major, să semneze cu semnătura mea, cea pe care o folosesc acum, care este un X cu un S deasupra și un M cu un A roman și cu un S deasupra, cu linii și virgule, așa cum fac eu acum..."

Cristofor Columb, Actul de constituire al testamentului său,

22 februarie 1498

mbasadorul spaniol în Republica Dominicană i-a invitat pe toți cei prezenți să ia loc în sala

A

de consiliu a ambasadei. Problema era în mod cert de competență dominicană, cu toate că era evident că furtul unor rămășițe din columbarul artizanului Imperiului colonial Spaniol atrăgea foarte mult interesul Statului spaniol.

La întâlnire erau prezenți comandantul general al poliției dominicane, mai mulți aghiotanți cu un aspect militar impunător, dar elegant, dat de uniforme rigide, secretarul de stat din Ministerul Culturii, Altagracia Bellido și Edwin Tavares, ca reprezentant al poliției științifice.

Deși căldura era de-a dreptul insuportabilă afară, în ambasadă era foarte plăcut datorită aerului condiționat. Clădirea, situată într-o zonă centrală a capitalei dominicane, era unul dintre cele mai impunătoare imobile de pe bulevardul Independenței, aflat nu departe de zona colonială.

Ambasadorul a început prin a mulțumi întregii asistențe pentru prezența la întâlnire, la două zile după producerea furtului din mormântul lui Columb. Întâmplarea zguduise opinia publică atât în interiorul, cât și în afara țării. Ziarele naționale și străine dăduseră glas știrii și redeschiseseră discuția și controversa privind posibilul sit al rămășițelor autentice ale omului care a unit două lumi.

- Vreau să vă anunț că Ministerul spaniol al Culturii este foarte îngrijorat de ce s-a întâmplat în Far în această săptămână. După cum știți, tot ce are legătură cu Amiralul prezintă un mare interes pentru Statul spaniol.

- Dumneavoastră știți, domnule ambasador, că puteți conta pe ajutorul nostru în orice veți avea nevoie sau veți dori să cunoașteți în legătură cu incidentul acesta, interveni Altagracia, îndreptându-și privirea spre toți cei prezenți.

- În ceea ce privește Statul spaniol, poziția oficială cu privire la rămășițele autentice ale lui Cristofor Columb este că ele sunt cele din mormântul aflat în catedrala din Sevilla. Am demonstrat acest lucru inclusiv cu probe ADN. După părerea noastră, datele obținute prin această tehnică nu prezintă niciun fel de îndoială, spuse ambasadorul pe un ton cât se poate de serios. Cu toate acestea, dispariția osemintelor conservate în această țară, adică a rămășițelor despre care dumneavoastră pretindeți de mai bine de o sută de ani că sunt cele autentice, reprezintă un fapt semnificativ în rezolvarea misterului amplasamentului real și, prin urmare, ne interesează.

- În orice caz, poliția dorește să spună că incidentul este exclusiv de competența noastră și că, pentru moment, nu putem să facem publice detaliile furtului, dat fiind că ancheta este încă deschisă, replică comandantul poliției naționale, ridicând tonul.

- Probabil că vă veți schimba părerea odată ce vă voi explica interesul nostru special pentru acest subiect, afirmă ambasadorul, răsfoind neliniștit niște hârtii de pe masă.

Comandantul general al poliției dominicane se foia în fotoliu, în impresionanta sală de consiliu a ambasadei Spaniei. Tocmai când a reușit să-și găsească o poziție mulțumitoare, s-a deschis ușa și a intrat un bărbat înalt, îmbrăcat într-un elegant costum gri.

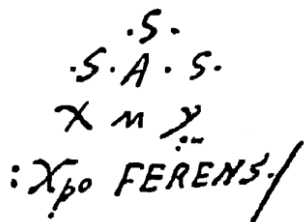
- Permiteți-mi să vi-l prezint pe domnul Andrés Oliver, ofițer al poliției științifice din Spania, spuse ambasadorul.

Toți cei de față și-au îndreptat privirile spre anchetatorul chipeș, încercând să-și imagineze ce căuta un polițist spaniol acolo, într-o problemă care nu privea decât Republica Dominicană.

Zâmbetul abia schițat al spaniolului trăda faptul că trecuse prin multe situații de genul acesta în viața sa și că nu-l deranja prezența conducerii poliției dominicane la întâlnire.

Oliver i-a salutat pe toți cei prezenți și a coborât un ecran din capătul sălii de ședințe, moment în care s-au stins toate luminile. Imediat a apărut pe ecran o imagine cu niște semne pe care toată lumea le-a recunoscut¹:

1 Semnătura originală a lui Cristofor Columb. (n.a.)

The image shows a handwritten signature in dark ink. At the top, there are three 'S' characters arranged in a triangular pattern. Below them are the letters 'A' and 'S' separated by a dot. Underneath that is a row of three characters: 'X', 'm', and 'y'. At the bottom, the word 'FERENS' is written in a stylized, slightly slanted font, followed by a diagonal slash.

Semnătura primului Amiral al Atlanticului, Cristofor Columb, a apărut pe ecran în linii clare și deslușite, ce coincideau exact cu inscripția de pe mausoleu, făcută de hoți după furtul din urmă cu două zile.

- După cum știți, această semnătură a Amiralului coincide cu cea care se află momentan pe fațada Farului, afirmă Oliver.

Un murmur puternic a traversat încăperea, ambasadorul fiind nevoit să îi roage să facă liniște pentru a putea urmări explicațiile anchetatorului spaniol.

- Semnătura Amiralului a constituit de-a lungul timpului unul dintre cele mai mari mistere din jurul descoperirii Lumii Noi, a continuat el. Dar nu este singura enigmă existentă cu privire la viața faimosului nostru marinar, chiar și după moartea sa rămânând nerezolvate multe necunoscute.

- Nu suntem aici ca să primim o lecție de istorie, i-a atras atenția comandantul general al poliției dominicane, vizibil deranjat.

- Nu, dar noi credem că informațiile pe care le deținem cu privire la anumite fapte pot fi de ajutor în rezolvarea problemei pe care o aveți dumneavoastră în prezent.

- Continuați, îl rugă ambasadorul.

Oliver le-a arătat că ciudata semnătură a Amiralului, în formă de triunghi, făcuse timp de sute de ani obiectul unor interpretări diferite printre cercetători și istorici. Până în acea clipă, nu se găsisese o interpretare logică a semnelor din ea. Mai precis, această formă a parafei sale era cea folosită de Columb în scrisorile către fiul său, Diego.

Cei de față au putut să observe că semnătura originală a Amiralului conținea trei "s"-uri ce formau un triunghi în centrul căruia apărea un "a". Imediat mai jos era un "x" urmat de un "m" și apoi de un "y". Toate literele, scrise cu majuscule, erau în mod ciudat înconjurate de o serie de puncte și semne indescifrabile.

Cu toate acestea, continua să explice anchetatorul, partea cea mai semnificativă se afla la baza triunghiului: ":Xpo FERENS./"

- Dacă facem abstracție de semnele de punctuație, semnătura lui Columb se poate citi după cum urmează:

S

S A S

X M Y Xpo FERENS

- Am studiat și noi în țară, ani întregi, semnătura Amiralului, dar nu am ajuns la nicio concluzie privind semnificația ei, a explicat secretarul de stat, încercând să își dea seama unde vrea să ajungă Oliver.

- Această semnătură este ceea ce am putea numi un logograf, aranjat probabil în formă de hieroglifă, explică anchetatorul spaniol. Adică este o enigmă nerezolvată pe care cineva a vrut s-o folosească ca să lase o dovadă a furtului, dintr-un motiv încă necunoscut.

- Unele teorii recente arată că poate fi vorba de o formulă religioasă, legată de posibila origine evreiască a lui Columb sau de o dezvăluire a catolicismului său. În orice caz, totul este un mister, hotărî ambasadorul.

- Este important să subliniem următoarele: Columb acorda o importanță deosebită semnăturii sale, cerând să fie reprodusă inclusiv de moștenitorii săi după ce aceștia împlineau majoratul. Unii istorici cred că această semnătură triunghiulară nu este decât rodul unei simbolistici ciudate în care credea Amiralul, alții sunt de părere că a vrut să le lase un mesaj moștenitorilor săi, cerându-le prin testament să semneze la fel, explică anchetatorul.

- Și care este părerea dumneavoastră? întrebă

Altagracia.

- Eu cred că Amiralul a vrut să le lase un mesaj ascuns moștenitorilor săi, astfel ca semnătura sa, reprodusă de generațiile viitoare, să scoată la iveală o informație relevantă... spuse Andrés Oliver, gânditor.

Ambasadorul s-a ridicat și, cu un gest plin de seriozitate, le-a propus:

- Intenția noastră este să lucrăm deschis cu dumneavoastră, astfel încât fiecare dintre noi să știe ce s-a întâmplat în mausoleul dominican și de ce anume a luat cineva niște oseminte în loc să fure una dintre numeroasele comori arheologice care se găsesc în Far.

- Totul mi se pare foarte chëvere¹, domnilor, strigă comandantul general al poliției dominicane, ridicând tonul, dar ce legătură are asta cu furtul unor oseminte din mausoleul nostru? Și mai ales, domnule Oliver, de ce vă interesează pe dumneavoastră și poliția spaniolă furtul unor oseminte din țara noastră?

- Ni s-au furat și nouă osemintele lui Columb, iar acum, pe fațada catedralei din Sevilla, se vede de asemenea semnătura Amiralului, așa cum s-a întâmplat și aici.

Oliver a închis ecranul și un murmur puternic a traversat adunarea.

1 Simpatîc, drăguț. (n.a.)

3 Santo Domingo

"Era mai degrabă înalt, decât mijlociu de statură; fața era prelungă și impunea respect; nasul, acvilin, ochii, albaștri; culoarea pielii, albă, cu tentă roșcovană; barba și părul, pe când era flăcău, erau blonde, dar, cum greutățile l-au ajuns repede, a încărunțit."

Hernando Columb, Istoria Amiralului, 1537

telefonul lui Edwin Tavares a sunat tare, în timp ce acesta își servea binemeritul rom de

T

la prânz, pe strada El Conde. Țărâitul aparatului a speriat mulți clienți care priveau îngândurați mulțimea de oameni de toate rasele și condițiile sociale. Cea mai mare stradă comercială a orașului, transformată ad-hoc în pasarelă pentru modele, era locul perfect în care majoritatea dominicanelor puteau să-și etaleze silueta zveltă. Felul în care mergeau femeile din țara lui îi amintea mereu lui Edwin de legănatul delicat al palmierilor pe frumoasele plaje scăldate de valurile Mării Caraibelor.

Înainte de a pleca, a observat că se adunase o mulțime de nori pe cer, cât stătuse el la masă. După culoarea lor cenușie, și-a dat seama că se apropie ploaia, care va fi fără îndoială foarte bine primită de dominicani, sufocați de căldura copleșitoare.

Se afla la câțiva metri de catedrală și de sala consistorială a primăriei din Santo Domingo, unde Altagracia Bellido îl convocase la o ședință de lucru împreună cu anchetatorul spaniol Andrés Oliver. A plătit nota și și-a pus haina fără nicio tragere de inimă. Clădirea, de culoare albă, situată la intersecția străzii El Conde cu Arhiepiscop Meriño, în plină zonă colonială, era o dovadă în plus a trecutului glorios al Republicii Dominicane și o operă arhitecturală care creștea valoarea monumentală a Primului Oraș al Americii. Spaniolii construiseră acolo prima primărie din Lumea Nouă. Urcând scările, a văzut picturile originale de pe pereți, care reprezentau diferite scene cu colonizatorii spanioli, în timp ce le predicau Evanghelia indigenilor sau, în altele, luptau împotriva lor. I s-a năzărit ideea că ancheta în curs de desfășurare avea legătură cu acele scene și cu persoanele care trăiseră acele episoade în urmă cu cinci sute de ani.

Când a ajuns în fața biroului principal din clădirea consistorială, l-a întâmpinat asistenta secretarului de stat, care l-a condus într-o sală de ședințe învecinată. Trecând pe un coridor îngust, Edwin a observat că la capătul acestuia îl așteaptă Altagracia și anchetatorul spaniol.

- Domnilor, vreau să vă spun că sindicul¹ din Santo Domingo ne-a cedat acest spațiu, format din trei birouri independente și această sală de ședințe, unde vom lucra împreună până la rezolvarea cazului, îi informă femeia.

1 Primar. (n.a.)

Birourile erau destul de mari și erau dotate cu calculatoare și imprimante. Spaniolul a observat că în fiecare dintre ele se afla câte un tablou imens, înfățișându-l pe președinte în diferite posturi.

- De asemenea, vreau să vă aduc la cunoștință că președintele Republicii Dominicane i-a trimis o scrisoare ministrului spaniol al Culturii, prin care îi oferă tot sprijinul nostru în rezolvarea acestui caz, pentru binele ambelor țări.

Edwin și-a dat jos sacoul după ce a văzut că spaniolul făcuse același lucru.

- Nu putem să avem un birou dotat cu aer condiționat? întrebă dominicanul, lac de sudoare.

- Am ales acest loc pentru că este în zona colonială, foarte aproape de diversele muzee și arhive de unde putem afla informații relevante pentru rezolvarea cazului.

- Mie mi se pare o așezare excelentă, conchise anchetatorul spaniol, privind în jurul său.

Odată încheiată discuția despre noile birouri, Altagracia a proiectat o prezentare pe ecranul din birou.

- În regulă, domnilor. În conformitate cu ordinele președintelui, țara noastră a acceptat propunerea de realizare a unei anchete comune. Regulile jocului sunt următoarele: în primul rând, eu voi răspunde de investigație și voi coordona toate activitățile. Prin urmare, dumneavoastră vă supuneți ordinelor mele. În al doilea rând, toate informațiile de care dispuneți și pe care le veți obține trebuie să mi se aducă imediat la cunoștință și acest lucru este valabil mai ales pentru dumneavoastră, domnule Oliver. În al treilea rând, probele fizice obținute vor fi proprietatea guvernului dominican, fără niciun fel de discuții. Este clar?

- Perfect, spuse Oliver, dând din cap în semn de încuviințare.

- Sigur, sigur, zise Edwin, văzând că așteptau răspunsul lui.

- Bine, acestea fiind spuse, o să vă rog, domnule Tavares, să ne prezentați ultimele indicii.

Polițistul dominican le-a explicat că sunt pe urmele a două persoane care închiriaseră o mașină de pe Aeroportul Americilor, cu două zile înainte de furt. Mașina suspectă, o yipeta 1 neagră marca Toyota, de fabricație recentă, deci un model nu foarte des întâlnit pe străzile capitalei, fusese văzută în apropierea mausoleului în noaptea furtului. Poliția se concentra pe căutarea acelui autovehicul și cerceta spitalele, având în vedere că unul dintre hoți fusese împușcat de agenții de pază. Pentru moment, nu se găsisese nimic.

- Poate că ar fi bine să începem ancheta cu reexaminarea informațiilor pe care le dețin ambele țări cu privire la rămășițele lui Columb, ce credeți? propuse Altigracia.

Andrés Oliver a început să le explice că s-a dovedit faptul că Cristofor Columb a murit la Valladolid, pe 20 mai 1506. După trei ani de la moartea și înmormântarea sa, cadavrul a fost exhumat și mutat la Sevilla, unde a rămas mulți ani.

Ulterior, văduva fiului său Diego, doña María de Toledo y Rojas, a încercat ani de-a rândul să mute rămășițele soțului său și pe cele ale Amiralului la Santo Domingo, primul mare oraș al Lumii Noi, care devenise atunci centrul tuturor operațiunilor spaniolilor în Caraibe.

- Probabil se întâmpla în anul 1544, își continuă el prezentarea. Primul mare lăcaș de cult al Lumii Noi era deja construit în acea perioadă, ceea ce i-a motivat pe moștenitorii Exploratorului să aducă resturile aici, la Santo Domingo, în conformitate cu

1Automobil asemănător jeep-ului (n.a.)

—dorința sa, pe care se pare că le-a comunicat-o în diferite momente celor dragi lui. Prin urmare, aici au fost îngropați Cristofor Columb și fiul său, spre slava amândurora. Cesiunea temporară a insulei La Española către Franța, în 1795, continuă el, a făcut ca rămășițele Amiralului să fie mutate în Cuba, pentru a rămâne pe pământ strămoșesc.

Șederea lui Columb în Cuba s-a încheiat în 1898, când Spania a pierdut ultima mare colonie pe care o deținea în Caraibe. Din nou, rămășițele pământești au făcut o călătorie peste ocean și s-au oprit, de data aceasta definitiv, la catedrala din Sevilla, unde, conform versiunii spaniole, au rămas până în zilele noastre, își încheie prezentarea Andrés Oliver.

Secretarul de stat a confirmat că versiunea dominicană este cu totul diferită. În 1795, după ce La Española a căzut în mâinile francezilor, spaniolii au mutat niște rămășițe în Havana. Până aici, totul era clar. Însă, aproximativ o sută de ani mai târziu, mai precis în 1877, câțiva muncitori care lucrau la restaurarea catedralei din Santo Domingo au re-

deschis mormântul, dând peste o cameră funerară ascunsă. După obținerea autorizației de deschidere a noii și surprinzătoarei descoperiri, autoritățile dominicane au găsit un sicriu ce conținea fragmente de oase și o placă pe care era inscripționată fraza: "Aici odihnesc rămășițele Primului Amiral, Cristofor Columb."

- Acest fapt a fost atestat documentar de numeroase personalități dominicane și este acceptat ca fiind adevărat în comunitatea științifică internațională, explică Altagracia, încercând să-l convingă pe spaniol. Teza dominicană susținută încă de atunci arată că rămășițele care au fost trimise în Cuba erau ale lui Diego Columb, fiul Amiralului, care fusese îngropat în catedrală, aproape de mormântul tatălui său. Alte surse susțin că rămășițele trimise pe insula vecină ar putea să îi aparțină oricăruia dintre membrii familiei Columb, dat fiind că în panteonul din Prima Catedrală a Americii au mai fost îngropați și alți descendenți ai lui.

- Conform teoriei dominicane, de ce s-a făcut o eroare atât de grosolană într-un subiect atât de important cum este acesta? întrebă spaniolul, încercând s-o pună în încurcătură pe Altagracia cu o poveste pe care el o cunoștea bine.

- Există mai multe teorii, dar trebuie să punem problema în contextul istoric și să înțelegem transformarea acestei insule pe parcursul secolelor al XVI-lea și al XVII-lea, răspunse Altagracia. Astfel, conform tezei dominicane, eroarea făcută în identificarea rămășițelor trimise în Cuba s-a întâmplat când Francis Drake a amenințat că va ataca Santo Domingo, în 1585, iar autoritățile de la acea vreme s-au grăbit să-l exhumeze pe Amiral ca să-l protejeze. Numai că, ulterior, nu l-au înhumat în locul original, lângă altarul principal. Nu există nicio dovadă că ar fi existat vreo piatră funerară pe mormântul Exploratorului.

Bărbații s-au uitat unul la altul, urmărind explicațiile secretarului de stat.

- De fapt, continuă ea, poziția altarului principal al catedralei s-a schimbat de mai multe ori în cei aproape cinci sute de ani de existență a acestui important lăcaș. Așadar, teza dominicană are o bază istorică solidă, fiind acceptată de experții internaționali.

- Versiunea dominicană a fost întotdeauna respinsă în țara noastră, contracară Oliver. După ce s-a descoperit noul mormânt din catedrala din Santo Domingo, Republica Dominicană fiind deja un stat independent, iar Cuba, ultima mare colonie spaniolă din Caraibe, Academia Regală de Istorie, la cererea oficială a lui Cánovas del Castillo, a dat un verdict categoric: "Rămășițele lui Cristofor Columb, Amiral al Lumii Noii, se odihnesc în catedrala din Havana, la umbra gloriosului steag al Castiliei." Așadar, țările noastre își dispută de mai bine de cinci sute de ani posesiunea rămășițelor autentice ale Descoperitorului Lumii Noi, fără a se putea confirma dacă dumneavoastră sau noi îl deținem pe adevăratul Cristofor Columb, concluzionă anchetatorul spaniol.

- Vă înșelați, domnule Oliver. Acum chiar putem spune că nici noi, nici dumneavoastră nu deținem osemintele Amiralului, conchise Altagracia.

Ploua torențial în piața catedralei când cei trei anchetatori au părăsit clădirea consistorială pentru a lua masa. Zeci de elevi îmbrăcați în uniforme bleu ciel încercau să se adăpostească de ploaie într-unul dintre magazinele din apropiere. Andrés a observat statuia lui Cristofor Columb din mijlocul pieței, în poziția binecunoscută, cu brațul ridicat.

A constatat că monumentul are o inscripție și s-a hotărât să revină mai târziu ca s-o citească.

S-au îndreptat spre Mesón de Bari, de pe strada Hostos, aproape de ruinele Spitalului San Nicolás. Restaurantul, aflat în una dintre cele mai vechi clădiri din zona colonială, le fusese recomandat de Altagracia, care părea că-l știe bine. Când au ajuns, atât Andrés, cât și Edwin, care nu cunoștea locul, au dat de un local liniștit, plin de intelectuali dominicani care dezbăteau mai multe subiecte din actualitatea politică și socială din Caraibe. Restaurantul le oferea clienților săi o expoziție amplă de picturi ale celor mai importanți artiști locali.

De cum a trecut pragul, Altagracia le-a atras atenția celor mai mulți dintre comeseni, care și-au îndreptat instinctiv privirile spre ea. Era, fără îndoială, foarte cunoscută în mica elita intelectuală și politică din țara sa. Totuși, Andrés s-a gândit că acest lucru se putea datora și fizicului ei, căci, cu pielea ei creolă și catifelată, părul lung și lins și silueta sculpturală, femeia reflecta cel mai bine metisarea din Antile.

Li s-a dat o masă la etaj, lângă una dintre ferestre. Dominicana le-a recomandat crab cu sos brun, lambí și, bineînțeles, crutoane de banane.

- Începe să vă placă țara noastră, domnule

Oliver? îl întrebă Edwin.

- Da, bineînțeles. Toate mi se par extraordinare, vestigiile istorice, peisajele și mai ales locuitorii.

- Poate vă putem ajuta să cunoașteți mai bine și bucătăria locală și, de ce nu, muzica și obiceiurile noastre, adăugă Altagracia.

- Sigur că da, va fi o plăcere pentru mine.

Au hotărât să se tutuiască și să ciocnească câteva pahare de rom.

Cerul nopții era minunat luminat de stele. Și mai spectaculoasă era însă proiecția pe cer a unei raze laser, care emitea pe firmament, dinspre Farul lui Columb, o imagine în formă de cruce, vizibilă din mare parte a orașului. Oliver a ghicit că semnalul provine chiar din clădirea care adăpostise rămășițele Amiralului, dacă ele fuseseră într-adevăr vreodată acolo.

A părăsit hotelul Jaragua, unde era cazat. Plimbându-se pe faleză, nu a putut să nu se gândească la ciudatul furt și la legătura lui cu cel din Sevilla. Nu mai încăpea îndoială că hoții își coordonaseră operațiunile din ambele țări și chiar doriseră să evidențieze asta, lăsând semnătura Amiralului la intrarea în clădirile jefuite.

Rămăsese să se întâlnească cu cei doi colegi într-un bar cu specific din Caraibe, numit "El Sartén".

S-a hotărât să facă o plimbare până acolo, deoarece cei de la hotel îi spusese că barul se află în zona colonială, la treizeci de minute de mers pe jos. De-a lungul falezei, soarele după-amiezii își reflecta culorile minunate în apele Mării Caraibelor.

A văzut că cineva îl urmărește.

Prefăcându-se că nu a observat nimic, s-a oprit într-unul dintre localurile din zonă, în care se serveau rom și alte băuturi. A cerut o bere Presidente, cea mai cunoscută marcă locală, și s-a așezat la pândă. Bărbatul care-l urmărea și-a continuat drumul și l-a pierdut din vedere. Andrés a observat că era un bărbat de vârstă mijlocie, cam la treizeci și cinci de

ani, îmbrăcat într-un costum maro și cu cravată în diferite nuanțe. Un polițist dominican, s-a gândit el imediat. A plătit berea și s-a îndreptat grăbit spre punctul de întâlnire. Când a ajuns, a văzut că era un local micuț, scăldat într-o lumină albastră palidă. Pe fundal se auzea o bachata. I-a zărit pe Altagracia și pe Edwin. S-au așezat cu toții la masă și primul lucru pe care l-a făcut a fost să le povestească ce i se întâmplase cu câteva minute mai devreme.

Dominicanul a vrut să destindă atmosfera, încercând să anime spiritele.

- Ești gata pentru o noapte în stil Caraibe? îl întrebă.

- Păi, dacă oamenii tăi n-o să mă mai sperie, s-ar putea să mă și distrez, îi răspunse sec.

- Nu știu despre ce vorbești. Poți să fii absolut sigur că nu era omul meu. Poliția științifică nu se ocupă cu așa ceva, răspunse Edwin, surprins.

- Știți ceva, mâine o să vorbesc cu comandantul general al poliției și o să clarific cele întâmplate. De unde știi că este vorba de un polițist dominican? îl întrebă Altagracia, nedumerită.

- Intuiție profesională.

Ca să pună capăt situației tensionate, femeia le-a propus să bea câte un pahar de rom și l-a invitat pe Edwin la un merengue, pentru ca spaniolul să poată observa și să învețe. Andrés Oliver era curios, dar a ajuns la concluzia că nu va putea niciodată să plutească pe ringul de dans așa cum făceau ei.

A doua zi, la birou, Altagracia i-a informat că ceruse explicații de la departamentul de poliție în legătură cu întâmplarea din noaptea anterioară și le-a propus să facă o ședință pentru a pune cap la cap probele găsite și situația generală a anchetei.

- Am senzația, începu să vorbească Oliver, că nu am atins încă fondul problemei. Poate că firul acestui caz nu este legat de rămășițele în sine, de unul sau de altul dintre membrii familiei Columb, ci de alt mister, care l-a însoțit pe Amiral de la moartea sa.

- La ce te referi? întrebă dominicanul.

- După moartea lui Cristofor Columb au rămas multe chestiuni nerezolvate, continuă anchetatorul spaniol. Dacă-mi permiteți, vă pot expune diferitele fațete ale acestui personaj istoric, care nu au fost clarificate nici după cinci sute de ani de la moartea sa.

- Continuă, i-a propus Altagracia. Poate ne ajută să stabilim punctul central al cazului și să deschidem noi direcții în anchetă.

Spaniolul a început cu o expunere sistematică a misterelor din jurul lui Columb. Primul și cel mai însemnat se referea la originea lui. Deși, în mod tradițional, se accepta proveniența genoveză, nu existau probe solide care să confirme originea italiană a marinarului. Făcând abstracție de teoriile care susțineau o origine portugheză, franceză sau din altă țară europeană, tezele cele mai solide și care erau cercetate în acel moment tindeau spre o origine catalană sau baleară.

- Ipoteza provenienței genoveze, deși rămâne cea mai cunoscută, este pusă de mulți istorici sub semnul întrebării. Este ciudat cum de Columb nu a folosit niciodată italiana, nici măcar ca să vorbească cu cămătarii genovezi, după cum demonstrează numeroase documente ale epocii, explică spaniolul. De pildă, originea catalană a Exploratorului s-ar sprijini pe faptul că provenea dintr-o familie de evrei convertiți, lucru pe care Columb ar fi

încercat să-l ascundă toată viața, mai ales în raporturile sale cu Regii Catolici, din cauza ordinului de expulzare a evreilor dat de aceștia și a puternicei aversiuni față de ei din anii următori. Prin urmare, nu este deloc absurd să credem că Amiralul nostru s-ar fi putut naște în Catalonia sau pe undeva, prin Insulele Baleare.

- Înțeleg că există și ipoteze exagerate cu privire la originea Amiralului. Așa e? întrebă femeia.

- Da. Sunt teorii care se îndepărtează mult de realitate, a continuat Oliver. Acestea afirmă că Columb s-ar fi născut în America de Sud, într-un loc îndepărtat, locuit de templierii care au abandonat portul La Rochelle pe 14 octombrie 1307, fără să știe încotro se îndreaptă. Este adevărat că atunci când regele Franței, Filip al IV-lea cel Frumos, și cancelarul său, Guillaume de Nogaret, au ordonat să fie prinși toți templierii, aceștia au dispărut fără urmă și nu s-a mai știut nimic de ei. Cei care semnalează această afiliere templieră a Amiralului își bazează teoria pe faptul că acesta avea cunoștințe de navigație mult superioare celor ale contemporanilor săi și că știa mult prea bine direcția pe care s-o urmeze ca să ajungă în Lumea Nouă.

Edwin urmărea explicațiile cu o expresie de uimire pe față. Până în acel moment nu mai auzise toate astea.

- Desigur că eu nu cred deloc în legătura aceasta a marinarului cu ordinul templierilor, spuse spaniolul, râzând. Independent de aceste teorii cu privire la posibila sa origine, este clar că acest ultim punct, adică cel al posibilei cunoașteri a rutei exacte înainte de începerea primei călătorii, constituie al doilea mare mister din jurul Amiralului nostru. Această a doua enigmă, și mai semnificativă decât prima, arată că Cristofor Columb avea cunoștințe de navigație avansate pentru epoca sa, pe care ceilalți marinari nu le dețineau. Există multe izvoare care dezvăluie că el cunoștea ruta pe care se putea ajunge în Lumea Nouă.

- Nici eu nu aveam cunoștință de acest subiect, zise dominicanul, pe fața căruia încă se citea uimirea.

- Ipoteza cea mai solidă este cea a existenței unui pilot necunoscut, își continuă spaniolul povestea. Este posibil ca Columb să fi avut acces la rămășițele unui naufragiu în timpul șederii sale în Porto Santo¹ sau mai degrabă în timpul unei călătorii în La Gomera². Se pare că o corabie care venea din vest și care avea la bord numai șase marinari în viață a eșuat pe țărm după o călătorie plină de necazuri și o furtună foarte puternică. Pilotul acestei corăbii, pe nume Alonso Sánchez, originar din Huelva, în sudul Spaniei, fusese împins către vest de o succesiune de curenți și furtuni care îl împiedicaseră să se întoarcă pe uscat. Aflați în mijlocul oceanului, fără vâsle și provizii, marinarii s-au lăsat purtați acolo unde îi

1 Insulă din arhipelagul Madeira, în Portugalia. (n.tr.)

2 Insulă din arhipelagul Canare, situată în Oceanul

Atlantic. (n.tr.)

ducea soarta. După zece săptămâni de plutit în derivă, corabia a ajuns într-o insulă din Caraibe, unde s-au hrănit cu fructe după ce au câștigat bunăvoința băștinașilor, care au crezut că sunt zei coborâți din cer, a continuat el să explice. Odată ce au rezolvat problema mâncării, au făcut un periplu prin diverse insule, timp în care ar fi putut face

rost de obiectele necesare călăfătuirii vasului. După mai multe luni, în timpul călătoriei de întoarcere, o serie de accidente și de boli au făcut ravagii printre mateloți. Printre ele, o boală stranie i-a afectat grav pe marinarii care avuseseră contacte sexuale cu băștinașele. Pilotul a muncit foarte mult în timpul acestei călătorii de întoarcere pline de neprevăzut ca să reconstituie ruta și să schițeze hărțile de navigație cu o exactitate cât mai mare. Când au ajuns pe uscat, Alonso Sánchez a mai trăit numai șase zile, însă a apucat să-i dea însemnările și hărțile navigatorului Cristofor Columb, aflat în serviciul Portugaliei în acel moment.

- N-am știut niciodată această poveste ciudată, spuse dominicana, gânditoare.

- Nici eu, afirmă Edwin și își aprinse o țigară ca să se relaxeze după lecția grea de istorie pe care tocmai o primise.

- Bine, asta este o poveste relativ cunoscută și studiată de unii cercetători, dar nu se poate demonstra cu exactitate. Dar, pentru a întări cumva faptele, este de ajuns să spunem că în Huelva sunt parcuri, statui și alte monumente construite în onoarea pilotului.

- Crezi că ar putea avea vreo legătură cu cazul nostru? întrebă Edwin.

- Deocamdată nu văd niciuna, dat fiind că aceasta nu este singura sursă din care s-ar fi putut inspira Columb ca să ghicească ruta spre Orient.

Oliver le-a explicat că, în timpul șederii sale în Portugalia, Columb a intrat în contact cu cei mai mari oameni de știință, geografi și navigatori ai secolului al XV-lea. În Lisabona a cunoscut un neamț care i-a influențat puternic ideile. Numele lui era Martin Behaim, primul geograf care a construit un glob pământesc.

- Deși s-a susținut sus și tare și multă lume crede acest lucru, Columb nu a fost primul care a afirmat că pământul este rotund, spuse Oliver. Când navigatorul și-a elaborat proiectul de călătorie spre Indii prin vest, ideea că pământul este rotund era deja acceptată. Dilema era dimensiunea acestuia. Nimeni nu-și închipuia că se putea ajunge în Orient prin vest. Dar Columb știa că există pământ la aproximativ șapte sute de leghe depărtare. Sau își imagina. În orice caz, Amiralul nostru și-a văzut visul cu ochii și a descoperit o Lume

Nouă.

Altagracia s-a foit pe scaun și a întrebat:

- Și care este al treilea mare mister legat de Columb, de care ai pomenit la început?

- Ciudata lui semnătură, a răspuns Oliver. Și acesta este, fără îndoială, unul dintre cele mai mari mistere legate de cazul nostru.

Spaniolul nu a terminat de rostit fraza, că s-a și auzit telefonul lui Edwin Tavares. Directorul general al poliției le cerea să vină imediat în biroul său.

Găsiseră primele probe ale furtului.

În câteva minute, mașina de serviciu a secretarului de stat i-a dus spre clădirea imensă a sediului central al poliției. Femeia se înfiora de fiecare dată când intra în acel imobil dreptunghiular și cu acoperișul înalt, construit sub conducerea dictatorului Trujillo. Arhitectul proiectase clădirea ca să intimideze și chiar îi reușise.

Podeaua lustruită de marmură gri și pereții îmbrăcați în granit verde închis îi dădeau edificiului un aspect sinistru, accentuat de zăbrelele groase din fier forjat de la ferestre.

Cei trei anchetatori se așezaseră în fața biroului comandantului general, care trebuia să sosească dintr-o clipă în alta. Ajunseseră cât putuseră de repede și acum așteptau vestea descoperirii.

- Ce liniște de mormânt, a zis Edwin, privindu-și colegii.

- Foarte bine punctat, prietene, a râs Oliver. Spaniolul încă surâdea, gândindu-se la vorbele dominicanului, când a intrat comandantul, împreună cu alți doi șefi din poliție, și, fără să se așeze, a început să strige:

- Am dat peste un apartament dintr-un cartier periferic al orașului, în care s-au ascuns răufăcătorii zilele astea. Credem că nu s-au mișcat de acolo în tot acest timp. Din păcate, ne-au scăpat, dar cred că-i putem prinde. Mulți dintre oamenii mei sunt pe urmele lor. Vom vedea.

- Mai trăiește cel rănit? întrebă Edwin.

- Da. Totul pare să indice că a fost îngrijit chiar acolo, fiindcă am găsit bandaje și instrumente medicale suficiente pentru a vindeca o rană provocată de glonț. Vreau să vă spun că am localizat yipeta neagră, precum și multe notițe, pe care vreau să le vedeți.

A înșirat zeci de hârtii pe masă - însemnări ale hoților, precum și schițe ale catedralei, ale Farului și ale altor monumente istorice din capitala dominicană, toate situate în zona colonială, cea mai veche din oraș.

- Se pare că mai vizau și alte obiective, spuse comandantul. Mă îngrijorează faptul că aveau multe informații despre catedrală și despre alte biserici și monumente din zonă. N-avem nici cea mai vagă idee ce urmăresc oamenii ăștia.

- Ce-i cu notițele astea? întrebă spaniolul, arătând spre niște foi cu mâzgălituri reprezentând inscripții de pe diverse monumente dominicane, inclusiv una care suna în felul următor: Ilustrul și distinsul tânăr don Cristofor Columb.

- Ia te uită, asta-i inscripția de pe urna în care s-au găsit rămășițele din catedrala noastră, în 1877, zise Altagracia. Se pare că pe hoți îi interesează genul acesta de legende. De ce oare au scris de atâtea ori propoziția asta?

- Toate aceste detalii mi se par foarte importante, răspunse Oliver. După frazele și desenele astea, aș zice că autorii delictului sunt interesați să descopere ceva mai mult decât niște oase.

S-au uitat pe mai multe însemnări de-ale hoților, printre care se găseau și niște desene cu diferite combinații de cuvinte și texte din legendele despre cufărul în care s-au găsit osemintele Amiralului, precum și textele inscripțiilor de pe mai multe monumente ridicate în onoarea Exploratorului.

- Și rămășițele? Nu erau acolo? întrebă

Altagracia.

- Nu, este singurul lucru pe care nu l-am găsit, îi răspunse comandantul general al poliției. Aveți idee ce făceau acești oameni? De ce erau așa de interesați de aceste inscripții?

S-au uitat unii la alții și au ridicat din umeri.

4 Santo Domingo

”Am navigat pe mare de la o vârstă fragedă, până în ziua de azi.... Au trecut mai mult de patruzeci de ani de atunci. Toate rutele pe care se navighează astăzi, pe toate le-am bătut. Am încheiat înțelegeri și am discutat cu oameni înțelepți, fețe bisericești și laici, latini și greci, evrei și mauri și cu mulți alții din alte secte...”

Cristofor Columb, 1501

Hoărâseră să se întâlnească cu mai mulți istorici dominicani, care, într-un mod sau altul, studiaseră evenimentele legate de rămășițele lui Columb. Prestigiul social al persoanelor alese, precum și recunoașterea unanimă de care se bucurau printre specialiștii și publicul larg din țara lor îi făceau să se bucure de un mare respect profesional, care putea fi foarte util pentru progresul investigației lor.

Locul ales pentru întâlnirea neoficială cu acești erudiți era tot Mesón de Bari. O masă la etaj, care fusese închis în acest scop, a fost folosită pe post de aulă, unde echipa de anchetatori avea să asiste la o discuție magistrală a istoricilor. Obiectivul principal era să obțină idei care să-i ajute la ancheta în derulare.

Altagracia a prezentat echipa reunită acolo. Primul intelectual, un bărbat în vârstă, cu părul alb, mustață și ochelari cu rame de baga, fuma un trabuc mare, care își răspândea aroma prin toată încăperea. A fost prezentat drept Rafael Guzmán, rectorul prestigioasei Universități Pontificale Catolice Madre y Maestra¹, mai bine cunoscută ca PUCMM, înființată în 1962, după moartea dictatorului Trujillo, și care avea o serie de discipline universitare foarte bine văzute în societatea dominicană.

Al doilea erudit, profesor la Universitatea Autonomă din Santo Domingo² sau UASD, se numea Gabriel Redondo. Era autorul mai multor cărți despre descoperirea rămășițelor Amiralului în secolul al XIX-lea și era specialist în viața lui Columb, deși punctul lui forte îl constituia dezvoltarea urbanistică a orașului Santo Domingo de la fundare. Și el în vârstă, Redondo își păstra parțial culoarea părului, iar trăsăturile trădau faptul că în tinerețe fusese un bărbat foarte chipeș.

Echipa de istorici era completată de renumita profesoară a Institutului Tehnologic din Santo Domingo - INTEC, doña Mercedes Cienfuegos. Specialistă în economia colonială din vremea lui Columb, făcuse un doctorat la o universitate americană și publicase mai multe lucrări care-i aduseseră recunoașterea internațională în domeniu. Expresia feței, cu trăsături ascuțite, denota fermitate și încredere în forțele proprii. Părul ei alb,

1 Una dintre cele mai mari universități din Santo Domingo. (n.tr.)

2 Prima universitate din America de Sud, fondată în 1538. (n.tr.)

frumos pieptănat și dat pe spate, fără prea multe pretenții, îi dădea o înfățișare cu adevărat intelectuală.

Oliver i-a privit nemișcat pe fiecare dintre profesori în timpul prezentării făcute de Altagracia, plină de cuvinte laudative la adresa prietenilor ei, mai ales a mentorului său, Mercedes Cienfuegos. Spaniolul le-a mulțumit prestigioșilor istorici pentru prezență și a încercat să spargă gheața cu o observație informală:

- Am observat că fumați un excelent trabuc cubanez.

- Vă înșelați, domnule Oliver, îi răspunse Rafael Guzmán. Acest trabuc este dominican, mult mai bun decât cele din insula vecină.

- Ca să vezi, îmi pare rău, zise spaniolul. Adevărul este că nu fumez și mereu am crezut că trabucurile vin din Cuba.

Edwin a profitat de discuție ca să-și aprindă o țigară, lucru care a rarefiat și mai mult aerul deja îmbâcsit din încăpere.

Vrând să le îndrepte atenția spre subiectul întâlnirii, Altagracia le-a adresat celor prezenți o primă întrebare.

- Aveți idee de ce ar fi interesați hoții de niște oseminte?

- Trebuie să știți că, dincolo de orice, aceste oseminte au o mare valoare istorică și economică. Sunt multe persoane care ar plăti să le aibă, răspunse rectorul, Rafael Guzmán.

- Bineînțeles, nu trebuie pierdută din vedere valoarea financiară a obiectelor furate, luă cuvântul Gabriel Redondo. Tot ce este legat de Cristofor Columb și de urmașii lui are o valoare imensă în această țară. Gândiți-vă numai că scrisorile Amiralului, care apar din când în când, multe dintre ele fiind falsuri, se vând la prețuri foarte ridicate la licitații.

- De fapt, trebuie să știți că inclusiv urna în care se găseau osemintele este foarte valoroasă. Sunt mulți care ar plăti o grămadă de dolari pe ea. Presa dominicană a scris fără încetare despre obiectul furtului, adăugă doña Mercedes.

- Dacă mobilul furtului a fost unul financiar, atunci de ce au lăsat hoții semnătura lui Columb pe fațadă? se aventură să întrebe Edwin.

- Am înțeles că s-au furat și rămășițele din Sevilla, fiindcă presa nu vorbește de atunci decât despre acest subiect, spuse Rafael Guzmán. Similaritatea celor două furturi poate însemna că autorii infracțiunii caută o polemică sau, mai degrabă, că au vrut să lase o pistă cu o semnificație anume pentru cineva.

Oliver le-a explicat că aceasta era una dintre teoriile vehiculate în ancheta spaniolă, canalizată pe cele întâmplate în Sevilla. Dacă motivul furtului era unul financiar, nu era logic ca autorii lui să lase urme ale faptei lor și mai ales ceva atât de plin de semnificații precum semnătura.

- Dumneavoastră, polițiștii, vă îndoiiți de orice, interveni doña Mercedes. Oare nu vor să deruteze prin această semnătură? Eu cred în mobilul financiar. Mulți și-ar dori să aibă rămășițele Amiralului și ar plăti pentru asta.

- Atunci de ce nu au furat și alte obiecte de valoare din Far? întrebă Altagracia, nedumerită.

Gabriel Redondo le-a explicat că artefactele din Far aveau o mare importanță pentru istoria dominicană și că reprezentau cheia pentru înțelegerea descoperirii Lumii Noi și a epocii anterioare lui Columb. Nu trebuia uitată nici valoarea uriașă pe care o avea expoziția de obiecte de artă ale indienilor taino, care populau insula înainte de sosirea exploratorilor. Poate că hoții le dăduseră o mai mare importanță rămășițelor decât altor obiecte din

Far din cauza interesului crescut din toată lumea cu privire la autenticitatea osemintelor spaniole față de cele dominicane și a faptului că nu știau că în mormântul lui Columb din Santo Domingo se păstrează și alte comori foarte valoroase.

- Domnilor, își începu disertația rectorul Rafael Guzmán, această țară este cea mai veche din America de Sud. Nu am fost prima țară liberă, dar am fost națiunea renumită

pentru faptele istorice mărețe și evenimentele care au marcat umanitatea. Avem un trecut glorios, dar situația actuală a clasei politice dominicane și lipsa resurselor fac ca, în context internațional, Republica Dominicană să nu ocupe un loc de primă mână. Dar asta nu înseamnă că nu iubim ce-i al nostru, că nu ne iubim istoria; prin urmare, pot să vă asigur că tot ce se află în Far are o valoare imensă pentru poporul dominican.

- Ce vă face să credeți că hoții sunt dominicani? îl întreabă Oliver.

- Doar am presupus, domnule Oliver, nu am vrut să spun că este ceva sigur...

- Da.

- Cred că ar trebui să țineți cont de ideile noastre, deși poate că nu vi se par convingătoare, întări doña Mercedes. Misterele lui Columb, nerezolvate în ultimii cinci sute de ani, multe dintre ele legate de trecutul nostru, pot să-și găsească o explicație pe parcursul anchetei dumneavoastră. Nu am nici cea mai mică îndoială.

Altagracia i-a strâns mâna donei Mercedes Cienfuegos, lucru pe care Oliver l-a observat imediat.

Când s-au întors la birou, cei trei anchetatori au decis să pună cap la cap ceea ce obținuseră până în acel moment. Edwin le-a propus să continue investigația furtului și să afle, printr-o înțelegere cu Interpolul, de orice încercare a hoților de a vinde marfa pe piața națională și internațională. Altagracia a fost de acord cu el, aducând drept argumente discuția cu profesorii dominicani și ipoteza poliției naționale, conform căreia mobilul furtului ar fi fost valoarea ridicată a relicvelor sustrate.

- Suntem pe un drum greșit, a spus Andrés Oliver, surprinzându-i. Teoriile prietenilor voștri sunt demne de luat în seamă. Dar direcția pe care mergem în ancheta noastră din Spania este foarte diferită.

- Amintește-ți că te-ai angajat să ne împărtășești orice informație relevantă și că orice fapt sau probă care apare trebuie să ne fie adusă imediat la cunoștință, îi atrase atenția Altagracia, încercând să vorbească pe un ton cât mai oficial.

- Colegii mei spanioli urmează o strategie foarte diferită de a noastră în analiza furtului din catedrala din Sevilla. Le-am prezentat toate informațiile găsite și direcția noastră de investigare merge în alt sens.

- Și ce propui? întreabă Altagracia.

- Să mergem împreună la Sevilla și să vedem ce-au găsit acolo, iar poliția dominicană să continue investigația de aici.

Propunerea a fost acceptată, dat fiind că, pentru moment, nu existau probe sau indicii care să poată deschide noi piste.

Edwin i-a făcut o vizită șefului său, la sediul central al poliției din capitala dominicană, ca să-i comunice detaliile călătoriei în Spania. Intra pentru a doua oară în ultimele zile în edificiul impunător și observa încă o dată arhitectura sobră. Coloanele imense și acoperișul înalt făceau ca fiecare pas al polițistului să răsună puternic. A intrat în biroul comandantului general și i-a povestit în detaliu cum decurgea ancheta, prezentându-i diversele teorii pe care le dezvoltaseră cu privire la furturi.

- Mergem la Sevilla ca să vedem ce s-a întâmplat acolo, îi explică Edwin, încercând să obțină aprobarea lui.

- E-n regulă, spuse comandantul general al poliției. Dar ține minte că trebuie să fim precauți în tot ce facem. Este foarte important pentru noi să fie clar pentru toată lumea că rămășițele furate din Santo Domingo sunt cele autentice și că, prin urmare, trebuie recuperate.

- Clar.

- Nu-i chiar așa de clar. Dacă noi găsim osemintele noastre și ei, nu, atunci...

- Ce vreți să spuneți? întrebă Edwin nervos.

- Farul lui Columb și faptul că aici se află rămășițele adevăratului Amiral, Descoperitorul Lumii Noi, atrag în fiecare an milioane de turiști în țara noastră. Îți imaginezi ce-ar fi dacă nu le-am recupera? Sau dacă ar fi găsite cele din Sevilla și ale noastre, nu? Am pierde multe milioane de pesos din investițiile în turism, unul dintre pilonii principali ai economiei noastre care este la pământ.

- Nu înțeleg ce-aș putea face eu.

- Președintele m-a rugat să facem tot posibilul pentru a menține status quo-ul în legătură cu mormântul lui Columb și să recuperăm osemintele noastre cât mai repede posibil. Orice putem face ca să demonstrăm că relicvele noastre sunt cele autentice, inclusiv să le recuperăm înainte să apară cele spaniole, ar fi un atu foarte bun ca să reabilităm numele țării noastre pe plan mondial. Îți imaginezi ce-am putea obține prin asta? îl întrebă, în timp ce trăgea adânc din țigara de foi, cu privirea pierdută pe tavan.

Altagracia era în birou, când secretara a anunțat-o pe linia privată că o caută mama ei. Călătoria la Sevilla i se părea o idee bună ca să găsească noi piste în anchetă. Nu era prima dată când mergea în Spania, dar urma să viziteze pentru prima oară orașul prin care intrase în Europa aurul din America de Sud. Ca istoric de artă, o fascina ideea de a vizita diverse monumente din Sevilla și, desigur, catedrala și mormântul spaniol al lui Columb.

- Ți-am pregătit deja tot ce mi-ai cerut, dar nu știu dacă este o idee bună să mergi în Spania cu polițistul și cu spaniolul ăla pe care nici nu îl cunoști prea bine, spuse mama ei, vădit îngrijorată.

- Haide, mamă, iar începi cu ale tale. Asta-i munca mea și trebuie să-mi fac datoria. Stai liniștită, că într-o zi o să-l întâlnesc pe acel bărbat care să aibă grijă de mine și să-ți dea nepoții pe care ți-i dorești. Între timp, lasă-mă să mă bucur de serviciul ăsta.

- Ești foarte frumoasă și trebuie să ai grijă cu bărbații. Cum e acest Edwin Tavares? Cel puțin o să călătorești cu un polițist, care va avea grijă de tine.

- Este un om bun, foarte simpatic, îmi place de el și dansează excelent, îi răspunse Altagracia, râzând.

- Ia uite, nu te-oi fi îndrăgostit de el? o întrebă mama ei.

- Mamă, spui și tu niște chestii...

Oliver a profitat de ziua de dinainte de călătoria la Sevilla ca să facă niște cumpărături în zona colonială a capitalei dominicane. Faptul că stătea singur, era burlac și nu avea prea multe rude îi permitea să se dedice exclusiv muncii sale. Era destul de ocupat cu slujba de polițist și de profesor universitar. S-a gândit că vreunui doctorand de la Universitatea Complutense din Madrid i-ar plăcea un mic cadou legat de arta indienilor taino. Poliția științifică și orele de la universitate erau cam toată lumea lui. La aproape patruzeci de ani, viața îi adusese multe succese profesionale în poliție, lucru care îl

ambicioasă să avanseze în carieră, iar activitatea didactică de la universitate îi permitea să intre în contact cu un anturaj diferit, mai puțin tensionat decât celălalt și în care își putea îmbogăți cunoștințele.

Într-o zi își va atinge obiectivul cel mai important, pentru care lupta de mulți ani: să alunge singurătatea care se instalase comod în viața lui. Nu avea nicio îndoială că mai devreme sau mai târziu va reuși să rezolve cel mai mare caz din viața lui. Cel puțin așa spera. Orele la universitate îl ajutau și ele, într-o anumite măsură.

A intrat într-un magazin mic de pe strada El Conde, unde erau îngrămădite o mulțime de măști din lemn, picturi și reliefuri din ghips cu motive indiene. Oliver a întrebat-o pe vânzătoare dacă toate obiectele expuse acolo au legătură cu arta taino, iar tânăra domnișoară i-a răspuns că tot ce se poate, dar că nu știe să o distingă de arta haitiană, adică de cea din țara vecină, cu care Republica Dominicană împărțea insula.

A decis că niște măști din lemn și niște tucani, fabricați tot din lemn local și frumos colorați, ar fi foarte potriviți pentru studenții săi.

După ce a ieșit din magazin, s-a îndreptat spre un mic restaurant din colțul străzii, lângă piața Cristofor Columb, de unde putea să admire catedrala și statuia Amiralului care ținea mâna ridicată, în timp ce frumoasa indiană Anacaona încerca să se urce pe soclu ca să ajungă la Explorator. Acest lucru i-a amintit lui Oliver că trebuie să citească inscripția de la baza statuii.

A cerut un rom și, în timp ce i-l aduceau, s-a apropiat de monument. Un stol mare de porumbei se învârtea peste tot și îl împiedica să meargă mai departe. La baza statuii se afla o inscripție pe care a citit-o fără dificultate:

ILUSTRUL ȘI DISTINSUL DON CRISTOFOR COLUMB

Era aceeași inscripție pe care o găsiseră în notițele hoților. Carevasăzică, hoții erau interesați de inscripțiile care aveau legătură cu mormântul lui Columb și probabil și cu alte monumente dedicate Exploratorului. În cazul de față, cel aflat în piața dedicată celui mai mare Explorator al tuturor timpurilor. Nu trebuia să piardă nicio astfel de inscripție.

A ridicat privirea și a văzut-o din nou pe indianca Anacaona, a cărei poveste îl impresiona de fiecare dată când și-o amintea.

A avut același efect și de data aceasta.

Era pentru prima dată când o vedea pe frumoasa eroină reprezentată fizic. Imaginea monumentului se asemena foarte mult cu felul în care el și-l imaginase mulți ani. De fapt, îl surprinsese. Poate pentru că multă vreme idealizase și chiar mitizase figura indiencei, iar acum putea să o vadă la dimensiunile ei reale.

Oliver și-a amintit cum le spunea studenților săi istoria acestei frumoase fete taino, sora șefului de trib Bohechío, pe vremea regatului Jaragua¹.

—~~Unul~~ Unul dintre ultimele triburi taino care a căzut în mâinile spaniolilor la Ovando. (n.tr.)

Pentru o clipă, gândul l-a purtat în sala de curs de la universitate, unde, de două ori pe săptămână, le predă studenților mai multe materii, printre care și aceasta.

Istoria băștinașilor acestei insule, adevărații martiri ai rapidei colonizări spaniole, era unul dintre subiectele din programa academică pe care le predă cu cea mai mare plăcere. Poate fiindcă era o parte necunoscută din sosirea în Lumea Nouă, legată de trecutul unui

popor care n-a avut memorie istorică ca să-și valorifice bogata cultură nimicită cu pretextul de a impune noi moduri de viață, mai evolute.

Când Columb a ajuns pe insula La Española, acolo existau deja cinci regate principale, conduse de regi puternici. Unul dintre ele era Maguá, din zona Vega, la sud de actualul oraș Santiago de los Caballeros¹ și la nord de Santo Domingo.

Un alt regat se numea Marién, locul în care ulterior s-a situat Puerto Real. Al treilea era Maguana, un ținut superb. Al patrulea era Higüey.

În fine, Jaragua era regatul din care făcea parte prima indiană taino care învățase castiliană: Anacaona.

Versiunea folosită de Oliver pentru a le relata studenților săi istoria acestei femei ciudate era cea a preotului Bartolomé de Las Casas, despre care se credea că transcrisese fidel documentele vechi ale lui Columb.

Din prima clipă, Anacaona, o femeie foarte inteligentă și dezinvoltă, a știut să-i înțeleagă pe spanioli, luând parte la multe lupte și aventuri. A învățat inclusiv castiliană, cu multă ușurință, ceea ce a înlesnit foarte mult rezolvarea unui număr

1 Oraș din provincia Santiago, în Republica Dominicană, situat la aproximativ 155 de kilometri nord-vest de Santo Domingo. (n.tr.)

mare de incidente legate de conviețuirea dificilă dintre cele două culturi. Soția lui Caonabo, căpetenie a regatului Maguana, după cronicile epocii, a fost o femeie de o mare bunătate și de o extraordinară inteligență.

Numele ei însemna "floare de aur" și compozițiile ei, sub formă de cântece și poeme, erau recitate la marile petreceri din sat, când, sub îndrumarea căpeteniei, se cântau și se repovesteau miturile creației.

Soțul ei, Caonabo, a fost implicat în multe conflicte cu colonizatorii. Condusese atacul împotriva fortului Navidad, construit din resturile uneia dintre primele corăbii care sosise în Lumea Nouă: Sfânta Maria. Acest vas, eșuat în partea haitiană, i-a folosit Amiralului pentru construirea unei fortificații unde să se poată refugia o parte din oamenii săi în așteptarea întoarcerii colonizatorilor din a doua călătorie. Când s-a întors Amiralul, fortul Navidad fusese distrus și toți oamenii din prima colonizare a Lumii Noi erau morți. L-a prins pe Caonabo și l-a imbarcat pe vasul care se întorcea în Peninsula Iberică, dar acesta a murit în timpul călătoriei.

După moartea soțului său, Anacaona a avut o viață agitată și intensă în compania spaniolilor. Izbucnirile violente continue ale diverselor grupuri de coloniști față de Amiral și de oamenii săi, urmate de revolte puternice, au fost soluționate deseori cu mijlocirea indiencei taino, care, în diversele conflicte, a făcut uz de abilitățile sale de bun negociator. Nu numai că a ajutat la rezolvarea unora dintre problemele legate de conviețuirea dintre cele două culturi, dintre spanioli și indienii din rasa ei, dar a și contribuit foarte mult la stingerea revoltelor cauzate de coloniștii ce ocupau o mare parte din insulă. Colonizarea Lumii Noi se complicase, în mod surprinzător, în scurt timp și ea a ajutat la restabilirea păcii cum a putut mai bine, datorită spiritului ei conciliant.

În timpul celei de-a treia călătorii, pe fondul stării de dezorganizare generală ce domnea în insulă, Exploratorul și tovarășii săi au fost prinși și închiși în Santo Domingo. Ulterior, Columb a fost dus în lanțuri în Castilia, unde regele Ferdinand Catolicul l-a

absolvit de toate acuzațiile și l-a repus în drepturi. Însă nu a fost reinvestit guvernator al insulei.

A fost înlocuit de Nicolás de Ovando, care, la puțin timp după ce a preluat conducerea insulei, și-a propus ca obiectiv principal dezamorsarea stării de revoltă existente. Ca să stingă rebeliunea câtorva șefi de trib, a dat ordin ca majoritatea indienilor taino să fie închiși în colibe lor și le-a dat foc.

La puțin timp după aceea, Anacaona a fost acuzată pe nedrept de înșelătorie și a fost spânzurată, acesta reprezentând unul dintre cele mai reprobabile acte ale Conchistei. Era anul 1503.

Oliver s-a întors la localul de unde comandase romul și s-a așezat pe terasă ca să poată contempla în continuare statuia Anacaonei. După câteva clipe, a fost surprins să constate ca semăna incredibil de mult cu Altagracia...

5 Sevilla

”Lucrurile cerute, pe care Altețele Voastre i le dați și i le acordați lui Cristofor Columb în semn de mulțumire pentru ceea ce a descoperit în Oceanele Lumii și pentru călătoria pe care o va întreprinde acum, cu ajutorul lui Dumnezeu, în serviciul Altețelor Voastre, sunt următoarele...”

Capitulariile din Santa Fe,

17 aprilie 1492

Căldura sufocantă care i-a întâmpinat pe cei trei anchetatori la sosirea pe aeroportul din Sevilla

i s-a părut lui Edwin și mai mare decât cea din capitala dominicană. Și-au luat bagajele și, în taxi, în drum spre hotel, au discutat numai despre căldura uscată din acea zi însorită, comparând-o cu umiditatea din Santo Domingo. Dominicanii au dat cu ochii de un oraș modern, în locul urbei vechi pe care și-o imaginaseră.

Oliver organizase o ședință cu membrii departamentului de poliție în acea seară și le ceruse permisiunea să facă o vizită la catedrală și la mormântul jefuit. La cinci fix, urma să-i ia o mașină de serviciu din fața hotelului și să-i ducă la lăcașul din Sevilla. I-a întâmpinat un BMW elegant, condus de un inspector, prieten cu Oliver de când acesta intrase în poliția națională.

- Bine ați venit, domnilor, spuse inspectorul cu căldură, îmbrățișându-și colegul.

- Inspectore Bravo, te ții foarte bine! îi răspunse Oliver. Mă așteptam să văd un bătrânel la vreo patruzeci și ceva de ani, cu burtă și păr cărunt.

- Să fim serioși, Andrés, întotdeauna ai avut mai multă grijă de tine decât am avut eu, dar asta nu înseamnă că timpul trebuie să fie mai blând cu tine decât cu mine, medită sevilianul, pipăind stomacul prietenului său și comparându-l cu al lui, mult mai umflat.

- Da. Dar nu uita că viața ta liniștită din sud nu se compară cu existența mea complicată din capitală, de unde călătoresc întruna și unde ajung majoritatea cazurilor dificile din țară.

- Bine, o să vorbim mai târziu despre asta. Am avut câteva săptămâni foarte agitate din cauza furtului din catedrală. Dacă vreți, urcați în mașină și mi-i prezinți pe prietenii tăi pe drum.

- Să vedem cât de bine sunt plătiți cei din poliția spaniolă, îi șopti Edwin la ureche Altagraciei, în timp ce urcau în mașină.

Ansamblul arhitectonic al Giraldei¹ și al cate-

dralei i-a impresionat pe dominicani. La intrare, femeia a avut o senzație ciudată la vederea semnăturii Amiralului pe fațada lăcașului de cult. A urmărit cu atenție desenul, observând că avea aceeași linie, probabil aceeași vopsea și poate și aceleași dimensiuni ca semnătura de pe Far.

¹ Giralda este clopotnița catedralei din Sevilla, una dintre cele mai mari biserici din lume și un monument arhitectonic reprezentativ al stilurilor gotic și baroc. (n.tr.)

Numai clima și mai ales căldura uscată îi aminteau că nu se află în Santo Domingo. Presimțea că o să mai vadă lucruri similare celor întâmplare în țara sa.

De îndată ce au intrat, s-au îndreptat spre brațul drept al transeptului, unde stabiliseră cu câțiva responsabili cu întreținerea ca, pe baza unei autorizații, să le arate resturile rămase în urma furtului și daunele făcute în sarcofagul Descoperitorului

Americii.

Mergând spre interiorul templului, dominicana a fost plăcut surprinsă de dimensiunile generoase ale catedralei seviliene. A fost impresionată de picturile, catapetesmele și celelalte detalii arhitectonice pe care le-a văzut în timp ce se plimba prin imensul edificiu.

Inspectorul Antonio Bravo a luat cuvântul ca să le explice că primele autorități ale locului au început construcția lăcașului cu intenția de a ridica o biserică atât de mare, încât cei care o vedeau terminată să creadă că aceștia sunt nebuni. Așa a înțeles poporul hotărârea canonicilor sevilieni din

1401. Astfel au dat naștere atunci, fără a fi conștienți de acest lucru, minunii pe care o contemplau acum cei doi polițiști împreună cu secretarul de stat. Piatră după piatră, comunitatea seviliană vedea cum se înalță acest impresionant munte gol pe dinăuntru, care, sub privirea impunătoare a Giraldei, a devenit una dintre cele mai mari catedrale occidentale, își continuă explicația inspectorul Bravo. Pentru el, oaza de liniște din Curtea Portocalilor, arhivele și bibliotecile pe care le adăpostea catedrala și împrejurimile ei formau un sancta-sanctorum¹ al moștenirii lui Columb, pe care niciun alt spațiu asemănător nu-l putea egala

1 (În lat., în orig.) În religia iudaică, desemnează altarul principal dintr-un templu. Prin extensie, poate înîn toată lumea. Dacă exista pe pământ vreun loc care să poată să dezvăluie într-o zi secretele Amiralului Oceanului Atlantic, omul care a reușit să globalizeze lumea, acel loc era, fără îndoială, cel pe care-l vizitau în acest moment, conchise inspectorul Bravo.

Altagracia și-a mușcat limba.

Când au ajuns la mormânt, femeia a observat că partea aceea a catedralei rivalizează cu monumentul din Farul lui Columb din Santo Domingo. I se părea că acel mormânt se ridică la înălțimea faptei eroice a Exploratorului.

În Sevilla, Cristofor Columb fusese înmormântat într-un sarcofag suspendat, susținut de patru heralzi de piatră care reprezentau regatele Spaniei: Castilia, León, Navarra și Aragón.

În concordanță cu gândurile femeii, Oliver reflecta că mormântul spaniol al Amiralului rivaliza în solemnitate cu cel dominican. Fără îndoială, spațiul sevilian era cu mult mai frumos și mai grandios. Nu se putea compara locul pe care-l vizitau cu colosul de piatră ce fusese proiectat pentru Farul din Santo Domingo, se gândea spaniolul, în timp ce înconjura mormântul. Arhitectura extraordinară și splendoarea catedralei din Sevilla erau un cadru demn să adăpostească mormântul omului care a dat o formă definitivă lumii. Nu mai încăpea nicio îndoială.

Pe marginea reflecțiilor colegilor săi, Edwin i-a pus o întrebare inspectorului Bravo: cum a fost posibil ca Columb să ajungă în Sevilla? După părerea lui, dacă guvernul spaniol hotărâse să aducă presupusele rămășițe din Caraibe, de ce tocmai aici și nu la Madrid sau în alt loc, cum ar fi Valladolid, unde a murit?

Bravo a început să le spună că a existat o instituție care, profitând de celebrarea celui de-al

Patrulea Centenar de la Descoperire, în 1892, a vrut să își întărească legăturile cu Amiralul: această instituție nu era alta decât primăria din Sevilla. Cetățenii erau conștienți că orașul lor își datorează o bună parte din bogăția istorică, din renumele, monumentele arhitectonice și din înflorirea artelor frumoase în Secolul de Aur călătoriilor lui Columb în Lumea Nouă și comerțului cu Indiile.

- Dacă Columb n-ar fi descoperit America, probabil că Sevilla n-ar fi ajuns niciodată să fie centrul comercial care a fost, sediul Consiliului Indiilor și n-ar fi atins niciodată poziția dominantă pe care a deținut-o în istorie, explică sevilianul. Din această cauză, a existat un interes foarte mare pentru recuperarea rămășițelor pământești ale Amiralului. În anul 1899, dorința orașului s-a împlinit: Amiralul se întorcea în urbea care îi mai adăpostise osemintele, deși pentru scurt timp, încheie inspectorul Bravo, ușor emoționat.

- Domnule Bravo, vreau să vă reamintesc că țara noastră, glorioasa Republică Dominicană, consideră că rămășițele autentice ale Amiralului erau cele din Farul nostru, cele care ne-au fost furate, nuanță Altagracia, încercând să-l scoată pe inspector din starea de exaltare.

În timp ce Bravo dădea din cap în semn de negație și Edwin se uita în tavan cu un aer indiferent, Oliver își nota în agendă inscripția de pe monument:

CÂND INSULA CUBA S-A EMANCIPAT DE MAMA SPANIA, SEVILIA A OBȚINUT CUTIA CU RĂMĂȘIȚELE LUI COLUMB ȘI PRIMĂRIA ORAȘULUI A RIDICAT ACEST PIEDESTAL

A continuat să privească monumentul Exploratorului, fără să piardă din vedere cei patru heralzi în straie solemne, care susțineau pe umerii lor sarcofagul de bronz în care se odihniseră mai bine de un secol rămășițele Amiralului. Pe monumentul funerar apăreau numele celor patru regate care, în timpul domniei Isabellei și a lui Ferdinand, Regii Catolici, formaseră regatul Spaniei și care, cu ajutorul Descoperitorului Lumii Noi, don Cristofor Columb, făuriseră unul dintre cele mai mari imperii din istoria umanității.

- Acest mormânt a fost proiectat inițial pentru a fi construit în Havana, spuse Bravo, ca să-i atragă atenția lui Oliver.

- Da, știu. Dar, din cauza Războiului de Independență, monumentul a rămas în Spania, a explicat colegul său.

Altagracia le-a atras atenția fiindcă descoperise o altă inscripție, chiar sub sarcofag:

AICI SE ODIHNESC RĂMĂȘIȚELE LUI CRISTOFOR COLUMB. DIN 1796, AU FOST PĂSTRATE LA HAVANA ȘI ÎN ACEST MORMÂNT PRIN D.R. DIN 26 FEBRUARIE 1891

Această inscripție încadra stema regatului Spaniei, în partea inferioară a sarcofagului.

- Partea aceasta a istoriei țărilor noastre este cunoscută, a continuat Oliver. După ce rămășițele au fost scoase din Havana, guvernul spaniol a acceptat cererea primăriei din Sevilla ca osemintele să fie păstrate aici.

Toți cei prezenți au început să înconjoare monumentul funerar al lui Columb, de mai multe ori, ca și cum ar fi fost vreun ritual sau o ceremonie. După ce au ocolit mormântul vreo câteva minute, poate și mai mult, Edwin a spus:

- Am o teorie care ar putea explica de ce au fost furate rămășițele Amiralului.

Această declarație a lui Edwin Tavares i-a luat prin surprindere pe ceilalți anchetatori. Ca să clarifice lucrurile, au hotărât să meargă la biroul inspectorului Bravo. Situat pe o stradă centrală din Sevilla, sediul în care își desfășura activitatea colegul său spaniol l-a făcut pe Edwin să se gândească din nou că poliția spaniolă își tratează mai bine angajații.

Inspectorul sevilian le-a împărtășit colegilor toate datele pe care le avea cu privire la furt, destul de puține la număr. De fapt, ancheta spaniolă ajunsese într-un punct mort, lucru care nu era deloc pe placul autorităților, dornice să recupereze rămășițele.

După ce inspectorul spaniol a încetat să se mai plângă de lipsa indiciilor, a sosit momentul ca dominicanul să-și explice teoria.

- Este timpul să ne împărtășești ipoteza ta, îi ceru Altagracia, încercând să-și găsească locul în fotoliul confortabil din biroul inspectorului.

- Bun, cred că hoții caută ceva mai mult decât osemintele. Cred că pietrele funerare și monumentele legate de Explorator conțin un mesaj secret, pe care hoții încearcă să-l descifreze.

- Este foarte interesantă teoria ta. Îmi închipui că ai și un punct de plecare ca să o dezvolți. Pe ce te bazezi? îl întreabă Oliver, în timp ce își lua niște foi de hârtie ca să noteze cele discutate la ședință.

- Dacă vă amintiți, pe hârtiile găsite de poliția dominicană erau niște semne cabalistice care aveau ca bază inscripțiile de pe pietrele funerare, plăcile, urnele cu oseminte și monumentele închinat Exploratorului, spuse el în timp ce și-a luat o foaie și a scris repede una dintre frazele pe care le văzuseră pe hârtiile arătate de șeful lor.

- Da. Comandantul general al poliției noastre crede că este vorba de niște însemnări prin care încercau să vândă marfa sau să analizeze noi obiecte ce meritau furate, printre altele, cu scopul de a le licita pe internet, le explică Altagracia.

- Și eu m-am gândit la interesul ciudat al hoților de a nota inscripțiile de pe pietrele funerare. Păcat că șeful tău nu vrea să ne lase o copie a acestor hârtii, chibzui Oliver. Crezi că mai există vreo posibilitate să ne trimită un e-mail sau un fax cu aceste informații?

- Nu-i deloc ușor. Știi că se grăbesc foarte tare cu ancheta, spuse dominicanul, justificând astfel atitudinea superiorilor săi.

- Bine. Îmi place teoria ta. Și mie mi s-a părut ciudată toată această combinație de fraze și însemnări pe care le-am văzut în Santo Domingo. Cu toate acestea, toți credem ce-a spus șeful tău, zise Oliver.

- Dar ce te-a făcut să te gândești la asta acum? îl întreabă Altagracia, curioasă. Cum de ai ajuns la această concluzie tocmai azi, la mormântul din Sevilla?

- Frazele pe care le-am văzut în catedrală erau scrise pe hârtiile hoților, exact cum le-am citit și le-am văzut aici, încheie Edwin pe un ton misterios.

S-au privit surprinși, aprobând nemaipomenita asociere de idei a dominicanului, care obținuse una dintre cele mai solide piste de până atunci.

Altagracia s-a hotărât să facă o plimbare, ca să cunoască orașul. Avea nevoie de timp ca să se gândească la teoria elaborată de compatriotul ei, teorie care avea fără îndoială o bază, dar îi lipsea logica. Cel puțin pentru moment.

Oliver și Edwin au decis să o însoțească în centru, spaniolul oferindu-se să le arate partea de oraș pe care o cunoștea el. La căderea nopții, temperatura a scăzut, iar plimbarea a devenit și mai plăcută pentru echipa de anchetatori. Aveau chef să se așeze la una dintre multele terase pe care le văzuseră. Astfel, după ce-au făcut niște cumpărături și au vizitat câteva obiective turistice interesante, au decis să caute un local în cartierul Santa Cruz, unde să bea o bere.

Oliver le-a explicat că se află în cartierul cel mai popular și mai aglomerat din Sevilla, cunoscut pentru străzile înguste, marile reședințe senioriale, curțile pline de flori, susurul a nenumărate fântâni și, mai ales, pentru mirosul florilor de portocal, primăvara.

- Și, de asemenea, pentru farmecul și legendele care îl înconjoară, adăugă Altagracia. Am înțeles că în plaza de los Venerables s-ar fi născut don Juan Tenorio, dacă este să ne luăm după credința populară, bineînțeles...

- Nu știam. Oricum, merită să te bucuri în liniște de plimbările pe aceste străzi și de farmecul acestor locuri, a adăugat Oliver.

- Tu ce crezi, Edwin? întreabă Altagracia.

- Îmi amintește într-un fel de zona colonială din orașul nostru. Casele astea încărcate de ani, străzile cu dale de piatră, zăbrelele și balcoanele, mai ales, mi se par destul de asemănătoare. Îmi place. Mă simt ca acasă, conchise dominicanul, trăgând aer în piept, relaxat.

- Domnilor, vă propun să bem prima noastră bere spaniolă chiar aici, le-a sugerat Oliver.

Din locul pe care-l aleseseră, aveau o vedere superbă la catedrală și la turnul Giralda, ambele luminate.

Edwin era fermecat de înfățișarea Altagraciei, care în noaptea aceea avea o coafură foarte specială. Părul lung și lins al femeii, de obicei lăsat pe umeri, era acum strâns deasupra cefei, lăsând să se vadă mai mult ca de obicei fața ei superbă. Din locul în care stătea, dominicanul o vedea pe femeie în lumina slabă a felinarelor din cartier, în timp ce silueta turnului Giralda se creiona în spatele ei.

Ambianța perfectă pentru a o admira, s-a gândit. Altagracia îl atrăgea.

- Edwin, la ce te gândești?

Întrebarea ei l-a trezit din visare și l-a făcut să roșească, jenat.

- Mă gândeam la caz, minți el.

- Da, astăzi ai făcut un pas important, îl ajută Oliver, văzându-și colegul un pic tulburat. Trebuie să ne gândim în continuare la teoria ta, deși nu știu pe ce pistă să mergem. Poliția seviliană nu mai are alte informații despre ce s-a întâmplat în catedrală. Nu au apărut suspecti și nu există altă urmă decât semnătura de pe fațadă. În ce direcție ar trebui să ne îndreptăm acum?

- Și eu sunt un pic pierdută.

Au plătit berile și s-au îndreptat în liniște spre piața Triunfo, adânciți în gânduri. Era greu să nu te lași farmecat de acel loc, deși fiecare încerca în felul lui să deslușească care va fi următorul pas.

Fără să își dea seama, ajunseseră chiar la ușa Arhivei Indiilor. S-au privit cu uimire.

- Poate fi un semn, spuse Oliver. Măine ar trebui să facem niște cercetări aici.

Oliver îi ceruse din nou ajutorul prietenului său, inspectorul Bravo, ca să îi pună în legătură cu un angajat de la Arhiva Indiilor, care le putea fi de ajutor în anchetă.

La lumina zilei, clădirea li se părea foarte diferită de ce văzuseră cu o noapte înainte.

- Probabil că este efectul iluminării întregului ansamblu, a spus dominicanul. Amintiți-vă că noaptea priveliștea este realmente fascinantă.

- Da, cred și eu că te-a fascinat "toată" priveliștea, îi răspunse ironic Oliver.

Au fost întâmpinați de doamna Soler, care mai fusese solicitată și cu alte ocazii de poliție în legătură cu furturi, dispariții și chiar descoperiri de documente care, într-un fel sau altul, aveau legătură cu dosarele ce se păstrau acolo.

Pentru început, doamna Soler le-a spus că Arhiva Generală a Indiilor fusese creată în 1785, din ordinul regelui Carol al III-lea. Scopul era depozitarea într-un singur loc a documentelor cu privire la Indii, care erau risipite între Simancas¹, Cadiz² și Sevilla. Splendidul edificiu în care se aflau, continuă experta, era Casa Lonja de Sevilla, construită în vremea lui Filip al II-lea³, după planurile arhitectului Juan de Herrera⁴.

- Sper că v-a plăcut clădirea, spuse doamna Soler.

- Colegul nostru, Edwin, are o preferință deosebită pentru ansamblul monumental în care ne aflăm, i-a răspuns Oliver, făcându-l pe dominican să roșească din nou.

- În 1785, a continuat experta, sunt aduse la Casa Lonja primele documente provenite din arhiva din Simancas. Din acel moment, prin diverse expediții, sunt încorporate fondurile documentare ale principalelor instituții indiene: Consiliul Indiilor, Casa de Comerț, Consulatele Seviliei și Cádizului etc., până când Arhiva s-a transformat în

¹ Municipiu spaniol, aflat în provincia Valladolid, în comunitatea autonomă Castilia și Leon. (n.tr.)

² Oraș și port în sudul Spaniei, în comunitatea autonomă Andalusia. (n.tr.)

³ Filip al II-lea de Habsburg, rege al Spaniei, a domnit între anii 1556-1598. (n.tr.)

⁴ Arhitect și matematician spaniol, reprezentant al perioadei de glorie a Renașterii spaniole. Capodopera sa este Mănăstirea Sfântul Laurențiu din palatul Escorial din Madrid. (n.tr.)

depozitul principal de documente pentru studierea și cercetarea guvernării spaniole în Lumea Nouă. În fine, domnilor, documentele pe care le păstrăm astăzi în arhivă pe mai mult de nouă kilometri de rafturi și în 43.175 de dosare provin în principal din izvoarele pe care tocmai le-am menționat și din multe alte contribuții ulterioare. Cu ce vă pot ajuta? Inspectorul Bravo mi-a spus că sunteți interesați de epoca lui Columb, dat fiind că investigați groaznicul furt al rămășițelor acestuia din catedrală. Așa este?

- Exact, începu Oliver. În cazul ăsta, poate că prima întrebare este evidentă. Aveți vreo pistă?

- Ia te uită! spuse experta, râzând. Parcă-i un interogatoriu tipic filmelor polițiste.

- Dumneavoastră cunoașteți foarte bine documentele referitoare la Columb din această arhivă și, mai mult, inspectorul Bravo ne-a spus că v-ați făcut doctoratul la Universitatea din Sevilla cu o teză despre Columb, spuse Altagracia, încercând s-o măgulească.

- Da, este adevărat. Sunt pasionată de viața Amiralului și de toate misterele legate de ea. Am scris mai multe cărți cu ocazia celui de-al Cincilea Centenar și continuu să investighez fațetele ciudatului nostru Explorator.

- Și ce fațetă a misterelor sale ați studiat în detaliu? o întrebă Edwin.

- Mă interesează în mod special originea lui, dar sunt atrasă și de misterul mormântului său, adică de disputa pe care o avem noi, spaniolii, cu dumneavoastră în legătură cu rămășițele. După cum vedeți, îmi plac începutul și sfârșitul, încheie ea râzând.

- Și referitor la originea sa, care este teoria dumneavoastră? a întrebat-o Oliver.

- Până se va dovedi contrariul, eu susțin originea genoveză a lui Columb. Chiar am cercetat motivele pentru care Amiralul și-a ascuns cu atâta înverșunare obârșia. Nu uitați că nu a dezvăluit-o niciodată fiilor lui sau celor foarte apropiați.

Investigațiile sale conduceau către concluzia că Columb și-a ascuns originea pentru unul dintre următoarele motive: condiția umilă sau descendența evreiască. Din punctul ei de vedere, ambele ipoteze erau la fel de plauzibile.

Prima avea sens, își continuă ea explicația, din moment ce Columb era un tânăr ambițios care se căsătorise cu o doamnă din aristocrația portugheză. Cum se putea ca un plebeu să-i propună regelui portughez o faptă atât de importantă precum descoperirea unui nou drum către Indii și să ceară o recompensă uriașă în schimb? Numai un cavaler de viță nobilă putea să înainteze un asemenea proiect, mai întâi regelui Portugaliei și apoi regilor Spaniei.

- Ați citit vreodată acordul dintre Columb și Regii Catolici? Un document foarte scurt. Amintiți-mi să vă povestesc mai târziu câte ceva despre Capitulariile din Santa Fe¹. Cea de-a doua ipoteză, continuă doamna Soler, referitoare la proveniența sa evreiască, poate fi de asemenea valabilă. Cum ar fi putut un evreu să le propună Regilor Catolici un proiect de asemenea anvergură, într-o perioadă în care evreii erau persecutați? De fapt, rolul Bisericii catolice a fost esențial în momentul acceptării regulilor jocului propuse de Columb și parafate prin Capitulariile din Santa Fe. Nu uitați că Amiralul a plecat spre Lumea Nouă la 3 august,

1 Documentele semnate la 17 aprilie 1492 de către Isabela de Castilia, prin care aceasta autoriza și finanța expediția lui Columb în Indii. (n.tr.)

din portul Palos¹, chiar la o zi de la expulzarea evreilor, a concluzionat doamna Soler.

- Dar ce credeți despre celelalte origini posibile ale Amiralului? Catalană, galițiană, mallorcheză etc.

- Au și ele o bază, deși aceste teorii nu sunt dovedite prin izvoare scrise. Adevărul este că procesul lung inițiat de familia Columb după moartea Amiralului, prin care membrii acesteia își cereau drepturile, a durat mulți ani și au fost manipulate și pierdute o mare parte din documente. Păcat.

- Prin urmare, dumneavoastră nu pariați pe o altă proveniență decât pe cea genoveză? a întrebat-o spaniolul.

- Cred că existența actuală a numelui Colom în Catalonia și, mai ales, cuvintele din catalană pe care le-a folosit Amiralul în câteva manuscrise ar putea să ne dezvăluie într-o zi că marinarul s-a născut acolo. Prin urmare, poate că teoria unui Columb de origine catalană este cea mai plauzibilă.

- Vedeți vreo legătură între furturile osemintelor și misterul originii lui Columb? întreabă Edwin.

- Ce întrebare! Cred că furtul este mai degrabă legat de moartea sa. În fond, vorbim de morminte, pietre funerare și chestii din astea.

- Da, normal.

- Ce părere aveți despre Capitulariile din Santa Fe? întreabă Altagracia.

- Din punctul meu de vedere, este unul dintre cele mai mari mistere scrise legate de Amiral.

- Vă referiți la faimoasa frază "ceea ce a descoperit" din textul Capitulariilor? o întreabă Oliver.

- Exact. Capitulariile din Santa Fe, semnate în

¹ Palos de la Frontera este un oraș din provincia Huelva, Andaluzia. Aici se află mănăstirea La Rábida, unde Columb s-a consultat cu franciscanii cu privire la planurile sale pentru organizarea expediției. (n.tr.)

1492, înainte de descoperire, reprezintă acordul contractual care-i permite lui Columb să obțină beneficii însemnate din aventura sa. Acolo se spune textual: "Lucrurile cerute, pe care Alțetele Voastre i le dați și i le acordați lui Cristofor Columb în semn de mulțumire pentru ceea ce a descoperit în Oceanele Lumii și pentru călătoria pe care o va întreprinde acum." Înainte de-a pleca, Columb declară și semnează într-un document de importanță majoră că a descoperit deja pământuri noi. Nu vi se pare incredibil?

- Ce beneficii obține Columb prin acest document? întreabă Edwin.

- Multe. Nimeni nu poate înțelege cum de Regii Catolici i-au acordat atâtea privilegii: în primul rând, titlul de Amiral al Oceanului Atlantic; în al doilea rând, l-au numit Vicerege și Guvernator General al tuturor teritoriilor; în ultimul rând, Columb urma să primească zece la sută din tot ce găsea pe teritoriile descoperite, adică aur, argint, bijuterii, perle etc. Și, pe deasupra, toate aceste drepturi li se transmiteau și primilor născuți.

- Deci tot ce obține Columb din descoperiri constituie un Majorat pentru a-și delimita proprietatea și a stabili condițiile de succesiune în favoarea moștenitorilor săi, continuă Oliver.

- Exact. Și o face chiar aici, în Sevilla, pe 22 februarie 1498, după ce-și ține promisiunea de a indica drumul către pământurile noi pe care, după spusele lui, "le descoperise deja mai demult".

- Foarte interesant, comentă Altagracia.

- Și mai interesantă este problema succesiunii pe care o stabilește Exploratorul prin acest document, le explică doamna Soler. În primul rând, moștenitorul este fiul său, Diego, și toți care-i urmează acestuia. Pe linia succesorală figurează de asemenea și frații săi, Bartolomeu și Diego. Orice descendent care moștenește Majoratul trebuie să folosească semnătura lui Columb, pe care dumneavoastră o cunoașteți bine, deoarece se află acum la intrarea în Farul din Santo Domingo și la intrarea în catedrala din Sevilla. Amiralul impune foarte clar acest lucru, descriind, în acest sens, semnătura la care face referire și pe care moștenitorii lui trebuie s-o folosească. Vă citesc textul cu exactitate:

un.X. cu un.S. deasupra și un.M. cu un.A. roman deasupra și deasupra ei un.S. și apoi un.Y. cu un.S. deasupra cu linii și virgule cum fac eu acum și va semăna cu toate semnăturile mele câte se vor găsi, precum și cu aceasta.

- Înseamnă că cineva l-a ascultat pe Columb și-i folosește semnătura, conchise Edwin.

Cei trei s-au gândit la același lucru: era o pistă bună pentru investigație.

Ziua începuse bine. Altagracia zâmbea la ieșirea de la întâlnirea cu specialistul Arhivei Indiilor.

Și cei doi bărbați păreau mulțumiți. Multiplele direcții ale investigației pe care le descoperiseră în ultimele două zile anunțau un mers foarte bun al lucrurilor.

- Vreți să mâncăm ceva într-un loc liniștit, unde să putem vorbi? le propuse Oliver.

Au fost de acord.

Vestitul restaurant Casa Robles era plin, lucru obișnuit pentru unul dintre localurile cele mai cunoscute din preajma catedralei. Clienții obișnuiți ai acestui restaurant erau politicieni, oameni de afaceri, în general lume pestriță. Au luat un separeu, un loc adecvat pentru a-și pune ideile în ordine și a plănuii noi acțiuni.

În drum spre masă, Oliver s-a întâlnit la bar cu cineva pe care niciodată nu-și imaginase că l-ar putea vedea acolo. Dintr-odată, momentele frumoase pe care le trăia și progresele pe care le făcuseră în ultimele zile au dispărut și a rămas cu un gust amar când l-a văzut pe acel bărbat sprijinit de bar. Într-un fel, totul s-a prăbușit în jurul lui.

S-a oprit brusc din mers și i-a întins mâna, mecanic. A tras aer în piept și a simțit un nod în stomac. Colegii lui i-au observat reacția la vederea tipului de la bar și salutul scârbit pe care i-l dăduse. Când s-au așezat, Oliver s-a simțit obligat să le dea explicații.

- Este vorba de Richard Ronald, un cunoscut vânător de comori american, care apare întotdeauna în situațiile cele mai complicate, în cel mai prost moment. Are un simț special de a profita de momentele de criză. Ultima dată când ne-am văzut era s-o sfârșim rău amândoi. Mă întreb ce face în Sevilla...

- Poate o fi aici cu alte treburi. Ce urmărește tipul ăsta? întrebă Edwin.

- Ronald este un personaj periculos. În mod normal, lucrează la comandă. Cineva îi cere un anumit tip de marfă și el o obține. În general este vorba de antichități. Altă dată

acționează din instinct și apare în momentele cele mai complicate ca să profite de situație. Cunoașteți proverbul spaniol, "Toți se îngheșuie la peștele cel mare"? Așa acționează tipul.

Oliver părea neliniștit.

Altagracia s-a întrebat în ce împrejurări se cunoscuseră cei doi bărbați. Ca să calmeze spiritele, a chemat chelnerul ca să le aducă micul dejun.

- Să vorbim despre cazul nostru, le-a propus ea. Avem mai multe direcții de investigație. Haideți să le recapitulăm. Prima este că hoții fură osemintele deoarece caută un anume tip de inscripție sau informație pe pietrele funerare, pe morminte și pe alte monumente ale lui Columb. A doua ar fi că hoții lasă semnătura lui Columb pe monumentele jefuite pentru că vor să transmită ceva. Și a treia pornește de la faptul că însuși Columb le-a cerut moștenitorilor lui să-i folosească parafa, pe care nimeni nu a descifrat-o după moartea lui. Aveți și alte ipoteze?

- Ai rezumat totul foarte bine, murmură Edwin, care începuse deja să mănânce din pâine, obișnuit să ia micul dejun ceva mai devreme la el în țară.

- Da, ai rezumat bine, dar liniile investigației sunt foarte vagi, spuse Oliver. Cât privește prima dintre ele, nu știm ce fel de informații caută hoții pe inscripțiile de pe pietrele funerare. În al doilea rând, nu știm cu ce scop au lăsat semnătura la locul faptei. Iar a treia este o direcție foarte complicată, deoarece, timp de cinci sute de ani, mulți cercetători renumiți au încercat în zadar să descifreze logogriful semnăturii Amiralului. Vă înțeleg optimismul, dar vreau să vă atenționez că în momentul acesta nu avem nimic concret.

- Iartă-mi ignoranța. Ce este un logograf? întrebă dominicanul curios.

- Este un cifru care constă în realizarea unor combinații diverse din literele unui cuvânt sau ale mai multor cuvinte, astfel încât să rezulte alte cuvinte, cu înțelesuri ascunse, pe lângă cel al cuvântului de bază, răspunse Altagracia, impresionându-și compatriotul, care era foarte atent la definiție.

- În cazul lui Columb, logogriful are și nuanțe de hieroglifă, dat fiind că în semnătura lui apar semne și simboluri. Amintiți-vă de acele "s"-uri înconjurate de puncte și, mai ales, de forma triunghiulară a întregii semnături, concluzionează spaniolul.

- Am uitat s-o întrebăm pe doamna Soler dacă a studiat personal semnificația semnăturii sau dacă cunoaște vreo informație relevantă care să ne poată ajuta, le spuse Edwin. Mi-a făcut o impresie bună doamna asta și cred că ne poate ajuta.

- Mi se pare o idee nemaipomenită, spuse Altagracia. Dacă vreți, în după-amiaza asta ne putem despărți. Andrés, tu mergi să vorbești cu doamna Soler. Edwin, tu ar trebui să te întorci la mormântul din catedrală și să vezi dacă n-a mai rămas vreo urmă a furtului pe care poliția seviliană nu a descoperit-o. Eu mă duc la Biblioteca lui Columb să văd dacă pot extrage ceva clar din multele cărți și texte despre Amiral.

După ce și-au terminat masa, chelnerul le-a spus că un american îmbrăcat la patru ace, bronzat, le plătise micul dejun și plecase.

Spaniolul s-a uitat la colegii lui, care au văzut din nou pe fața lui o îngrijorare pe care nu o mai afișase niciodată.

Richard Ronald a pornit motorul mașinii pe care o închiriasse cu câteva zile în urmă. Schimbătorul de viteze a făcut un zgomot puternic când a apucat maneta fără să apese corect pe ambreiaj.

- Mașinile astea europene sunt o...! strigă americanul, obișnuit cu schimbătorul automat de viteze.

După ce s-a înscris în trafic, și-a deschis telefonul mobil și a format un număr local. La capătul celălalt, s-a auzit o voce de femeie:

- Îmi imaginez că ai vorbit deja cu el, spuse.

- Da. De data asta, o să-i facem viața grea. Acum avem mai multe informații decât el.

6 Sevilla

"Era, prin prezență și prin înfățișarea sa venerabilă, o persoană de condiție și autoritate înaltă și demnă de tot respectul. Era sobru și moderat la mâncare și la băutură, la îmbrăcăminte și la încălțăminte."

Hernando Columb, Istoria Amiralului, 1537

Cele trei destinații alese se aflau în aceeași zonă, foarte aproape de restaurantul în care luaseră masa. Cei doi bărbați au însoțit-o pe Altagracia până la intrarea în Biblioteca lui Columb, aflată pe strada Alemanes, care era sediul Institutului lui Columb și care adăpostea Biblioteca Capitulară, Arhiva Catedralei și alte importante colecții bibliografice și documentare.

S-au despărțit și au mers spre destinațiile lor.

Din nou, inspectorul Bravo le obținuse o întâlnire specială, fiindcă consultația bibliografică se făcea numai cu programare. A întâmpinat-o un bătrân amabil, cu aer de bibliotecar, care părea că făcuse toată viața această meserie. Un personaj în perfectă armonie cu locul, se gândi Altagracia.

- Aș vrea să încep, dacă sunteți amabil, prin a afla ce este Biblioteca lui Columb, îl rugă dominicana.

- După cum poate știți, Columb a avut doi fii. Primul a fost Diego, rod al căsătoriei cu doña Felipa Muñiz în Portugalia. El este moștenitorul oficial al tuturor titlurilor Amiralului. Cel de-al doilea fiu, rezultat din relația cu Beatriz Enríquez de Arana din Cordoba, a fost Hernando Columb. Aceasta din urmă poate fi considerată amanta Exploratorului, cu care acesta a avut întotdeauna o relație specială.

- Da. Cunoșteam descendența lui Columb și relația lui cu Beatriz Enríquez, îi spuse Altagracia, notând toate informațiile pe care i le dădea bărbatul.

- În regulă. Să ne concentrăm asupra fiului său Hernando, care a luat parte la cea de-a patra călătorie a Amiralului și care, după moartea tatălui, a hotărât să formeze o bibliotecă imensă cu cărțile moștenite de la părintele său.

Bibliotecarul i-a explicat că în secolul al XVI-lea, în plină Renaștere, Hernando, al doilea fiu al Exploratorului, era un om al timpului său: era activ, plin de inițiativă, îi plăcea să experimenteze și multe altele. Trăind într-un mediu umanist, avea multe contacte cu gânditori și scriitori notabili ai epocii.

- Gândiți-vă că atunci când Columb a descoperit America, în 1492, Leonardo da Vinci avea patruzeci de ani, Michelangelo, douăzeci, Martin Luther, nouă, Nicolaus Copernicus, nouăsprezece, Erasmus din Rotterdam, douăzeci și trei, iar Thomas Morus,

paisprezece. Imaginați-vă ce vremuri. În acest context, continuă el, Hernando a decis să construiască un palat demn de orașul Sevilla, în care să fie adăpostită marea bibliotecă pe care o avea adunată în acea perioadă și care să servească ca centru de învățământ al multor discipline. În

1526, a hotărât să ridice acest palat la Poarta Goles, pe malul Guadalquivirului¹. Motivul situării acestei construcții uriașe în Sevilla era clar. Chiar acolo se aflau atunci osemintele tatălui său. Nu uitați că, deși Columb a murit la Valladolid, rămășițele lui au fost păstrate de călugării certozini în biserica Sfânta Maria din Peșteră până când au fost mutate la Santo Domingo, cel mai probabil în 1544. Adică osemintele au rămas în acest loc aproape treizeci de ani. Nu putem preciza data sosirii osemintelor la Sevilla, nici pe cea a mutării, deoarece istoricii nu se pun de acord. Sunteți din Santo Domingo, domnișoară?

- Nu. M-am născut în satul Altagracia, spre La Vega, în centrul insulei. De aceea părinții mei mi-au pus acest nume, în onoarea Fecioarei din Altagracia, foarte cunoscută și venerată în țara mea.

- A! Orașul Vega de la Concepción. Cred că acolo a fost înmormântat. Amiralul a pomenit de mai multe ori această zonă de o mare frumusețe, de care a fost fermecat. În testament le spune moștenitorilor săi să construiască aici o biserică, în care să se țină trei slujbe pe zi.

- Nu știam asta. Dar spuneți-mi, se mai păstrează ceva din mormântul lui Columb aici, la Cartuja²?

- Sigur că da! Rămășițele fratelui său, Diego, sunt aici, precum și un monument în onoarea Exploratorului, ridicat de marchiza văduvă Pickman. Trebuie să-l vedeți.

Altagracia și-a notat recomandarea bibliotecarului.

- Și ce cărți a strâns Hernando în această bibliotecă?

1 Al patrulea râu ca lungime din Spania, care trece și prin Sevilla. (n.tr.)

2 Mănăstire de călugări certozini. (n.tr.)

- Practic, o colecție uriașă de cărți pe care le-a cumpărat în timpul călătoriilor sale prin Europa. Sunt multe volume din Italia, Germania, Franța și alte țări. A achiziționat de asemenea și ilustrații și stampe. Trebuie să știți că această colecție a lui a fost una dintre cele mai importante din lume la acea vreme.

- Bun, pe mine mă interesează cărțile moștenite de la tatăl lui.

- Da. Cărțile moștenite de la tatăl lui sunt adevărate vestigii aici, în această bibliotecă. Sunt cinci exemplare, toate de o valoare inestimabilă. Aceste cinci cărți i-au marcat viața Amiralului și au constituit baza intelectuală a descoperirii. O să vi le descriu repede.

Prima, încep să i le prezint bibliotecarului, era Imago Mundi, scrisă de cardinalul Pierre d'Ailly. Acel exemplar, un incunabul din 1480 sau 1483, era tipărit la Louvain¹. I-a explicat că în ea se vorbea despre astronomie, cosmografie și cunoașterea lumii și a teritoriilor locuite în acel moment.

- În această carte, continuă bibliotecarul, se spune că oceanul se poate traversa într-o perioadă scurtă și că nu este așa de întins precum se crede. Columb îi dă o foarte mare atenție acestei opere; de fapt, pe marginile ei sunt mai mult de 898 de însemnări, scrise de mâna lui, și unele care-i aparțin fiului său. Cunoașteți interesul enorm pe care Columb l-a manifestat pentru corpurile cerești, pentru Pământul rotund. Această operă l-a influențat

foarte mult. Împreună cu globul pământesc desenat de cosmograful german Martin Behaim și harta lui Toscanelli, această carte poate fi considerată cel de-al treilea stâlp pe care și-a susținut genovezul proiectul de descoperire a rutei către Indii.

1 Oraș universitar din Belgia, în provincia Brabant. (n.tr.)

- Ce alte cărți a moștenit fiul său? îl întreabă Altagracia pe bibliotecarul pasionat de cele ce povestea.

- Historia Rerum a papei Pius al II-lea, care este o enciclopedie geografică a acelei vremi. Cartea călătoriilor lui Marco Polo este un alt document care fără îndoială că l-a motivat pe marinarul nostru să caute o rută directă pentru a ajunge în Indii, adică la Catay¹ și Cipang² și la Marele Khan. Alt text important este Istoria naturală de Plinius și, în fine, Cartea profețiilor, o operă enigmatică ce nu a fost niciodată publicată. Manuscrisul are optzeci și patru de pagini dar lipsesc paisprezece, care au fost smulse sau tăiate.

- Ați putea să-mi dați mai multe detalii, vă rog?

- Cartea profețiilor este o colecție de texte biblice, pe care Amiralul le-a studiat îndeaproape. Cristofor Columb încearcă să demonstreze că descoperirea pe care a făcut-o a fost prorocită în Scripturi și că ea a marcat o nouă eră în istoria umanității.

- Vreți să spuneți că a interpretat Sfintele Scripturi, pretinzând că în ele stă scris că descoperirea lui era predestinată? întreabă ea cu surprindere.

- Da, așa este. Dacă vreți, vă pot arăta. Veniți cu mine, o invită bărbatul, iar ea îl urmă. Uitați-vă la asta, îi zise el, arătându-i niște manuscrise aflate în spatele unui geam gros de sticlă. Aici se poate vedea că partea fundamentală a acestei cărți o reprezintă o copie a textelor biblice.

- Dar opera a fost alcătuită în mare parte de Columb, nu? reuși să spună Altagracia, fără să-și ia ochii de la ce vedea.

—1 Numele vechi al Chinei, dat de Marco Polo la descoperirea acestui teritoriu. (n.tr.)

2 Insulă din Oceanul Indian, comparată de Marco

Polo cu un El Dorado. (n.tr.)

- Corect. Autorul culegerii este Columb, împreună cu prietenul său, Gaspar Gorricio, un călugăr de la mănăstirea Sfânta Maria din Peșteră, din Cartuja.

- Din nou Cartuja. Trebuie să merg să văd mormântul lui Diego Columb și monumentul Amiralului, despre care mi-ați povestit mai devreme.

- Uitați-vă la asta, îi arată bibliotecarul. Cartea profețiilor are optzeci și patru de pagini, cum v-am spus, dar lipsesc paisprezece. E o însemnare... aici.

Altagracia a putut să citească perfect ce era scris într-un text original al Exploratorului, însoțit de niște note pe margine, la pagina 77: "Rău a făcut cel care a furat de aici aceste pagini, căci ele conțineau profețiile cele mai interesante din această carte."¹

Edwin cerceta pe îndelete găurile făcute în mormântul lui Columb. Hoții folosiseră niște instrumente profesionale, pentru că nu făcuseră mari pagube și tăieturile de pe lacătul monumentului erau curate.

Administratorul-șef al catedralei îl privea pe dominican de parcă n-ar fi înțeles ce căuta. După ceva timp, l-a întrebat:

- Dacă-mi spuneți ce căutați, poate vă pot ajuta.

- Orice indiciu sau informație care să ne dezvăluie cum s-a realizat furtul, îi răspunse Edwin.

- Am vorbit cu colegii mei despre asta. Creдем că cei care au furat rămășițele erau niște profesioniști. Știau ce fac și nu au venit să ia orice le pica în mână. Aveau instrumente bune și n-au lăsat nicio urmă de resturi de materiale după ce au deschis mormântul.

1 Notă de pe pagina 77 a Cărții profețiilor de Columb, aflată la Biblioteca lui Columb din Sevilla. (n.a.)

- Da, asta văd și eu. Dar cum au putut să intre în catedrală noaptea?

- Nici noi nu știm.

- Dar aveți vreo idee? întrebă dominicanul, fără prea multă speranță.

- Da. Stați să vă povestesc.

Andrés Oliver a intrat în Arhiva Indiilor ca să se întâlnească din nou cu doamna Soler. Voia să o întrebe ce știe de semnătura lui Columb și de simbolistica ei.

- Bună ziua din nou, doamnă Soler.

- Bună ziua, domnule Oliver. N-o să vă vină să credeți ce-am găsit, spuse experta.

- La ce anume vă referiți?

- Mi-ați cerut azi-dimineață o pistă în legătură cu jaful, vă amintiți?

- Da, sigur. Aveți ceva? întrebă bărbatul, tot mai curios.

- Nu chiar. Dar am căutat în cărți, în reviste vechi și în diverse hemerotece și am dat peste ceva care o să vă surprindă, spuse femeia cu o strălucire neobișnuită în ochi.

- Ce, ce? sări Oliver cu interes.

- Am dat peste ceva incredibil. Nu este prima oară când un mormânt al lui Columb este jefuit, spuse doamna Soler, urmărind cu interes expresia de pe fața polițistului.

Lui Oliver i-au trecut prin cap mii de lucruri.

- Ați putea fi mai explicită? zise bărbatul fără să înțeleagă nimic.

- Acum mai bine de o sută de ani, monumentul lui Columb din piața Acquaverde din Genova a fost prădat. Cu această ocazie, cineva a spart partea inferioară a monumentului, care are un pedestal enorm de formă rectangulară, reprezentând scene diverse din faptele eroice ale Exploratorului, cioplite în piatră.

- Și ce s-a întâmplat? întrebă anchetatorul cu o curiozitate crescândă.

- Nu știe nimeni, deoarece nu se cunoaște ce se găsea în interiorul monumentului. Teoretic, era vorba numai de monumentul clasic dedicat lui Columb, cu o bază largă și o columnă mare, înaltă și impozantă, pe care se afla Exploratorul.

- Atunci, de unde știți că are legătură cu furturile din Sevilla și Santo Domingo? murmură Oliver, nedumerit.

- Aici intervine surpriza. Am citit într-un ziar italian foarte vechi că răufăcătorii au desenat semnătura Amiralului pe pedestal, după ce-au luat tot ce-au putut.

Cei trei s-au întâlnit din nou în acea seară ca să își împărtășească informațiile pe care le obținuseră.

Altagracia a început să vorbească foarte repede, aproape fără să facă pauze între cuvinte, colegii ei dându-și astfel seama că era vorba despre ceva important, fiindcă frumoasa dominicană era de obicei o femeie foarte calmă.

Edwin vorbea în același timp cu compatrioata lui, astfel încât nu se mai înțelegea nimic din amalgamul de idei, date și impresii cu privire la descoperirile pe care le făcuseră.

Oliver, un pic mai liniștit, dar nerăbdător să le povestească ce aflase, a trebuit să-i roage pe colegii săi să tacă.

- Știam că dominicanii sunt cunoscuți ca fiind buni oratori, dar nu-mi imaginam că puteți să vorbiți așa de repede, glumi el.

- Ideea este c-am descoperit ceva foarte important, spuse femeia.

- Și eu cred că am informații relevante, îi anunță Edwin.

- Dacă vă povestesc ce știu eu... încheie Oliver. Au hotărât să vorbească pe rând.

Altagracia a început să le povestească despre întâlnirea cu bibliotecarul. O surprinsese mai ales misterul foilor, fără îndoială cele mai importante, care lipseau din Cartea profețiilor. La fel, mormântul lui Diego Columb din mănăstirea Cartuja trebuia văzut neapărat, așa că era musai să meargă acolo cât mai curând.

Edwin le-a explicat cum descoperise că hoții folosiseră instrumente profesionale și că fuseseră foarte atenți să nu facă stricăciuni la mormânt. Indivizii respectivi știau ce fac, căci lucraseră cu precizie și mult respect pentru ansamblurile istorice pe care le jefuiau. Ar fi putut să fure obiectele din mormânt mult mai repede și cu mult mai puțină grijă decât o făcuseră. Teoria angajaților responsabili cu întreținerea catedralei sprijinea această ipoteză.

- Și tu? întrebă Altagracia, fără să-l lase să vorbească pe spaniol. Ai aflat ceva relevant cu privire la semnătură?

El a dat din cap afirmativ, zâmbind. Era uimit de dăruirea colegilor săi în acest caz. Chiar se dau peste cap ca să afle ce se petrece, se gândi el.

- Nu am descoperit semnificația semnăturii lui Columb, dar am aflat un fapt relevant care poate fi foarte important pentru caz, spuse pe un ton misterios.

- Atunci spune odată, c-o să facem infarct, îl rugă Altagracia.

- Acum o sută de ani, în Genova a avut loc un furt cu caracteristici similare celor din Santo Domingo și Sevilla, zise Oliver repede, de teamă să nu fie întrerupt.

Dominicanii s-au uitat unul la altul cu surprindere.

Cum fusese posibil ca serviciile de informații ale poliției din ambele țări să nu afle acest lucru?

De ce nu exista nicio recenzie despre asta în documentația pe care o aveau?

- Cred că trebuie să mergem cât mai repede acolo, spuse spaniolul.

- De acord, zise femeia, dar mai întâi trebuie să vizităm alt mormânt: pe cel al fratelui Exploratorului.

Au ajuns foarte devreme la Cartuja. Povestirea Altagraciei despre monumentul familiei Pickman și mormântul lui Diego Columb, care luase parte la călătoriile tatălui său, îi convinsese de necesitatea unei vizite în acel loc.

Au găsit un monument de mărime medie. Pe o columnă se înălța o statuie a Exploratorului, din marmură, care părea că ține în mâna stângă un sul de hârtii. În mâna dreaptă ținea o sferă care reprezenta Pământul. Imediat ce s-a apropiat, Oliver a scos un carnețel din buzunarul hainei și a notat inscripția ce se găsea pe o placă, în partea din față a monumentului:

LUI CRISTOFOR COLUMB, ÎN MEMORIA DEPOZITĂRII CENUȘII SALE DIN ANUL MDXIII PÂNĂ ÎN ANUL MDXXXVI ÎN BISERICA SFÂNTA

MARIA DIN PEȘTERĂ DIN MĂNĂSTIREA CARTUJA. MARCHIZA VĂDUVĂ PICKMAN A RIDICAT ACEST MONUMENT ÎN ANUL MDCCCLXXXVII

- Avem încă o frază pentru colecția noastră, spuse Oliver.
- Să mă scuzați, dar eu nu știu să citesc foarte bine aceste numere... interveni Edwin.
- Te referi la cifrele romane? întrebă Altagracia.
- Da.
- Ți le traduc eu, se oferi Oliver: "Lui Cristofor

Columb... cenușii sale din anul 1513 până în anul 1536... Marchiza... a ridicat acest monument în 1887."

- Foarte frumoasă sculptura din marmură, dar ne ajută cu ceva la caz? întrebă Edwin.

- Nu știu, spuse femeia, gânditoare. Adevărul este că după întâlnirea cu bibliotecarul de la Biblioteca lui Columb am vrut neapărat să văd acest monument. La început am fost convinsă că vom găsi ceva aici.

- Eu nu văd nicio legătură, medită Oliver, deși, dacă mă gândesc mai bine, trebuie verificat, dacă tot suntem atât de aproape de mormântul unui Columb.

Edwin făcuse mai mult de cinci ture în jurul monumentului. Între efigie și nișa mare din spate rămânea destul spațiu pentru a putea ascunde multe lucruri. Dar nu asta părea să fie răspunsul, se gândi el.

Spaniolul o văzu pe dominicană căzută pe gânduri, chiar în fața statuii de două ori mai înalte ca ea.

După câteva minute, poate chiar ore, Edwin le-a propus să se întoarcă la hotel. Nu mai era nimic de făcut acolo. Oliver a susținut propunerea. Nu găsiseră nicio legătură cu cazul. Dar Altagracia s-a încăpățânat să rămână.

- E ceva care-mi scapă. Nu știu ce, dar o să descopăr, hotărî ea.

În fața unei afirmații atât de categorice, cei doi bărbați s-au așezat liniștiți pe o bancă de lângă clădire, observând-o pe femeie, care nu-și lua privirea de la monument.

Dintr-odată, Altagracia și-a amintit vorbele bibliotecarului: "Sfera cerească care i-a înlesnit lui Columb elaborarea teoriei despre descoperirea..."

- Domnilor, afirmă ea, sfera cerească era un instrument astronomic format din mai multe cercuri, adică spire, care servea la fixarea poziției astrilor în spațiu. Să înconjurăm această sferă și să vedem ce se întâmplă.

- Mi se pare imposibil, strigă Oliver de pe bancă. Cred că este de marmură, ca și corpul Amiralului și tot ansamblul.

Neputând să ajungă la sfera de pe efigie, dominicana a trebuit să se urce pe pedestal.

Imaginea frumoasei Altagracia pe statuia Exploratorului i s-a părut cunoscută spaniolului. Deodată, și-a amintit de piața lui Columb din Santo Domingo. Anacaona, frumoasa soție a șefului de trib, care încerca să ajungă la genialul navigator, semăna foarte tare cu dominicana, în această ipostază.

Femeia a ajuns la partea superioară a monumentului. Când a atins-o, n-a știut ce să facă cu sfera.

Edwin i-a strigat:

- Învârte-o!

Urcată pe pedestal, a încercat, cu toată forța pe care o avea în acea poziție, să învârtă, cât de puțin, sfera care reprezenta Pământul. Chiar când se gândea să renunțe, aceasta s-a mișcat pe axul ei și a reușit s-o învârtă de mai multe ori, până s-a auzit ceva la baza monumentului.

Dintr-un salt, Oliver și Edwin au ajuns lângă soclu, văzând că placa cu inscripția se desprinsese și că urma să se izbească de pământ. N-au apucat să facă nimic. Placa s-a lovit de pavaj și s-a spart în mii de cioburi, ridicând mult praf și făcând un zgomot asurzitor.

Altagracia se afla în acel moment într-o situație jenantă, căci ea, cocoțată pe un monument vechi de mai bine de o sută de ani, cauzase acea stricăciune.

Oliver i-a întins mâna ca s-o ajute să coboare. Edwin s-a apropiat de spațiul lăsat liber de placă.

- Veniți repede, spuse el.

Ceea ce au văzut i-a lăsat cu gura căscată: în fața ochilor lor se aflau mai multe documente. Hârtia era învechită de vreme și acoperită de un strat destul de gros de praf.

Au luat documentele cu grijă și au rămas acolo, fără să știe ce să facă.

Edwin a vrut să facă o glumă:

- Cred că ar trebui să desenăm semnătura lui

Columb pe monument, spuse, râzând.

Colegii lui s-au privit fără să le vină să creadă ce spusese dominicanul: tocmai dăduse un posibil răspuns la misterul semnăturilor apărute după furturile din Santo Domingo și Sevilla.

- Dumnezeuule, îngăimă Oliver. Asta ar putea fi un motiv pentru care hoții lasă semnătura Amiralului în locul pe care-l jefuiesc.

- Și eu m-am gândit la același lucru, întări Altagracia. Așa îi anunță pe alții că monumentul respectiv a fost spart și că a fost luat ce era înăuntru. Deși această idee aduce alte îndoieli, cred că ar putea explica într-o anumită măsură desenele.

- Exact.

- Mai rămâne să vizităm monumentul lui Columb din Genova, spuse ea. Și acolo au lăsat semnătura și au existat plăci sparte, după cum am aflat de la doamna Soler.

Cei trei au zâmbit și s-au îndepărtat de monumentul lui Columb din mănăstirea Cartuja din Sevilla. Acum aveau piste mai solide și câteva documente de studiat.

În depărtare, aflat într-o mașină cu geamuri fumurii, un bărbat filmase tot ce se întâmplase. Ajunsese chiar în momentul în care femeia se urca pe monument. Pentru câteva clipe, s-a gândit că dominicana va cădea și se va răni grav. I-a luat ceva timp ca să își dea seama ce făceau oamenii aceia acolo. Nu a înțeles până în momentul în care nu a auzit zgomotul puternic făcut de placa care s-a izbit de sol.

Când s-a deschis pedestalul, a filmat în detaliu toate documentele pe care cei trei le găsiseră în interiorul monumentului. Șefului său nu îi va veni să creadă ce se descoperise.

A luat un telefon mobil și a format un număr din memoria aparatului.

- Acum pleacă, anunță. Au luat cu ei niște documente pe care le-au găsit în interiorul monumentului Pickman.

- Ce-au găsit?

- Multe hârtii. O mulțime de documente scrise și probabil niște planuri de mărime medie. Toate aveau o culoare gălbuie, deci îmi imaginez că erau foarte vechi.

- Și încotro s-au îndreptat?

- Sunt pe urmele lor. Se pare că merg spre hotel. Stai liniștit.

- Bine. Sper că ai filmat toate detaliile.

- Da, nu mi-a scăpat nimic.

- Nu-i pierde din ochi și adu-mi caseta cât de repede poți, îi ordonă Richard Ronald.

Ajunși la hotel, au pregătit o masă în camera lui Oliver, ca să studieze documentele găsite. Mureau de nerăbdare să vadă ce conțin.

- Ar trebui să anunțăm autoritățile spaniole, spuse Altagracia.

- Eu sunt autoritatea spaniolă, spuse Oliver, râzând. Nu te mulțumești cu mine? Adu-ți aminte că sunt polițist.

- Da, bineînțeles. Sunt destul de îngrijorată de placa pe care am spart-o în seara asta, spuse femeia, încruntându-se.

- Stai liniștită. Am vorbit deja cu Antonio și au trimis o echipă de la poliția științifică ca să adune mai multe date și orice informație care ar putea fi utilă. Se va pune o placă nouă, spuse spaniolul, încercând s-o calmeze.

- Să vedem ce-avem aici, zise Edwin, desfăcând documentele pe masă.

Scosese toate aranjamentele florale și obiectele decorative din camera de hotel, încercând să aranjeze spațiul pentru activitatea care urma. Noaptea se anunța lungă și grea. După câteva momente, în care au aranjat mobilierul cât mai bine posibil, au căzut de acord cu toții că au toate condițiile să se apuce de lucru.

Hârtiile găsite se puteau clasifica pe diverse categorii: planuri, desene și foi cu text.

- Dacă vrei, Edwin, studiază tu planurile și noi citim textele. Ce zici? propuse spaniolul, în timp ce răsfoia hârtiile pe care trebuia să le analizeze în următoarele ore.

Cei doi au încuviințat și au început imediat lucrul. Nerăbdarea teribilă de a cunoaște conținutul documentelor i-a făcut să nu ridice capul o bună bucată de timp.

După ceva timp analizaseră deja jumătate din hârtiile găsite. Altagracia a profitat ca să-și dezmoștească picioarele și să arunce o privire pe fereastră. Soarele începea să se ascundă și arunca umbre mari din șirul lung de chiparoși care decorau grădina din fața hotelului.

Atunci au hotărât să se oprească ca să mănânce ceva. Fiindcă nu îndrăzneau să lase hârtiile nesupravegheate în cameră, au căzut de acord să coboare doi dintre ei și al treilea să aibă grijă de documente, urmând să i se aducă ceva de mâncare în cameră.

Tragerea la sorți a hotărât ca dominicanul să rămână sus.

În restaurantul hotelului, Altagracia și Oliver au căutat un loc unde să poată vorbi în voie. O masă cu vedere la râul Guadalquivir le-a oferit ambientul necesar pentru a purta o conversație plăcută după toată tensiunea din acea seară.

- Cum ți se pare șederea în Sevilla? Ți place orașul? o întrebă Oliver, în timp ce alegea vinul pentru felurile comandate.

- Da, mult. Ar fi și greu să nu-ți placă. Are o bogăție culturală incredibilă și lumea este foarte amabilă. Tu îl știai dinainte?

- Da. Adevărul este că am avut ocazia să vin aici de mai multe ori în timpul Expoziției Universale din 1992, dar după aceea nu m-am mai întors. Imaginează-ți că nu l-am mai văzut pe prietenul meu Antonio de mult timp. Am fost colegi de facultate și apoi am devenit amândoi polițiști, dar ne vedem rar.

- Și ce-ați studiat? întrebă femeia.

- Amândoi ne-am licențiat în istoria artei. El s-a dedicat complet poliției, dar eu sunt în continuare legat și de facultate, fiindcă țin cursuri ca profesor asociat.

- Apropo, nu te-am întrebat: ești căsătorit? Ai familie?

- Nu. Locuiesc singur, doar cu câinele meu. Călătoresc mult și n-am timp de așa ceva. Adevărul este că mi-ar fi plăcut. Provin dintr-o familie foarte unită și-mi plac copiii. Am avut câteva relații mai mult sau mai puțin lungi, dar nu s-a legat nimic. Poate că am eu pretenții prea mari. Cred că societatea în care trăim ne poartă pe toți prin viață cu o viteză incredibilă, care ne împiedică să ne implicăm mai mult în relațiile personale. Cine știe. Dar tu, ești căsătorită?

- Nu. Mi s-a întâmplat ceva asemănător. În ceea ce mă privește, mă definesc ca o persoană singuratică care se înțelege foarte bine cu prietenii. După cum știi, m-am implicat în viața politică de foarte tânără.

- Eu aș spune că ești foarte tânără.

- Bine, nu chiar. Adevărul este că am intrat foarte repede în politică și mi-a mers bine. Mi-am făcut studiile la INTEC. Ți-o amintești pe doña Mercedes Cienfuegos? Mi-a fost profesoară, îi explică femeia cu o strălucire în ochi. Mi-a dat sfaturi foarte bune în timpul studiilor și de asemenea în timpul pregătirii tezei de doctorat. Îi datorez foarte mult. Datorită ei, mi-am înțeles mai bine țara și poate că tocmai de aceea am ales să fac politică. Dintr-un motiv sau altul, îi datorez mult acestei femei, pe care o admir profund.

- Da, și mie mi s-a părut o persoană extraordinară.

- De atunci am avut o viață bună, dar am trăit-o într-un ritm frenetic. Pe plan sentimental, mi s-a întâmplat ceva asemănător cu povestea ta. Am avut mai multe relații destul de puternice, dar nu s-au finalizat cu nimic serios. Și eu am pretenții prea mari. Aici ne potrivim.

S-au privit în ochi, dar pentru scurt timp. Bărbatul a căzut o clipă pe gânduri. De fapt, Altagracia părea chintesența femeii din Caraibe. Era și greu să nu îți placă, se gândi el.

- Eu cred că este important să fii fericit cu ceea ce faci și să te implici în ceea ce-ți place, își începu Oliver discursul. În cazul meu, poliția științifică îmi oferă cazuri foarte interesante și riscante. Întotdeauna mi-a plăcut să fac asta și i-am dedicat întreaga viață. Universitatea este o completare interesantă, care mă ține aproape de sursele de informații și, mai ales, de tineri. Cred că din acest motiv sunt fericit.

- Interesantă definiție. Crezi că ești fericit? Noi, dominicanii, nu ne gândim așa de mult la asta. Noi suntem fericiți pur și simplu. În țara mea, sunt câteva curențe de structură pe care încercăm să le atenuăm printr-o atitudine pozitivă în fața vieții. Dar, într-un fel sau altul, suntem fericiți. Te asigur.

- De asta te-ai băgat în politică? Ca să rezolvi aceste curențe? o provocă bărbatul, cu zâmbetul pe buze.

- Exact. Vreau să schimb lumea, dar îmi place mult țara mea așa cum e. Încerc, din poziția mea de funcționar public, să schimb lucrurile în mai bine, dar plecând de la ideea că dominicanii sunt un mare popor.

- Sunteți, răspunse Oliver. Mi-a plăcut mult ce-am văzut cât am stat acolo și îmi doresc mult să mă întorc. O să mă inviți vreodată?

- Sigur că da. De altfel, cine ți-a spus că nu trebuie să te întorci pentru caz? Acolo sunt multe oșeminte pierdute, spuse ea râzând.

Bărbatul râdea și el când chelnerul le-a spus că este gata cina colegului lor și că pot să i-o ducă sus. Când au ajuns sus, ceva nu era în regulă. Ușa camerei era întredeschisă.

Oliver a scos pistolul și le-a șoptit Altagraciei și chelnerului să nu zică nimic și să stea liniștiți. S-a apropiat de ușă, ținând pistolul cu ambele mâini, și l-a strigat pe colegul său, Edwin. Văzând că nu-i răspunde nimeni, s-a apropiat și a dat un picior în ușă ca s-o deschidă complet. Nu i-a plăcut deloc ce a văzut.

Dominicanul zăcea pe podea, într-o baltă de sânge.

Învălmășeala de mobile și obiecte, inclusiv valizele, l-a făcut pe spaniol să suspecteze că încăperea fusese cercetată atent. Nicio hârtie din cele aduse în acea seară nu mai era pe masă. S-a dus în baie, să vadă dacă nu se ascunsese cineva acolo. A văzut că verificaseră până și fiecare colțisor al băii. Era clar că hoții vruseseră să se asigure că nicio hârtie din cele găsite nu va rămâne în mâinile celor trei anchetatori.

După ce a constatat că hoții fugiseră, Andrés

Oliver a început să strige după ajutor.

7 Madrid

"Săturându-se (Columb) de anii destul de stricți pe care-i petrecuse la Curte, căci, după cum s-a spus, în unele zile a supraviețuit prin intermediul ingeniozității sale și prin munca mâinilor sale, confecționând sau desenând hărți de navigație, pe care știa să le facă foarte bine și le vindea apoi navigatorilor..."

Bartolomeu Las Casas, Jurnal de bord

Tenul de mare viteză părăsise Sevilla de ceva timp. Liniștea domnea în compartimentul de la clasa club pe care o aleseseră ca să poată lucra în timpul călătoriei. Din fericire, al patrulea loc rămăsese liber. Stăpâniți de gânduri negre, fiecare dintre ei deplângea pierderea documentelor.

Altagracia privea cum trenul se apropie repede de un mic munte încununat de niște creste albe, ale căror vârfuri împrumutau culoarea roșiatică a pământului din jur. O mulțime de măslini se înălțau pe deal, fără să poată atinge cerul de un albastru intens care completa peisajul.

Edwin Tavares avea un pansament foarte mare pe cap, care-i permitea să vadă, să audă, să miroasă și să mănânce, însă cu greutate.

- N-ar fi trebuit să te lăsăm singur, se lamentă

Oliver.

- Vina a fost a mea. Nu trebuia să deschid ușa. Niciodată n-am mai făcut o asemenea prostie. Adevărul este că eram adâncit în studiul acelor hărți.

- Nu pot să cred că doi polițiști experimentați spun lucruri din astea, i-a întrerupt Altagracia, încercând să pună capăt reproșurilor. Hai să fim deștepți și să ne folosim energia ca să rezolvăm cazul, pentru că am ajuns foarte departe.

- Dacă-l prind pe tipul ăla... spuse dominicanul mânios. Crezi că or să-l poată găsi colegii tăi după descrierea pe care le-am dat-o?

- Nu știu. Portretul pe care l-ai făcut este cam vag, dar vom face tot ce se poate. Să nu ai nici cea mai mică îndoială că și noi am pierdut mult în urma acestui nou furt.

Femeia le-a propus să noteze fiecare pe foi separate tot ce-și puteau aminti din cele văzute în documentele găsite la Cartuja. Propunerea li s-a părut interesantă și s-au pus pe treabă.

Edwin a desenat o parte din hărțile pe care le studiasse, din unele amintindu-și foarte precis conturul insulei La Española, adică al țării sale, Republica Dominicană, și al Republicii Haiti. Alte hărți vechi reprezentau teritorii necunoscute lui Edwin, deși putuse să recunoască o parte din America Centrală, pe coasta Mării Caraibelor. Le-a desenat pe toate cât a putut de bine.

Altagracia a pus pe hârtie o bună parte din texte. Din când în când, se oprea ca să privească peisajul frumos care se vedea din tren, în acea zi fierbinte de vară. Extenuată de efortul mental pe care-l presupunea memorarea textului într-o situație atât de complicată, a scris și ultimul cuvânt și și-a privit în liniște colegii, așteptând să își termine și ei partea lor de muncă.

Ultimul a fost Oliver. Își amintea detalii semnificative din conținutul original, dar nu reușea să lege câteva paragrafe care să îi dea coerență textului pe care-l scria. Ce ghinion, se gândea.

Cei trei au pus rezultatele cap la cap. Dominicanul era singurul care studiasse planurile, deoarece avusese mai mult timp decât ceilalți. Le-a explicat colegilor săi de aventură ce-și notase.

- Fără nicio îndoială, una dintre hărți îi corespunde țării noastre. Am recunoscut partea nord-estică, cu golful Samaná reprezentat perfect și alte detalii din zona estică, precum insula Saona. Totuși, ceea ce m-a convins în sfârșit a fost când am văzut pe acea hartă un râu care ieșea dintr-un oraș, ceea ce mi-a amintit de râul nostru, Ozama, care împarte Santo Domingo în două.

- Da, ar fi un punct de plecare interesant, afirmă Oliver.

- Sigur este un punct important, căci de acolo pleca o linie spre celelalte hărți. Părea să fie originea celorlalte documente.

- Ciudat, adăugă femeia. Și celelalte planuri?

- Eu aș băga mâna în foc că este vorba de o zonă între coastele statelor Nicaragua, Costa Rica, Panama și partea caraibiană a Columbiei. Nu sunt sigur, dar cred că toate săgețile, distanțele și însemnările de pe hărți indicau acea zonă. Le-am desenat așa cum mi le amintesc, dar nu ne putem baza sută la sută pe ele.

- E-n regulă. Și tu, Altagracia? o întrebă Oliver.

- Textul pe care mi-l amintesc vorbea despre niște persoane aflate într-o situație foarte dificilă, la limită, iar naratorul explica în detaliu motivul luării unei decizii ce pare justificată de gravitatea situației în care se aflau. Vă citesc ce-am scris:

Destinația noastră era Jamaica. La plecarea din Dominica¹, am fost urmăriți zile întregi de o furtună foarte puternică. Părea că vijelia este însuflețită, ca un uriaș animal sălbatic, căruia îi căzuserăm pradă. Când am scăpat în sfârșit, a trebuit să ne reparăm pânzele distruse în singurul loc posibil: Santo Domingo. Dar nu ne-au lăsat să ancorăm în acest port. În timpul negocierilor, comandantul nostru a cerut ajutor în fața altei furtuni mari care se apropia. Guvernatorul insulei nu i l-a acordat...

Corăbiile noastre au rămas ancorate în fața portului și au mai pierdut din pânze în furtună. Unele dintre vasele noastre s-au desprins de la mal și au fost duse în larg, departe de coastă. Ne-am putut reuni doar după câteva zile. Multe dintre corăbiile care plecaseră din port spre Castilia s-au scufundat... Comandantul nostru le avertizase.

- Da, pare o poveste tristă, spuse Oliver. Stați să vedeți ce am scris eu. Este și mai grav:

În timpul călătoriei, furtunile ne-au urmărit aproape tot timpul. Nu știam ce căutăm. Oamenii erau sfârșiți de oboseală și revoltele izbucneau des, ca să nu zic în fiecare noapte. Foamea cauzată de mâncarea stricată, bolile și pericolul de scufundare al corăbiilor noastre distruse îi făceau pe oameni să se gândească tot mai des să se

1 Insulă în Marea Caraibelor. A nu se confunda cu Republica Dominicană. (n.tr.)

întoarcă și să-și salveze viețile. Comandantul nostru se gândea numai la aur. Noi ne gândeam numai la mâncare. Când dădeam de uscat și ne întâlneam cu triburi de indieni, el încerca să schimbe fleacurile pe aur, iar noi le schimbam pe mâncare. Din această cauză, comandantul ne-a interzis să mai coborâm pe uscat fără permisiunea lui. La scurt timp, am reușit să-l convingem de necesitatea de a mânca pentru a putea supraviețui. Tocmai când voiam să furăm niște mâncare, într-un loc de o mare frumusețe, cu ape limpezi și mulți pomi cu fructe gustoase, niște indieni foarte violenți ne-au rănit mai mulți oameni și a trebuit să ieșim degrabă în larg. Am fost prinși din nou de furtună, multe zile, și acolo, fără mâncare și cu corăbiile distruse, am luat o decizie. De aceea am făcut acest lucru.

Cei trei au meditat asupra acestor cuvinte, încercând să-și imagineze situația prin care trecuseră acei marinari. În sfârșit, Edwin a vorbit:

- Poftim. Acum chiar că suntem pierduți. Ce înseamnă toate astea?

- Nu știu, dar o să primim o mână de ajutor la Madrid, și încă una mare. O să vedeți, îi asigură spaniolul, convins că știe persoana potrivită care să îi scoată din încurcătură.

- Cât timp avem înainte să plecăm spre Genova? întrebă dominicana. Trebuie să-mi cumpăr diverse lucruri. Nu aveam în plan o călătorie așa lungă și știți cum suntem noi, femeile. Avem nevoie de mai multe lucruri decât voi, bărbații.

- În principiu, m-am gândit că două zile ar fi de ajuns. Vom sta la mine acasă și de acolo vom gestiona totul. Sunteți de acord?

Amabilitatea spaniolului de a-și pune casa la dispoziție a contribuit la crearea unei atmosfere de bună înțelegere, care să îi întărească pe cei trei anchetatori după întâmplările din ziua anterioară.

Prin urmare, cei doi au acceptat propunerea.

Aflați tot la clasa club, doi bărbați observau mișcările celor trei anchetatori prin ușile de sticlă ce despărțeau diferitele compartimente. Urcaseră în tren imediat după ei, cu intenția clară de a nu-i scăpa niciun minut din ochi, orice s-ar fi întâmplat.

- Sper să nu fie prea greu să-i urmărim într-un oraș așa mare ca ăsta, spuse unul dintre ei. Eu nu cunosc bine Madridul și s-ar putea să ne rătăcim. Mă îngrijorează această misiune.

- Stai liniștit, că o să avem ajutoare, spuse tovarășul lui. Oricum, avem ceva cunoștințe la care putem să apelăm.

- Ce vrei să spui?

- Am făcut rost de adresa personală a lui Andrés Oliver și de cea de la muncă. Sigur va merge într-unul din aceste locuri.

- Fără îndoială. E o garanție bună că ne vom face treaba bine. Nu putem să dăm greș sub nicio formă.

Locuința spaniolului l-a surprins pe Edwin prin mărime și mobilier. Era clar că acolo se vor simți foarte bine.

- Ia te uită! Văd că și polițiștii din Madrid sunt plătiți bine, spuse dominicanul, surprins de apartamentul spațios al colegului său.

Altagracia se uita la mobilierul frumos îmbinat, care crea o atmosferă plăcută și elegantă în același timp. Un pic minimalist și masculin, totuși, se gândea ea, când Oliver îi atrase atenția:

- Casa aceasta a fost a părinților mei. Am renovat-o pentru că se află într-o zonă foarte bună și mai ales pentru că este o mansardă, deci un spațiu mai larg. Ia uitați-vă ce priveliște.

Au ieșit pe o terasă foarte mare. Altagracia a lăsat să îi scape o expresie tipic dominicană:

- Ce mai loc!

- Ăla este parcul Retiro, foarte cunoscut în orașul meu. Vă place priveliștea? Îmi place foarte mult să beau o bere aici, la sfârșitul zilei, admirând toți acești copaci.

- Eu rămân să locuiesc aici, spuse Edwin.

- Simte-te ca acasă, îl pofti colegul lui. Mărimea mansardei îi permitea fiecăruia dintre ei să ocupe o cameră separată. Odată instalați, gazda i-a anunțat că trebuie să meargă la întâlnirea de care vorbiseră. Au coborât în garaj să ia mașina lui Oliver. Cei de la departamentul de analiză al poliției științifice îi așteptau.

Străzile madrilene erau aglomerate la acea oră, lucru obișnuit într-o zi de lucru. Dominicanii erau foarte atenți la tot ce vedeau. Clădiri moderne de birouri și imobile rezidențiale somptuoase se succedau cu repeziciune. Când au trecut prin piața lui Columb, Edwin le-a arătat monumentul Exploratorului din capitala spaniolă.

- Aveți și voi unul, le spuse, arătând spre personajul care îi preocupase așa de mult în ultima vreme.

- Sigur. Poate ar trebui să-l vizităm. Pentru orice eventualitate.

Au ajuns la un imobil imens situat pe o stradă centrală din Madrid. Spaniolul le-a explicat că este clădirea poliției științifice, pe care o vizita frecvent, deși nu avea biroul aici. Biroul pe care-l căuta Oliver se afla la ultimul etaj al clădirii, la capătul celui mai lung hol

pe care îl văzuseră dominicanii vreodată. După o plimbare lungă, în care au trecut pe lângă o infinitate de uși de birouri închise, au ajuns în sfârșit la destinație. Oliver a bătut ușor cu degetele în ușă și a deschis încet.

I-a întâmpinat un domn în vârstă, cu părul grizonat și ochelarii căzuți pe vârful nasului. Figura de om de știință zăpăcit i-a făcut să presupună că se află în fața unui om cu ani de experiență și cunoștințe suficiente pentru a-i ajuta la caz, după cum le promisese Oliver. Camera era plină de hârtii într-o dezordine absolută. Mai multe fotografii și diplome acopereau pereții, încât practic nu se mai vedea culoarea acestora. Se putea spune, fără nicio îndoială, că în această cameră era cel mai mare haos pe care-l văzuseră vreodată, concentrat într-un spațiu atât de mic.

Andrés Oliver și Tomás Oliver s-au îmbrățișat strâns.

- Vi-l prezint pe unchiul meu, Tomás, unul dintre cei mai buni anchetatori ai poliției spaniole și unul dintre experții în analiza materialelor legate de patrimoniul istoric ibero-american al acestei țări.

- Ia uite! Ce copii drăguți. De unde sunteți?

întrebă expertul.

- Dominicani, răspunse Edwin. Văd că aveți un birou foarte ciudat.

- Este o dezordine organizată, îl asigură Tomás Oliver. Pot să găsesc foarte repede orice lucru de care am nevoie. De ce să pierd timpul să aranjez, când cea mai importantă este eficiența?

- Sigur, sigur, spuse femeia. Văd că aveți o fotografie cu președintele Republicii Dominicane.

- Da. Din când în când, autoritățile din țara dumneavoastră îmi mai cer sfatul. Printre altele, am fost sfătuitorul fostului președinte Balaguer cu ocazia celui de-al Cincilea Centenar de la Descoperire, în legătură cu mutarea presupuselor rămășițe ale lui Columb din Prima Catedrală în Far.

Mare porcărie de clădire au mai făcut acolo! Eu i-am sfătuit să lase rămășițele în catedrala din Santo Domingo, dar nu m-au ascultat. Cred că ați ieșit în pierdere prin acest schimb. N-am nici cea mai mică îndoială.

- Bine, dar acum e totuna, răspunse Altagracia.

Știți că nu ne-a mai rămas niciun os după furt.

- Da, știu. Andrés m-a sunat de vreo douăzeci de ori de atunci. Sunt la curent cu tot. Dominicanii s-au uitat la Oliver, care a dat din umeri.

- Bine, haideți să ne așezăm ca să vorbim despre caz. De unde începem? întrebă Tomás.

Au stat de vorbă ore întregi despre cele găsite în Santo Domingo și Sevilla. Au încercat să povestească faptele într-un mod cât mai ordonat cu putință. Și-au încheiat expunerea cu surprinzătorul furt din Genova, cu mai bine de o sută de ani în urmă.

- Eu nu știam că monumentul lui Columb din piața Acquaverde din Genova a fost prădat acum un secol, până nu mi-a spus Andrés. Aici nu avem niciun raport referitor la această întâmplare. Dar am făcut cercetări și am aflat că nu se știe dacă era ceva în interiorul monumentului. Ce se știe este că hoții au lăsat semnătura pe exterior. Ziarele italiene la care am avut acces au relatat atunci despre niște derbedei care spărseseră un

monument funerar. Totuși, nu înțeleg cum de această știre a trecut neobservată în arhivele noastre. Mă întreb ce s-o fi aflat în monumentul jefuit.

- Poate niște documente similare celor pe care le-am găsit noi, medită Oliver cu voce tare.

- Cât de vechi ar putea fi acele hârtii care v-au fost furate la Sevilla? întrebă Tomás, care nota sistematic tot ce se vorbea, pe mai multe hârtii.

Altagracia s-a întrebat de ce mai nota anchetatorul acele lucruri, din moment ce pe biroul lui era așa o harababură. Sigur o să le piardă. Se gândea că o persoană atât de dezordonată trebuia să încerce să-și schematizeze ideile înainte să le noteze pe mai multe hârtii care sporeau și mai mult haosul din cameră.

- N-am putut stabili vechimea documentelor, dar am reușit să ne amintim o parte din texte și hărți, spuse Edwin, scoțând un dosar din servietă.

Altagracia s-a gândit pentru o clipă să-i spună compatriotului ei să nu mai scoată și alte hârtii în acel birou, pentru orice eventualitate.

Cu o mână, Tomás Oliver a dat la o parte un teanc mare de dosare de pe birou. Foile au căzut pe jos cu zgomot, ridicând un nor de praf. După ce s-a așezat praful, anchetatorul spaniol a început să citească rar și cu voce tare. Din când în când, se oprea ca să mediteze asupra conținutului, lăsând să-i scape gesturi de uimire.

După ce a terminat de citit textul recuperat de anchetatori, expertul a conchis:

- Este vorba de un episod cunoscut: cea de-a patra călătorie a lui Columb.

Cei trei s-au privit cu surprindere.

- De unde știți? întrebă dominicanul uimit.

- Este simplu. Aceste scene din cea de-a patra călătorie sunt destul de cunoscute. Partea inedită este că sunt descrise de cineva care a fost acolo și că au fost ascunse într-un monument al lui Columb de nu știu cât timp.

- Cum legi aceste lucruri de a patra călătorie?

Îl întrebă nepotul său.

Tomás a început să povestească într-o manieră ceremonioasă această parte a descoperirii. Părea alt om decât cel pe care-l cunoscuseră cu câteva minute înainte. A început să le explice tacticos că în 1502, la cincizeci de ani și cu sănătatea șubredă, la cârma a patru corăbii mici numite Capitana,

Santiago de Palos, Basca și Galițiana, Cristofor Columb a plecat într-una dintre cele mai riscante expediții ale sale. Împreună cu el, s-au imbarcat în această aventură fratele său Bartolomeu și fiul, Hernando.

- Acesta din urmă va fonda ulterior Biblioteca lui Columb, unde ați fost dumneavoastră, domnișoară, spuse expertul. Poate că tocmai în această a patra călătorie a fost fascinat de cărțile tatălui său. De aici prețuirea lui față de aceste texte și motivul pentru care a vrut să strângă o colecție unică în Europa în acele vremuri. Dar să continuăm povestea. Cu câțiva ani înainte, continuă el să explice, Regii Catolici îl numiseră pe Nicolás de Ovando guvernator și judecător suprem al Indiilor. Un personaj istoric important care l-a însoțit pe Ovando în acea călătorie a fost preotul Bartolomeu Las Casas, datorită căruia s-au păstrat multe dintre documentele Amiralului. Din cauza întâmplărilor din a treia călătorie, când Columb a fost arestat, regii i-au interzis să mai acosteze în Santo

Domingo, cu excepția călătoriei de întoarcere și ca să se aprovizioneze cu de-ale gurii. Columb avea de gând să meargă direct în Jamaica. Totuși, o furtună puternică a avariat corabia Santiago de Palos și atunci a hotărât să o înlocuiască în singurul și cel mai mare port disponibil în acel moment: Santo Domingo. Amiralul a ancorat ambarcațiunile în fața orașului și a solicitat permisiunea să acosteze. Nicolás de Ovando i-a interzis să se apropie de dane. Urmează una dintre cele mai mari enigme ale acestui personaj pe care nu-l vom cunoaște niciodată pe de-a-ntregul, spuse Tomás, mângâindu-și barba cu un gest serios și lăsându-se pe spate în fotoliu, ca să dea de înțeles că simte nevoia să se relaxeze înainte să meargă mai departe cu povestea.

- La ce vă referiți? întrebă dominicanul.

- Cristofor Columb presimte că se apropie un uragan, deși atunci nu se cunoștea acest fenomen, și le arată semne indiscutabile ale dezastrului care-i păștea. Îl anunță pe Ovando de pericol și cere permisiunea de a ancora în estuarul râului Ozama, în interiorul orașului Santo Domingo, ca să se pună la adăpost. Guvernatorul nu îi aprobă cererea și Columb se vede obligat să suporte trecerea unui uragan în timp ce rămâne ancorat pe coastă. Vă imaginați un ciclon tropical trecând peste niște corăbii de lemn?

- Uitasem povestea asta și acum o văd reflectată în documentele pe care le-am găsit, spuse Oliver gânditor.

- Dar lucrurile nu s-au terminat aici, continuă unchiul său. Prevăzând tragedia care urma să se întâmple, Columb l-a avertizat pe guvernatorul Ovando să nu lase o flotă numeroasă de douăzeci de corăbii și mai mult de cinci sute de oameni să plece spre Spania. Guvernatorul a ignorat avertismentul lui Columb și uraganul a distrus toate vasele, scufundându-le, acesta fiind unul dintre cele mai negre episoade ale primelor călătorii în America de Sud.

- Iar navele lui Columb scapă de uragan și se salvează, adăugă Oliver.

- Da. Și după cum se spune și în documentul pe care l-ați găsit, numai corabia Amiralului a reușit să rămână ancorată pe coastă. Parâmele celorlalte vase s-au rupt și ele au fost împinse în largul Mării Caraibelor, dar au reușit să se întoarcă la câteva zile după trecerea furtunii.

- Și ce părere aveți despre cealaltă parte a textului pe care vi l-am adus? îl întrebă Altigracia.

- Are și ea legătură cu a patra călătorie, cea mai periculoasă și mai complicată dintre toate. Columb trece de insulele centrale ale Caraibelor către America Centrală, adică pe uscat, descoperind în această călătorie multe zone ce aparțin azi unor țări precum Honduras, Nicaragua, Costa Rica sau Panama. Scopul acestei călătorii a fost să găsească în sfârșit ținuturile Marelui Khan și Cipango, adică Japonia.

Cei trei anchetatori parcă vedeau în fața ochilor aceste scene, atât de absorbiți erau de poveste.

- Scopul Amiralului nostru era să ajungă în Indii, care pe atunci era o zonă foarte întinsă a Orientului și care cuprindea India, China și alte teritorii. De acolo veneau condimentele care îi dădeau gust bun cărnii putrede pe care o mâncau europenii în acele vremuri. Imaginați-vă ce însemna atunci să mănânci carne de animal fără condimente! De

aceea era așa de important să se descopere drumuri noi către zonele producătoare de condimente, concluzionă Tomás.

- Și pe ce documente s-a bazat Columb pentru această călătorie? Ce rută a urmat? întrebă Edwin.

- Bună întrebare, zise Tomás. Amiralul țintea coasta estică a Chinei actuale, adică punctul cel mai sudic al provinciei Ciamba, lunga peninsulă care constituia limita de est a Asiei. Astfel, când Columb navighează de-a lungul coastei actualelor state Nicaragua, Costa Rica și Panama, cele patru vase ale marinarului nostru navighează în volte spre est.

- Și ce căuta? întrebă din nou dominicanul.

- Păi, voia să-l găsească pe Marele Khan și minele sale de aur. Aceasta a fost cea mai grea călătorie a Exploratorului. Furtunile l-au hărțuit practic tot timpul. Descrierile lui Columb despre această călătorie sunt înfricoșătoare. Vânturi puternice, ape înpumate, imposibilitatea de a urma fidel o rută stabilită etc. Într-unul dintre multele popasuri, indienii i-au vorbit despre pământurile bogate din Veragua și mai ales din Ciguare, dincolo de niște lanțuri muntoase. Columb a interpretat Ciguare ca fiind Ciamba, crezând deci că ajunsese la capul cel mai strâmt al peninsulei. A presupus, prin urmare, că Oceanul Indian se află nu departe de acel loc.

Tomás Oliver s-a ridicat și a dat din nou la o parte un teanc înalt de hârtii ca să caute o hartă a acelei zone. După ce s-a așezat praful, le-a arătat pe hartă locul despre care le povestise.

- Marinarul nostru naviga pe furtuni și curenți puternici și cu echipajul decimat. Pe măsură ce înaintau, peninsula continua să se lungească mai mult decât crezuse, contestând astfel corectitudinea hărților asiatice cunoscute de el. Pământul se întorcea la sud-est și la est în loc să meargă spre sud-vest și vest cum se aștepta el. Ce dezamăgire teribilă trebuie să fi simțit marinarii!

- Și, pe lângă asta, Amiralul a fost lovit de niște boli grave în timpul călătoriei, interveni Altagracia. Nu-i așa?

- Exact. Columb și-a petrecut cea mai mare parte a călătoriei ținuit într-un pat șubred, pe care din când în când îl mai scoteau pe punte. Erau momente, după cum povestește el însuși, când i se părea că se prăvălește în mare.

Cei patru au tăcut pentru câteva momente, imaginându-și grozăvia pe care o povestea Tomás.

- Mare păcat că v-au fost furate hărțile, spuse expertul. Dacă ne gândim că Cristofor Columb și-a trăit o mare parte din viață desenând hărți de navigație, oricine își poate imagina că ne-a lăsat moștenire un legat important de planuri, cu descrierile descoperirilor sale. Dar în realitate nu s-a găsit niciuna, cu excepția vreunui desen minuscul, mâzgălit în jurnalul său de bord.

- Eu nu bag mâna în foc că hărțile pe care le-am văzut, interveni Edwin, erau chiar ale Amiralului. Ceea ce pot afirma însă este că pe una dintre ele era desenată La Española și că cealaltă făcea referire la un loc din America Centrală. Mai mult, erau făcute semne în diferite puncte de pe coasta întregii zone despre care vorbesc.

- Și nu puteți deduce despre ce-i vorba... comentă Tomás Oliver, privindu-i pe toți, așteptând să obțină încă o pistă, deși știa că epuizaseră mai toate cunoștințele lor legate de acea investigație.

- N-avem nicio idee, conchise Altagracia, ridicând din umeri.

- Bine, cred că ar trebui să citiți ce le-a scris Cristofor Columb Regilor Catolici, din Jamaica, pe 7 iulie 1503, chiar pe drumul de întoarcere în Spania. Această scrisoare povestește plastic toate experiențele pe care vi le-am relatat și, mai ales, greutățile călătoriei. Poate că o să trageți propriile voastre concluzii. Eu cred că v-am spus, deocamdată, tot ce aveam de spus.

8 Madrid

”Furtuna a revenit și m-a obosit așa de tare, că nu mai știam de mine. Atunci mi s-a deschis din nou rana; nouă zile am umblat pierdut, fără speranță de supraviețuire; ochii mei n-au mai văzut valuri atât de înalte, de urâte și de înspumate. Vântul nu era bun ca să mergem înainte, dar nici nu ne lăsa să navigăm spre vreun cap. Mă ținea acolo, în acea mare transformată în sânge, clocotind ca un cazan pe foc. (...) Oamenii erau așa de istoviți, că-și doreau să moară ca să scape de atâtea chinuri.”

Scrisoarea lui Cristofor Columb către Regii Catolici, Jamaica, 7 iulie 1503

Noaptea călduroasă îmbia oamenii să rămână pe străzi, la una dintre numeroasele terase. Așezați în mijlocul bulevardului Castellana, cei trei anchetatori au decis să ia o pauză după alergătura din ultimele zile.

Altagracia i-a anunțat că istoricii dominicani, prietenii ei, veniseră la Madrid ca să ia parte la niște conferințe de la universitate. Le-a propus să se întâlnească cu ei și să schimbe impresii despre caz. Oliver le-a spus cu îngrijorare că s-ar impune să păstreze discreția și să nu dezvăluie secretele valoroase pe care le descoperiseră.

- Dar nu te-nțeleg, îi răspunse femeia, vizibil deranjată. Tu i-ai dezvăluit toate detaliile descoperirilor noastre unchiului tău, Tomás.

- Unchiul meu este polițist. Este unul dintre investigatorii cu cea mai bună reputație profesională din poliție. Nu uita asta.

- În regulă, încercă Edwin să medieze conflictul, eu cred că noi, dominicanii, putem să fim prudenți când trebuie și, prin urmare, suntem loiali. Nu-ți face griji, Andrés.

Oliver a luat o înghițitură de bere și a căzut pe gânduri.

Bărbații au decis să facă o plimbare pe străzile madriline în acea noapte călduroasă, iar Altagracia s-a retras în apartament să se odihnească. Străzile erau pline de oameni gălăgioși, care voiau să petreacă o noapte plăcută. Edwin nu s-a putut opri să nu comenteze:

- Orașul ăsta îmi amintește de Santo Domingo. Lume pe stradă la orice oră și cu chef de distracție. Se vede că suntem latini.

- Da, răspunse Oliver, adevărul este că pe temperatura asta am putea foarte bine să fim în orașul tău. Din ce parte a țării ești?

- M-am născut în Haina, am crescut acolo și probabil că acolo voi și muri. Sunt îndrăgostit de cartierul meu, care este foarte vechi. Columb credea că acolo se găsește mult aur. Probabil că l-a luat pe tot, fiindcă, atunci când am ajuns eu, nu mai rămăsese nici măcar o bucățică de pepită.

- Și unde se găsește Haina? întrebă Oliver, râzând.

- Nu foarte departe de centrul orașului Santo Domingo, la vest. Este o zonă foarte săracă, cu multe lipsuri. Are un port care-o mai însuflețește, deși activitatea portuară nu ajunge pentru a da de mâncare tuturor.

- Ei bine, ai ajuns până aici și nu-ți merge rău în viață. Ești un polițist cunoscut în țara ta și cred că-ți place ce faci, încercă să-l consoleze Oliver.

- Da, nu mă plâng. Dar provin dintr-o familie foarte săracă și recunosc că am suferit de foame. Epoca dictaturii a fost foarte grea și multă lume are necazuri și astăzi.

Apoi dominicanul a căzut pe gânduri. În minte i-a apărut imaginea cartierului său, cu lipsuri la capitelele de bază, precum sănătatea, securitatea și multe alte probleme urbanistice elementare. Copilăria lui fusese una într-adevăr grea. Tatăl lui își abandonase familia când el nu avea nici doi ani. La început, i-a luat mult timp să se obișnuiască cu situația, căci într-o țară ca a lui, fără niciun fel de ajutor social din partea statului, cetățenii erau neajutorați. Cel mai greu lucru pentru mama sa a fost să aibă grijă de trei copii, fără niciun fel de sprijin. Toți au trebuit să muncească de mici, dar, cum el era mezinul, a putut să meargă la școală în timp ce frații săi duceau greul casei. Timpul a trecut repede și a putut să studieze până la optsprezece ani. Deși nu a reușit să strângă destui bani ca să meargă la universitate, a obținut un post în poliția dominicană, unde a avansat până a ajuns la departamentul poliției științifice. De atunci, viața lui s-a desfășurat într-un ritm alert, datorită mulțimii de cazuri cu care s-a confruntat, unul după altul.

Anii au trecut fără să se poată măcar bucura de poziția înaltă într-o instituție publică. Ritmul alert impus de slujbă nu-i permitea să lase garda jos. Prin urmare, putea să spună ca viața nu-i dăduse niciun răgaz.

Dar îi plăcea. Cu siguranță îi plăcea viața pe care o ducea.

- Când o să mai vii, o să te duc să-mi vezi casa. O să-ți placă să cunoști o lume diferită, îl invită dominicanul, emoționat de amintiri.

- Sigur că da, o să-mi facă plăcere să cunosc

Haina, răspunse spaniolul, acceptând invitația.

Oliver îl simpatiza. De la început i se păruse un tip sincer și direct și avea încredere în profesionalismul lui. Într-un caz așa de complicat ca cel de care se ocupau, trebuia neapărat să ai încredere în colegi.

- Bine. Acum hai să ne distrăm un pic, că asta-mi place, spuse Edwin, trăgându-l pe Oliver într-o discotecă aglomerată.

Soarele dimineții strălucea puternic încă de la primele raze. Lumina inunda străzile, anunțând o nouă zi de arșiță.

Altagracia stabilise să se întâlnească cu prietenii ei, profesorii, la hotelul unde aceștia erau cazați, nu foarte departe de apartamentul lui Oliver.

Mercedes Cienfuegos a întâmpinat-o cu brațele deschise. Femeile s-au îmbrățișat îndelung, lucru care nu a trecut neobservat printre ceilalți. Don Rafael Guzmán, rectorul Universității Pontificale, fuma deja o țigară mare de foi la orele acelea ale dimineții. Altagracia a observat că nu mai era așa de grizonat. Ochelarii cu rame de baga și mustața erau neschimbate.

- Ia te uită la el, îi zise ea, încearcă să pară mai tânăr. Dar oricum ești un bărbat chipeș!

- Te referi la părul meu? întrebă Guzmán, râzând.

A fost ideea soției mele, căreia îi plac bărbații tineri. Eu îi spun că tinerețea este în suflet, dar iată-mă.

- N-ar fi trebuit să te căsătorești cu tigroaica aia, i-o trânti Mercedes. O să te distrugă.

- Iarba rea nu piere cu una, cu două, cum se spune aici, în patria-mamă, răspunse el, râzând.

Cel de-al treilea profesor, Gabriel Redondo, venise cu mai multe ziare sub braț. Statura înaltă și trăsăturile pronunțate îi evocau întotdeauna Altagraciei un actor de la Hollywood, dar nu reușea să își aducă aminte numele lui.

- Ce mai face amorezul care se ține după toate profesoarele universitare dominicane? îl întrebă Altagracia, făcându-i cu ochiul.

- Păi, mă bucur foarte mult că sunt aici, cu tine, drăguț. Ce mai faci?

- Foarte bine. Facem progrese mari cu ancheta. S-au întâmplat niște lucruri incredibile. Haideți să ne așezăm și vă povestesc. Vreau să știu părerea voastră în mai multe privințe.

Oliver s-a trezit spre prânz, cu o durere puternică de cap. Băuse prea mult rom noaptea trecută și acum trăgea ponoasele. S-a dus să vadă dacă prietenul lui s-a trezit și a observat că plecase. Un duș bun și un mic dejun cu multă cafea îi vor face bine. S-a îmbrăcat și a coborât jos, hotărât să ia metroul.

A ajuns la birou suficient de devreme ca să poată da mai multe telefoane și să consulte baza de date a poliției înainte să mănânce. Plănuiise să ia micul dejun cu șeful său și să-i povestească tot ce se întâmplase în acele zile. Și-a deschis calculatorul și și-a verificat poșta electronică. Mai mult de o sută de mesaje îl așteptau în inbox. Le-a ordonat și le-a ignorat pe cele care i se păreau neimportante în acel moment. Cazul rămășițelor lui

Columb îl absorbea cu totul. Când a ajuns la jumătatea listei, a observat pe ecranul calculatorului un mesaj care i-a atras atenția. A pus mouse-ul pe el și, înainte să-l deschidă, a verificat din nou identitatea expeditorului.

Mesajul era de la biroul lui Richard Ronald din
Miami, Florida!

Certitudinea că acest personaj obscur se afla în spatele furtului documentelor și, mai ales, puterea cu care-l loviseră pe Edwin aproape l-au făcut să explodeze de mânie înainte să deschidă e-mailul. S-a gândit să trimită mesajul mai departe, la alt departament, ca să îl pună pe Ronald sub urmărire, dar s-a hotărât să-l citească și el, în caz că avea date relevante pentru rezolvarea cazului.

Subiectul mesajului era unul foarte ciudat, dată fiind situația: "Urgent: trebuie să ne vedem." L-a deschis și s-a gândit din nou să îl dea pe mâna colegilor lui, să îi întindă o capcană.

Totuși, mesajul l-a orientat în altă direcție: Hi!, Andrés,

Sper că cercetările tale merg bine. Din ce am aflat, colaborezi cu guvernul dominican în cazul misteriosului furt al rămășițelor lui Cristofor Columb din Santo Domingo.

Mi s-a spus de asemenea că prietenul tău, dominicanul, a fost atacat în Sevilla și că i s-au furat niște documente foarte valoroase pentru descifrarea evenimentelor actuale.

Am primit și confirmarea că acum sunteți în Madrid. După cum vezi, mă interesează cazul. Nu pot ascunde acest lucru.

1 (În engl., în orig.) Se traduce prin "bună" sau "salut". (n.tr.)

Dar înainte să te superi, permite-mi să-ți explic interesul meu în această problemă.

În urmă cu mai bine de cincizeci de ani, am cumpărat niște documente la o licitație în Paris. M-au interesat deoarece erau scrise în castelana veche și păreau să fie originale. Din ziua în care am intrat în posesia lor, documentele acestea au exercitat o atracție aproape hipnotică asupra mea.

Din păcate, lipseau niște foi pe care le-am căutat în toți acești ani. În lungul meu periplu ca vânător de comori și negustor de antichități, n-am găsit niciun document care să le completeze sau să le explice pe cele pe care le am.

Se poate spune că am trecut împreună prin multe aventuri și că de câteva ori nu mi-ai înțeles acțiunile sau, și mai rău, cred că ai avut impresia că am jucat murdar de mai multe ori. Sunt sigur că așa crezi, dar nu ai dreptate.

Recunosc că mi-am urmărit de multe ori interesele și, câteodată, mai presus de orice.

Dar, din motive pe care nu ți le pot explica acum, vreau să particip și eu alături de voi la căutarea documentelor despre care cred că ne pot duce la ceva foarte important. Am senzația că va fi lucrul cel mai important pe care l-am făcut în viața mea.

Gândește-te la ce ți-am spus și sper să ne întâlnim cât mai curând.

Bye, Bye¹.

Signed², Richard Ronald

1 (În engl., în orig.) Pa, pa. (n.tr.)

2 (În engl., în orig.) Semnat. (n.tr.)

Oliver a printat e-mailul și s-a retras la măsuța din birou ca să-l citească mai pe îndelete. După mai multe lecturi succesive, încă nu-i venea să creadă ce citea. Orice răspuns posibil trebuia discutat mai întâi cu tovarășii săi de aventură, colegii dominicani.

Doña Mercedes a avut o expresie mirată pe tot parcursul celor mai mult de două ore în care Altagracia le-a povestit cele întâmplare în ultimele două zile. În timpul conversației, bărbații au stat deoparte, fără să intervină, deoarece cunoșteau legătura specială care le unea pe cele două femei, profesoara și studenta ei.

- Vreau să vă rog insistent să păstrați o cât mai mare confidențialitate cu privire la ce v-am povestit, le ceru Altagracia, împreunându-și mâinile în semn de rugăciune.

- Stai liniștită, doar ne cunoști, spuse doña

Mercedes. O să păstrăm o tăcere de mormânt.

Toată lumea a izbucnit în râs.

Oliver și-a așteptat colegii în apartament. Primul a sosit Edwin, care parcursese centrul orașului pe jos. Cercetase foarte atent statuia madrilenă a lui Columb. Spaniolul a ascultat cu interes relatarea dominicanului, care i-a explicat că se documentase în legătură cu sculptura, desenată și realizată de Jerónimo Suñ011, în 1885.

Pedestalul fusese realizat de Arturo Mélida².

Fiecare dintre laturi avea un motiv diferit: Fecioara

Maria, actul de înmânare a bijuteriilor Isabelei de

~~1~~ Sculptor spaniol, de origine catalană. (n.tr.)

2 Arhitect, sculptor și ilustrator spaniol, reprezentant al eclectismului arhitectonic de la sfârșitul secolului al XIX-lea. (n.tr.)

Castilia, momentul în care Columb dezvăluie planurile descoperirii Lumii Noi și Fecioara Stâlpului, ce comemora data descoperirii, pe 12 octombrie.

- Adevărul este că mi-am petrecut toată ziua acolo, explică el. Până când a apărut un binevoitor și mi-a povestit că monumentul lui Columb fusese amplasat în cu totul alt loc. Înainte se aflase într-o piață ovală. În jurul lui se aflau mici palate și, între ele, palatul Medinaceli¹. Problemele de trafic de pe strada Castellana și nevoia de a construi noi clădiri au făcut absolut necesară reamenajarea locului și proiectarea de noi spații verzi. Din această cauză, s-a construit o nouă piață, cu parcare subterană mare și Centrul Cultural al orașului Madrid.

Oliver tăcea, ascultând cu atenție. Niciodată nu-i dăduse prin cap să privească astfel monumentul lui Columb din orașul în care se născuse.

- Din cauza asta, continuă Edwin, nu cred c-o să găsim nimic în acest monument. Ansamblul dedicat Amiralului a fost mutat de multe ori.

- Sunt de acord, spuse spaniolul, mulțumit de eforturile colegului său.

În acel moment a apărut Altagracia. Zâmbetul ei larg dădea de înțeles că obținuse informații valoroase pentru caz.

- Dragii mei, oamenii aceștia pe care voi îi numiți intelectuali au o teorie foarte interesantă, spuse Altagracia, pe un ton misterios.

- Adică? întrebă Edwin.

- În lume există peste o sută de monumente dedicate lui Columb. Teoria doănei Mercedes, a lui don Gabriel și a lui don Rafael este că monumentele care au legătură cu rămășițele pot conține niște lucruri interesante.

1 Palat al ducilor de Medinaceli, situat în Cartierul

~~Gotic~~ din Barcelona. (n.tr.)

Oliver, care nu scosese niciun cuvânt din momentul în care intrase ea, o întrebă direct:

- Și de unde știu ei asta?

- Este concluzia la care au ajuns plecând de la informația pe care le-am dat-o eu și de la cea pe care o au deja, răspunse Altagracia, evitându-i privirea.

- Eu cred că ar trebui să respectăm înțelegerea pe care am făcut-o, le atrase atenția Edwin. Numai dacă ne concentrăm asupra cazului și ne dedicăm lui, vom putea să-l rezolvăm.

- Eu n-am nicio problemă în privința asta, spuse Oliver. Trebuie s-o întrebăm pe ea dacă a dezvăluit informații esențiale despre caz, de care ne va părea rău mai târziu.

- Îmi voi asuma responsabilitatea pentru orice problemă care ar putea apărea în urma întâlnirii cu prietenii mei, răspunse Altagracia pe un ton foarte serios.

Din nou dominicanul și-a asumat rolul de moderator al discuției și a găsit o soluție ca să calmeze situația:

- Aș bea ceva, spuse el. Unde este romul pe care l-am adus de acasă?

Paharul de rom, muzica latino care se auzea la combina muzicală și, mai ales, intervențiile continue ale lui Edwin au reușit să împace spiritele. Când părea că s-a încheiat disputa între cei doi anchetatori, dominicanul a continuat pe același ton conciliant:

- Apropo, Andrés are vești bune. Nu-i așa? îl întrebă apăsător.

- Nu știu dacă sunt vești bune. Am primit un e-mail de la Ronald. Spune că vrea să ne vedem ca să facem schimb de informații și să ne arate niște documente pe care le-a cumpărat demult de la Paris. Știți deja ce părere am eu despre el. Tipul ăsta este foarte periculos și ceva îmi spune că el este în spatele furtului documentelor pe care le-am găsit la Sevilla și al loviturii teribile pe care a primit-o Edwin.

Cei trei au rămas tăcuți pentru câteva momente, fiecare adâncit în gândurile sale. Pasul următor nu era deloc clar. După câteva momente, Altagracia a vorbit din nou:

- Mi se pare interesant și periculos în același timp. Potrivit teoriei prietenilor mei, dintre toate monumentele lui Columb care există în lume, numai cele care au legătură cu rămășițele sale pot fi relevante pentru caz, pentru că în ele ar fi ascunse anumite documente.

- Da, ai mai spus asta, îi reaminti Edwin, ridicând din umeri, ca să dea de înțeles că nu mai pricepe nimic.

- Deși pare incredibil, continuă Altagracia, există și alte destinații ale osemintelor Amiralului. Stați să vă povestesc. Când au fost găsite în catedrala din Santo Domingo, osemintele trecuseră prin multe vicisitudini și călătorii. Să nu-și închipuie nimeni că rămășițele din catedrala dominicană au rămas acolo. Prietenii mei susțin că o parte din osemintele găsite au plecat într-o călătorie lungă.

- La ce te referi? întrebă Edwin.

- Episcopul din Santo Domingo, care în acel an 1877, al descoperirii noului mormânt al lui Columb, era monseniorul Rocco Cocchia, un italian cu inimă mare și cu o personalitate exuberantă, a dat sfoară în țară și s-a arătat foarte generos cu restul lumii. Prietenii mei s-au documentat temeinic, continuă Altagracia, și au găsit o mulțime de date care confirmă donațiile unor mici fragmente de oase și cenușă găsite în sicriu unor instituții din diferite părți ale lumii. Stați să vă citesc o listă pe care am făcut-o:

Unele fragmente i-au fost date papei Leon al XIII-lea, fiindcă era evident că Biserica era la mijloc. Altele au mers la Universitatea din Pavia¹, deoarece - așa se credea din vremuri străvechi - Columb își făcuse studiile acolo. Această teorie nu are nicio bază. Pe de altă parte, există dovezi că acest arhiepiscop italian l-a convins pe ministrul dominican al Justiției să cedeze o bună parte din oseminte orașului Genova, unde se presupune că s-a născut Amiralul. În final, a făcut cadou o bună parte din cenușa și din praful din mormântul aflat în catedrală diverselor instituții genoveze.

Altagracia a făcut o pauză ca să își tragă răsuflarea și să caute altă foaie în mapă.

- Lucrurile nu se termină aici. Pe vremea când rămășițele se aflau în catedrală, inginerul-șef de atunci era un domn Castillo. Din prea multă bunătate, arhiepiscopul i-a donat și acestuia o parte din cenușa din urna găsită. La rândul său, acest inginer va dona o parte din relicve orașului Boston și persoanelor din cercul său de prieteni.

Tovarășii de aventură ai dominicanei erau uimiți. Toate aceste informații valoroase pentru caz nu apăreau în niciuna dintre hârtiile și rapoartele pe care le studiaseră. Nici

măcar guvernul spaniol nu dispunea de asemenea date sau cel puțin nu le puseseră la dispoziția lor.

- Bine lucrat, colega, spuse dominicanul, felicitând-o din toată inima, în timp ce se învârtea în jurul fotoliului unde stătea aceasta.

- Cred că trebuie să mergem la Genova cât mai repede posibil, spuse Oliver rar. Acolo va trebui să

1 Oraș în nordul provinciei Lombardia, din nordul

Italiei, la 35 de kilometri sud de Milano. (n.tr.)

verificăm ce s-a întâmplat cu monumentul din piața Acquaverde și să analizăm în detaliu toate vestigiile legate de Amiral. În plus, cum n-avem nimic de pierdut, din moment ce nu mai avem niciun document original, cred c-ar trebui să ne întâlnim cu Ronald să vedem ce are să ne spună și el. Sunteți de acord?

Colegii săi au încuviințat. Genova era următoarea lor destinație, urmând să lase pe mai târziu posibila întâlnire cu americanul.

Oliver nu-și găsea locul pe scaun. Ceva în sufletul lui îi spunea că făceau niște greșeli foarte mari. Poate că erau niște temeri nefondate, dar el era destul de îngrijorat.

Universitatea Complutense1 era înțesată de experți internaționali. O mulțime de profesori se înghesuiau în holul facultății, chiar înainte de începerea conferințelor programate în ziua aceea.

Don Rafael și don Gabriel stăteau în picioare, împreună cu un grup de colegi din alte țări, împărtășind idei legate de subiectul congresului. Doña Mercedes i-a rugat să se apropie. Au zărit o masă la care s-au așezat ca să analizeze repede o problemă ridicată de femeie.

- M-a sunat Altagracia. Ideile noastre au atras atenția polițistului spaniol.

- De fapt, luă cuvântul rectorul Rafael Guzmán, tot ce-am spus este documentat de izvoare, sunt niște fapte istorice care pot fi verificate în orice hemerotecă și în multe cărți de istorie a Republicii Dominicane.

- Da, ai dreptate, spuse Gabriel Redondo. Important este ce nu am spus.

1 Una dintre cele mai vechi universități din lume și prima universitate de stat din Spania. (n.tr.)

- Lucrul cu adevărat important este că strategiile noastre funcționează, afirmă doña Mercedes cu o siguranță zdrobitoare. Măine pleacă la Genova, după cum mi-a confirmat copila mea.

Cei trei au căzut pe gânduri. Totul era sub control.

9 Genova

”Îi poruncesc numitului don Diego, fiul meu, sau celui care va moșteni pomenitul majorat, să aibă și să sprijine mereu în orașul Genova pe cineva din neamul nostru care să aibă acolo casă și soție, să-i asigure o rentă din care să poată trăi decent, pentru ca acela să se stabilească și să prindă rădăcini în orașul mai-sus menționat...”

Cristofor Columb, Actul de instituire a majoratului,

22 februarie 1498

Căldura îi însoțea peste tot. Clima uscată din Madrid a fost înlocuită de una ceva mai umedă în Genova. Presupusul oraș natal al Amiralului i-a primit cu un cer fără nori și i-a

răsplătit cu o briză plăcută. Edwin continuase să își joace rolul de mediator pe tot parcursul călătoriei. Oliver și Altagracia se tratau cu răceală. Hotelul se afla aproape de piața Acquaverde, prima lor oprire în Italia.

Foarte nerăbdători, au mers să vadă monumentul lui Columb fără să-și mai lase bagajele la hotel. Au vorbit cu taximetristul, să-i aștepte cât timp aruncau ei o privire. La prima vedere, nimic nu indica că acel monument făcuse obiectul unui furt cu ceva timp în urmă. Probabil că înăuntrul fuseseră informații relevante care i-ar fi putut ajuta să rezolve cazul. Acum mai mult ca sigur că nu mai conținea nimic interesant.

Au înconjurat de mai multe ori acea reprezentare inedită a Exploratorului, fără niciun rezultat. Piedestalul și columna pe care era așezată statuia faimosului marinar erau mai mici decât cele din Madrid. Statuia Exploratorului era cu atât mai bizară, cu cât părul său lung îi flutura ușor în vânt.

În partea de jos a monumentului, pe patru pedestale se aflau niște statui ce reprezentau alegoriile științei, statorniciei, prudenței și compasiunii. Între aceste sculpturi, se aflau patru basoreliefuri cu imagini din istoria Amiralului: Columb la Consiliul din Salamanca, Columb înălțând o cruce pe pământul recent descoperit, Columb primit de către Regii Catolici în Barcelona după prima călătorie și Columb înlănțuit, la întoarcerea în Spania după cea de-a treia călătorie.

- Ar trebui să notăm aceste inscripții, spuse, într-un final, Edwin, văzând că ceilalți doi rămăseseră tăcuți.

Citind partea frontală, Edwin și-a notat:

A CRISTOFORO COLOMBO, LA PATRIA Pe partea dreaptă scria:

MDCCCLXII DEDICATO IL MONUMENTO

Pe partea stângă erau următoarele cuvinte: MDCCCXLVI POSTE LE FONDAMENTA

- Să vedem acum inscripția din spate, le propuse Edwin, văzând că cei doi tot nu spun nimic.

DIVINATO UN MONDO, LO AVVINSE DI PERENNI BENEFIZI ALL'ANTICO

- Înțelege cineva ceva? întrebă dominicanul.

- Dacă vrei, te lămuresc eu, spuse spaniolul apatic și-i traduse fără chef: "Lui Cristofor Columb, Patria. Acest monument i-a fost dedicat în 1862. Fundația s-a pus în 1846. Intuind existența unei lumi noi, el a descoperit-o spre folosul lumii deja existente."

Edwin a încuviințat și s-a așezat cu fața la baza solidă a monumentului, încercând să descopere în care parte fusese spartă și jefuită cu un secol în urmă. După câteva momente, a presupus că perioada lungă de timp care trecuse ștersese toate urmele furtului. Într-un final, au renunțat să mai caute indicii și s-au îndreptat spre hotel.

Când Interpolul italian a primit cererea poliției spaniole de a investiga cele întâmplate cu un secol în urmă la monumentul din piața Acquaverde, agentul care era de serviciu s-a mirat de solicitarea ciudată venită din partea colegilor spanioli.

Oliver și agentul Bruno Verdi s-au întâlnit în holul hotelului la ora stabilită. Inspectorul italian purta un costum deschis la culoare și puțin mulat pe corp, care lăsa să se ghicească o formă fizică bună. Părul blond, tăiat deasupra umerilor, îi dădea o înfățișare care îi amintea spaniolului de un personaj dintr-un serial de televiziune american.

Sub braț avea un dosar gros pus într-o mapă de carton plină de foi îngălbenite și prăfuite, care după aspect păreau să aibă zeci de ani.

- Ia te uită ce caz plin de mister aveți dumneavoastră de rezolvat! spuse, în timp ce-l măsura din cap până-n picioare pe colegul său spaniol.

- Cercetăm dispariția rămășițelor lui Columb din Republica Dominicană și din Spania, îi explică Oliver. Orice idee aveți despre evenimentele care au avut loc în piața Acquaverde acum o sută de ani ne-ar fi folositoare.

- Nu înțeleg de ce. Care sunt indiciile care v-au adus la Genova? întrebă italianul, continuând să-l cerceteze pe Oliver, în speranța că înfățișarea sa avea să-i dezvăluie cu cine are de-a face.

- Hoții din Santo Domingo și din Sevilla au lăsat pe morminte un desen reprezentând semnătura Amiralului. Am văzut în numeroase extrase din presa italiană că și pe monumentul din Acquaverde a apărut un desen similar, după ce a fost prădat.

Italianul a început să scoată niște hârtii din dosarul voluminos. Oliver a observat că majoritatea erau rapoarte vechi, scrise pe o hârtie îngălbenită de vreme. În câteva clipe, inspectorul a găsit niște desene legate de furt.

- Aveți aici niște desene pe care le-au făcut atunci niște locuitori din zonă. În acele vremuri, aparatele de fotografiat erau o raritate, explică Verdi.

Spaniolul a văzut că era mai degrabă vorba de o schemă din care reieșea că hoții ridicaseră placa din spate, chiar cea care conținea textul cel mai lung.

- Divinato un mondo, lo avvinse di perenni benefizi all'antico, rosti Verdi în limba lui. Asta este placa pe care au spart-o. Nimeni nu știa că există un gol așa de mare în interior.

- Și aveți idee ce se afla acolo?

- Da, cel puțin trei martori i-au văzut pe hoți fugind. Aveau asupra lor niște hârtii, dar nu știm mai multe.

- De unde știți că era vorba de texte și nu de desene sau ceva asemănător? întrebă Oliver, intrigat.

- Păi, nu știm, răspunse italianul.

Un pic contrariat, și-a schimbat poziția în fotoliu și și-a aprins o țigară care a umplut de fum locul în care se aflau.

- Dacă mai știți și altceva, vă rog să ne spuneți, zise spaniolul pe un ton serios. Acest caz este foarte important pentru guvernul spaniol. Dacă este nevoie, o să vorbesc cu ambasadorul spaniol.

- Avem cel puțin o foaie originală salvată de la acel eveniment, pe care au reușit s-o recupereze martorii când hoții fugeau.

- Pot s-o văd? întrebă spaniolul.

- Da, dar aș vrea ca mai întâi să-mi spuneți ce ați descoperit dumneavoastră în ancheta pe care o desfășurați, îi ceru Verdi.

Oliver și-a dat seama că italianul nu o să îi dea așa de ușor documentul. Oare de ce era așa de interesat de acel caz? Oare ce conținea acel document găsit cu ani în urmă?

Fără să intre prea mult în detalii, i-a povestit istoria furtului din catedrala din Sevilla și asemănarea cu furtul din Farul din Santo Domingo. A evitat să menționeze documentele

găsite în monumentul Pickman din mănăstirea Cartuja din Sevilla și faptul că le fuseseră furate ulterior.

- Adică dumneavoastră n-aveți nici cea mai vagă idee de ce au fost furate osemintele Exploratorului, compatriotul nostru Cristofor Columb? îl întrebă inspectorul Verdi, neîncrezător.

- Avem mai multe piste. O probă ca cea pe care urmează să mi-o arătați ne va ajuta să rezolvăm cazul.

Codindu-se, italianul a scos o copie xerox a unui text scris în spaniolă.

Oliver a început să citească cu voce tare, cu mare interes:

Unde este el, suntem și noi. Au trecut mulți ani și încă suntem aici. Misiunea noastră trebuie să continue, pentru că într-o bună zi ne vom atinge scopul. Așa să ne ajute Dumnezeu.

Comoara noastră se află acolo, pe fundul mării care ne-a chinuit atâtea luni. Acea mare care ne purta unde dorea ea, fără să putem să ne găsim drumul. Vântul, ploaia și curenții care ne-au însoțit sunt singurii martori ai acelor zile îngrozitoare.

Corăbiile erau mâncate de cari și nu mai puteau pluti pe apă. La sfârșitul anului, am intrat în albia unui râu care ne-a adăpostit un timp și am reușit să ne refacem forțele și să culegem fructe și să procurăm carne și alte alimente prin trocuri cu indienii.

În ianuarie, gura râului a secat și am rămas înăuntru. Ca să scoatem corăbiile, le-am descărcat cu mare dificultate. Dar ne-am luat tezaurul.

Câteva bărci s-au întors pentru sare și apă. Apoi, odată ieșiți, ne-au întâmpinat valurile înalte și furioase. Așa am luat-o de la capăt.

- Asta-i tot, spuse Bruno Verdi.

- Dar mi-ați spus că ați găsit cel puțin o foaie. Îmi puteți spune dacă mai sunt și altele?

- V-am spus că s-a găsit cel puțin o foaie din documente. Asta e. Au fost și altele, recuperate mai târziu, dar s-au pierdut de atunci. Nu știm să mai existe nici măcar o copie în arhivele noastre. Sincer, asta-i tot ce pot să vă spun.

- Pot să păstrez o copie a acestui text?

- Nu.

Oliver l-a privit surprins.

- După cum v-ați dat seama, domnule Oliver, în acest text se vorbește de o comoară. Orice lucru legat de Cristofor Columb este foarte important pentru noi. Vrem să luăm parte la anchetă. Dacă acceptați, vă vom da o copie a acestui text.

- Mi se pare neobișnuit și în afara oricărui acord internațional. Îmi pare rău, dar îl voi informa pe ambasadorul nostru de cererea dumneavoastră, spuse Oliver, vizibil supărat.

- Vă rog să ne înțelegeți. Este un lucru important pentru noi. Este vorba de un genovez... și de o comoară.

- Dar pentru noi este și mai important. Au fost furate rămășițele celui care a făurit Imperiul Spaniol, conchise Oliver, luându-și la revedere de la polițistul italian.

Mai târziu, le-a povestit cu lux de amănunte colegilor săi despre întâlnirea cu inspectorul italian. A încercat să redea textul, în forma în care îl citise. Sensul frazelor,

stilul și chiar contextul i se păruseră foarte asemănătoare cu documentele pe care le găsiseră în Sevilla. Cuvântul "comoară" a răsunat puternic în urechile dominicanilor.

- Vrei să spui că textul vorbea de o comoară? Așa, pur și simplu? întrebă Edwin.

- Da. M-a surprins și pe mine. Niciodată nu mi-aș fi imaginat că acest caz și dispariția rămășițelor ar putea fi legate de așa ceva, zise el.

Altagracia era tăcută. Prin mintea ei treceau o mulțime de gânduri. Cel mai important era că tovarășul ei de aventură, Andrés Oliver, nu ținuse deloc cont de părerea prietenilor ei, profesorii dominicani, iar acum teoria pe care ei o formulaseră de la început se dovedea corectă.

- Vreau să vă reamintesc că doña Mercedes, don Rafael și don Gabriel ne-au spus la întâlnire că, după părerea lor, mobilul furtului era unul financiar, spuse Altagracia, puțin supărată. Nu i-am luat deloc în considerare.

După ce a rostit fraza, l-a privit pe Oliver direct în ochi, pentru prima dată după multe zile. Bărbatul începea să își reconsidere atitudinea vis-à-vis de caz, mai ales după ceea ce văzuse chiar în acea seară în documentul din Genova. El le rămăsese întotdeauna credincios principiilor și metodei sale de anchetare a diferitelor cazuri cu care se confruntase și pe care le rezolvase de-a lungul carierei lui. Poate că de data aceasta făcuse o greșală că nu avusese încredere în prietenii Altagraciei.

- Vreau să-ți cer scuze. M-am înșelat și totul pare să arate că prietenii tăi au avut dreptate, spuse cu dificultate spaniolul. Cred de asemenea că ar trebui să luăm în considerare și ipoteza că hoții căutau de fapt o comoară, adică bani.

- Mi s-a spus tot timpul că spaniolii sunt orgolioși, dar nu prea înțelegeam eu de ce, spuse Edwin, un pic ironic. Acum știu.

- Îmi cer scuze, zise din nou Oliver, uitându-se la Edwin. Poate că ea este cea orgolioasă.

- În regulă, luă din nou cuvântul dominicanul, el îi cere ei scuze. Poate că ea ar trebui să-l ierte. Nu-i așa?

Altagracia a ridicat ochii către Oliver și i-a dăruit un zâmbet.

- La noi în țară certurile se rezolvă cu un sărut. Nu-i așa, Altagracia? Atunci, haide.

Spaniolul și dominicana s-au ridicat și s-au împăcat cu un sărut ușor pe obraz. Edwin regreta că deschisese gura. Nu i-a plăcut deloc îmbrățișarea celor doi care a urmat după sărut. Chiar deloc.

Noaptea de vară genoveză anunța o plimbare plăcută. Atmosfera tensionată de la Madrid părea să se fi evaporat. Terasa la care se aflau, în plin centrul orașului, era un spațiu propice pentru a petrece o noapte asemănătoare celor din Santo Domingo. Berile pe care le comandaseră și bunul mers al cazului îi înveseliseră. Dat fiind că în dimineața următoare aveau stabilită o întâlnire pentru a rezuma starea lucrurilor și pentru a stabili următorii pași, hotărâseră ca în acea noapte să se distreze.

- Cum ți se vindecă rana de la cap, Edwin?

întrebă Oliver.

- Bine, aproape că nu mă mai doare. Măine trebuie să merg la doctor, să-mi scoată copcile.

- Mă bucur, zise Oliver ușurat, știi ce rău îmi pare că te-am lăsat singur. N-o să mi-o iert niciodată.

- Lasă. Important este să găsim și alte piste în cazul ăsta ciudat.

- Cunoșteai Genova? o întrebă spaniolul pe

Altagracia.

- Nu, răspunse Altagracia. Am studiat la Paris câțiva ani și de acolo am fost prin toată Franța, Germania și Italia, dar n-am ajuns niciodată până aici.

- Nu știam că ai studiat în Franța, zise Oliver.

- Da. Mai întâi mi-am terminat studiile la Santo Domingo și apoi am făcut un doctorat la Paris, la Sorbona.

- Dar tu, cunoșteai orașul? îl întrebă Oliver pe Edwin.

- Nu. Mă tem că eu și Altagracia provenim din medii foarte diferite. Eu practic n-am ieșit niciodată din țară înainte de excursia asta de acum. Este prima mea vizită în Italia, iar în Franța n-am fost niciodată.

- Da, Italia este o țară impresionantă, cu o foarte mare bogăție culturală. Italienii și noi, spaniolii, și, prin extensie, toate popoarele din America de Sud avem multe în comun. Limba, obiceiurile și muzica seamănă foarte mult. Vreau să vă fac o surpriză. Haideți cu mine.

Doña Mercedes și colegii ei tocmai aterizau pe aeroportul "Cristofor Columb" din Genova. În timpul zborului de la Madrid existaseră ceva turbulențe și, cum avea rău de înălțime, i se păruse extrem de lung. Se simțea slăbită și îngrijorată. De obicei, nu își exterioriza ușor sentimentele. A încercat pe cât posibil să găsească puterea interioară și să se stăpânească așa cum făcea întotdeauna. O femeie ca ea nu putea să se arate slabă într-un moment așa de important ca acela. Provenind dintr-o familie foarte veche, cu rădăcini puternice în țara ei, putea să ateste că primele așezări din Lumea Nouă fuseseră ridicate de strămoșii ei. Sângele care îi curgea prin vene era dintr-o rasă care nu se speria cu una, cu două.

Când a ieșit din avion, a respirat aerul genovez, mai proaspăt decât cel madrilen, și s-a gândit că îi plăcea mult moștenirea atât de ciudată pe care orice călător o acumulează odată cu trecerea timpului. Cea de-a doua vizită în acest oraș îi trezea amintiri și senzații pe care le crezuse uitate.

Au fost foarte atenți să nu se cazeze la același hotel ca cei trei anchetatori. Au ales un hotel mic în celălalt capăt al orașului, lângă aeroport. Deși era un motel, era tocmai bun după călătoria grea pe care o avuseseră. După ce s-au cazat, l-au sunat mai întâi pe inspectorul Verdi.

- Trebuie să ne vedem, îl rugă doña Mercedes.

- Desigur, răspunse italianul. Măine la prima oră vă voi da toate detaliile întâlnirii.

- Sper ca informația care v-a parvenit să fie precisă, insistă femeia. Investigația noastră nu trebuie să fie pusă nicio clipă în pericol.

- Am înțeles, îi răspunse bărbatul. Știți că puteți avea încredere în mine, lucrez de mult timp cu dumneavoastră la acest caz.

Au ajuns la un bar numit Azúcar. Fațada localului, decorată cu motive caraibiene, dădea de înțeles că este vorba de un loc unde se putea dansa pe ritmuri din America Centrală. Înăuntru răsună puternic un merenghe dominican, care se auzea foarte bine și de afară. Altagracia a primit ideea lui Oliver cu nerăbdare și curiozitate. Nu își imaginase niciodată că va merge să danseze în acel oraș. De fapt, localul era conceput ca un restaurant cu muzică live, în care proprietarii, o familie de cubanezi, găzduiau toate stilurile latino, inclusiv salsa și alte ritmuri caraibiene. Au ales o masă aproape de scenă. Meniul prezenta o mâncare pe gustul italienilor, din care nu lipseau pastele în toate formele lor.

- Da' nu seamănă deloc cu mâncarea noastră!

sări Edwin. Nu văd nici jumări de pui, nici crutoane.

- Dar sigur au rom din țara ta, spuse Oliver râzând. Ai să vezi. De ce nu dansați?

Cei doi dominicani s-au îndreptat spre ringul de dans. Deși mai erau și alte cupluri care dansau, toate privirile s-au ațintit asupra lor. Dansau foarte bine, formând o pereche foarte frumoasă. Spaniolul îi privea surâzând, bucurându-se de succesul colegilor săi.

Când au terminat, i-a aplaudat toată lumea din restaurant. Edwin le-a mulțumit pentru aplauze, în timp ce Altagracia s-a îndreptat grăbită spre masă, ca să se ascundă. După ce s-au așezat, Oliver le-a spus:

- Foarte frumos. Ce pereche faceți!

- Da, la dans, spuse femeia.

- Tu n-ai chef? îl întrebă Edwin.

- Nici mort, veni răspunsul. Mi-ar plăcea să dansez așa ca voi, dar mai întâi ar trebui să iau lecții de zbor.

Au izbucnit în râs, când cineva i-a întrebat dacă nu doresc să mai danseze pe o melodie. Edwin a cerut serios o bachata veche, foarte cunoscută în țara lui. S-a auzit o muzică cu un ritm mai lent, romantică, iar dominicanul a invitat-o pe Altagracia înapoi pe ringul de dans. Spaniolul a înțeles imediat strategia colegului său. Pe acest tip de muzică, mult mai lentă și mai senzuală decât merenghe, partenerii trebuiau să stea mai apropiați unul de altul. Ce șmecher, s-a gândit Oliver, moment în care i-a sunat telefonul mobil. A trebuit să iasă din local ca să poată auzi, fiindcă muzica era dată foarte tare.

Telefonul era de la Richard Ronald. Le propunea o întâlnire în Miami, cât mai repede.

Din senin, inima a început să îi bată nebunește.

1 Dans originar din regiunile rurale ale Republicii

Dominicane, un amestec de bolero și merenghe. (n.tr.)

10 Genova

"Am navigat pe mare de la o vârstă fragedă, până în ziua de azi... Au trecut mai bine de patruzeci de ani de atunci... Toate rutele pe care se navighează astăzi, pe toate le-am bătut..."

Cristofor Columb, 1501

În holul hotelului era agitație de dimineață. Zeci de persoane se mișcau de colo-colo fără să-l bage în seamă pe dominicanul extenuat, care-și aștepta colegii, răsfoid absent un ziar. I se părea că așteaptă de o veșnicie, când l-a văzut pe Andrés Oliver cerând informații la recepție. Se părea că primise o hartă a orașului, pe care i se semnalaseră diferite puncte de atracție. S-a apropiat de Edwin și l-a întrebat:

- Ai supraviețuit? Mi se pare că capul tău a rezistat unei nopți șocante.

- Fără glumă, răspunse dominicanul, sunt terminat.

În acel moment a apărut și Altagracia, îmbrăcată lejer, gata să înceapă o zi de muncă intensă.

- Văd că ai venit pregătită să-ți petreci ziua pe stradă, observă spaniolul.

- Nu așa ne-ai spus ieri, că astăzi vom cunoaște orașul și vom căuta alte indicii?

- Vin și eu, reuși să spună Edwin, ridicându-se de pe scaun și încercând să-și adune puterile.

Biblioteca arăta foarte diferit de holul hotelului. Sala mare de lectură era inundată de lumina soarelui, care intra pe geamurile enorme ce reflectau razele. În acea dimineață de vară, nimeni nu ocupa pupitrele de stejar dispuse de-a lungul sălii principale. Locul fusese ales special de Oliver. Înconjurați de cărți, multe hărți și fotografii ale monumentelor genoveze, acest refugiu de cultură ar fi trebuit să le dădea o viziune completă și exhaustivă a orașului în care se aflau, aruncând astfel o lumină nouă asupra cazului.

- Vreți să analizăm stadiul în care se află cazul?

le propuse Edwin.

S-au apucat să compare textele pe care le scriseseră după furtul documentelor din Sevilla cu textul recompus de Oliver după întâlnirea cu Bruno Verdi.

- Este clar, zise Altagracia, că ambele texte fac referire la cea de-a patra călătorie a lui Columb, mai precis cu un episod din această călătorie, povestit de cineva care a fost acolo, dar care nu este Amiralul. Inedit.

- Da, continuă Oliver. Din ce zicea unchiul meu Tomás, apar niște scene referitoare la a patra călătorie, cea mai dificilă dintre toate, în care echipajul a avut extrem de mult de suferit.

- Povestirea arată clar că le-a mers foarte rău, spuse Edwin, dar... ce vor să spună prin "comoara noastră se află acolo"?

- Nu știu, s-or referi la vreun cutăr sau ladă lăsate în urmă din cauza furtunilor care i-au obligat să abandoneze mai multe corăbii.

- Ce credeți c-ar putea să conțină? întrebă

Altagracia.

- Greu de zis, răspunse Oliver. Oricum, ceva important, din moment ce atâtea documente au fost ascunse înăuntrul monumentelor Exploratorului, la mult timp după aceea.

- De către aceleași persoane care au jefuit mormintele, adăugă Edwin.

- Acest lucru nu-l știm sigur, poate fi vorba de mai multe grupări de hoți sau nu. Nu avem probe că cei care au prădat mormintele și cei care au ascuns documentele în monumentele lui Columb sunt unii și aceiași. Vom vedea.

- Și ce ar mai putea deține Ronald, în afară de documentele noastre? vru să știe Altagracia.

- Acesta este misterul pe care trebuie să-l rezolvăm momentan, răspunse anchetatorul spaniol, dar înainte aș vrea să discut altceva cu voi.

- Spune, au zis dominicanii la unison.

A început să le explice că în Sevilla existau cel puțin două locuri de interes care conțineau informații utile pentru caz: mormântul din catedrală și monumentul Pickman, pe care îl deschiseseră.

După cum le confirmase inspectorul Bruno Verdi, în Genova era cel puțin un monument care conținea documente legate de caz. Dar dacă mai erau și altele?

- Acest oraș este probabil leagănul Exploratorului. Este evident că este un loc important pentru indivizii respectivi, fiindcă deja au ascuns documente într-o statuie a lui Columb, pe care ulterior cineva a spart-o și a marcat-o cu semnătura lui.

- Acum înțeleg ce spui, zise dominicanul, ridicându-se. Dar de ce desenează semnătura Amiralului când deschid un monument?

- Poate pentru că este vorba de descendenții lui, spuse Altagracia. Amiralul a specificat în testament că moștenitorii lui trebuie să-i folosească semnătura. Vă amintiți?

- Sau poate pentru că se identifică cu ceea ce exprimă semnătura, interveni spaniolul. Amintiți-vă că nu știm deloc ce înseamnă criptograma din acest joc de litere și de cuvinte dispuse geometric în formă de triunghi. Se prea poate ca Columb să fi vrut să lase un mesaj secret prin semnătura lui. La fel cum se prea poate ca acești indivizi, care se chinuie atâta să recupereze documentele și planurile, să fi descifrat secretul și să știe ce simbolizează, folosindu-i astfel semnătura în acțiunile lor.

Cei trei au căzut pe gânduri, în timp ce bibliotecara le arunca din când în când câte o ocheadă.

Într-o oarecare măsură, fiecare oraș le lasă vizitatorilor săi exact impresia pe care aceștia și-o doresc, se gândea Oliver. Genova traversase perioade de lux, decadență și, mai nou, de expansiune.

- Bine, copii, spuse spaniolul, preluând inițiativa, cred că am elaborat un plan cu adevărat ambițios. Genova, una dintre cele patru republici maritime din Peninsula Italică, împreună cu Amalfi, Pisa și rivala ei, Veneția, a fost de cele mai multe ori mai puternică decât celelalte. Un oraș ca acesta trebuie să își adjudece un erou internațional sau, și mai bine, unul mondial, continuă spaniolul. Din această cauză, Genova are mai mult de zece monumente dedicate Exploratorului, omului care mai mult decât alți eroi genovezi a ridicat această republică pe culmea cea mai înaltă a ordinii mondiale. Astfel, eu cred că Genova ascunde mult mai multe lucruri decât ne închipuim.

Fraza i-a pus pe gânduri pe dominicani, care se uitau unul la altul, încercând să ghicească ce-l împinsese pe spaniol să rostească vorbe atât de mari.

- Mai există vreun oraș în lume cu mai multe monumente închinat Amiralului? întrebă Oliver, probabil exprimându-și cu voce tare gândurile.

De pe vârful muntelui pe care se aflau, Genova apărea ca un ansamblu urbanistic eterogen. De acolo de sus și-au împărțit locurile pe care trebuiau să le cerceteze în acea zi de lucru. Edwin urma să analizeze în detaliu statuile dedicate genialului marinăr. Oliver trebuia să meargă să vadă toate monumentele cu plăci comemorative care puteau avea legătură cu cazul. La rândul ei, Altagracia urma să cerceteze restul punctelor de interes și, în special, clădirile cele mai ciudate ridicate în onoarea Amiralului.

S-au despărțit și și-au urat succes.

Edwin Tavares trebuia să viziteze patru monumente dedicate Exploratorului. Încă de la început, această sarcină i se păruse complicată. Cum putea să afle dacă ele conțineau vreun mesaj cifrat?

Primul dintre acestea era Custodia, un bust din secolul al XIX-lea. S-a îndreptat într-acolo într-un taxi, după ce negociase cu șoferul un tarif de două sute de euro pentru serviciile lui, toată dimineața. Prețul i s-a părut foarte ridicat. Pentru suma asta, în țara lui ar fi putut cumpăra mașina cu totul, se gândi. Când a ajuns, Edwin a analizat din toate unghiurile posibile acel bust, care împreună cu columna pe care era așezat avea mai mult de doi metri. Sculptorul, Peschiera, făcuse o treabă bună, căci dominicanului i-a plăcut foarte mult ce-a văzut. O operă de artă, s-a gândit el.

Citind broșurile pe care le primeau turiștii în acel loc, a observat că în partea superioară a columnei se afla un receptacul care adăpostise niște documente ale Amiralului însuși și care acum se aflau în posesia arhivei orașului Genova. Documentele originale dispăruseră în 1797 și, după câțiva ani, fuseseră găsite la Paris și returnate orașului din care proveneau. Pentru a le păstra în siguranță, s-au construit bustul și columna, împreună cu receptaculul din partea superioară, unde au fost depozitate documentele recuperate. Acea parte a istoriei Amiralului și a Băncii din Genova, precum și alte aspecte, nu i-au scăpat dominicanului, care, după un timp de gândire, n-a reușit să găsească niciun element de legătură cu cazul pe care îl investiga.

Taximetristul aștepta conștiincios la intrare. Urma să primească cei două sute de euro la sfârșitul itinerarului.

Următoarea oprire era palatul provinciei Liguria. Când au ajuns, șoferul nici nu a trebuit să oprească motorul, căci dominicanul, după o vizită rapidă la bustul realizat din aluminiu în anul 1934, de către artistul Messina, a înțeles că nu se ascunde nimic în această operă dedicată Amiralului. A înconjurat de câteva ori locul și s-a întors la mașină.

Taximetristul i-a recomandat cea mai scurtă rută până la următoarea destinație: corabia umană realizată de artistul Cavallini. Din nou, Edwin și-a dat seama că nu se putea ascunde nimic acolo, dat fiind că acest tip de sculptură modernă nu se potrivea cu ce căuta el. Mai multe fețe de oameni așezate unele peste altele formau un fel de corabie. Fără îndoială, nu avea nimic de-a face cu misterul mormintelor lui Columb.

Ultima sa oprire era Il Bigo, în portul vechi din Genova. Era foarte puțin probabil ca această imensă structură metalică realizată de Renzo Piano⁰¹ cu ocazia celui de-al Cincilea Centenar, în 1992, să ascundă ce căuta el.

¹ Arhitect italian, născut la Genova, în 1937. A proiectat, împreună cu alți arhitecți, Centrul "Georges Pompidou" din Paris. (n.tr.)

Deceționat după o zi de muncă fără niciun rezultat, a încercat fără succes să negocieze din nou tariful cu taximetristul și i-a cerut să-l ducă înapoi la hotel.

Oliver a optat pentru o mașină închiriată, gândindu-se că așa va avea o libertate de mișcare mai mare. Trei opere de artă închinat Amiralului îl așteptau în acea dimineață de lucru.

Prima destinație nu i se părea deloc elocventă: o pardoseală de pe o terasă publică înaltă. Pietre de râu albe și negre formau acest mozaic realizat în 1992 de un artist renumit.

O inscripție pe care se citeau "I Volontari"¹ și data completau opera dedicată celebrului marinar. A dedus imediat că nu există niciun mesaj ascuns.

S-a întors la mașina închiriată și s-a îndreptat spre piața Vittoria. Era vorba despre o grădină ornamentală, amenajată pe o colină abruptă. În partea de jos era ridicat un ansamblu artistic compus din trei ancore și trei corăbii realizate din plante și arbuști. A stat un timp pe o bancă, încercând să-și imagineze ce fel de informație putea să-i dezvăluie acel parc. Epuizat de drumul lung, s-a întors la mașină, urmând să se îndrepte spre piața Dante, ultimul său obiectiv. Pe clădirea în care se semnase Carta Adriatică a Securității, mai multe basoreliefuri din marmură înfățișau imagini diverse ale unui Columb tânăr. Din nou, nici aici nu era nimic care să coincidă cu misterioasele evenimente care avuseseră loc.

Dezamăgit, Oliver s-a întors la mașină și s-a îndreptat spre hotel, sperând că prietenii săi avuseseră mai mult noroc.

1 (În it., în orig.) Volontarii. (n.tr.)

Altagracia și-a început ziua de lucru mândră că ea fusese cea care găsise documentele aflate în monumentul Pickman din mănăstirea Cartuja din Sevilla.

Prima sa oprire era palatul San Giorgio. A ales și ea taxiul ca mijloc de transport, deși a decis să-l lase și să ia altă mașină mai târziu. O placă datată

1951, cu ocazia celui de-al Cincilea Centenar de la nașterea Exploratorului, era obiectul pe care își propusese dominicana să-l analizeze în această clădire. Placa fusese restaurată recent, iar textul era unul absolut obișnuit. Pe fațada care dădea înspre port, a văzut o frescă foarte frumoasă care îl reprezenta pe Explorator. Informațiile pe care le-a obținut despre palat erau complete: clădirea fusese construită în anul 1260 și avusese diverse întrebuințări, adăpostind, între altele, primăria orașului Genova sau sediul Băncii San Jorge, cu care Columb avusese legături comerciale în diferite ocazii.

După mai multe ore de cercetare, n-a găsit nimic care să aibă cât de cât legătură cu osemintele Amiralului, cu documentele ascunse sau cu orice altă pistă a cazului. A părăsit palatul, cam dezamăgită.

A doua și ultima destinație era castelul d'Albertis. Taxiul urca o pantă abruptă, când i-a sunat telefonul mobil.

- Ce faci, draga mea, sunt Mercedes.
- Ce surpriză! spuse ea. Chiar acum sunt în plină anchetă.
- Și ai mai găsit ceva?
- Pentru moment, nu. Deși, ca să fiu sinceră, avem ceva semnificativ.
- Despre ce este vorba? întrebă nerăbdătoare doña Mercedes.
- Un inspector italian ne-a dezvăluit ceva cu privire la furtul din piața Acquaverde de acum o sută de ani. Este pur și simplu incredibil.
- Ceva relevant?
- N-o să-ți vină să crezi, spuse Altagracia. Descoperirile poliției italiene îți confirmă teoria, Mercedes.
- Te referi la ideea mea că avem de-a face cu niște hoți care caută bani și nu altceva?
- Exact. Textul pe care ni l-a arătat, spicuit din documentele care s-au găsit în interiorul monolitului Acquaverde, vorbește despre o comoară.

Dominicana era precaută, dat fiind că era într-un taxi. Deși s-a gândit că omul nu înțelege spaniolă, a preferat să vorbească mai încet, pentru orice eventualitate.

- Bine, vreau să-ți dau o veste bună, spuse doña Mercedes. Suntem în trecere prin Genova. Dacă ai nevoie de mine, poți apela oricând.

- Ce coincidență! Mă bucur mult, spuse Altagracia, zâmbind. Dacă nu te superi, o să te sun mai târziu pentru că aproape am ajuns la destinație.

Castelul d'Albertis domina orașul Genova de pe colina Montegalletto. Altagracia a observat că era un castel ciudat, mai degrabă un palat, un colaj de stiluri arhitectonice diferite, deși i s-a părut că se încadra cel mai bine în neogotic. Când a intrat în clădire, a observat că se poate opta pentru o vizită cu ghid. Abia intrase, când un italian foarte slab, cu înfățișare de june prim, s-a apropiat de ea și s-a oferit s-o ajute. I-a luat mâna și i-a sărutat-o, făcând o reverență ușoară.

- Nu știam că azi va veni Miss World să ne viziteze... spuse el, lingușitor.

- Aș putea să vizitez castelul însoțită de ghid?

- Chiar eu vă voi însoți. Permiteți-mi să mă prezint. Mă numesc Alfredo Pessagno și sunt șeful ghizilor din această interesantă enclavă turistică a orașului nostru. Dumneavoastră de unde sunteți?

- Din Republica Dominicană, îi răspunse ea.

- Aha, din Caraibe. Și doriți să vedeți ceva în mod special?

- Totul. Mă interesează tot castelul și, mai ales, tot ce este legat de Columb. Scriu o teză de doctorat despre Amiral, minți ea.

- Aici veți găsi referințe foarte bune pentru a absolvi magna cum laude, o asigură italianul. Genova este cel mai bun loc în care poți afla informații despre marinar, iar acest castel păstrează niște lucruri interesante.

Ghidul a început să-i explice cum castelul d'Albertis fusese proiectat de căpitanul Enrico Alberto d'Albertis între 1886 și 1892, îmbinând mai multe stiluri arhitectonice pe ruinele unui edificiu mai vechi.

- Căpitanul D'Albertis a fost un spirit neliniștit: aventurier, călător neobosit, scriitor, și-a dedicat viața călătoriilor pe mare, îi explică ghidul. S-a înrolat în marina militară, trecând ulterior în cea comercială. A fondat yacht club-ul din Italia, iar la bordul vasului său, Violante, a navigat pe Mediterană și apoi în Atlantic, pe ruta urmată de Columb spre San Salvador.

- A mers pe ruta lui Columb? întrebă femeia, surprinsă.

- Da, și a folosit instrumente de navigație vechi, din epoca Amiralului, spuse italianul cu mândrie.

Altagracia era din ce în ce mai interesată. Fără îndoială că faptul că urmasa aceeași rută ca și Columb și că folosisese aceleași metode de navigație era un indiciu semnificativ.

- La moartea sa, în 1932, căpitanul a donat castelul, împreună cu toate colecțiile sale, orașului Genova, încheie el.

Ajunși într-un anumit punct, ghidul i-a atras atenția presupusei doctorande asupra ansamblului arhitectonic care se vedea de acolo. Altagracia a constatat că diferitele elemente formau un impresionant colaj de culturi și stiluri. Din îndepărtatul Levant, i-a explicat Alfredo, se păstrase o parte din bastionul castelului original din secolul al XV-lea.

Astfel a identificat foarte bine partea veche a castelului, cât și pe cea modernă, ridicată de marinar în secolul al XIX-lea.

Imensa colecție de arme din patrimoniul castelului și lungile explicații ale ghidului, ce părea să cunoască foarte bine arta războiului, au obosit-o pe Altagracia, care l-a rugat să treacă la vestigiile lui Columb din muzeu.

Ghidului i-a plăcut hotărârea ei. Au tăiat-o pe niște scări închise publicului, rugându-l să urce ca să vadă niște picturi realizate în onoarea Amiralului. Au ajuns pe un culoar unde se aflau mai multe picturi în ulei, reprezentând corăbii care intrau în portul genovez. Italianul continua să îi explice că toate aceste opere de artă fuseseră colecționate de aventurierul d'Albertis, care proiectase castelul special pentru a adăposti toate acele comori. Tocmai când pe Altagracia o apucase disperarea, italianul a luat din nou cuvântul și i-a spus chiar ce o interesa:

- Domnișoară, bijuteria coroanei este Colombo

Giovinetto, probabil ceea ce căutați dumneavoastră.

Ghidul a condus-o pe o terasă de unde se vedea tot orașul. Panorama ce se deschidea din acel loc a impresionat-o pe dominicană, care nu și-a putut reține un gest plin de încântare.

- Ce priveliște superbă! exclamă.

- Da. Portul se vede chiar în față, orașul la picioarele sale... ale lui d'Albertis, care știa ce face, când l-a așezat aici pe acest tânăr Columb, adăugă ghidul.

- Explicați-mi, îl rugă femeia.

Italianul s-a așezat pe zidul care înconjura terasa, și-a aranjat mustața și a început să-i povestească toată istoria, pe tonul cel mai serios cu putință.

- Ca încununare a unei vieți trăite din plin și a călătoriilor sale aventuroase, Enrico d'Albertis a construit acest castel, unde a și locuit. Ca expresie a devoțiunii puternice pentru Cristofor Columb, i-a dedicat acestuia multe opere de artă din palat. Dar simțea nevoia să facă mai mult. Trebuia să realizeze ceva mai durabil pentru eternitate și în onoarea Exploratorului.

- Și ce-a făcut? întrebă Altagracia, nerăbdătoare.

- Păi s-a ocupat de această operă de artă pe care o vedeți aici și a așezat statuia acestui tânăr marinar exact în direcția insulei San Salvador, prima pe care Exploratorul a întâlnit-o în Antile și unde a acostat prima dată.

Ghidul a continuat să îi explice că d'Albertis i-a încredințat realizarea valoroasei statui a Amiralului lui Giulio Monteverde, în 1870. Autorul voia ca acea reprezentare a Exploratorului să simbolizeze momentul în care lui Columb îi venise ideea descoperirii unei lumi noi, dincolo de oceanul cunoscut. Într-un fel sau altul, artistul a dorit să întruchipeze acel moment cât mai realist cu putință. Altagracia a văzut că statuia de marmură a tânărului marinar îl înfățișa șezând pe un bolard, la picioarele căruia valurile se spărgeau cu putere, fără să reușească să-l trezească din meditația profundă. Bărbatul ținea în mână o carte. Pe soclu erau reprezentate un blazon genovez, o caravelă și era inscripționat anul 1460, toate acestea reprezentând modul în care și-l imaginase d'Albertis pe acest tânăr marinar care visa la o lume dincolo de cea cunoscută.

- Vă recomand să citiți poezia de la bază, îi sugeră ghidul, care stătea pe parapetul terasei.

A luat un creion din geantă și și-a notat inscripția:

AL SOL CHE TRAMONTAVA SULL'INFINITO MONDO CHIEDEVA COLOMBO GIOVINETTO ANCORA QUALI ALTRE TERRE, QUALI ALTRI POPOLI AVREBBE BACIATO AI SUOI PRIMI ALBORI

- Această operă de artă a fost sculptată la Roma și a câștigat un premiu la Parma, câțiva ani mai târziu, continuă italianul. Trebuie să știți că există copii ale acestei extraordinare statui în alte muzee din lume. Printre altele, țin minte că sunt reproduceri în Boston, Göteborg, Sankt Petersburg și Vancouver. Mai există o copie și în Italia.

- Foarte interesant, a fost tot ce a putut să spună vizitatoarea.

- Mai avem și alte artefacte legate de Columb în acest muzeu. Veniți cu mine.

Au părăsit terasa pe care stătea tânărul Columb și au luat-o pe un culoar cu mai multe fresce, reprezentând sosirea primei corăbii pe insula San Salvador, precum și alte imagini legate de descoperirea Lumii Noi. Au coborât spre aripa dinspre mare a castelului. Ghidul i-a arătat Altagraciei un ceas solar imens pe fațada edificiului. Femeia a trebuit să se îndepărteze un pic ca să-l poată vedea în întregime.

O placă uriașă de marmură, cu multe propoziții inscripționate și un bust în relief al lui Columb, precum și multe blazoane și ceasul solar formau ansamblul pe care i-l arăta italianul. Femeia a citit rar textul pe care-l înțelegea cu ușurință. Era scris în castiliană și în italiană:

ONORE E GLORIA

A CRISTOFORO COLOMBO NOSTRO CONCITTADINO¹

Născut la Genova am venit să slujesc aici în Castilia Genova este un oraș nobil și puternic la mare din el am ieșit și în el m-am născut (Testament, 1498)

Chiar dacă trupul umblă pe aici inima e mereu acolo (Scrisoare, aprilie 1502)

Pe ceasul solar se vedea scrisă sintagma "HORA VERITATIS"², precum și ale indicații în partea de jos:

ORE 17:34

MEZZOGIORNO A SAN SALVADOR

1492-1892

Enrico d'Albertis

Altagracia a citit textul de pe placa uriașă lipită de peretele castelului și a căzut pe gânduri. Informația i se părea foarte interesantă. Dar trebuia să se consulte și cu colegii ei. Nu era nicio îndoială că trebuia să revină la Castel. Acolo era ceva care putea să-i ajute, deși încă nu știa ce.

- Sunteți mulțumită, domnișoară? întrebă italianul.

- Da, sigur. Dar o să mă întorc cu niște colegi de la universitate, ca să mai fac unele însemnări.

—¹ (În it., în orig.) Onoare și glorie lui Cristofor Columb, concetățeanul nostru. (n.tr.)

² (În lat., în orig.) Ora adevărului. (n.tr.)

- Bine, acum, dacă acceptați, vă invit la cină. A reușit să scape de ghid și a luat un taxi.

Zeci de oaspeți intrau în hotel la acea oră a serii. Alții se pregăteau să iasă să ia cina într-unul dintre numeroasele restaurante genoveze. S-au întâlnit în hol. Edwin părea obosit și un pic descumpănit. Nici Oliver nu era prea mulțumit și nici măcar nu se aranjase pentru cină. Altagracia, dimpotrivă, părea foarte mulțumită de rezultatele obținute în acea zi. Au ales un local liniștit ca să ia cina și să poată schimba impresii despre investigațiile fiecăruia și să își facă planul pentru a doua zi. Bărbații nu aveau prea multe de spus. Altagracia le-a zis că în castelul d'Albertis se afla cu siguranță ceva, așa simțise ea.

- Cred că acest castel ascunde indicii importante, care au legătură cu ce am găsit în Santo Domingo, în Sevilla și cu ce adăpostise monumentul din piața Acquaverde, de aici, din Genova.

- Cunoașteți deja teoria mea, spuse Oliver. Acest oraș ar putea fi locul de naștere al Exploratorului. Din punctul meu de vedere, este clar că acest loc este important pentru cei care caută documente foarte vechi în monumentele închinare Amiralului. Am impresia că suntem foarte aproape de ceva.

- Astăzi am avut impresia că orașul ăsta ascunde multe lucruri, dar n-am descoperit nimic, spuse dominicanul, cam dezamăgit.

- Propun să ne întoarcem mâine la castel, le sugeră Altagracia.

- De acord, dar până atunci povestește-ne cu lux de amănunte cum este acest castel, îi ceru compatriotul său.

Profesorii dominicani au hotărât să ia cina la restaurantul hotelului și să vorbească despre problema care-i adusese în acea țară. Doña Mercedes, odihnită după călătorie și relaxată a deschis discuția:

- Am vorbit cu Altagracia și mi-a spus că Verdi le-a transmis informația pe care i-am spus să le-o dea. Atât.

- Nu știu dacă-i o idee prea bună, interveni Gabriel Redondo. Lucrăm de mulți ani la proiectul ăsta și acum ne poate scăpa de sub control.

- Să nu ai nici cea mai mică îndoială, spuse enervată doña Mercedes, că vom avea toate informațiile pe care le au și ei.

- Da, dar mai e și altceva. Trebuie să fim siguri că situația nu se complică.

- Liniște! Vine Verdi. Să schimbăm subiectul.

11 Genova

"În legătură cu anumite persoane cărora vreau să las din bunurile mele, ele sunt incluse în acest memoriu. (...) Să li se dea în așa fel încât să nu știe cine a poruncit să le fie dat. În primul rând, moștenitorilor lui Gerónimo del Puerto (...), cancelar al Genovei, douăzeci de ducăți. Lui Antonio Vazo, negustor genovez (...), două mii cinci sute de reali. (...) Moștenitorilor lui Luis Centurión Escoto, negustor genovez, trei mii de reali. (...) Tot acestora și moștenitorilor lui Paulo Negro, genovez, o sută de ducăți sau contravaloarea lor."

Testamentul lui Columb,

19 mai 1506

afel ghizilor din muzeul Castelului d'Albertis, italianul Alberto Pessagno, s-a repezit spre Altagracia, tăindu-i calea înainte ca aceasta să poată intra în castel.

- Ia te uită, nu mă așteptam să te revăd așa curând, domnișoară.

- Am venit cu colegii mei pentru o nouă vizită, răspunse Altagracia, încercând să zâmbească cât mai amabil.

- Dați-mi voie să vă arăt castelul, se offeri ghidul.

- Nu, nu-i nevoie. După explicațiile pe care mi le-ați dat ieri, acum sunt expertă.

- Bine, cum doriți. Eu voi fi aici, jos, dacă aveți nevoie de ceva, adăugă el, un pic dezamăgit.

Dar Altagracia era mulțumită că poate să facă o vizită fără ghid și a început să le arate colegilor ei descoperirile, refăcând în sens invers drumul pe care-l făcuse cu italianul în ziua anterioară.

Ceasul solar i-a surprins pe bărbați. Au fost intrigati de placa imensă, cu o mulțime de inscripții. Lui Oliver i-a atras atenția ora pe care o arăta ceasul.

- Mă interesează referința asta: 17:34 după-amiază în San Salvador. Ce-o fi vrând să arate? se întrebă el.

- Eu înțeleg că atunci când aici, adică în Genova, ceasul arată orele 17:34, pe insula San Salvador este miezăzi. Diferența de fus orar este de aproximativ cinci ore și jumătate, spuse Altagracia.

- Da, înțeleg, răspunse bărbatul, dar nu pricep ce-a vrut să spună cu asta căpitanul d'Albertis și de ce ceasul arată ora aceasta. Când e miezăzi pe acea insulă, aici sunt orele 17:34. Căpitanul putea alege orice alt moment al zilei pe insula San Salvador și să-l fi reprezentat aici, diferența fiind tot de cinci ore și ceva. De ce amiază?

- Să ne mai gândim, spuse Edwin.

- Apropo, citatul, continuă Oliver, ar putea să fie fals. Nu s-a demonstrat că acea parte a testamentului lui Columb unde numea clar orașul Genova ar fi autentică. Să ținem cont de acest lucru.

- Haideți să mergem mai departe, îi rugă femeia, făcând pe ghidul.

Și-au continuat vizita prin castel, îndreptându-se spre picturile de pe coridoare. Bărbații au privit îndelung caravelele și corăbiile care poposeau pe pământurile recent descoperite. Când au ajuns la ușa care dădea în terasa pe care se afla statuia tânărului Columb, femeia a reușit să se posteze în fața lor, înainte ca aceștia să poată intra.

- Vreau să vă gândiți la ce vom vedea în continuare și să vă uitați cu atenție. Sunt convinsă că acest monument conține ceva. Aveți încredere în intuiția mea, cum a fost și la Sevilla.

Au ieșit pe terasă, unde tânărul Columb era tot pe gânduri, privind spre insula San Salvador, spre acea lume nouă pe care urma să o descopere mai târziu. Din mai multe puncte ale terasei, anchetatorii încercau să ghicească dacă această renumită sculptură le va da vreun indiciu relevant care să-i ajute la rezolvarea cazului ce le ocupase ultimele săptămâni.

Altagracia începuse să resimtă oboseala produsă de tensiunea pe care o provoacă o situație ce nu poate fi controlată și cu care ea nu era obișnuită. Viața liniștită din Santo Domingo, înconjurată de oameni politici, jurnaliști, oameni de cultură și proceduri administrative se transformase în ultimele zile într-un periplu lung prin orașe în care nu-și imaginase niciodată că va ajunge, în căutarea unor lucruri total diferite de viața ei dominată de rutină. Misterioasa dispariție a rămășițelor Amiralului din orașul ei și

importanța pe care aceste oseminte o aveau pentru patrimoniul istoric și cultural al țării sale o făceau să-și adune puterile ca să continue ancheta în desfășurare.

Ceva se trezise în mintea ei în momentul în care îl văzuse pe Colombo Giovanetto, ca și cum un resort ascuns din creierul ei ar fi fost activat în mod inconștient. Expresia de pe fața băiatului îi sugera ceva nedeslușit. A citit încă o dată inscripția de pe monument. Oliver s-a încumetat s-o traducă în spaniolă:

COLUMB, TÂNĂR FIIND, ÎNTREBA SOARELE CE APUNEA PESTE LUMEA
NESFÂRȘITĂ CE ALTE PĂMÂNTURI ȘI CE ALTE POPOARE
MAI SĂRUTASE LA PRIMII LUI ZORI

Cei trei au reflectat asupra acestor cuvinte. Nu le-a venit nicio idee. Dominicanul s-a căznit în zadar să mute diferite părți ale statuii, care, sculptată fiind dintr-un singur bloc de marmură, avea o rezistență extraordinară. Nicio parte nu ceda și nici nu se mișca, spre deosebire de monumentul din Cartuja, în Sevilla. Aici nu exista nicio sferă cerească care să se învârtă neașteptat și să acționeze un resort secret.

Văzând că nu are succes, dominicanul le-a spus că este timpul să plece. Oliver și Edwin au părăsit terasa.

Altagracia a rămas pe loc, hipnotizată de tânărul Columb care ghicea o lume nouă dincolo de cea cunoscută. Soarele era la zenit și căldura începea să fie sufocantă. Niciun nor nu se zărea pe cerul albastru, fundalul perfect pentru portul care fusese odinioară centrul tuturor oceanelor lumii. Meditând la istoria Exploratorului, dominicana nici nu a observat când compatriotul său s-a întors pe terasă ca s-o ia de acolo.

- Trebuie să ne întoarcem. Aici n-o să găsim nimic, i-a pus Edwin în vedere.

- Te rog, mai lasă-mă un pic. Vreau să mă gândesc în liniște, îl rugă Altagracia.

La insistențele ei, bărbații au profitat și au mers să mănânce ceva în apropiere, lăsând-o să se gândească. Timpul trecea, în vreme ce, la poalele colinei, lumea își vedea de activitățile ei cotidiene. O femeie ca ea, cu pregătirea și cu experiența ei, se gândi, trebuia să rezolve acea enigmă. Pentru că nu avea nicio îndoială că acolo se află ceva. Pentru a nu știu câta oară, a recitat inscripția de pe statuia din marmură a tânărului genovez, gândindu-se la traducerea pe care i-o făcuse Oliver. Soarele începea să apună. Inscripția era clară. Tânărul Columb se întreba ce alte pământuri și ce alte lumi mai scăldase în lumina lui acel soare care tocmai apunea. Autorul operei înțelesese că la acea vârstă fragedă tânărul genovez intuise deja existența unei lumi dincolo de cea cartografiată.

Dintr-odată, i-a venit o idee care a trezit-o din letargie. Fraza conținea un mesaj pe care trebuia să-l descifreze. Extrem de hotărâtă, s-a îndreptat spre ceasul solar situat în partea inferioară a palatului. Pe scară a dat peste cei doi colegi, care se întorceau după un prânz lung.

- Am mâncat paste italienești până am plesnit, i-a spus Edwin. Pe urmă, am stat de vorbă ca între băieți, știi cum e.

- Da, îmi imaginez. Veniți cu mine.

Însuflețirea Altagraciei i-a înviorat și pe ei. Poate colega lor găsisese ceea ce ei renunțaseră să mai caute. În partea de jos a palatului, dominicana le-a arătat celor doi polițiști ceasul solar și citatele lui Columb:

Născut la Genova am venit să slujesc aici în Castilia Genova este un oraș nobil și puternic la mare din el am ieșit și în el m-am născut (Testament, 1498)

Chiar dacă trupul umblă pe aici inima e mereu acolo (Scrisoare, aprilie 1502)

- Înțelegeți ce vreau să spun?

- Nu pricep absolut nimic, zise dominicanul.

- Nici eu nu văd legătura dintre aceste citate și cazul nostru, a spus și Oliver.

- Lăsați-mă să vă expun ideile pe care le-am pus cap la cap, zise femeia, cu o strălucire neobișnuită în ochi.

I-a rugat pe colegii ei să-și aducă aminte fraza rostită de tânărul Columb, cea de pe statuia din castel. În acea frază, tânărul marinăr se întreba ce alte pământuri și ce alte lumi mai sărutase soarele care tocmai apunea.

- Gândiți-vă că acest palat a fost terminat în

1898 și că a fost construit pe niște ruine din secolul al XV-lea. Practic, din edificiul vechi nu a mai rămas decât un bastion. După ce am revăzut de nu știu câte ori citatul de aici, de la etajul inferior, m-am gândit că autorul se referă la cu totul altceva.

- Tot nu văd legătura, spuse Oliver, nedumerit.

- Păi chiar la ora marcată de ceasul solar, la

17:34, astrul-rege sărută cu razele lui partea cea mai veche a castelului, adică bastionul din secolul al XV-lea, pe care misteriosul căpitan Enrico d'Albertis a construit acest palat.

- Ce chestie, a fost tot ce-a putut să zică compatriotul ei.

- Mai e și altceva? întrebă spaniolul.

- Odată ce am descoperit asta, am încercat să văd ce parte a vechiului bastion pe care stă acest palat poate păstra ceva care să ne ajute. Deși n-am găsit nimic, mi-am amintit deodată acest citat. Femeia le arată din nou inscripția de pe ceasul solar.

- Prima? vru să știe Oliver.

- Nu, a doua, răspunse ea.

Cei doi bărbați au citit cu voce tare, în același timp: "Chiar dacă trupul umblă pe aici, sufletul e mereu acolo (Scrisoare, aprilie 1502)."

- Și ce înseamnă? întrebă Edwin, precipitat și nerăbdător.

- La care dintre cele patru călătorii ale lui Columb făceau referire documentele pe care le-am găsit la Sevilla? îi întrebă Altagracia.

- La a patra, răspunseră bărbații.

- Și ce dată are citatul? întrebă femeia, încercând să-i facă pe colegii ei să înțeleagă ce descoperise.

- Acum înțeleg, spuse Oliver, mai relaxat. Columb a plecat spre America, în cea de-a patra călătorie, pe 11 mai 1502. Acest citat, fie că este fals sau adevărat, a fost scris cu câteva zile înainte să plece spre Caraibe. Interesant.

- Și ce legătură crezi că are cu cel anterior?

vru să știe Edwin.

- Mai citește o dată, răspunse ea. Zice așa:

"trupul umblă pe aici", adică în Castilia, în luna lui aprilie 1502, iar "inima e mereu acolo", adică, aici, în Genova.

- Incredibil, sări compatriotul ei. Dar ce poate să însemne?

- Am văzut o inimă foarte clar desenată pe vechiul bastion din acest castel, sărutată de soarele care apune, așa cum zice tânărul Columb în citatul său.

Puținele rămășițe ale bastionului se vedeau în mai multe părți ale edificiului ridicat de către d'Albertis. Au pătruns în locul în care Altagracia văzuse inima. Era vorba de un mic turn pe zidurile căruia se vedea unde se îmbinau vechea construcție și structura nouă, construită pe fundația din secolul al XV-lea. Din locul în care se aflau, puteau să zărească clar o inimă sculptată în piatră, deși nu părea să conțină documente sau indicii care să le permită să avanseze în anchetă.

- Și acum ce facem? se întrebă dominicanul.

- Nu văd nimic aici, afară, care să ne ajute, se lamentă Altagracia.

- Cred că ar trebui să intrăm, propuse Oliver. Partea nouă a fost construită pe fundația veche. Poate putem pătrunde din interior.

- Dar mai au puțin și închid, spuse Edwin.

Este aproape șase și mai mult ca sigur ne vor da afară până la fix.

- Va trebui să ne ascundem. Așa vom lucra mai bine, propuse spaniolul, care se gândise deja la un plan.

Castelul d'Albertis avea un aspect înfricoșător la acea oră din noapte. Colecția de arme, tablourile de pe pereți, decorațiunile baroce și, mai ales, penumbra în care stăteau desenau la această oră o imagine fantasmagorică, ce sporea neliniștea pe care o simțeau într-un loc în care rămăseseră printr-o ilegalitate. După ce au plecat toți gardienii, dominicanul a fost primul care a îndrăznit să întrebe ceva:

- Credeți că a mai rămas vreun agent de pază? spuse, în timp ce scruta sala, ca să vadă dacă mai mișcă ceva.

- Probabil că au activat mai multe sisteme de alarmă și că a rămas cineva de pază la intrarea principală. Trebuie să fim atenți, îi rugă Oliver.

- Fereastra pe care am lăsat-o deschisă ne va permite să ieșim fără probleme, zise femeia. Dar oare n-o fi conectată la sistemul central de alarmă?

- Nu, s-ar fi declanșat deja, spuse spaniolul, sigur pe el.

- Bine, atunci să mergem, spuse Altagracia, conștientă că ea declanșase această nouă acțiune.

Au părăsit locul strâmt în care stătuseră mai multe ore și s-au îndreptat spre partea veche a palatului. Era întuneric beznă. S-au luat de mână ca să nu se împiedice. Când au ajuns la vechiul turn, au observat că exista o ușă care dădea din scara cea nouă într-o zonă construită cu mulți ani înainte. Sigur se intra pe acolo. Dominicanul s-a oferit să forțeze lacătul, care n-a opus prea mare rezistență. Greutățile copilăriei, când fusese nevoit să-și câștige existența într-un mod foarte diferit de cum o făcea acum, îl obligaseră să învețe aceste trucuri. Viața în cartierele periferice din capitala dominicană te împingea să îți dezvolți astfel de abilități. Ușa s-a deschis, lăsând să se vadă o scară.

Au văzut că nu exista nicio fereastră în subsolul turnului. Asta l-a încurajat pe Edwin să-și aprindă bricheta ca să lumineze treptele și să coboare în siguranță.

Ajunși în partea de jos, au pășit pe un palier atât de mic, încât abia aveau loc toți trei. Au găsit un întrerupător mic și, din fericire, nicio fereastră care să-i dea de gol.

- Cred că ne aflăm sub nivelul solului, își dădu

Oliver cu părerea.

- Atunci să aprindem lumina, propuse Altagracia. Lumina puternică i-a deranjat, deoarece stătuseră mult timp pe întuneric. După ce li s-au obișnuit ochii, și-au dat seama că piatra din care fusese construit palierul era foarte veche. Mult mai veche decât restul palatului. Nu mai erau alte uși și nici ferestre. Pe niște rafturi de pe pereți se aflau diverse materiale care erau cu siguranță folosite pentru întreținerea castelului d'Albertis. Prize, întrerupătoare, mai multe feluri de unelte și multe articole de feronerie alcătuiau un fel de depozit. Deși stratul de praf era destul de gros, era clar că, din când în când, personalul muzeului mai trecea pe acolo ca să ia câte ceva. Nu părea să mai existe altă ieșire decât ușa pe care intraseră.

- Și acum ce facem? întrebă Edwin.

- Din moment ce nu putem merge în lateral și se pare că ce căutăm nu se află sus, atunci să vedem dacă putem merge mai jos, sugeră Altagracia.

Dominicanul s-a apucat să caute vreo fisură în dalele de piatră din care era făcută podeaua. A verificat crăpăturile și șanțurile dintre toate dalele.

- Fiți atenți la asta, spuse. Se pare că aici a existat un belciug. Dați-mi ceva de metal, să bag în el.

I-au dat o unealtă de fier asemănătoare cu o cheie engleză de pe unul din rafturi. Edwin a tras de piatră cu toată puterea, dar nu a reușit să o miște nici măcar un milimetru. Atunci Oliver a luat o bară grea de fier de pe alt raft.

- Lasă aia și hai să încercăm să ridicăm amândoi piatra cu bara asta, spuse el.

Femeia s-a dat la o parte și cei doi bărbați au încercat să-și folosească toată puterea pentru a ridica piatra grea. Au reușit să miște dala, care a ridicat mult praf. Au dus-o la ușă și s-au așezat în genunchi pe marginea găurii, ca să vadă cum pot să coboare. Cu ajutorul brichetei, Oliver a apreciat că palierul de jos era la fel de mic ca cel pe care stăteau, deși mirosul de umezeală era mult mai puternic. Altagracia le-a propus să improvizeze o lampă mică cu ajutorul materialelor de care dispuneau. Ideea li s-a părut bună.

Primul care a coborât a fost dominicanul, care, ajuns jos, a cerut să i se dea lampa. Cablul pe care îl găsiseră avea vreo douăzeci de metri lungime. Femeia a coborât după el, ajutată de spaniol, care a urmat-o. Palierul din piatră gri semăna mult cu cel de sus. Singura diferență era un pasaj îngust, care se îndepărta de mica sală. Au intrat pe rând.

- Se pare că n-a mai fost nimeni aici de mult, spuse femeia, încercând să nu atingă pereții.

Au înaintat cu grijă ca să nu se încurce cablul de la lanterna care lumina pasajul. Praful și pânzele de păianjen indicau că într-adevăr nu mai intrase nimeni acolo de mult timp. Au ajuns într-o sală mică, aflată la capătul unui tunel îngust. Încăperea se afla probabil sub salonul principal al palatului.

Ceea ce au văzut i-a surprins atât de tare, că li s-a tăiat răsuflarea.

Mobilierul foarte vechi, făcut în întregime din lemn, conținea sute de cărți și hârtii ordonate pe diferite mărimi. Pe rafturi se aflau o mulțime de texte legate diferit, cât și zeci de documente perfect aranjate. În afară de rafturi, au mai văzut și o ladă imensă din

scânduri și nituri metalice care păreau roase de trecerea timpului și probabil de acțiunea vreunui agent extern.

- Acest cufăr pare foarte vechi, probabil că a stat mult timp în apă. Ce credeți? întrebă Oliver.

- Da, așa se pare, răspunse Altagracia. Îmi aduce aminte de mobilele de la Clubul Nautic la care merg în Santo Domingo.

Edwin a simțit un gol în stomac. Ceva înăuntrul lui îi spunea că femeia aceasta nu era potrivită pentru el, căci veneau din lumi foarte diferite. El nu intrase în viața lui în renumitul Club Nautic din capitala dominicană. A încercat să se concentreze pe ce avea de rezolvat și să lase gândurile astea pe mai încolo.

Niște tablouri foarte vechi completau aspectul încăperii.

- În regulă, prieteni, avem treabă, spuse Oliver. Încă o dată, Altagracia a luat inițiativa și a împărțit activitățile pe care trebuia să le facă fiecare.

- Dacă sunteți de acord, voi ocupați-vă de analiza cărților și a planurilor și eu o să mă concentrez pe cufăr.

Bărbații au ascultat fără să crâcnească. Ajunseseră până acolo datorită perseverenței colegei lor. Numărul mare de cărți și planuri făcea imposibilă o cercetare rapidă a tuturor materialelor.

- O să avem nevoie de mult timp ca să analizăm toate aceste materiale, spuse spaniolul.

- Dacă nu te deranjează, eu o să încep de aici, iar tu poți să te ocupi de toate hărțile astea, răspunse dominicanul.

Cărțile erau din perioade diferite și aranjate pe domenii. În primul raft unde au căutat erau tratate despre oceane, hărți de navigație și volume legate de lumea marină în general. Câteva hărți li s-au părut într-adevăr foarte vechi. Printre altele, au descoperit și o colecție mare de hărți de navigație din secolele al XVI-lea și al XVII-lea, aproape toate ale Mării Caraibelor, cartografiind în special o anumită zonă a ei.

- Veniți să vedeți asta, le zise Oliver.

- Ce-i așa de interesant? întrebă Altagracia.

- Cred că sunt hărți de navigație foarte vechi. Asta poate fi din secolul al XVI-lea sau de la sfârșitul secolului al XV-lea. Observați că pe niciuna dintre ele coastele nu sunt reprezentate ca în realitate. Mă întreb dacă vreunul dintre desenele astea este chiar al Amiralului.

- Și de ce ar fi atât de interesantă o hartă de navigație a lui Columb? întrebă Edwin.

- Pentru că, deși a fost un excelent desenator de hărți de navigație, îndeletnicire din care a trăit cât timp a stat în Portugalia, nu ne-a rămas nici măcar o hartă de-a lui. Știm că a desenat multe, de multe ori la comanda Regilor Catolici. Unde se află ele? Nimeni nu știe, fiindcă s-au pierdut.

- Să continuăm, le ceru Altagracia.

Edwin își nota conștiincios titlurile cărților, ca să nu îi scape vreunul. Când găsea una interesantă, o răsfoia repede. Nu putea să respire din cauza prafului și din când în când mai tușea. Încerca pe cât putea să-și reprime gândurile anterioare, ceea ce era foarte greu pentru că Altagracia era aproape de el și-i simțea tot timpul parfumul suav.

Un volum i-a sărit în ochi.

- Uitați-vă la ăsta! exclamă el.

Găsise chiar textele care-l inspiraseră pe Cristofor Columb și pe care le purtase cu el în călătorii. Acolo se aflau, printre altele, câteva exemplare din Cartea călătoriilor lui Marco Polo, Imago Mundi, Historia Rerum și Istoria naturală a lui Plinius.

- Doamne, cred că valorează o avere! exclamă.

- Vezi dacă are vreunul însemnări ale Amiralului, îl rugă Altagracia.

- Nu cred, răspunse Edwin. Sunt exact ca cele pe care i le-a încredințat Amiralul fiului său Hernando și ale căror originale le-ai văzut la Sevilla, dar fără însemnări.

- Da, așa e, încuviință femeia și se apropie și mai mult de compatriotul ei, ca să vadă dacă printre cărți se află și vreo copie a Cărții profețiilor.

Pentru o clipă și-a amintit de misterul compilației de texte biblice realizate chiar de Columb, cu ajutorul unui călugăr din Cartuja. Singurul exemplar care se păstrase și pe care a putut să îl studieze cuprindea optzeci și patru de pagini din care lipseau paisprezece, fiindcă cineva le furase, după cum arăta o însemnare din acel text.

- Sper să găsim aici cele paisprezece foi care lipsesc din Cartea profețiilor din Sevilla! își dori Altagracia.

- La ce ne-ar folosi? întrebă dominicanul.

- Amintește-ți că o însemnare din acea carte spune că "rău a făcut cel care a furat acele foi, căci ele conțineau cea mai bună profeție din carte."

- Atunci o să mă dedic trup și suflet căutării acelei cărți și a foilor.

Altagracia s-a întors la cufăr, de unde scosese deja multe hârtii, majoritatea scrise de mână. Tipul caracterelor arăta că erau foarte vechi. S-a așezat și a început să citească cu zel. Orele treceau și cei trei munceau de zor. Dăduseră peste o adevărată comoară și făcuseră o descoperire istorică fără precedent.

- Cred că ar trebui să luăm o pauză, le sugeră

Oliver, și să punem ce-am găsit cap la cap.

Edwin le-a explicat că lista de cărți pe care o întocmise includea textele preferate ale lui Columb, în afară de Cartea profețiilor, cât și alte volume, care le puteau fi utile ca să înțeleagă descoperirea. Astfel, unele vorbeau de șederea lui Columb în America, de dispariția indienilor din diferite locuri din America Centrală și de evenimente relevante care avuseseră loc pe coastele descoperite de Marele Amiral.

- Vreau să subliniez faptul că tot acest material bibliografic se referă la locurile pe care le-a descoperit Columb și la cele prin care a umblat mult timp, termină de prezentat Edwin.

- Foarte interesant, a spus Oliver, care a început să povestească ce găsisese el.

Hărți de navigație și hărți ale unor zone din America Centrală și din insulele Mării Caraibe, precum și planuri de case, palate și chiar lăcașuri de cult creștine alcătuiau corpul documentelor studiate de spaniol.

- Printre altele, aici sunt planuri foarte asemănătoare celor din Sevilla și cred că se referă la aceeași zonă din Caraibe.

- Și la ce concluzie ai ajuns? vru să știe

Altagracia.

- Cred că cei care au adus cărțile și hărțile astea de navigație aici studiau ceva legat de a patra călătorie a lui Columb, pentru că majoritatea zonelor care apar pe aceste hărți sunt localizate în Marea Caraibelor, între Republica Dominicană, Cuba, Costa Rica, Panama și coasta Venezuelei.

- Ciudat, spuse Edwin.

- Stați să vedeți ce-am găsit eu, spuse Altagracia pe un ton intrigat.

Găsise niște hărți similare celor din Sevilla. Putea să jure că unele erau chiar aceleași.

Ca să încheie cu succes o seară plină de reușite, trebuiau să iasă cât mai repede de acolo, luând cu ei tot ce puteau, fără să trezească suspiciuni. Era important să părăsească locul imediat ca să profite de întunericul nopții și să poată scoate cantitatea mare de dosare pe care se hotărâseră să le ia cu ei.

Din fericire, fereastra rămăsese deschisă și luna de pe cerul senin lumina slab și albicios o alee îngustă, acesta fiind momentul oportun pentru a părăsi castelul d'Albertis și a se pune la adăpost, spre vârful colinei. Drumul prin pădurea în mijlocul căreia se ridica marea construcție ducea la un grup de conace din spatele castelului. Crengile arborilor, dealul abrupt și, mai ales, mulțimea de documente și planuri pe care le luaseră îngreunau foarte mult urcarea. Mai mult, lumina slabă a lunii acoperite de crengile copacilor nu lăsa să se vadă clar drumul. Cu mare greutate, au reușit să ajungă sus, fără să piardă nicio hartă.

Cu răsuflarea tăiată, dominicanul a reușit să le facă un semn de victorie când a ajuns în vârful dealului. Cărțile și hărțile pe care le căra îl împiedicau să se miște în voie.

Doi bărbați îi urmăriseră, din momentul în care cei trei anchetatori ieșiseră din castel, și ghiciseră locul prin care voiau să ajungă în oraș, încărcăți de hărți. Acest lucru i-a ajutat să ajungă acolo înaintea lor. Postați în vârf, i-au cerut instrucțiuni șefului lor, înainte ca cei pe care-i urmăreau să ajungă sus.

Nu ar fi fost nicio problemă să le taie calea și să le ia tot ce duceau cu ei, tot ce își însușiseră fără să aibă niciun drept, ca niște hoți.

Nu dăduseră greș în Sevilla și nu intenționau să o facă nici acum.

În timp ce așteptau să li se răspundă la telefon, la acea oră târzie, bărbații se gândeau la cea mai bună metodă de a le tăia calea celor trei, să le ia documentele și planurile, să le pună căluș și apoi să îi lege de un copac. În acea clipă, telefonul unuia dintre ei a vibrat puternic. Avea aparatul pus pe silențios, ca să nu se dea de gol.

Pe față i se citea uimirea. Li se ordonase să nu facă nimic. Acțiunea fusese preluată de altcineva. Prin urmare, trebuiau să abandoneze operațiunea și să plece imediat de acolo. A doua zi urmau să primească noi instrucțiuni.

12 Genova

"Pe lângă faptul că scriu în fiecare noapte ce se întâmplă ziua, iar ziua, pe unde navigăm noaptea, intenționez să întocmesc o nouă hartă de navigație, pe care să marchez toate mările și teritoriile din Oceanul Atlantic (...) și voi scrie și o carte."

Scrisoarea lui Cristofor Columb către Regii Catolici, Jamaica, 7 iulie 1503

Primele raze de soare mângâiau deja fațada de sticlă a hotelului, când cei trei s-au întors după noaptea grea. Evenimentele din Sevilla nu trebuiau să se mai repete. Nimeni

nu le va mai lua acele documente, care îi puteau ajuta enorm la rezolvarea cazului. Din acea cauză, au hotărât să-și schimbe camerele, ca să fie împreună în orice clipă. Ideea a fost a Altagraciei: să ceară două camere învecinate, care să comunice între ele printr-o ușă. Bărbații urmau să doarmă într-una, iar ea, în cealaltă. Așa puteau să comunice la orice oră din zi și din noapte. Posibilitatea de a cere ajutorul poliției sau chiar de a le povesti autorităților cele întâmplate a fost respinsă, deoarece documentele ar fi fost confiscate imediat de guvernul italian. Cel mai bine era să le studieze la hotel, ca să descopere noi indicii pentru caz, după care să găsească un pretext de a preda statului italian uriașa colecție de documente despre Columb.

După ce s-au instalat în noile camere, au comandat micul dejun, hotărâți să nu iasă afară, orice s-ar fi întâmplat. Trebuiau să rămână acolo până ce terminau de analizat conținutul și apoi să hotărască ce urmează să facă.

- Mi-ar plăcea să recapitulăm un pic înainte să începem să lucrăm, îi rugă Oliver. Cred că trebuie să ne fixăm niște obiective mai întâi.

- Bineînțeles, totul este un talmeș-balmeș, spuse Altagracia.

- Cineva fură rămășițele Amiralului din Santo Domingo și din Sevilla, începu Edwin să explice. Rămânem cu mormintele goale, dar, în schimb, găsim o cantitate incredibilă de materiale care ar putea avea o valoare istorică extraordinară. Ce înțelegeți din asta?

- Trebuie să stabilim dacă persoanele care au furat rămășițele și cele care au ascuns aceste documente au legătură unele cu altele, spuse spaniolul. Încep să am unele îndoieli.

- De ce? întrebă femeia.

- Trebuie să formulăm o ipoteză de lucru. Din câte înțeleg eu, hoții osemintelor căutau ceva concret. Pe de altă parte, cei care au ascuns toate aceste documente voiau să ascundă informații foarte valoroase, dar nu știm din ce motiv. Este același lucru?

- Dar fiindcă au desenat semnătura Amiralului pe fațada Farului și pe catedrală s-a înțeles clar că hoții au legătură într-un fel sau altul cu istoria lui

Columb, spuse dominicana. De ce n-ar fi aceiași oameni? Eu pun pariu că sunt.

- Eu nu exclud această posibilitate, dar înclin să cred că hoții sunt vânători de relicve care încearcă să găsească ceva anume. O comoară, poate. Nu știu.

- În regulă, prieteni, haideți să încercăm să descoperim cine are dreptate, interveni Edwin, împăciuitor ca de obicei, și începu imediat să umble la documente.

Și-au împărțit munca la fel cum făcuseră și la castel. Edwin urma să examineze cărțile, Oliver, să încerce să interpreteze hărțile de navigație pe care le aleseseră, iar Altagracia, să citească manuscrisele găsite în cufăr.

Orele treceau și cei trei lucrau fără oprire, încercând să își învingă somnul. Din când în când, unul dintre ei le atrăgea atenția celorlalți doi, ca să le arate vreo descoperire importantă. Văzând că astfel nu avansează deloc, au hotărât să lucreze în liniște până seara și să nu se oprească nici ca să mănânce.

O rază de soare a pătruns pe fereastră, oprindu-se chiar pe documentele pe care le studia femeia. Acest lucru a făcut-o să se gândească la întâmplările din ziua precedentă și la marea ei descoperire despre soarele care luminează o lume nouă, la citatul tânărului Explorator, precum și la inima cioplită pe bastionul castelului. Această experiență din

Genova și rolul ei în descoperirea documentelor din Sevilla îi dădeau încredere în progresul cazului, făcând-o să se simtă foarte bine. Totuși, mulțimea documentelor găsite, importanța acestei anchete pentru țara ei și posibilul deznodământ o făceau să se simtă și un pic neliniștită.

Oare de ce aceste documente așa de importante fuseseră ascunse atâta vreme? Ce vor descoperi oare în ele? Ce le rezerva cazul pe viitor?

Era din ce în ce mai nervoasă.

În timp ce Oliver făcea duș, Edwin și-a dat seama de tulburarea Altagraciei și, luându-și inima în dinți, a îmbrățișat-o. S-a simțit mai liniștită.

Pentru câteva clipe, dominicanul s-a gândit să îi mărturisească că s-a îndrăgostit de ea. De câteva zile tot încerca să găsească un moment potrivit ca să-i facă o declarație în toată regula și să-i mărturisească că este nebun după ea. Nu avea nicio îndoială că asta trebuia să facă, așa cum ar fi făcut orice dominican în situația aceea. Deși încerca să se concentreze la caz, fiecare minut pe care îl petrecea lângă acea femeie era un chin, pentru că nu putea să își dezvăluie sentimentele. Poate că acesta era momentul potrivit, când putea să profite de euforia creată de reușitele din acea zi grea de lucru.

Când se pregătea în sfârșit să își înceapă discursul, scârțâitul ușii de la baie i-a făcut să se întoarcă imediat la ce făceau, ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic.

Înainte ca spaniolul să intre în cameră, Edwin a oftat adânc.

Telefonul a sunat în timp ce Richard Ronald își lua micul dejun în mansarda uneia dintre clădirile cele mai înalte din Miami, cu vedere spre golful albastru și liniștit. Numărul era de Europa, din câte a putut să-și dea seama când s-a uitat pe ecran.

- Ce s-a întâmplat? întrebă, trăgând o tavă plină cu chifle și cu o varietate largă de gemuri.

- Au stat toată noaptea în castelul d'Albertis, răspunse un bărbat. Spre dimineață au ieșit printr-o fereastră laterală, luând cu ei o mulțime de hârtii îngălbenite și mai multe planuri destul de mari.

- Și acum ce fac?

- Sunt la hotel. Au schimbat camerele și acum stau toți trei în două încăperi. Cred că analizează documentele pe care le-au găsit, fiindcă n-au ieșit deloc. Adevărul este că aveau o grămadă. De-abia le duceau.

- Bine. Să nu-i scăpați din vedere niciun minut, le ordonă Ronald.

- Cum ordonați, șefu'.

- Al! Vreau să știu și dacă îi mai urmărește altcineva. E clar?

- Da.

Ronald a închis telefonul și a sorbit o gură bună din ceașca de cafea pe care o lăsase de-o parte în timpul convorbirii. Apoi a dat la o parte tava cu micul dejun, un pic nervos.

Cazul acela îl interesa mult. Nu mai scrisese niciodată o scrisoare sau un e-mail ca acela pe care i-l trimisese polițistului spaniol. Cum era o chestiune urgentă, nu îi mai păsa că s-ar putea da de gol. Dar mai era cineva în spatele întregii tevaturi. Nu avea nici cea mai mică îndoială.

Ultimele raze de soare se strecurau cu greu prin fereastra camerei, ale cărei perdele fuseseră date la o parte ca să intre lumina zilei. Edwin terminase de verificat cărțile și se

chinuia să scrie un raport în care să rezume informațiile pe care le descoperiseră. Oliver studiase cu minuțiozitate hărțile de navigație, precum și restul materialelor grafice. Mulțumită laptopului, a putut să găsească pe internet hărți actuale și să compare coordonatele. Astfel, a salvat pe hard disk toate informațiile referitoare la punctele importante pe care le indicau hărțile marine și le-a localizat poziția, deși a observat că erau destul de împrăștiate. La rândul ei, Altagracia termina de citit grămada de hârtii.

Sarcina era foarte complicată din cauza dificultății, în unele cazuri, de a citi în castiliana veche scrisul de mână foarte elaborat și minuțios.

Bărbații și-au terminat treaba și au anunțat-o pe Altagracia.

- În regulă, cine începe? întrebă Oliver, surâzând.

- Cred că ar trebui să încep eu, veni răspunsul lui Edwin. Întotdeauna sunt cel care sparge gheața.

Le-a spus că acele cărți erau de fapt tratate, registre și acte referitoare la explorările întregii Americi Centrale, mai ales a zonelor din Panama și Costa Rica, țări care aveau frontieră comună. Cărțile descriau colonizările care avuseseră loc încă de la începutul secolului al XVI-lea, după sosirea lui Columb pe acele pământuri. Erau relatate în amănunt tot felul de expediții și întâlniri cu aborigenii.

- Ia fiți atenți ce chestie ciudată. Fiecare corabie care ajungea pe acele pământuri era însemnată în aceste registre. Și mai ales naufragiile. Care-o fi fost motivul? încheie el.

Liniștea care s-a lăsat după întrebarea dominicanului a fost întreruptă de Oliver, care a început să prezinte rezultatele muncii lui. Toate hărțile de navigație găsite se refereau la Marea Caraibelor, în special la zona cuprinsă în triunghiul format din Republica Dominicană, Costa Rica și Panama, care era cea mai studiată și cartografiată.

- Seamănă mult cu cele găsite în Sevilla. Aici, autorii analizează din nou în detaliu ruta celei de-a patra călătorii a marinarului nostru.

Comparase aceste hărți, probabil majoritatea din secolele al XVI-lea și al XVII-lea, cu hărți actuale descărcate de pe internet. Cantitatea mare de date era înmagazinată pe hard diskul laptopului.

- E ciudat, remarcă Oliver. Oamenii ăștia au păstrat hărți de navigație de la începerea explorărilor în zonă, deși există unele mai noi și mai bine realizate. De ce? Probabil că au o valoare istorică, fiindcă nu văd alt motiv.

A încheiat spunând că unele rute se refereau la anumite expediții realizate în diferite perioade, la mulți ani distanță unele de altele, chiar și după ce aceste zone fuseseră deja descoperite și colonizate.

- Nu văd ce interes aveau, spuse Edwin, care își tot trecea mâna prin părul buclat, de parcă asta l-ar fi putut ajuta să găsească vreo explicație.

- Eu da, răspunse spaniolul, spre surpriza dominicanului. De ce ar fi vrut cineva să continue să exploreze o parte a coastei deja descoperite, când existau o grămadă de teritorii necunoscute mai spre nord și spre sud? Este clar. Amintește-ți că spaniolii căutau aur, argint, pietre prețioase și alte lucruri similare. Cred că era vorba de explorări minore, prin care căutau ceva anume.

Ideea lui rămase în aer.

- Și tu ce-ai găsit? o întrebare amândoi pe Altagracia.

- Răspunsul la subiectul discuției voastre, spuse ea direct, zâmbindu-le larg.

Exact în momentul în care Altagracia se pregătea să le împărtășească concluzia ei, a sunat telefonul mobil. Era numărul doănei Mercedes.

- A! Am uitat să vă spun că doăna Mercedes este aici, în Genova, le spuse în timp ce se uita pe ecranul telefonului.

- Te rog să nu comentezi nimic din ce facem aici, îi ceru Oliver.

Altagracia a răspuns la telefon și i-a promis fostei ei profesoare că o va suna mai târziu, lucru care l-a liniștit pe Oliver, cel puțin pentru moment.

Partea analizată de Altagracia părea cea mai interesantă și mai amănunțită din uriașa colecție de documente pe care o găsiseră în castel.

- Am făcut un rezumat, începu ea să povestească. Cum știam deja, a patra călătorie a Amiralului se află în centrul acestui mister, poate pentru că această călătorie a fost pentru el apogeul tuturor poveștilor legate de descoperire. Să o luăm cu începutul:

Descoperirea noilor teritorii din America a fost un eveniment fără precedent în istoria regatelor Castiliei și Aragonului. Amiralul Oceanului Atlantic, împreună cu frații săi, Bartolomeu și Diego, a reușit să atragă un număr foarte mare de oameni în proiectul lui de a deschide noi rute maritime și de a aduce bogății mărețelor regate pe care Isabela și Ferdinand le guvernau cu atâta înțelepciune.

Cristofor Columb a ajuns probabil în Portugalia în anul 1476. Aici a început o lungă perioadă în care a învățat să domine marea prin tehnici de navigație care nu mai fuseseră folosite până atunci. Nimeni nu putea să conteste că a scăpat cu viață în mai multe rânduri datorită numeroaselor sale cunoștințe de navigație. În afară de faptul că a deprins arta navigației, probabil că Amiralul și-a conceput acolo și proiectul de descoperire a unei noi rute către ținutul mirodeniilor. Timpul petrecut de marinarul nostru în căutarea resurselor pentru dificila lui întreprindere a fost lung și foarte riscant, dar acest neajuns nu i-a spulberat convingerea profundă că există un drum nou către Indii. După ce nu a reușit să îl convingă pe regele

Portugaliei să-l sprijine în proiectul său, nu a avut zile ușoare nici în Castilia și Aragon. Au trebuit să treacă mulți ani ca în sfârșit Regii Catolici să-i încredințeze Amiralului două caravele și o corabie, ca să poată iniția prima călătorie, care a însemnat un efort imens din partea locuitorilor micului sat Palos, atunci când au fost convocați în biserica parohială cu scopul de a furniza, prin ordin regal, arme și caravele pentru ca Amiralul să-și poată pune în aplicare proiectul. Bărbații din acest sat și din multe altele au pornit într-o expediție în care mulți dintre ei au pierit. Călătoriile erau mereu periculoase. Din fericire, prima și a doua au fost încununuate de succes pentru cei care s-au imbarcat în acele aventuri cu final necunoscut.

A treia călătorie a demonstrat incredibilele abilități ale lui Columb de a găsi teritorii noi, mergând pe rute nemaibătute, grație cunoștințelor de navigație nemaipomenite pentru acea epocă. Mulțumită tuturor acestor calități, Amiralul a triumfat ca explorator și ca marinar, dar a dat greș în alte privințe. În timpul celei de-a treia călătorii, Columb s-a

încăpățânat să caute aur, argint, pietre prețioase și alte bogății, cum ar fi perlele, care să îi dea strălucire măreței sale fapte.

Pe atunci, insula La Española era în centrul tuturor operațiunilor din Caraibe, iar orașul Santo Domingo, cea mai mare urbe și cel mai mare port în același timp din Lumea Nouă, care a servit mulți ani intereselor coroanei.

Altagracia a făcut o mică pauză, ca să ia o înghițitură de apă din pahar. Cum cei doi bărbați păreau să o asculte cu atenție, a mai sorbit o gură de apă și și-a reluat povestirea.

Din nefericire, preocupat de corăbiile și oamenii lui, Amiralul a uitat de coloniști. Răscoalele care începuseră în a doua călătorie s-au răspândit pe toată insula în cea de-a treia. Nemulțumită și lăsată în voia sorții, lumea a pornit o revoltă care a dat peste cap gestiunea Guvernatorului și Amiralului Indiilor.

Deși aceste izbucniri ale coloniștilor erau ținute întotdeauna sub control, ele au creat multe situații complicate, care au ajuns la urechile Regilor. La nemulțumirea spaniolilor se adăuga și situația indienilor taino, siliți să accepte organizarea tipică societății occidentale, impusă de conchistadori. Li s-a impus un tribut împovărător în aur, imposibil de plătit. Fiindcă n-au putut plăti Coroanei aceste uriașe cantități de aur, triburile taino nu au mai fost lăsate să își cultive pământurile, ceea ce a dus la foamete.

Perlele, aurul și alte bogății au alcătuit marea colectă de comori din cea de-a treia călătorie. Din pricina bolii Amiralului, au trebuit să își schimbe planurile și să se întoarcă la Santo Domingo, unde situația era imposibil de stăpânit datorită vidului de autoritate. La sosire, a fost întâmpinat de fratele său, Bartolomeu, Viceguvernatorul Indiilor, care le-a dat vești deloc îmbucurătoare. Primarul general, Francisco Roldán, se aliase cu indienii conduși de șeful de trib

Guarionex și declanșaseră o revoltă fără precedent. Bartolomeu a reușit să-l prindă pe șeful de trib și să înăbușească revolta, dar lucrurile nu s-au terminat acolo. Dimpotrivă, au urmat multe alte izbucniri și atacuri violente în fiecare zi.

În anul 1500, în timp ce Columb înăbușea o răzmeriță în La Vega și Bartolomeu, alta, în Jaragua, flota comercială a unui nou guvernator trimis de regi ca să aplice legea acosta în Santo Domingo. Era vorba de Francisco de Bobadilla, care, imediat ce a intrat în port, a văzut niște cadavre atârând în ștreang. În acel moment, guvernatorul insulei era Diego Columb. În ciuda explicațiilor acestuia, Bobadilla l-a arestat imediat și a ordonat să fie prins și Amiralul și celălalt frate Columb.

Fiind toți trei prizonieri, Amiralul a scris scrisori pline de amărăciune din închisoarea din Santo Domingo, în care își mărturisea durerea pentru faptul că Regii Catolici îl trataseră ca pe un simplu Guvernator și nu ca pe Exploratorul care cucerise noi teritorii pentru Imperiul Spaniol.

În același an, fără să-și ispășească toată pedeapsa, frații Columb au fost încarcerați și imbarcați pe un vas care se întorcea în Spania. Au aruncat ancora la Cadiz și, din Granada, Amiralul le-a trimis o scrisoare Regilor Catolici în care le vorbea despre situația lui. Aceștia l-au primit la Alhambra, l-au iertat și i-au restituit bunurile. Totuși, nu l-au mai reinstaurat Guvernator al insulei La Española. După acest episod atât de greu pentru el, Amiralul și-a petrecut timpul în

Castilia, scriindu-și memoriile despre titlurile și privilegiile sale. A reunit în total patruzeci și patru de documente sub titlul Cartea privilegiilor.

Altagracia a făcut altă pauză ca să bea apă.

- Această carte este considerată ca fiind una dintre preferatele Amiralului. Vă amintiți?

Văzându-i nerăbdători să audă și restul povestirii, a prelungit înadins așteptarea.

- Acum o să vedeți ce urmează, le spuse ea cu emfază.

În perioada ce a urmat celei de-a treia călătorii pline de eșecuri, Columb s-a hotărât să scrie și Cartea profețiilor. Amiralul a adunat un număr mare de pasaje profetice din Biblie, prezentându-se pe el însuși ca pe alesul lui Dumnezeu, care să propovăduiască creștinismul în toate teritoriile descoperite. Astfel și-a justificat el dorința de a pune mâna pe tot aurul găsit în noile teritorii, în vederea recuceririi Ierusalimului. A purtat această carte cu el toată viața și și-a notat acolo multe informații de care am avea nevoie în misiunea noastră.

Când s-a întremat după această experiență, Amiralul a început să pună la punct ultimele detalii pentru cea de-a patra călătorie. A pregătit documentația mai multe luni și a plecat să caute Catay și Cipango. Regii l-au autorizat să înceapă această nouă aventură, dar i-au specificat că i se va permite să mai pună piciorul pe La Española numai pentru a se aproviziona cu alimente pentru întoarcere. Au plecat la 11 mai 1502, cu patru corăbii și un Amiral în vârstă și cu sănătatea șubredă.

Pe corăbiile Capitana, Santiago de Palos, Vizcaina și Galițiana s-au îndreptat către infern. În această călătorie îi însoțeau Bartolomeu Columb și fiul Amiralului, Hernando Columb.

Cea mai grea și mai complicată dintre expediții a fost urmărită de ghinion încă de la început. Una dintre corăbii, Santiago de Palos, lua apă din toate părțile și trebuiau să-i schimbe pânzele cât mai repede. Respectând ordinele Regilor, guvernatorul Nicolás de Ovando nu le-a permis să acosteze în Santo Domingo, singurul port disponibil.

Amiralul nostru a avut întotdeauna instincte bune. A simțit că o mare furtună se apropie de coasta orașului Santo Domingo. Când i-a dat de știre guvernatorului, acesta nu l-a crezut și i-a refuzat din nou intrarea în port. În același timp, o flotă de douăzeci de nave care voia să traverseze oceanul spre Castilia a plecat la ordinul expres al lui Ovando, care a ignorat previziunea Amiralului și rugămințile lui de a nu lăsa nicio corabie să iasă din port. Uraganul a lovit insula, provocând pagube imense pe toată coasta. Corăbiile lui Columb au fost și ele lovite puternic de curenți. Vasul Amiralului a fost singurul care a reușit să rămână ancorat lângă coastă. Celelalte au fost duse în larg, întorcându-se însă câteva zile mai târziu. Cele douăzeci de nave care se îndreptau spre Castilia s-au scufundat în ocean cu tot cu echipajul de peste cinci sute de oameni.

S-au întors cum au putut la ruta cunoscută, îndreptându-se spre Vest.

- Ceea ce urmează este la fel de interesant, spuse Altagracia. Am identificat puncte de pe coasta Americii Centrale care ar putea corespunde unor teritorii actuale din Nicaragua, Costa Rica și Panama. Adică, de aici începe drumul greu de-a lungul coastelor acestor țări, izolate de furtuni și intemperii și inițiat de un Columb care se încăpățâna să găsească teritoriile din Asia, între China și India. Continuă lectura:

Amiralul vroia să descopere capul de la extrema sudică a provinciei Ciamba, la limita de est a Asiei.

Niște indieni le-au spus că se găsește mult aur în teritoriile îmbelșugate din Ciguare și Veragua¹. Columb a înțeles că Ciguare și Ciamba sunt unul și același lucru. Prin urmare, a crezut că ajunsese la locul cel mai strâmt din peninsulă și că astfel va ajunge în câteva zile în Oceanul Indian.

Toți l-au crezut și l-au urmat în greaua misiune de a naviga în acele ape, în ciuda vremii îngrozitoare care făcea ca fiecare milă să li se pară un adevărat martiriu, deoarece marea era în permanență involburată. Furtunile erau din ce în ce mai puternice, fulgerele, mai mari și vânturile, mai schimbătoare. Era imposibil să avanseze chiar și câțiva metri.

Noaptea ancorau unde puteau sau pluteau pe lângă mal. Dat fiind că nu găseau Ciamba, Amiralul a încercat să ajungă în Veragua, unde indienii le spusese că sunt multe mine de aur.

Au fondat o colonie în Santa Maria de

Belén, unde au găsit aur. Guvernatorul

7 Teritoriu ce se întindea de-a lungul coastelor

Republicilor Nicaragua, Costa Rica și Panama. (n.tr.)

Bartolomeu Columb a rămas să stăpânească colonia, dar indienii se răsculau pe măsură ce teritoriile erau colonizate. Într-un final, deși au încercat de mai multe ori să controleze situația, au renunțat la acest așezământ.

Și-au retras oamenii de pe acele teritorii și au salvat ce au putut.

Au plecat în noaptea de Paști, cu toate corăbiile putrezite și roase de cari, cu o mulțime de găuri, făcând astfel imposibilă navigarea chiar și câteva leghe.

La puțin timp de la plecare, au fost nevoiți să abandoneze Vizcaina, care era grav avariata de furtuni. Deși toate corăbiile erau afectate, pe aceasta au părăsit-o de îndată, fiind putrezită toată. Pe măsură ce se scufunda, au putut să mute ceva alimente și provizii pe celelalte corăbii.

Au ales să trăiască, salvând toată mâncarea care s-a putut salva, însă au fost nevoiți să renunțe la un cufăr ce s-a scufundat împreună cu corabia, în timp ce toți priveau neputincioși. Erau conștienți că fără acele provizii nu puteau să se întoarcă la Santo Domingo. Din această cauză, au făcut alegerea corectă.

De atunci, noi, descendenții marinarilor care au îndurat atâtea suferințe în această călătorie, am căutat Vizcaina și cufărul acela, știind că se găsește aproape de uscat și că stă ascunsă pe undeva, pe acolo. Suntem siguri că vasul este tot acolo, dar încă nu am găsit-o după atâția ani.

- Povestea continuă după cum știm, spuse

Altagracia.

- Adică? întrebă Oliver.

- Amiralul s-a îndreptat spre La Española, deoarece avea autorizație să acosteze acolo la întoarcere. După ce s-a scufundat Vizcaina, au abandonat misiunea, fiindcă și celelalte corăbii erau roase de cari. De fapt, și Galițiana se scufundase cu câteva zile înainte.

- Mai e și altceva? întrebă Edwin, uimit.

- Da, există aici o descriere a fenomenului eclipsei, povestit la persoana a treia, care mi s-a părut foarte interesantă. Lăsați-mă să vă povestesc:

Echipajul a încercat să se întoarcă pe La Española, având două caravele distruse. Din nou, furtunile i-au obligat să rămână în Jamaica. Nemaiavând provizii, au negociat cu indienii schimbul de alimente pe fleacuri, adică pe clopoței, oglinjoare, mărgelile și bonete.

Între timp, stând acolo de ceva vreme, fără să știe ce să facă, au luat două canoe de la băștinași, cărora le-au adăugat parapeți, chile false și chiar o pânză mică.

- Știi ce distanță este între Jamaica și Santo

Domingo? îl întrebă Altagracia pe Oliver.

- Da, cred că e o bună bucată de drum. Incredibil. Continuă, te rog.

În canoe, s-au imbarcat Diego Méndez, servitorul personal al Amiralului, și Bartolomeu de Fiesco. Aveau cu ei o scrisoare a lui Columb pentru Regii Catolici.

Pe pământurile jamaicane au continuat răscoalele și problemele. Amiralul a încercat să impună o disciplină strictă, dar fără mâncare și cu puține șanse ca expediția să fie un succes, membrii echipajului au încercat în mai multe rânduri să preia comanda. Pe acest fond, indienii, care se săturaseră de fleacuri, au refuzat să le mai dea alimente spaniolilor, spunându-le că schimburile s-au încheiat.

Situația nu putea fi mai rea de atât. Echipajul încă se ascundea, iar corăbiile rămăneau lângă coastă. Cei mai mulți dintre marinari încercau să se adăpostească de razele soarelui arzător, acoperindu-se cu frunze de palmier, în timp ce erau chinuți de malnutriție, febră și de alte boli.

Cristofor Columb a rezolvat problema într-un mod ingenios. Datorită cunoștințelor astronomice aprofundate și ale almanahurilor astrologice pe care le purta tot timpul cu el, a găsit o cale de ieșire din situația gravă în care se aflau.

Pe 29 februarie 1504, a strâns o mulțime de indieni pe plajă. La lăsarea întunericului, i-a cerut zeului indienilor să-i pedepsească, luându-le lumina lunii pentru refuzul lor de a le da alimente spaniolilor. Neîncrezători, sutele de indigeni nu au luat în seamă cuvintele Exploratorului. După câteva minute de așteptare, eclipsa de lună a început să întunece toată plaja și astfel s-a răspândit panica printre băștinașii înspăimântați. Aproape imediat i-au cerut lui Columb să facă să se întoarcă lumina, iar acesta le-a cerut în schimb de mâncare pentru toți spaniolii. Cel puțin, foamea nu a mai fost o problemă din acel moment.

- Da, știam povestea asta, a spus Oliver, însă valoarea acestui document este chiar inestimabilă.

- Da, i-a răspuns Altagracia. Hârtia și scrisul ne fac să credem că are cinci sute de ani.

- Și cum se termină? a vrut să știe Edwin.

La multe luni după plecarea canoelor, când revoltele încă continuau pe mare și pe uscat, a sosit vestea că o corabie mare din Santo Domingo urmează să le vină în ajutor. Columb a făcut un pact cu echipajul care se răsculase și care, deși cunoștea situația nou creată, a continuat să-și impună condițiile. Amiralul l-a trimis pe fratele său, Bartolomeu, în fruntea a cincizeci de oameni, care au reușit să pună capăt rebeliunii, însă mulți dintre răsculați au murit.

La puțin timp după aceea, a ajuns în sfârșit corabia din La Española, spre bucuria tuturor marinarilor și a Amiralului însuși, care, după șederea lungă în Jamaica, a putut să navigheze pentru ultima dată în viață spre Santo Domingo.

- Ca să vedeți ce călătorie îngrozitoare, spuse Altagracia. Nu mă miră că, după o asemenea experiență teribilă, există oameni care cred că obiectele aflate în cufărul de pe Vizcaina le aparțin, indiferent ce s-ar afla acolo.

- De acord, dar ce poate să conțină acel cufăr?

întrebă Edwin, impacientat.

- N-am găsit nicio mențiune în documente. Ca și cum s-ar evita dinadins subiectul.

- Atunci trebuie să ne mai uităm o dată, poate dăm de informația asta, le propuse Oliver.

- Ca să rezum, continuă femeia. Avem trei tipuri de documente. Cele pe care le-a studiat Edwin sunt tratate, registre și acte de explorare a întregii Americi Centrale și mai ales a zonelor din Panama și Costa Rica, unde ar putea să se afle Vizcaina. Vreau să vă spun că timp de sute de ani cei care au căutat corabia au adunat informații. Pe de altă parte, tu, Andrés, ai analizat hărțile de navigație și rutele notate pe ele, care, din câte deduc eu, indică faptul că nava poate fi în largul oricăreia dintre coastele tuturor acestor țări.

- Corect, spuse spaniolul. Și acum ce urmează? Unde poate fi nava?

- Lăsați-mă să vă citesc ce mi-am notat aici, le ceru Altagracia, scoțând dintr-un teanc de hârtii o foaie pe care o scrisese chiar ea.

Amiralul știa de existența cufărului și de faptul că se dusesse la fund împreună cu Vizcaina în noaptea în care am pierdut-o.

Unul dintre noi a observat că în cartea pe care o avea mereu asupra lui și unde-și scria gândurile însemnase pe marginea câtorva pagini niște informații relevante pentru găsirea corabiei.

Această Carte a profețiilor conține răspunsurile care ne lipsesc pentru a găsi cufărul și pentru a finaliza această lungă cruciadă, de atâția ani de zile.

Din nou apărea în discuție cartea căreia îi lipseau mai multe pagini.

Pentru o vreme, în cameră s-a lăsat liniștea. Și-au petrecut cea mai mare parte a nopții asimilând informațiile și ordonând ansamblul impresionant de date istorice. Având în vedere starea bună a documentelor descoperite, conținutul lor și valoarea istorică de netăgăduit, trebuiau să se gândească la cea mai bună modalitate de a păstra fabuloasa compilație de documente și hărți în siguranță.

Au hotărât de comun acord că cel mai sigur era să le depoziteze într-un seif dintr-o bancă genoveză. Totuși, trebuiau să cumpere și un scanner, ca să poată păstra copii după documentele cele mai importante și în laptop. Urmau să ia cu ei numai originalele indispensabile.

- Acum hai să discutăm și despre prietenii tăi, profesorii dominicani, spuse Oliver, pe un ton serios. Aș vrea să nu le spui nimic din ce-am vorbit aici și să-mi respecti părerea. Te rog mult.

- Nu văd care este problema. Oricum, îți reamintesc că încă de la început ei au formulat o teză care începe să se confirme.

- Ajută-mă, Edwin. Te rog să-i ceri compatriotei tale să țină secretă această informație.

- Da, și eu cred că Andrés are dreptate de data asta, spuse dominicanul, uitându-se în jos. Ce-am găsit noi este foarte valoros și, prin urmare, ar trebui să fim atenți și să ne încheiem misiunea înainte de a dezvălui informații importante fără să fim siguri.

Altagracia s-a ridicat fără un cuvânt și s-a dus în camera ei, considerând că ziua grea de muncă s-a terminat.

- Și acum ce facem, Andrés? întrebă Edwin, un pic dezorientat.

- Am vorbit cu șefii mei din Madrid și mi-au dat voie să merg la Miami. Ronald ar putea ști ceva relevant și ar fi bine măcar să-l interogăm ca să vedem ce naiba are de-a face cu furtul rămășițelor. Tu ce crezi?

- Sunt de acord. Chiar aș vrea să-l cunosc pe tipul ăsta. Crezi că ar putea fi responsabil de ceva?

- Nu știu ce să zic. Cred că ar putea avea informații foarte importante pentru noi și ar trebui să-l ascultăm. Oricum, e bine să fim cât mai precauți și să nu ne încredem în el nicio clipă.

- Deci el ar putea fi autorul furtului documentelor la Sevilla, unde aproape că m-au omorât, spuse Edwin, indignat.

- Nu avem nicio dovadă în acest sens, preciză Oliver. Dacă ar fi fost vinovat, nu cred că ar fi îndrăznit să-mi scrie și, cu atât mai puțin, să mă sune.

- Păi acum crezi că-i nevinovat? întrebă polițistul dominican contrariat.

- Nu. N-o să am niciodată încredere în el, dar cred că trebuie să-i dăm șansa de a se explica. Are ceva important să ne spună, presimt asta.

13 Miami

"Istoria este un mănunchi de minciuni, plină de fabulații și fantezii; ne arată nenorocirile și greșelile Americii; dar este grăitoare pentru cei care știu să o citească."

Simón Bolívar

Sosirea la Miami i-a amintit de clima din țara lui, de care i se făcuse dor după atâtea zile petrecute în străinătate. Primul semn al climei tropicale a fost căldura umedă care i-a lipit cămașa de corp, chiar înainte de a urca în taxi. Dominicanul își tot bătuse capul în timpul zborului din Italia, încercând să ghicească ce legătură ar putea avea americanul cu cazul lor. Luând contact cu un oraș așa deschis, acum se simțea din nou ca acasă și avea chef să îl întâlnească pe misteriosul și enigmaticul vânător de comori.

Cel puțin, aveau o veste bună. Altagracia îi asigurase pe colegii săi în timpul zborului că nu vorbise cu doña Mercedes și că, prin urmare, respectase dorința lui Andrés de a păstra secretele importante ale lor descoperiri, deși tot nu îi înțelegea rostul. Diplomația dominicanului a funcționat din nou, reușind să împace spiritele. Cel puțin pentru moment.

Pe Altagracia, orașul acesta o umplea de energie. Lumina, briza caldă și, mai ales, mulțimea de oameni care-i vorbeau limba i-au dat forțe noi, ca să treacă la o nouă etapă a investigației. Țara ei merita acest lucru, iar ea nu avea să dea înapoi de la acea încercare.

Spaniolul părea ceva mai neliniștit. Simplul fapt de a se întâlni cu americanul presupunea un efort inexplicabil pentru cineva ca el, care trecuse în viața profesională prin multe situații dificile. Acest caz devenise foarte important pentru cariera lui, având în

vedere că așteptarea creată în jurul evenimentelor trezise interesul multor țări. Șefii lui aveau încredere în el, dar și așteptări foarte mari. Cazul trebuia rezolvat pentru a putea explica evenimentele care avuseseră loc. Felul lui de a fi și de a acționa nu-i permitea să dea greș în fața atâtor oameni care așteptau o soluționare. Nimic nu-l enerva mai mult decât să dea greș în fața altora, să nu dea răspunsul pe care lumea îl aștepta de la el.

Și, mai mult, trebuia să se lupte în acest caz cu cel mai mare dușman al lui: vicleanul și enigmaticul Richard Ronald.

Americanul urma să îi primească la biroul lui, aflat în aceeași clădire în care locuia. Ultimul etaj al luxosului imobil cu vedere la golf fusese achiziționat cu ceva timp în urmă pentru ambele utilizări. Au urcat câteva minute, care li s-au părut interminabile, cu un lift spațios care i-a dus la întâlnirea mult-așteptată.

Un portar îmbrăcat elegant, într-o uniformă încărcată, i-a condus până la intrarea în apartamentul care semăna cu un veritabil muzeu. O mulțime de vitrine cu multe obiecte de artă îi dădeau holului un aspect impozant. Secretara i-a invitat în sala de ședințe, decorată în același stil pe care-l văzuseră la intrare.

- Mă întreb câte dintre operele astea de artă sunt furate, zise Oliver, suspicios.

Altagracia s-a apropiat de o vitrină cu mai multe sculpturi în lemn și măști tribale, pe care le-a recunoscut imediat.

- Uitați-vă la astea! Este artă taino autentică. De unde o fi luat bijuteriile astea? Eu habar nu aveam de piesele astea.

- Atunci nu trebuie să pierdeți expoziția de aici, exclamă Edwin din celălalt capăt al sălii. Avem o mulțime de texte ale cavalerilor templieri și câteva sculpturi care, dacă este adevărat ce scrie pe această tăbliță, ar putea fi cheia misterului care se investighează în acest moment.

- Eu v-am spus, zise spaniolul indignat, tipul ăsta a fost în toată lumea, în locul potrivit, la timpul potrivit. De fiecare dată când se descoperă vreun vestigiu important pe un șantier arheologic, apare și Ronald acolo. Și mai mereu iese în câștig prin diverse mașinațiuni.

Valoarea inestimabilă și frumusețea operelor de artă expuse îi lăsaseră fără grai. Liniștea a fost întreruptă de zgomotul unei uși grele de lemn, care s-a deschis în fundul camerei.

În acel moment, a intrat un bărbat în vârstă, cu tenul arămiu și ochi verzi foarte expresivi, care purta un costum italian cu o croială impecabilă. Fața osoasă și prelungă exprima încredere în sine.

- Prietene Andrés, ce mă bucur să te văd.

- Bună, Richard, îi răspunse spaniolul, fără să-i întindă mâna. Dă-mi voie să ți-i prezint pe cei doi colegi ai mei. Altagracia Bellido este secretar de stat în Ministerul Culturii, iar Edwin Tavares este membru al poliției științifice, amândoi din Republica Dominicană.

- Încântat. Scuzați-mi spaniola. Ar trebui să o vorbesc la perfecție după atâția ani de când locuiesc la Miami și de călătorii prin Spania, America Centrală și de Sud, dar asta este. Vorbesc ca un yankeu.

- Vorbiți foarte bine, domnule Ronald, îl asigură Altagracia.

Americanul i-a luat mâna și i-a sărutat-o delicat, invitând-o pe terasa enormă unde plănuise să le servească cina.

- Sper că nu sunteți foarte obosiți după drum. Vă rog să luați loc.

Altagracia a rămas în picioare ca să admire priveliștea extraordinară a coastei și a unei bune părți a orașului, care începea să se lumineze pe măsură ce se lăsa întunericul.

- Văd că vă place orașul, domnișoară.

- Da, mi-a plăcut întotdeauna Miami. Hispanicii sunt bine primiți aici.

- Bineînțeles.

- În regulă, Richard, spune-ne ce vrei de la noi, i-o tăie Oliver.

- O să trec la subiect. Sunt la curent cu ce s-a întâmplat în Santo Domingo, Sevilla și Genova. După cum știi, am informatori buni, spuse Ronald, zâmbind larg.

- Nu mă îndoiesc, îi replică spaniolul.

- Bine. De data asta, nu vreau să profit de ceea ce căutați voi, orice ar fi. Știu c-ați găsit niște documente în Sevilla și că apoi vi s-au furat într-un mod foarte violent. Sper că vă simțiți bine, domnule Tavares.

- Da, mulțumesc. Eu sper că nu ați avut nimic de-a face cu furtul. În caz contrar... spuse dominicanul și își strânse cu putere pumnii pe sub masă.

- Absolut deloc. Puteți să stați liniștit, nu am nimic de-a face cu asta. Dar am o oarecare idee despre cine ar putea fi autorul.

- Văd că nu ți-ai schimbat deloc stilul, îl ironiză Oliver.

- Ironia nu a fost niciodată arma ta cea mai bună, Andrés. Te rog să mă lași să vă spun tot ce știu și apoi vei judeca singur. Sunt convins c-o să vă dau multe date interesante. Dar înainte de toate, vă invit să luăm masa.

Gazda s-a comportat cu foarte multă amabilitate în timpul cinei. Le-a oferit invitaților săi un meniu plăcut, aseasonat cu o grămadă de povești incitante din multele sale călătorii.

Altagracia și-a făcut o impresie foarte diferită despre american decât cea prezentată de spaniol. Pe lângă faptul că avea maniere ireproșabile, milionarul le-a dat multe dovezi ale pasiunii sale pentru artă și pentru frumusețea obiectelor vechi, exprimându-și în același timp respectul pentru legile fiecărei țări cu privire la descoperirile arheologice. Pentru a-și consolida imaginea, le-a spus că mai mult de un sfert din profiturile companiilor lui erau destinate sistematic activităților umanitare și filantropice.

După ce-au servit desertul, Ronald i-a rugat să se mute în birou; au observat că milionarul păstrase cele mai bune piese de artă pentru spațiul personal. Tablourile cele mai vechi, picturile cele mai frumoase și relicvele cele mai valoroase se aflau pe pereții și în rafturile impresionantului birou al americanului.

I-a invitat să se așeze la o masă și le-a cerut să aștepte câteva minute, după care s-a întors cu un obiect greu, acoperit cu o bucată de catifea roșie, pe care l-a pus pe masă.

După ce l-a dezvelit, au putut vedea o cutie frumoasă de mahon, minuțios sculptată. Mai multe motive medievale erau încrustate delicat în lemnul închis la culoare.

- Înăuntrul acestei cutii se află ceva ce căutați. O am de mult timp.

- Ce e? întrebă Edwin, înghițind în sec.

- Mai întâi, aș vrea să-mi promiteți că de acum încolo vom participa împreună la caz. Mă înțelegeți? întrebă Ronald, urmărindu-le reacția.

- Mi se pare incredibil ceea ce ne ceri. Nu înțeleg cum poți fi atât de nerușinat, i-o trânti Oliver, ridicând tonul.

- Nu cred că-ți dai seama ce conține această cutie. Când o să afli, poate c-o să-ți schimbi părerea.

- Spune-ne despre ce-i vorba și sunt sigură că îi vei capta din nou atenția colegului meu, îi sugera dominicana.

- În această cutie se afla cele paisprezece pagini care lipsesc din Cartea profețiilor a Amiralului. Ce mai ziceți acum de propunerea mea?

Holul era plin de o grămadă de genți de călătorie și valize ale clienților care soseau sau plecau din hotel la acea oră. Zgomotul o enerva destul de tare. Zarva aceea continuă, obositoare începea să-i inducă o stare vizibilă de agitație. O femeie atât de sigură pe ea nu putea să arate marea îngrijorare pe care o simțea. Lucrurile îi scăpaseră de sub control și nu mergeau în direcția pe care o stabilise.

- Nu m-a mai sunat ieri. S-a întâmplat ceva, spuse doña Mercedes, vizibil îngrijorată.

- Putem afla unde sunt? a vrut să afle don

Gabriel.

- Sigur că da. Am vorbit cu Verdi, care are acces la toate bazele de date computerizate ale poliției și mi-a spus că au părăsit hotelul, îndreptându-se spre aeroport. Încearcă să afle încotro.

- Îmi pare rău că insist, spuse don Gabriel Redondo, dar este foarte important pentru noi să aflăm. Nu sunt sigur că am procedat cum trebuie în acest caz.

- Crezi că eu nu sunt îngrijorată? spuse femeia, aruncându-i o privire sfidătoare.

- Uite ce e, Mercedes, de mai multe zile tot spui c-o poți controla pe Altagracia. Dacă nu-i așa, va trebui să recurgem la altfel de acțiuni. Îmi pare rău, dar nu ne putem permite nicio scăpare.

- Sunt de acord cu el, Mercedes, zise don Rafael Guzmán. Nu putem risca ceva atât de important. Să încercăm să aflăm unde sunt cei trei acum și să facem un nou plan.

- Mi se pare foarte bine, punctă don Gabriel. Cred că a venit timpul să folosim niște metode mai eficiente.

Cu mulți ani în urmă, în timpul unei călătorii la Paris, Ronald cumpărase niște documente îngălbenite care îi atrăseseră atenția prin aspectul lor. Caligrafia și hârtia de culoarea oaselor trădau faptul că erau foarte vechi. Deși vânzătorul nu oferea garanții asupra autenticității lor, i s-au părut interesante, iar în țara lui se putea intra cu orice lucru care părea vechi.

În drum spre casă, s-a gândit de mai multe ori să le vândă la preț dublu față de cel pe care-l plătise. Totuși, din motive pe care nu și le putea explica, a păstrat documentele în arhiva din biroul său. Ulterior, când un client i-a cerut obiecte din perioada colonială spaniolă, și-a amintit de acele hârtii vechi pe care le achiziționase de la un anticar francez. Mulți ani de-a rândul, un om ca el, pasionat de artă și de relicvele istorice, s-a interesat de acest ansamblu de documente, fiind convins că-i putea aduce ceea ce-i plăcea cel mai mult pe lume: bani, mulți bani.

A studiat istoria lui Columb și misterele din jurul vieții faimosului Amiral. La puțin timp după aceea, a găsit legătura dintre cele paisprezece pagini pe care le cumpărase și

Cartea profețiilor din Biblioteca lui Columb din Sevilla. Își mai aducea aminte de ziua când se dusese să viziteze cea mai bogată arhivă de texte ale lui Columb. Când a citit nota de la pagina 77, nu i-a venit să creadă.

Cartea profețiilor, lucrarea cea mai misterioasă, elaborată chiar de Amiral prin compilarea unor texte biblice și care nu fusese niciodată publicată, l-a fascinat de când a văzut-o în întregime. Acest manuscris de optzeci și patru de pagini era în sine un mister, care după moartea lui Columb s-a adăugat la celelalte enigme ce îi înconjuraseră viața.

Îndată ce și-a revenit din uimire și gândindu-se că prin metodele sale nu ar fi găsit niciodată ceva de asemenea calibru, s-a apucat să studieze cu râvnă viața Exploratorului.

Ciudata criptogramă a semnăturii Amiralului, cunoștințele foarte avansate de navigație, posibila predescoperire a Lumii Noi și multe alte enigme i s-au părut nesemnificative pe lângă misterul lecturii complete a Cărții profețiilor.

Încercarea Exploratorului de a demonstra că fapta lui fusese profețită de Scripturi și, prin urmare, la fel și proiectul său de evanghelizare, care marca o nouă eră în istoria umanității i se părea incredibilă.

Chiar fusese descoperirea Lumii Noi prorocită de Sfintele Scripturi?

După multe lecturi, tot nu a putut ajunge la nicio concluzie. Un pic dezamăgit, a găsit imediat alte stimulente în text: însemnările de pe margine, făcute chiar de Amiral, erau un mister mai mare chiar decât cartea în sine și, fără îndoială, mult mai valoroase decât cele paisprezece pagini.

Conținutul cutiei le-a tăiat răsuflarea celor trei anchetatori, care, după multe zile în care merseseră pe urmele celui care revoluționase lumea medievală, nu mai sperau aproape nimic. Ronald îi privea, zâmbind larg.

Câte hârtii, documente și hărți ale Amiralului analizaseră în ultimele zile?

Americanul a scos o cheiță aurită din buzunarul hainei. A băgat-o ceremonios în broască și a întors-o, nu înainte de a se întoarce pentru a-și privi invitații. S-a auzit un tăcănit ușor și a ridicat capacul.

Altagracia a fost prima care a atins foile. Expresia de pe față i s-a transformat în una de îngrijorare când a văzut că hârtiile păreau să fie originale și că însemnările fuseseră făcute chiar de Amiral. Dominicanul făcuse ochii mari, iar spaniolul rămăsese nemișcat, așteptând vreun gest care să trădeze intenția reală a americanului.

- Ne puteți spune ce ați descoperit în aceste pagini? îl întreabă Altagracia fără ocolișuri.

- Vizcaina. Știu cum să ajung la ea și ce conține.

- Doamne, chiar că sunteți direct! exclamă

Altagracia. Unde se spune asta în hărțile astea?

Anii următori au fost plini de aventuri. A cumpărat tot ce i-a căzut în mână legat de descoperire. Încet-încet, a strâns foarte multe scrieri vechi din secolele al XVI-lea, al XVII-lea și al XVIII-lea. Ele erau rezultatele căutării febrile a unor oameni care, de generații întregi, își transmiteau cunoștințele despre cele întâmplare.

Probabil că Vizcaina și toată încărcătura ei nu se aflau foarte departe de coastă, din moment ce marinarii văzuseră vasul scufundându-se. Secretul fusese bine păstrat mulți ani.

Ronald pusese mâna pe niște documente care timp de secole le scăpaseră printre degete diversilor aventurieri. Era normal ca, după multe generații, să apară un descendent care să recupereze o corabie pierdută în Caraibe.

În cei cinci sute de ani care trecuseră de la scufundarea vasului, existaseră multe expediții de căutare a epavei. Părea că, la capătul mai multor secole, căutările se opriseră, până în secolul al XIX-lea, când avusese loc furtul din piața Acquaverde.

Americanul a obținut un document adițional din acel furt, mituind un funcționar al guvernului italian în anii '70. Bani plătiți au fost o investiție bună, deoarece acest document i-a permis să delimiteze și mai bine zona unde se găsea epava.

Acest lucru l-a încurajat să înființeze o companie de căutare și recuperare a navelor scufundate, cu sediul în Panama, deoarece i se păruse dintotdeauna locul cel mai probabil unde Columb văzuse nava scufundându-se. Acolo, i-a angajat pe cei mai buni scafandri din toată zona Mării Caraibelor și a achiziționat cele mai sofisticate echipamente de căutare a epavelor.

În ciuda tuturor eforturilor și a banilor investiți în această încercare temerară, nu dăduse peste ceea ce ar fi fost una dintre cele mai mari descoperiri din ultima jumătate de secol: una dintre corăbiile folosite de însuși Cristofor Columb și un cutăr după care suspinaseră multe generații.

Americanul le-a povestit deschis impresiile sale, lăudându-se cu informațiile pe care le deținea.

- Mie mi se pare că nu aveți deloc nevoie de noi, reuși să zică Edwin.

- În principiu, compania noastră din Panama este convinsă că este doar o chestiune de timp până când vom găsi epava. Cu toate acestea, chiar avem nevoie de dumneavoastră. Cu datele pe care le aveți, putem avansa mult mai rapid. Nu mă îndoiesc c-am putea găsi corabia în câteva săptămâni.

- Dar de ce vă grăbiți așa de tare? întrebă

Altagracia.

- Fiindcă cancerul vrea să mă termine înainte de a face cea mai mare descoperire a vieții mele.

În dimineața următoare s-au trezit destul de târziu. Zborul din Italia din ziua anterioară și întâlnirea lungă cu americanul îi epuizaseră.

Au hotărât să nu-i dea un răspuns imediat și să analizeze mai în detaliu propunerea lui.

Când s-a trezit, Altagracia avea cel puțin cinci apeluri pe telefonul mobil, toate de la fosta ei profesoară. Nu avea de gând să îi răspundă, ținând cont de faptul că poziția celor doi bărbați cu privire la acest subiect era foarte clară. Dat fiind că progresaseră mult în ultimele zile, a crezut de cuviință să nu-i răspundă doanei Mercedes și să-i explice totul la întoarcerea în Santo Domingo. Profesoara ei fusese întotdeauna o persoană înțelegătoare, cu o vastă cultură și care știa cum să își cultive relațiile personale. Era sigură că va înțelege situația.

Micul dejun a fost punctul de întâlnire pentru discuția dificilă referitoare la propunerea lui Ronald. Prima care a sosit a fost Altagracia, care își verifica într-una telefonul în așteptarea unor noi apeluri. După ea, a sosit și compatriotul ei, cu o idee fixă

în cap. Hotărâse să profite de ocazie ca să-și exprime sentimentele; nu vroia să lase să mai treacă nicio zi fără să-i mărturisească Altagraciei dragostea pe care i-o purta.

Restaurantul de la ultimul etaj al hotelului oferea o panoramă aproape la fel de spectaculoasă ca cea din apartamentul americanului. În timp ce-l așteptau pe Oliver, au băut câte un pahar de rom. Un toast pe fundalul mării de un albastru închis putea fi cadrul ideal pentru ca ei doi să înceapă în sfârșit o relație dincolo de cea profesională.

Din nou, a încercat să profite de situație ca să-i declare că nu poate dormi de mult timp din cauza ei. Trebuia s-o facă în acel moment, fiindcă, dacă acceptau propunerea lui Ronald, ar fi lucrat cu toții împreună, ceea ce ar fi făcut imposibile momentele de intimitate.

După ce au ciocnit paharele, a încetat și sunetul făcut de cuburile de gheață care se loveau unele de altele, fiind momentul propice pentru a deschide discuția.

Dar chiar atunci a sosit și Oliver.

Expresia de pe fața lui Edwin era foarte elocventă. Spaniolul și-a dat seama că apariția lui este inoportună. Având grijă să nu-l audă Altagracia, și-a cerut scuze cu un murmur ușor, în timp ce se așeza la masa pe care o rezervaseră pentru micul dejun.

- Toată noaptea m-am gândit la problema noastră, începu Oliver. N-am dormit deloc și n-am nicio idee despre cum am putea rezolva treaba asta.

- Nici eu n-am dormit, dar din alte motive, spuse Edwin, înroșindu-se ușor.

Altagracia l-a privit fără să înțeleagă ce vrea să spună.

- Eu chiar am dormit și mi-am format și o părere despre toate astea. După mine, ar trebui să acceptăm oferta lui Richard. Lăsați-mă să vă spun ideea mea.

Pe de-o parte, dacă nu-i acceptau oferta, nu mai aveau ce face și trebuiau să se întoarcă fiecare în țara lui și să aștepte să apară noi indicii pentru rezolvarea cazului. Ținând cont de complexitatea investigației și de dificultatea coordonării acțiunilor între mai multe țări, propunerea ei era să nu aștepte să apară piste noi. Cu ajutorul documentelor pe care le avea americanul, puteau face un progres considerabil.

De aceea, acceptarea propunerii americanului însemna inițierea unei noi etape în căutarea adevărului și, probabil, recuperarea unui bun istoric de o valoare inestimabilă.

Toți știau că inițierea unei astfel de acțiuni, de căutare a unei corăbii a lui Columb, care fusese dorită secole de-a rândul de multe generații, ar atrage atenția persoanelor care păstrasera documentele atâția ani și ar fi o scuză bună ca să-i urmărească pe toți cei interesați de operațiunea de salvare.

Prin urmare, părerea femeii înclina în favoarea ofertei lui Richard Ronald.

- Ia uite, văd că ai clarificat totul, spuse dominicanul.

- Dar cum putem fi siguri că Ronald nu ne va trage din nou pe sfoară? întrebă Oliver.

- El s-a implicat, s-a oferit inclusiv să ne dea în scris că toate obiectele găsite, fără niciun fel de restricții, vor trece în proprietatea statului Panama, cât și în proprietatea Spaniei și a Republicii Dominicane, pe baza acordurilor bilaterale semnate de statele noastre.

- Și ce facem cu cele două condiții impuse de el? întrebă compatriotul ei.

- Nu văd care-i problema, spuse Altagracia. Prima, să i se plătească costurile expediției submarine, și a doua, să fie recunoscut ca primul anchetator care a inițiat

căutarea și a salvat o corabie a lui Columb. Mie exigențele lui mi se par rezonabile. Ce credeți?

- După cum le-ai prezentat, și mie mi se par acceptabile, afirmă Edwin.

- Atunci, să-i dăm înainte, hotărî Andrés

Oliver.

Restaurantul pe care l-au ales pentru a lua cina, lângă South Beach¹, era perfect pentru a-i comunica americanului acordul lor de începere a operațiunilor de salvare.

Făcând abstracție de reputația lui, fuseseră de acord cu toții că propunerea vânătorului de comori milionar era singura soluție de ieșire din situația în care se aflau. Fără el, cazul ar fi fost înghețat ani întregi.

- În regulă, după cum spuneți voi, hispanicii, sunt numai ochi și urechi, le spuse cu un zâmbet larg.

Altagracia a luat inițiativa, așa cum mai făcuse în ultimele săptămâni.

- Am hotărât, de comun acord, cu aprobarea superiorilor noștri, să acceptăm propunerea dumneavoastră. În acest scop, țările noastre se vor pune de acord cu ambasadorii noștri în Statele Unite, ca să redacteze un document care să stabilească termenii contractuali. Mai mult, țările noastre vor anunța autoritățile panameze de situația creată.

- Felicitări, doamnă și domnilor, aveți în continuare treburi importante de făcut în acest caz. Cred că ați făcut alegerea corectă.

Americanul a ridicat paharul și a toastat în cinstea hotărârii lor. Cei trei i-au răspuns cu același gest.

- Dă-mi voie să te întreb ceva, îl rugă Oliver. Știi ce se află în cufărul de pe vas? Noi n-am găsit în niciun document nici măcar o descriere a conținutului.

- Bună întrebare. Eu speram ca voi să-mi dați această informație. Poate că dacă punem cap la cap documentele pe care le avem fiecare, vom reuși să deducem ce se află în interiorul cufărului.

¹Partea cea mai sudică a plajei din Miami, Florida, ce separă Oceanul Atlantic de golful Biscayne. (n.tr.)

Deși eu nu m-aș opri asupra acestui amănunt. Corabia în sine are o valoare istorică inestimabilă.

Cei doi bărbați s-au privit în ochi.

- Când începem? întrebă Edwin.

- Cât mai repede. Circulă vești proaste pe acolo, spuse americanul.

- La ce vă referiți? îl întrebă Altagracia.

- Se apropie un uragan de intensitate foarte mare în zonă. Dacă-i adevărat, ne-ar putea distruge instalațiile și ne-ar întârzia considerabil misiunea.

14 Panama

"Am plecat în numele Sfintei Treimi, în noaptea de Paști, cu corăbiile putrezite, pline de cari, găurite toate. Acolo, în Belén, am abandonat una și totul s-a încheiat."

Scrisoarea lui Cristofor Columb către Regii Catolici, Jamaica, 7 iulie 1503

Cursa cu avionul privat al lui Richard Ronald a fost neobișnuit de lungă, din cauza furtunilor tropicale foarte puternice care loveau Marea Caraibelor încă de la începutul verii.

Pilotul i-a anunțat prin difuzor că după decolarea de pe aeroportul din Miami vor survola Santo Domingo și apoi se vor îndrepta direct către capitala panameză, unde era prevăzut să aterizeze în două ore și jumătate.

Altagracia a oftat adânc când a auzit numele orașului său și s-a gândit că era păcat că nu se puteau opri o clipă ca să-și vadă mama și să-i salute pe prietenii ei. Zilele petrecute în afara țării treceau cu o repeziciune incredibilă, dar i se făcuse dor de cei dragi. Dacă ar fi putut, i-ar fi explicat donei Mercedes cât de rău îi părea că nu putea să-i dea informațiile cerute și i-ar fi cerut scuze pentru că nu i-a răspuns la apeluri. Era sigură că o femeie inteligentă ca fosta ei profesoară ar fi înțeles-o.

Aterizarea pe aeroportul Panama City s-a produs exact în toiul unei furtuni puternice. Ploua cu găleata și apa inunda terenurile din jurul pistei, astfel că avionul lui Ronald a fost ultimul care a aterizat înainte ca traficul aerian să fie închis timp de câteva ore.

O limuzină îi aștepta la scara avionului, ceea ce i-a scutit de a mai trece pe la controlul pașapoartelor. Acest lucru a fost observat de anchetatori, care au înțeles astfel câtă influență avea americanul în acea țară. Destinația aleasă de Ronald nu le fusese dezvăluită celorlalți membri ai echipajului. După jumătate de oră de mers cu mașina, au ajuns la o elegantă clădire din sticlă.

Ploaia continua să cadă torențial și îi împiedica să vadă la mai mult de doi metri în față. Înăuntru, un tânăr american, înalt și blond, cu o constituție athletică, s-a prezentat ca John Porter, directorul Agenției XPO Shipwreck. Imobilul fusese achiziționat cu zece ani în urmă, pentru proiectul de salvare a vaselor naufragiate în Caraibe. În tot acest timp, reușiseră să descopere mai multe epave, valoarea obiectelor găsite la bordul lor ridicându-se la peste o sută de milioane de dolari.

- Totuși, nu am creat această companie în scopul ăsta, se laudă Ronald.

- Obiectivul nostru este să găsim corăbiile lui Columb, mai ales Vizcaina, spuse John Porter. Mister Ronald mi-a explicat deja că dumneavoastră cunoașteți misiunea noastră și că aveți documente care ne pot ajuta să găsim poziția exactă a vasului.

- Este clar că dumneavoastră căutați navele lui

Columb, îi ironiză Oliver. Numele agenției este cât se poate de grăitor, dat fiind că XPO sunt primele trei litere de pe ultimul rând al semnăturii lui Columb.

- Așa este, prietene Andrés, spuse Ronald, râzând. A fost o propunere ingenioasă și ne-a plăcut tuturor. Nu știm ce semnificație are semnătura, dar partea asta este frumoasă și sună bine.

- Poate că într-o zi veți reuși să-i descoperiți înțelesul, zise Edwin.

- Să nu aveți nici cea mai mică îndoială că nu am precupețit niciun efort și că mi-am pus la bătaie toți banii pentru a descoperi semnificația misterioasei semnături a Amiralului, dar în zadar. Sper să mai am timp. Prin urmare, nu-mi pierd speranța că ceea ce vom găsi în cufăr, orice ar fi, o să ne dea poate vreo informație care să ne ajute să descifrăm criptograma semnăturii sale. Vom vedea.

Sala de ședințe de la parter fusese amenajată ca punct de lucru permanent pe durata investigațiilor. Erau o mulțime de calculatoare și servere foarte bune, care puteau să caute orice tip de informații în câteva secunde. O altă parte a sălii era amenajată pentru clasificarea documentelor, scanere și imprimante de talie mare.

- Ia te uită, aici chiar că putem face cercetări ca lumea, le atrase atenția dominicanul. Parcă am fi la NASA.

- Așa... Prima mea propunere este să ne apucăm de lucru chiar acum, zise Ronald. Dacă sunteți de acord, putem începe cu scanarea documentelor pe care le-ați adus și a Cărții profețiilor în variantă completă. Apoi vom face un compendiu din toate materialele și le vom analiza. Pe lângă asta, după cum v-am spus, noi mai avem și alte materiale, achiziționate de-a lungul anilor.

Toți au fost de acord și s-au pus imediat pe treabă. Erau asistați de mai mulți colaboratori ai agenției XPO, experți în investigarea naufragiilor. După ceva timp, toți erau la lucru, adânciți în analiza și clasificarea cantității uriașe de hârtii.

Un proiector lumina un ecran mare din fundul sălii. Acest dispozitiv fusese conectat la calculatorul central, care arhiva ultimele informații disponibile despre posibila locație a corabiei scufundate cu cinci sute de ani în urmă și o transmitea echipamentului de proiecție, ca toată lumea să poată urmări mersul căutărilor.

Orele treceau.

Altagracia s-a gândit că ar fi fost mai bine să fi mers la un hotel, să se schimbe în niște haine mai comode pentru o asemenea activitate. Dar cum americanul insistase să se ocupe de tot, nici nu știa unde vor dormi în acea noapte.

După câțva timp, Edwin le-a atras atenția tuturor din sală. Citise un document ce vorbea despre posibilitatea ca Cristofor Columb să fi fost corsar înainte de a ajunge în Portugalia și de a-și elabora proiectul de descoperire a unei noi rute către Indii.

- Habar nu aveam, zise el. Nu mi l-am imaginat niciodată pe Columb ca pirat. Ce teorie absurdă!

- Vă înșelați, domnule Tavares, îl corectă Ronald. Corsarii au acționat în Marea Mediterană, sub așa-numitul patent de corsar, adică autorizația statului de a acționa împotriva altui stat, urmând niște reguli de joc bine stabilite, cum ar fi posibilitatea de a negocia cu statul care le dăduse învoirea sau, dacă nu, cu dușmanul lui. Din această cauză, corsarii s-au mișcat pe o scenă mixtă: politică și comercială. Din contră, pirații au apărut mulți ani mai târziu, ca urmare a unui fel de degradare a statutului corsarilor și, spre deosebire de ei, aceștia furau și omorau. O altă diferență importantă între cele două categorii era că pirații nu aveau țară, în timp ce corsarii aveau, țara de origine fiind cea care le dădea patentul de corsar.

- Prin urmare, pirații erau un fel de hoți la drumul mare, conchise dominicanul.

- Fără îndoială că pirații erau mult mai sângeroși și feroce, niște paria în țara lor, asta dacă avuseseră vreodată una, continuă americanul. Columb a fost sub ordinul corsarului francez Guillaume Casanove-Coullón, deci putem spune că amiralul nostru a fost corsar înainte de a fi fost explorator.

După prezentarea lui Ronald, s-au întors conștiincioși la lucru, fiecare pe partea sa. Altagracia și Oliver au analizat în detaliu paginile pierdute din Cartea profețiilor, constatând cu ochii lor că Cristofor Columb făcuse o mulțime de însemnări pe marginile paginilor. Multe dintre ele erau reflecții care apăreau și în alte cărți. Se părea că Ronald avusese dreptate: punerea cap la cap a tuturor documentelor putea să ducă la o informație mai exactă cu privire la ultima călătorie a lui Columb.

De cealaltă parte, Ronald și Porter păreau foarte concentrați pe studierea hărților luate din laptopul lui Oliver. Odată ce era trecută pe coordonatele corecte și la scara potrivită, fiecare hartă de navigație pe care o analizau reușea să precizeze, printr-un calcul de probabilitate, posibila locație a epavei.

După câteva ore, americanul a observat că toată echipa este obosită și a hotărât să încheie ziua de lucru pentru a se odihni și a începe ziua următoare cât mai devreme cu putință.

Oliver a cerut o copie pe CD cu toată munca realizată până în acel moment, inclusiv cu materialele aduse de Ronald.

- Văd că tot nu ai încredere în mine, i-a aruncat Ronald. Nu-i nicio problemă. Poți să iei o copie completă.

- Nu este numai din cauza ta, îi răspunse

Oliver. Fac asta pentru că am mai fost furați o dată și nu vrem să rămânem iar cu mâinile goale. Te rog să supraveghezi bine sala, să nu intre nimeni.

- Nu-ți face probleme, clădirea asta este un buncăr. Am o armată întreagă și afară, și înăuntru.

La căderea serii, afară era întuneric beznă, datorită norilor denși care amenințau cu și mai multă ploaie în timpul nopții.

Hotelul Four Points Sheraton avea niște camere foarte confortabile, tocmai bune după o zi lungă și obositoare. Americanul rezervase cele mai bune apartamente pentru echipa sa. Se cazase și el tot acolo.

Înainte să ia masa, Oliver le-a propus dominicanilor o întâlnire, pentru a analiza stadiul investigațiilor și situația acordului cu americanul. S-au reunit în camera lui Edwin.

- Cum vi se pare tipul? îi întrebă Edwin direct, referindu-se la american.

- Mie mi-a făcut o impresie bună, spuse Altagracia. Mi s-a părut că are intenții bune, cel puțin în acest caz.

- Bine, dar să nu te încrezi nicio clipă în el, fiindcă-ți poate fura geanta, spuse Oliver, râzând.

- Tu ce crezi despre toate astea? îl întrebă ea.

- Păi, se pare că de data asta e-n regulă. Totuși, dacă nu el a organizat furtul rămășițelor din cele două țări, rămâne să ne gândim în ce direcție să orientăm ancheta. De aceea vă rog să fiți cu ochii-n patru. Acum, mai mult ca niciodată.

- Crezi că cineva ne-ar putea urmări chiar și aici, în Panama? întrebă Edwin.

- Nu am nici cea mai mică îndoială. Trebuie să fim foarte vigilenți.

Cina a decurs fără surprize. După cum erau deja obișnuiți, Richard Ronald făcuse toate aranjamentele.

Rezervase o cameră la același hotel, ca să poată vorbi și schimba impresii. Spaniolul a cerut un Martini și s-a apropiat de american ca să-i facă o propunere.

- Ronald, vreau să vorbesc cu tine între patru ochi.

- Sigur că da.

- După cum știi, este foarte important pentru noi să găsim corabia asta și să rezolvăm misterele din jurul tuturor documentelor pe care le-am găsit. Cu toate astea, cazul pe care-l investigăm este altul.

- Știu asta foarte bine. Una este să găsești o corabie a Amiralului și alta este să ai osemintele lui. Sunt conștient de faptul că prioritatea voastră este să-i găsiți pe cei responsabili de furturile din Santo Domingo și Sevilla. Sunteți datori să rezolvați cazul acesta, fiindcă asta vă cer autoritățile din țările voastre.

- Da. Și, de data asta, nu cred că ești implicat, îi spuse Oliver, privindu-l drept în ochi, ca să vadă dacă citește ceva ascuns. Ne-ai dovedit de multe ori că vrei să colaborezi, mai ales prin acordul pe care l-ai semnat cu ambasadorul nostru.

- Mulțumesc mult, Andrés, se pare că, pentru prima dată, nu sunt suspectul tău numărul unu.

- Așa e. De aceea vreau să îți cer ajutorul în găsirea vinovaților.

- Păi și ce-aș putea face eu? întrebă Ronald, ridicând din umeri.

- Zău, Richard. Tu deții multe informații. Știi că am fost urmăriți și ai iscoade risipite prin toate orașele lumii. Mai știi cine ne-ar fi putut urmări în afară de tine? Poți să-i identifici pe cei care i-au furat documentele lui Edwin, în Sevilla?

- O idee aș avea. Hai să ne vedem mâine, doar noi doi, și o să-ți arăt niște poze. O să ai o mare surpriză.

A doua zi a continuat să plouă. La primele ore ale dimineții era încă întuneric, dat fiind că lumina soarelui nu putea să pătrundă prin mantaua groasă de nori plini de apă. Centrul național de meteorologie anunțase că va continua să plouă în următoarele două zile, din cauză că uraganul Vince trimitea vânturi puternice spre America Centrală și ploi torențiale pentru a-și anunța sosirea, prevăzută pentru următoarele zile.

- Domnilor, înainte de a începe această zi de lucru, spuse Ronald, vreau să vă anunț că un uragan se îndreaptă spre America Centrală, deși, pentru moment, nu este clară traiectoria lui.

- Ia te uită, și eu care credeam că departe de țara mea voi fi la adăpost de asemenea pericole, spuse Edwin, amintindu-și de uraganele îngrozitoare care loviseră Republica Dominicană în ultimii ani.

- Deocamdată, nu putem spune cu exactitate dacă ochiul uraganului se va afla în Panama, Costa Rica sau mai la nord. Meteorologii nu s-au pus încă de acord.

- Asta înseamnă că nu putem începe căutarea epavei? a vrut să știe Altagracia, vădit îngrijorată.

- Eu sunt dispus să mă scufund în orice condiții, numai să găsesc corabia asta, spuse John Porter. Încerc de foarte mulți ani să o scot la lumină și n-o să renunț tocmai acum.

- Asta înseamnă că trebuie să ne grăbim, spuse Ronald, hotărât.

Pe parcursul zilei, Ronald l-a rugat pe Oliver să-l însoțească, ca să-i arate ceva. Au plecat din sala centrală și au urcat până la biroul americanului, aflat la ultimul etaj al clădirii.

Ronald și-a luat servieta, din care a scos un dosar gros, ce conținea o mulțime de hârtii și fotografii. A pus pe masă mai multe tipuri de documente.

A început prin a-i spune că nu are nici cea mai vagă idee cine ar fi putut să fure rămășițele din Farul din Santo Domingo sau din catedrala seviliană. Însă știa foarte bine cine erau persoanele care-i urmăriseră pe cei trei anchetatori și chiar avea fotografii cu ele.

Cei trei fuseseră urmăriți tot timpul, în Santo

Domingo, Sevilla, Madrid și la Genova. De fapt, știa că practic toate mișcările le fuseseră supravegheate într-un fel sau altul.

Când Oliver l-a întrebat la ce se referă, i-a arătat partea grafică din dosar. Rând pe rând, a scos toate fotografiile persoanelor care îi urmăriseră în fiecare oraș.

S-a uitat pe câteva dintre poze. Primul lucru care i-a venit în minte a fost să își sune colegul, pe Edwin, ca să se uite la persoanele care apăreau în ele, în speranța că îl va recunoște printre ele pe individul care îl lovise atât de tare în hotelul din Sevilla.

Americanul l-a rugat să se calmeze, pentru că mai avea și altele de aflat.

Dacă nu ar fi trecut prin multe situații dificile în profesia sa, Oliver ar fi rămas înlemnit la vederea fotografiei pe care i-o arăta Ronald în acel moment.

În sala centrală lumea continua să lucreze fără încetare. Pe măsură ce erau introduse în calculator diversele hărți de navigație găsite la Genova, se dezvăluiau posibile coordonate ale epavei. Totuși, se întâmpla ceva ciudat în momentul în care puneau față în față mai multe surse. Pe de o parte, conform însemnărilor Amiralului însuși, epava se găsea chiar în mijlocul Mării Caraibelor, foarte departe de coastă și de dezastrul din a patra călătorie. Pe de altă parte, atât hărțile de navigație găsite la Genova, cât și desenele făcute după documentele din Sevilla indicau că vasul se afla lângă coasta panameză, fără însă să se spună foarte precis unde anume.

Nemaiavând alte informații digitale pe care să le folosească, rezultatul investigației era unul dezolant.

Calculatorul central arăta, prin intermediul ecranului, cel puțin o mie de amplasări posibile ale epavei, multe dintre ele în largul mării, departe de coasta panameză.

Nimeni nu era în stare să scoată o vorbă.

Oliver se uita atent la fotografia pe care i-o arătase americanul. Acum înțelegea multe lucruri și, mai ales, că Ronald nu era implicat în acel caz, așa cum crezuse la început.

Inima i-a tresărit când s-a gândit cum îi va descrie Altagraciei Bellido, secretarul de stat din Ministerul Culturii din Republica Dominicană și prietena lui, de-acum, imaginea pe care o vedea în acel moment.

În fotografie apărea mentorul ei, doña Mercedes, discutând animat cu polițistul italian Bruno Verdi.

Când s-au întors în sala centrală, atmosfera era una tensionată. Oamenii se priveau neputincioși, încercând să dea un răspuns pe care nimeni nu voia să îl audă.

- Ia uite! Ce se întâmplă aici? exclamă Ronald, neînțelegând despre ce era vorba.

- Am terminat de introdus toate hărțile în calculator și am adăugat de asemenea și toate referințele din Cartea profețiilor. Uitați-vă ce am obținut cu ajutorul lor, mister Ronald, spuse John Porter, care arăta resemnat spre ecranul calculatorului principal.

Americanul a privit descumpănit proiecția. Evident că nu era ceea ce aștepta. Departe de a restrânge posibila așezare a epavei, informațiile nou introduse în calculator generau și mai multe puncte, complicând astfel considerabil căutarea.

- În regulă, va trebui să revizuim toate datele, strigă Ronald. Nu ne putem da bătăuți așa de ușor.

Oliver a profitat de dezamăgirea generală ca să se întâlnească cu prietenii săi într-o sală alăturată și să le spună despre fotografiile pe care i le arătase Ronald. Era o situație extrem de neplăcută.

Ajunsese să țină la Altagracia după timpul pe care-l petrecuse în compania ei. Modul ei de a vorbi și de a se purta și amabilitatea ei îi intraseră adânc în suflet, o aprecia foarte mult, așa că îi venea foarte greu să-i arate fotografiile. Relația bună dintre ea și doña Mercedes, fosta ei profesoară, și presiunea puternică pe care aceasta o exercitase asupra fostei sale studente făceau ca dorința de a-i împărtăși această veste să se transforme într-un supliciu pentru spaniol.

- Vreau să vă dau niște informații referitoare la caz, pe care mi le-a împărtășit Ronald. Dacă ești de acord, Edwin, o să încep cu tine.

I-a arătat pozele și a așteptat să vadă dacă Edwin recunoaște pe cineva.

- Îi cunoști pe tipii ăștia? Este vreunul dintre ei cel care te-a lovit la Sevilla?

Deodată, Edwin a simțit o înțepătură în cap, exact în locul în care fusese lovit. A încercat să se concentreze la fotografiile pe care i le arăta Oliver.

- Nu cred că individul care m-a lovit este în pozele astea, spuse, ducându-și mâna la rană. Oricum, adevărul este că nici n-am avut timp să-l văd când am deschis ușa.

- Bine. Mai uită-te la oamenii ăștia și încearcă să-ți amintești dacă vreunul dintre ei este cel care ți-a furat documentele, îi propuse spaniolul.

- Spuneai că ai ceva și pentru mine? întrebă

Altagracia.

- Da, dar nu este deloc plăcut.

Când s-au întors în sala centrală, Oliver a observat că persista aceeași atmosferă rece de mai devreme.

Printre hohote de plâns, Altagracia le spusese că ia un taxi și că se întoarce la hotel.

Toți cei de față, inclusiv Ronald, studiau datele introduse în calculator, ca să verifice dacă nu cumva existau erori în transcrierea sau în citirea și adaptarea acestora la sistem, din cauza calculatorului central. Pe măsură ce avansau, le era din ce în ce mai clar că rezultatul final nu fusese produs de o eroare de introducere a datelor. După câteva ore, revăzuseră absolut toate informațiile pe care le aveau la dispoziție. Rezultatul era în continuare același: nu se schimbaseră nicio poziție pe ecran.

Înainte ca dezamăgirea să-i cuprindă pe toți, Oliver le-a propus să reia tot procesul, ca nu cumva vreo ipoteză să fi fost greșită. Au verificat minuțios toate etapele, cât și scările la care fuseseră realizate.

Nu s-a schimbat nimic.

După atâția ani dedicați căutărilor și atâția bani investiți, pe fața lui Richard Ronald se citea o profundă frustrare.

Fiind un bărbat întreprinzător, John Porter le-a propus să caute în fiecare punct semnalat pe hărți. Ronald le-a amintit că era vorba despre mii de locuri între linia de coastă panameză și cea din Costa Rica. Le-ar fi luat mai mult de zece ani să verifice fiecare punct și, în plus, nu aveau niciun fel de garanții. În orice caz, epava trebuia să fie în Panama, aproape de coastă, așa cum arătaseră chiar Columb și apoi fiul lui, Hernando, care luase parte la călătorie și apoi descrisese totul în Istoria

Amiralului.

Când părea că totul s-a încheiat, Oliver a avut o idee care a atras atenția tuturor.

- Scara lui Columb e greșită!

Cei prezenți l-au privit pe spaniol ca și cum ar fi fost posedat de diavol. S-a ridicat și a început să schimbe datele din calculatorul central, haotic, ca și cum ar fi știut exact ce face.

Ronald i-a cerut să se oprească o clipă și să le explice ce face. Oliver vorbea repede despre diferența dintre scări și distanțele reale și cele pe care Exploratorul le estimase pentru a ajunge în Indii.

A priori, toți s-au gândit că ipoteza spaniolului nu poate fi adevărată. Descoperise oare Cristofor Columb o Lume Nouă fără să știe să citească hărțile de navigație?

- Nu m-ați înțeles. Amiralul cunoștea ca nimeni altul tehnicile de navigație. De fapt, i s-au atribuit cunoștințe de navigație care precedau mult epoca sa.

- Atunci la ce te referi? întrebă John.

- În secolul al XV-lea, nimeni nu cunoștea dimensiunea reală a globului pământesc. Columb se baza pe cunoștințele prietenului său, Toscanelli, fizician și matematician florentin, care desenase o hartă a Indiilor. Lăsați-mă să vă explic. Toscanelli a fost un mare ideolog al vremii sale. Tânărul Columb îl cunoaște la Lisabona și îi scrie foarte des. Ideile italianului i s-au întipărit puternic în minte viitorului Explorator. Dar florentinul face o greșală majoră, necunoscând dimensiunile reale ale globului pământesc. După calculele lui, circumferința pământului era mai mică decât cea reală și, prin urmare, se putea ajunge mai repede în Indii și în China prin vest.

- Vrei să spui că l-a încurcat și pe Columb?

întrebă John.

- Nu chiar. Pe de-o parte, i-a dat încredere să abordeze un proiect așa de amplu ca acela de descoperire a unei rute noi. Dar, pe de altă parte, i-a dat idei complet greșite în legătură cu distanța. Columb n-a știut niciodată că descoperise o Lume Nouă, ci a crezut că a ajuns în Indii pe un drum mai scurt. De aici provine inexactitatea istorică de a numi America noul continent. Astfel, este clar că marinarul nostru nu putea să cunoască coordonatele așa cum se cunosc ele azi.

- Bineînțeles! strigă Ronald din fundul sălii, sărind ca ars. Asta a fost greșeala noastră!

- Și-acum ce facem? întrebă Edwin, cu dezinvoltura lui obișnuită.

- Calculăm la scara folosită de Amiralul nostru, spuse Oliver, gândindu-se să ceară ajutorul unei persoane care era departe.

Altagracia plângea neconsolată în camera ei. Afară ploua cu găleata, iar seara se transformase foarte repede în noapte datorită norilor negri.

Nu înțelegea cum de trei intelectuali de prestigiu din țara ei erau implicați într-o problemă care nu era de competența lor. Nu înțelegea nici festa pe care i-o jucase mentorul ei. Avusese încredere în ea și aceasta o trădase.

Dintr-odată, munca de căutare a epavei nu i se mai părea așa importantă și, prin urmare, a hotărât să se întoarcă în țara ei chiar a doua zi de dimineață.

Întoarcerea în Santo Domingo ar ajuta-o să descopere adevărul. În acel moment, intuiția îi spunea că aici nu va progresa cu ancheta, mai ales că trebuiau lămurite destule lucruri în locul unde începuse ea.

Acolo va rezolva cazul.

Nu avea nici cea mai mică îndoială.

15 Panama

”Oamenii aceștia care m-au însoțit au trecut prin pericole și suferințe incredibile. Fiindcă sunt săraci, le implor pe A.V. să dea ordin să fie plătiți imediat și să fie răsplătiți fiecare după calitatea lui, asigurându-vă că, după părerea mea, vă aduc cele mai bune vești pe care le-a auzit vreodată Spania.”

Scrisoarea lui Cristofor Columb către Regii Catolici, Jamaica, 7 iulie 1503

Calcularea rutei urmate de faimosul Amiral, însemnările din jurnalul său de bord și corecturile făcute la distanțele parcurse în realitate au fost următoarele subiecte de analiză.

Ca bază de calcul, au stabilit că distanța pe care savantul florentin, Toscanelli, o estima între coasta europeană și cea asiatică era de 230 de grade la est și 130 de grade la vest.

Era evident că globul pământesc luat în calcul de ideologul care îl impulsionează pe Columb să descopere o nouă rută către pământul mirodeniilor era mult mai mic decât cel real.

- Ar trebui să trecem însemnările originale pe care le avem de la Columb la o scară reală, bazată pe dimensiunile exacte ale Terrei, propuse Oliver.

- Vreau să-ți spun că avem la dispoziție dimensiunile exacte ale globului pământesc, preluate de la sateliți recenți, spuse Ronald.

- De acord. Singura problemă este să reproducem scara folosită de Columb, să găsim locurile la care fac referire însemnările lui și să le adaptăm la coordonatele actuale. Cu cât sunt mai exacte, cu atât vom localiza mai precis epava.

Și-a folosit cunoștințele pe care le avea despre această parte din istoria lui Columb ca să-și aducă aminte informații folositoare. Nu se mai bucurase niciodată așa de mult de cunoștințele acumulate prin predarea orelor de la universitate. Chiar și așa, materia predată nu era chiar atât de vastă încât să poată rezolva o temă așa de complexă.

Și-a amintit apoi că avea legătură directă de cealaltă parte a oceanului cu unul dintre cei mai mari experți în istoria lui Columb. Ținând cont de diferența de fus orar, a calculat că unchiul lui, Tomás, tocmai se dădea jos din pat la acea oră, dat fiind că la Madrid se lumina de ziuă.

- Bună, Tomás, sunt Andrés, te sun din Panama. Am câteva întrebări legate de Toscanelli și de Columb. Unul dintre subiectele tale preferate. Te încumeți să-mi risipești îndoielile?

I-a povestit tot ce se întâmplase și i-a amintit de referințele pe care Toscanelli i le dăduse Amiralului cu privire la dimensiunea globului pământesc.

Unchiul său a început să-i explice că, deși lumea credea că Cristofor Columb a descoperit că pământul este rotund, existau informații anterioare care susțineau această teorie.

- Te rog, treci la subiect, Tomás, îi ceru nepotul său.

- Da, scuză-mă, dar mă pasionează mult de tot subiectul ăsta...

Tomás Oliver i-a spus că Amiralul nu a luat drept bun tot ce i-a împărtășit prietenul său, Toscanelli, în legătură cu distanțele, construindu-și propriile ipoteze.

- De la el a preluat ideea elaborată în hartă, conform căreia Oceanul Atlantic ar separa Peninsula Iberică de Catay și Ciamba, marea insulă Cipango, adică Japonia, aflându-se în mijloc. Dar nu a acceptat în niciun caz calculul longitudinii, pe care o considera a fi mai mică decât cea estimată de florentin.

- Știi cu cât mai mică?

- Cu un sfert, adică cu douăzeci și cinci la sută mai puțin. Toscanelli crede că o leghe are trei mile, iar pentru Columb o leghe echivalează cu patru mile.

- Ești un geniu! exclamă cel mai tânăr dintre Oliveri. Cu datele astea putem să reparăm inexactitatea.

- Îmi pare rău să-ți spun că toate informațiile astea nu-ți rezolvă problema. Lasă-mă să-ți explic cum să orientezi hărțile. Amiralul a obținut multe date pe parcursul anilor de călătorii pe mare, care l-au ajutat în elaborarea proiectului său de descoperire a unei noi rute către Indii. Astfel și-a formulat propria teorie despre dimensiunile Terrei. L-au interesat în special ideile înțelepților arabi, conform cărora o milă echivalează cu puțin sub două mii de metri, în timp ce, în epoca sa, mila italiană echivala cu o mie cinci sute de metri. În orice caz, dacă luăm în considerare mila arabă, ecuatorul ar avea cam patruzeci de mii de kilometri, care este aproximativ măsura reală, în timp ce pentru Columb, după mila italiană, ecuatorul avea treizeci de mii de kilometri. Adică, cam cu douăzeci și cinci la sută mai puțin.

- Vrei să spui că ar trebui să măresc cu douăzeci și cinci la sută însemnările din carte?

- Exact. Dar, oricum, cred că pentru ceea ce urmărești tu ar fi mult mai exact, de fapt perfect, din punct de vedere matematic, dacă ai lua distanțele din prima călătorie a lui Columb, notate în jurnalul de bord al Amiralului, ai reproduce pe calculator ruta de navigație și ai compara rezultatele obținute cu cele reale. Cu acestea, ai obține niște date mai exacte.

- Ești incredibil. Uneori cred că știi totul despre Marele Amiral.

- Nu. Nu chiar totul. N-am nici cea mai vagă idee ce a vrut să transmită Columb prin misterioasa lui semnătură. Dacă afli, să-mi spui și mie.

- Vei fi primul care va afla. Îți promit.

A reușit cu greu să-și ia la revedere de la unchiul său, care tot încerca să afle amănunte ale anchetei pe care o făceau.

Graba lui Oliver de a încheia conversația era justificată. Calculele urmau să le ia, în cel mai bun caz, câteva ore și apoi trebuiau să le aplice la fiecare dintre însemnările originale. Nu voiau să se ducă la culcare fără să știe dacă propunerea lui Tomás va da rezultate. Au decis în unanimitate să continue să lucreze până vor termina.

Prelucrarea informațiilor din jurnalul de bord și compararea lor cu distanțele reale le-au luat mai mult decât se așteptaseră. Trebuiau să calculeze fiecare dintre date și să le transforme în noua măsură, astfel că introducerea lor în sistemul pe care-l creaseră a fost

mai minuțioasă decât prevăzuseră. Când s-a luminat de ziuă, arătau cu toții groaznic și erau vizibil extenuați. Se vedea că lucraseră din greu toată noaptea. O grămadă de hârtii, planuri și pahare de plastic cu cafea erau împrăștiate peste tot.

Într-un final, Oliver a anunțat echipa că computerul central este pregătit să facă calculul final.

Procesarea s-a încheiat și pe ecran a apărut o imagine neașteptată.

Coordonatele anterioare, vechi de sute de ani, s-au unit într-un singur punct.

S-au uitat unii la alții fără să scoată o vorbă. După o primă încercare nereușită, nimeni nu-și imagina că norul de puncte se va transforma într-o poziție concretă.

Primul care a vorbit a fost aventurierul John Porter.

- Cred că știu unde se află exact acest punct, afirmă el, fără să își ia ochii de pe ecran.

- Atunci, zi repede, îi ceru Ronald din celălalt capăt al sălii.

- Se află la extrema nordică a Plajei Albe, chiar în mijlocul Parcului Național Portobelo, în Panama. Adică nu foarte departe de aici.

La recepția hotelului i s-a spus că Altagracia se afla încă în camera ei. Oliver s-a hotărât s-o sune ca să vadă cum se mai simte și s-o întrebe ce planuri are. Îi înțelegea starea de spirit, având în vedere relația specială pe care o avea cu profesorii dominicani. De aceea și aștepta o reacție din partea ei, deoarece, într-un fel sau altul, avea motive importante să cerceteze de ce erau atât de interesați doña Mercedes și colegii ei de acest caz.

Cât de mult erau ei oare implicați? Aveau de-a face cu furtul osemintelor?

A sunat-o de la recepție. Nu l-a surprins tonul vocii de la celălalt capăt al firului.

- Rău. N-am dormit toată noaptea. M-am gândit întruna la tot ce s-a întâmplat. Vouă cum v-a mers?

- Senzațional. Avem deja coordonatele exacte. A fost o noapte extraordinară și acum o să dormim un pic, apoi ne întâlnim ca să mâncăm și să elaborăm un plan de acțiune. Tu ce ai de gând să faci?

- Nu știu. Am așa de multe îndoieli, răspunse

Altagracia.

- Vrei să vorbim? îi propuse el.

- Da, urcă, te rog.

La primele ore ale dimineții ploua cu găleata. Cerul avea aceeași culoare cenușie ca și în ziua anterioară, anunțând o nouă rundă de ploi torențiale. Sosirea echipei de investigații fusese urmărită de cineva aflat într-o mașină din imediata apropiere a hotelului și care nu-i scăpase nicio clipă din ochi. Posibilitatea de a pătrunde în clădirea Agenției XPO Shipwreck era destul de mică, deoarece în interiorul și în afara edificiului se găseau permanent agenți de pază americani, cu instrumente de urmărire sofisticate.

În plus, erau înarmați până-n dinți.

Prin urmare, primiseră ordin să continue urmărirea.

Oliver a intrat în camera Altagraciei. Ochii ei trădau faptul că avusese o noapte foarte grea. Decepția suferită ridica diverse probleme. În primul rând, ea își dorise întotdeauna să

ajungă la o poziție profesională similară cu cea a profesoarei ei. Deși viața politică dominicană îi oferea destule zone de interes în care putea să își dezvolte ideile din domeniul social și cultural, ambiția ei cea mai mare era să ajungă o reputată profesoară universitară și anchetatoare, care să câștige într-o zi faimă și respect în mica elită intelectuală din țara ei. Nu avea aceleași ambiții ca restul colegilor ei de partid, care lucrau numai și numai în interes propriu, alergând după câștiguri personale nelimitate.

Copilăria liniștită, stabilitatea economică pe care i-o oferiseră afacerile tatălui său și educația bună pe care avusese norocul să o primească erau pentru ea motive suficiente de bucurie. De aceea îi era silă de ambițiile financiare nemăsurate și de căutarea unor recompense ușor de obținut.

Astfel, fotografiile pe care le văzuse și trădarea mentorului ei îi distrugau multe puncte de referință pe care și le stabilise pentru a avea un viitor fericit.

Putea oare să existe o explicație pentru capcana în care căzuse? Categoric, nu.

Să se întoarcă în Santo Domingo sau să continue misiunea care-i fusese dată erau cele două opțiuni pe care le avea acum și dintre care trebuia să aleagă cât mai repede.

Îi plăcuse de spaniol de la bun început, deși existaseră câteva momente tensionate între ei. Un bărbat simpatic ca Andrés, inteligent și cu un profund simț al datoriei nu putea fi decât de încredere. Totuși, în ciuda avertizărilor repetate de a păstra discreția cu privire la caz, ea avusese de multe ori încredere în doña Mercedes, dezvăluindu-i toate etapele anchetei, iar aceasta o dezamăgise.

De aceea simțea că îi datorează o explicație spaniolului, dar îi venea greu să vorbească.

- Nu cred că trebuie să-mi explici nimic, îi șopti Oliver femeii, care aproape că nu putea să scoată niciun cuvânt.

- Îmi imaginez că te-am dezamăgit. Niciodată nu mi-aș fi închipuit că așa ceva s-ar putea întâmpla. N-am luat în seamă avertizările tale și aproape c-am distrus toate progresele pe care le-am făcut.

- Se mai întâmplă. În ziua de azi este foarte greu să știi în cine te poți încrede și în cine, nu.

- Dar eu o cunosc de foarte mulți ani. M-a îndrumat de multe ori ca să ajung unde sunt acum și să fiu ceea ce sunt azi.

- Da, dar, dintr-un anumit motiv, te-ai trezit amestecată într-o anumită problemă pe care ea o urmărește. Ca să fiu sincer, totul mi se pare foarte ciudat. Ce interes ar putea avea doña Mercedes în toată chestiunea asta?

- Asta aș vrea și eu să știu.

- Dar nu știi și ea te-a înșelat. Mergi mai departe și caută noi perspective. Vei găsi alte persoane la care să te raportezi.

- Mulțumesc, Andrés. Vreau să-ți mulțumesc pentru încrederea și sprijinul tău. M-ai avertizat de la început și eu nu te-am ascultat. Am fost oarbă.

- Te înțeleg. Stai liniștită. Dacă n-ai fi fost tu, poți să fii sigură că n-am fi ajuns până aici. Contribuția ta la anchetă a fost extraordinară. Să știi că țara ta îți datorează mult.

Confuzia și deznădejdea au făcut-o să se refugieze în brațele bărbatului.

John Porter a hotărât să nu meargă la culcare. A continuat să lucreze la localizarea exactă a punctului pe care îl stabilise calculatorul de ultimă generație. Era foarte sigur că cercetase acel loc de mai multe ori, deși cu mulți ani în urmă. Acum, cu sistemele moderne de căutare, bazate pe cele mai avansate tehnologii pe care putuse să le cumpere grație investiției mari de capital făcute de Richard Ronald, avea mari speranțe. Dacă epava era acolo, o va scoate la lumină.

Și-a revizuit notițele ca să găsească detalii despre ultima scufundare în Portobelo. Și-a amintit că i se păruse întotdeauna că zona aceea avea un mare potențial, dar și că trezise în el senzații puternice, pe care câteodată nu și le putuse explica.

Aceste gânduri i-au adus în minte imaginea locului și faptul că Plaja Albă, de pe coasta caraibiană a Republicii Panama, în provincia Portobelo, se afla lângă un sătuc. Nu avea nicio îndoială. Amiralul navigase de-a lungul acelei coaste în

1502. El însuși mărturisea aceste lucruri în însemnările sale, lucru întărit și de alți exploratori, ca fiul său, Hernando, care îl însoțise în acea călătorie foarte riscantă. Alți exploratori spanioli, printre care Diego de Nicuesa, vizitaseră zona la câțiva ani după Columb și ridicaseră o așezare nu foarte departe de locul în cauză.

Era deci posibil, se gândea John Porter, ca, aproape de Portobelo sau în împrejurimi, să se afle prima așezare de pe continent, rezultat al călătoriilor lui Columb.

Cum de nu ținuse oare cont de acest detaliu?

Oliver a strâns-o în brațe și a încercat să o liniștească. Altagracia încă plângea când a reușit să o așeze pe un fotoliu ca să poată vorbi despre opțiunile pe care le aveau în acel moment.

Cel mai înțelept în acea clipă era să fie calmi, ca să ia deciziile potrivite. Spaniolul a încercat să-și pună ordine în gânduri și să orienteze în așa fel relația complicată a dominicanei cu profesoara ei, încât să o poată folosi în investigație. Fotografiiile pe care i le arătase americanul erau o pistă pe care trebuiau să o analizeze cât mai repede. Astfel, Altagracia putea să joace pe viitor un rol fundamental în rezolvarea complicatului mister al dispariției rămășițelor Exploratorului.

- Cred că ar trebui să ne gândim acum la ce-i mai bine pentru tine și pentru anchetă, îi spuse Oliver.

- Ai dreptate. Dar mai întâi povestește-mi cum au decurs localizarea și rezultatul căutării, îl rugă ea, încercând să se adune.

- Am lucrat toată noaptea și am reușit să identificăm cu destulă exactitate locul în care s-a scufundat Vizcaina. Azi, în timpul mesei, vom face un plan de lucru pentru a recupera epava. O să fie foarte interesant.

- Da, dar eu trebuie să mă întorc la Santo

Domingo și să văd care-i legătura dintre profesori și furtul rămășițelor. Această parte este în întregime responsabilitatea mea. Îți promit că o voi rezolva eu singură.

- În regulă, tu hotărăști. Cealaltă opțiune este să rămâi aici și, după ce vedem ce scoatem din mare, ne întoarcem cu toții la tine în țară.

- Îți mulțumesc pentru ofertă, Andrés. Dar nu văd ce contribuție aș mai putea avea eu aici. Oricum, rămâneți voi. Trebuie să mă întorc în Republica Dominicană și să-mi fac ordine în idei, poate dau peste ceva folositor. O să vă aștept acolo.

S-a gândit câteva clipe la propunerea femeii. De fapt, avea dreptate.

John a continuat să lucreze toată dimineața ca să pregătească scufundarea în cele mai bune condiții posibile. A solicitat informații despre condițiile meteorologice din zonă în următoarele zile și avizul autorităților panameze și a căutat date istorice despre împrejurimile Plajei Albe și ale Parcului Național Portobelo.

A citit că prima așezare fusese ridicată la câțiva ani după debarcarea lui Columb. Din anumite motive, Balboa a fost cel care a hotărât să așeze noul sat la gura de vărsare a râului Darién, departe de acel loc. Dar zona nu a prosperat din cauza climei vitrege și mai ales a furtunilor care o loveau frecvent.

În acel moment, John Porter a primit de la institutul meteorologic raportul cu starea vremii pentru următoarele cinci zile.

Veștile erau și bune, și rele.

Pe de-o parte, în următoarele zile vremea urma să se amelioreze, deoarece uraganul Vince își trimitea vânturile puternice pe coasta venezueleană, dar, pe de altă parte, traiectoria prevăzută pentru ochiul uraganului indica un anumit loc între Panama și Costa Rica.

Având în vedere datele obținute despre amplasamentul epavei și raportul meteorologic, John Porter știa foarte bine că trebuie să înceapă expediția imediat. Urma să îi propună acest lucru lui Richard Ronald și întregii echipe.

Prânzul din hotelul Sheraton a avut loc la ora stabilită.

Două vești circulau printre cei prezenți. Prima, că echipa de scafandri era pregătită să înceapă căutarea în dimineața următoare, deci trebuiau să plece la Portobelo chiar în acea seară. A doua, pe care numai unii o înțeleseseră, a anunțat-o Altagracia. În acea seară, avea avion către Santo Domingo, după ce aflase de compania Copa Airlines, care reluase zborurile către Republica Dominicană, dat fiind că traiectoria uraganului Vince se schimbase către Venezuela.

Printre cei foarte surprinși de veste era și compatriotul ei, căruia nu îi venea să creadă ce auzise. Prima lui reacție a fost să zică că vrea să se întoarcă cu ea. Însă, câteva secunde mai târziu, a înțeles că rolul lui era altul, pentru că trebuia să reprezinte și să vegheze la respectarea intereselor țării sale în expediția atât de importantă care urma să se organizeze în acea seară. Cu inima frântă, după atâtea zile petrecute împreună, Edwin i-a urat succes tovarăsei sale de aventură.

Atmosfera se mai destinsese printre cei prezenți, datorită rezultatelor bune ale investigației din noaptea trecută. Chiar și Ronald părea fericit după noaptea albă, în ciuda stării de sănătate precare. Își arăta satisfacția printr-un zâmbet larg, știind că era aproape de descoperirea vieții sale, de ceva pentru care lupta de zeci de ani. De fapt, agitația nu-l lăsase să doarmă în timpul zilei, în intervalul în care hotărâseră să se odihnească după marea descoperire a posibilelor coordonate ale navei scufundate.

John Porter și-a arătat și el marea bucurie pentru apropiata scoatere la lumină a corabiei, dar se înnegura de fiecare dată când se gândea la ultimii zece ani, ca și cum ar fi fost vina lui că nu descoperiseră epava mai devreme. Antrenat de starea de agitație și de vinul pe care-l băuse la masă, a promis solemn să salveze corabia lui Columb și conținutul ei.

Poate că și din această cauză nu a crezut de cuviință să-i anunțe și pe ceilalți de previziunile meteorologice pentru toată zona de acțiune.

La cinci după-amiaza, în holul hotelului domnea haosul. Afară, vremea se îmbunătățise și soarele strălucea timid, pentru prima dată după multe zile. Turiștii au profitat de vremea bună și au părăsit hotelul, pentru a zbura către alte destinații, pentru a-și continua vacanțele sau pentru a se întoarce acasă.

Ronald și oamenii lui erau numai un zâmbet, cu gândul la rezultatele pe care le așteptau de ani întregi.

Edwin părea cel mai trist dintre toți. Nu înțelegea plecarea colegei sale și regreta foarte tare că nu putea să o însoțească. Chiar încercase, printr-un telefon la șeful său, comandantul general al poliției, să obțină permisiunea de a o însoți pe Altagracia la Santo Domingo, urmând să revină a doua zi în Panama. Refuzul venise imediat: nu putea să abandoneze expediția sub nicio formă, având în vedere ce miză era în joc.

Altagracia a reușit să se apropie de Edwin, ca să-i mulțumească pentru tot ajutorul pe care i-l dăduse în ultimele săptămâni.

Din nou, graba impusă de situație nu i-a lăsat acestuia niciun moment oportun pentru a-i mărturisi ce simte pentru ea. Lucrul acesta i-a frânt pur și simplu inima.

Călătoriile recente prin diverse țări în compania unei femei ca ea îl făcuseră să se îndrăgostească până peste cap. Faptul că nu-și putea exterioriza sentimentele îl frustra foarte mult. Atât cât a putut, și-a manifestat totuși bucuria pe care toți dominicanii o au în suflet și s-a gândit că va avea timp să reia relația dintre ei în următoarele zile, când se va întoarce în țară.

Un simplu sărut a încheiat pentru moment asediul la inima Altagraciei.

16 Panama

”Când a aflat Amiralul ruta exactă de navigație, agitația și disperarea acelor oameni, s-a hotărât să-i aștepte, pentru a-i scoate de acolo, deși cu multe riscuri, deoarece corăbiile lui erau pe plajă, fără să fi fost reparate și fără speranță de salvare, dacă vremea se înrăutățea.”

Hernando Columb, Istoria Amiralului

Mul golf de pe Plaja Albă, din Parcul Național Portobelo, avea o frumusețe neobișnuită pentru cei prezenți, mai puțin pentru scafandrii și membrii expediției de la Agenția XPO Shipwreck, obișnuiți cu scufundările pe aceste plaje din Caraibe, unde albastrul cerului se confunda cu turcoazul apelor calde, care erau atât de transparente, încât recifele de corali se vedeau chiar de pe mal.

Imaginea sublimă era completată de terenul de mangrove, înconjurat de nisipul alb.

Închiriaseră niște cabane din lemn, nu foarte departe de mare, pentru a-i adăposti pe membrii expediției, inclusiv pe Richard Ronald.

Vremea era conform previziunilor, adică se îmbunătățise temporar, lucru care permitea începerea scufundărilor fără mari dificultăți. Opțiunea de a amâna scufundarea până se cunoștea traiectoria exactă a uraganului sau chiar de a amâna căutarea până trecea furtuna fusese respinsă imediat de întreaga echipă. Atât Ronald, cât și Oliver s-au gândit că, atâta vreme cât nu erau în pericol, cel mai bine era să înceapă căutarea cât mai repede.

John Porter părea cel mai încântat de începerea activităților. Profesionalismul lui liniștea toată echipa, având cu toții încredere că va lua decizia cea mai bună.

Odată ce s-a aprobat începerea lucrului, Porter a devenit liderul expediției și responsabil cu organizarea activităților. Prima lui decizie a fost să mute toate echipamentele sofisticate de căutare aflate în perimetrul din apropiere la noul amplasament, lucru care îi ajuta să localizeze cu mai mare precizie epava. De fapt, acele aparate costisitoare nu mai erau necesare în zecile de locuri de pe coasta panameză pe care le cercetau de atâția ani. Acum știau, în sfârșit, că se află la locul exact. Trecuse prin acel loc de sute de ori și chiar făcuse scufundări pe frumoasa Plajă Albă, dar nu găsisese niciodată nici cel mai mic indiciu. Acum, își va concentra toate resursele și eforturile în acel loc.

Deși nu era un om care să se bazeze pe intuiție, avea o presimțire puternică că Amiralul abandonase Vizcaina pe acea plajă, din cauza furtunilor și a stării precare a corabiei. Își imagina că micul golf îi oferise condițiile propice pentru a se adăposti de rafalele vântului puternic cu care probabil că se luptase înainte ca echipajul să părăsească nava. Columb însuși scrisese în jurnal că nu mai putea naviga. Supraviețuise furtunilor din Marea Caraibelor, dar, de data aceasta, corabia era lovită crunt de un dușman de dimensiuni mici: carii.

Dacă un marinar atât de experimentat ca Exploratorul, care traversase jumătate de glob pe apă, era nevoit să abandoneze o corabie în mijlocul furtunii, era logic s-o facă într-un golf mic ca acela.

Seara, lucrurile păreau să se fi organizat în vederea începerii scufundărilor.

Ronald făcuse rost de un submarin mic, pentru a urmări de aproape toate operațiunile scafandrilor. Îl luase de la o firmă de turism, care îl folosea pentru a le arăta turiștilor fundul oceanului, plătind chiria pe un an. Submarinul îi permitea să stea aproape de oamenii săi, fără a fi nevoie de echipament de scafandru. Oricum, americanul nu avea condiția fizică necesară pentru a-i însoți pe membrii mai tineri ai expediției.

Scufundarea era pe cale să înceapă.

- În regulă, domnilor, să începem, anunță Ronald, profitând de portavocea submarinului pentru a-și încuraja oamenii. Vreau să vă spun că vom scoate la lumină o navă care are nu doar o valoare istorică inestimabilă, ci este și corabia cea mai veche găsită vreodată în aceste ape și pe tot continentul american. Așa să ne ajute Dumnezeu!

Primele bărci au ieșit în larg. După ceva timp, întregul golf era împânzit de ambarcațiuni care lucrau fără încetare.

Oliver și Edwin au hotărât să-l însoțească pe Ronald în submarin, dat fiind că niciunul dintre ei nu avea experiență în scufundări.

Marea le oferea un spectacol absolut incredibil. Apele curate și transparente, cu nuanțe verzui, adăposteau o mare varietate de specii marine.

Peștii tropicali cu colorit variat se repezeau la geamul de sticlă al submarinului, împiedicându-i câteodată să vadă la mai mult de câțiva metri. Coralul tropical din anumite zone de pe fundul oceanului avea o diversitate infinită de culori și specii, dându-i tușa finală unui peisaj absolut spectaculos.

Americanul îi indica pilotului diverse rute, în funcție de mișcările oamenilor săi. Deoarece corabia lui Columb se scufundase cu mai bine de cinci sute de ani în urmă și din

cauza trecerii timpului, a curenților marini și a nenumăratelor uragane și furtuni tropicale, epava putea fi acoperită complet de nisipul fin de pe fundul mării.

Pentru a curăța acest nisip, scafandrii foloseau echipamente manuale, care emiteau un mic jet de apă, ce curăța fundul mării în zonele detectate de aparatele de căutare sofisticate de pe bărci. Acest lucru făcea ca apele să se tulbure un pic în acele momente.

Când sonarul indica ceva, mai mulți oameni se îndreptau într-acolo, lansând la unison jeturile de apă, ca să curețe locul cu pricina mai repede.

Oliver s-a bucurat foarte mult de plimbarea cu submarinul. La spectacolul excepțional oferit de apele Mării Caraibe se adăuga satisfacția de a lua parte la o misiune considerată istorică. De puține ori avea ocazia un anchetator ca el să colaboreze la așa ceva. Voia să-l sune cât mai repede posibil pe unchiul său, Tomás, ca să-i povestească experiența. Mai ales dacă reușeau să găsească Vizcaina.

Pe de altă parte, Edwin nu reușea să-și scoată din minte ultima imagine a femeii pe care o iubea, încărcată de bagaje la plecarea spre Santo Domingo. Planurile pe care și le făcuse în ultimele zile includeau să meargă împreună acasă. Momentele foarte rare de intimitate cu Altagracia, din cauza grabei cu care lucrau la caz, nu-i dăduseră ocazia de a-și îndeplini dorința. În acel moment, îi mai rămânea doar să termine treaba aici și să reia relația cu Altagracia după ce se va întoarce acasă. Cu cât mai repede, cu atât mai bine.

Ronald supraveghea în permanență desfășurarea activităților. Radioul performant al submarinului fusese conectat la centrul de control al misiunii și tot ce se întâmpla se transmitea imediat acolo.

Apele liniștite s-au tulburat. Bărcile detectaseră cel puțin trei perimetre posibile în acea zonă. Era necesară curățarea perfectă a fundului mării.

Odată cu lăsarea serii, lumina de care dispuneau nu le mai permitea să continue căutarea. Pe lângă asta, cantitatea mare de nisip ridicat făcea practic imposibilă munca.

Americanul s-a consultat cu John Porter și amândoi au hotărât resemnați să oprească lucrul și să reia activitățile a doua zi.

Cabanele erau mult mai comode decât se așteptaseră. Satul cel mai apropiat se afla la vreo zece minute distanță. O mare parte a echipei a hotărât să ia cina acolo, astfel că puținele restaurante disponibile au avut mari dificultăți să hrănească atâția oameni.

Oliver a văzut că avea semnal la telefonul mobil. Totuși, încă nu voia să sune pe nimeni ca să povestească marea aventură pe care o trăia.

Ronald reușise să facă o rezervare la restaurantul considerat cel mai bun din zonă. Americanul i-a invitat la masa lui pe John Porter, pe Oliver și pe Edwin. Subiectul conversației nu putea să fie altul decât căutarea epavei.

John a făcut o sinteză a rapoartelor pe care le primise de la șefii echipelor de scafandri. Cel puțin în două locuri părea să existe ceva interesant.

- Sunt foarte sigur, spuse el. Măine, după ce se va așeza nisipul pe care l-am stârnit azi, vom putea vedea mai clar despre ce este vorba. Cam în vreo cinci ore, fundul mării se va liniști din nou.

- Asta sperăm cu toții, spuse șeful lui.

În acel moment, s-a auzit tare telefonul lui Oliver. Era Altagracia, care voia să știe cum mai merge treaba.

Edwin a simțit un gol în stomac. De ce nu-l sunase pe el?

Oliver a întrebat-o cum a călătorit și i-a spus pe scurt tot ce se întâmplase peste zi. I-a cerut să aibă grijă cu ancheta ei de acolo și i-a urât succes. După ce a închis, Edwin a vrut să știe dacă a întrebat de el. Spaniolul a fost diplomat, spunându-i că părea foarte obosită după atâtea zile de drum și că-l va suna ea.

După cină, mesenii s-au întors la cabane cu mașinile, pentru a se odihni.

La restaurant, chelnerii își aruncau priviri complice. Unul dintre ei s-a apropiat de altul și i-a șoptit ceva la ureche.

Proprietarul restaurantului le-a spus să strângă mesele și să spele pe jos.

După ce au plecat toți clienții, i-a muștrat pentru lipsa de discreție.

Misiunea pe care o primiseră era și așa destul de grea, ca să mai facă și greșeli stupide. Nu puteau să dea greș într-un moment atât de important.

Ziua de lucru a început odată cu primele raze timide ale soarelui, amenințate de norii care veneau dinspre est. În ciuda lor, o briză ușoară bătea dinspre mare, astfel că temperatura era plăcută, numai bună pentru scufundare.

Agitația scafandrilor era evidentă. Un grup de experți în căutarea relicvelor trecutului, cum erau ei, ar fi avut asigurată angajarea pe mulți ani, în cele mai bune expediții, dacă își atingeau obiectivul în această misiune.

Primii scafandri s-au lansat ușor în apele golfului.

Porter le dăduse ordin să cerceteze mai întâi de toate fundul mării, fără a mai da la o parte nisipul. Odată ce terminau prospectarea, urmau să-i comunice rezultatul și să primească noi ordine.

Primul grup de scafandri s-a lansat către primul obiectiv al zilei. Sonarul puternic și sofisticat detectase un obiect de dimensiuni necunoscute printre dune. După ce curățau zona, puteau să vadă despre ce era vorba.

Primul scafandru s-a întors cu rezultatul.

Era vorba de un morman de pietre de dimensiuni medii, cu câteva lemne și obiecte prinse între ele. Nu putea să fie nimic de valoare acolo. Porter i-a anunțat prin radio pe toți cei prezenți că asemenea descoperiri erau ceva normal. Nu trebuiau să dispere.

A doua echipă s-a scufundat la ordinul americanului. După două minute, nu-i comunicase nimeni nimic. A trebuit să le ceară oamenilor să-i dea orice informație. A fost liniște mai multe minute, care li s-au părut ca un secol tuturor celor prezenți.

Apoi, unul dintre scafandri a strigat ceva.

Șeful expediției i-a cerut să se calmeze și să vorbească mai clar.

- John, sunt Michael. Am văzut o bucată foarte mare de lemn. Ar putea fi chila unei corăbii, sunt sigur. Pare veche. Stai să mă apropii mai mult.

Grupul care lua parte la misiune nu mai scotea nicio vorbă. Scafandrii își continuau căutarea, în timp ce, la bordul submarinului, Ronald rămăsese stană de piatră.

- Da. Pot să-ți confirm că am găsit o epavă. Și pare foarte veche, a anunțat scafandrul.

17 Panama

”În acea noapte am intrat acolo pe o furtună năprasnică, care m-a urmărit mereu de atunci.”

Scrisoarea lui Cristofor Columb către Regii Catolici, Jamaica, 7 iulie 1503

Membrii echipei erau extrem de entuziasmați. Ronald i-a ordonat pilotului submarinului să pornească imediat spre acel punct. Când au ajuns, membrii expediției au văzut că într-adevăr obiectul găsit semăna cu o corabie veche, ale cărei dimensiuni păreau cele ale unui vas construit în secolul al XV-lea. Lemnul, înnegrit de trecerea timpului și de perioada lungă în care stătuse în apă, părea foarte fragil. Pe lângă bucățile de lemn, se puteau vedea și alte obiecte alungite, acoperite de un strat gros de alge.

Edwin a întrebat ce puteau fi acelea.

- Tunuri. Sunt tunuri de fier din acea epocă. Corăbiile și caravelele Amiralului aveau astfel de arme la bord, îi răspunse Ronald. Trebuiau să se apere de foarte multe pericole.

Procesul din ziua anterioară, de ridicare a nisipului depozitat pe fundul mării, scosese la iveală și alte obiecte. Vase și recipiente de lut se distingeau acum în mai multe locuri, în jurul corabiei.

Porter a ordonat să fie scoase imediat la suprafață, pentru a fi analizate. A mai cerut de asemenea să fie recuperat cel puțin unul dintre tunuri, ca să se stabilească dacă corespund cu armele folosite în secolul al XV-lea. Trei scafandri s-au îndreptat spre unul dintre cilindrii lungi de pe puntea epavei și s-au apucat să-l tragă din corpul navei. Lemnul a cedat imediat ce au mișcat tunul.

Ronald le-a cerut să ia și o bucată de lemn, ca s-o analizeze în laborator.

Mișcarea scafandrilor în jurul epavei a tulburat fundul mării, făcând imposibilă continuarea cercetării, fapt pentru care li s-a și ordonat tuturor să se retragă.

Când au ajuns pe plajă, Oliver a observat norii care se deplasau foarte repede de la est la vest. Păreau destul de amenințători.

Misiunea a fost amânată pe a doua zi.

Urmau să analizeze obiectele găsite, într-un laborator instalat în una dintre cabane. Deși echipamentele de analiză spectrală pe care le găsiseră erau simple și le foloseau doar pentru studiul lemnului, o simplă inspectare a tunului și a vasului era de ajuns pentru a ști dacă erau pe drumul cel bun.

Din cauza izolării satului în care se aflau, cabanele nu aveau acces la internet, nici la alte medii telematice, dar aveau conexiune prin satelit, primind informații de la diverse surse.

Oliver a profitat de timpul liber ca să-și pună ordine în gânduri, lâncezind în cabana plăcută.

Edwin se hotărâse să facă o plimbare lungă pe plajă, cât mai era încă lumină.

Echipa de cercetători din laborator urma să lucreze fără încetare până stabilea dacă piesele găsite corespundeau celor dintr-o corabie a lui Columb sau din oricare altă navă din secolul al XV-lea care ar fi putut să se încadreze în tipul de epavă pe care o căutau.

Obosit după alergătura din ultimele zile, Ronald se hotărâse să se odihnească și el un pic. Oricum, dăduse ordin să fie sunat când aveau să fie gata primele rezultate de la laborator.

Au cinat în același restaurant; proprietarul micului local le pregătise un adevărat festin, drept mulțumire pentru nota consistentă pe care o plătise americanul în noaptea anterioară.

Oliver a profitat de moment ca să-l întrebe pe John Porter care mai era situația cu uraganul.

Centrul național de meteorologie prevăzuse că Vince își va urma traiectoria spre un anumit loc de pe coasta panameză în următoarele zile și recomanda să fie evacuate toate zonele locuite dintre Belén și orașul Amiralului, în provincia Bocas del Toro¹, la granița cu Costa Rica, pe unde se aștepta să treacă ochiul uraganului.

- În ce categorie se încadrează? întrebă Oliver.

- Deocamdată este catalogat drept un uragan de nivel patru, adică destul de puternic, răspunse John Porter. Previziunile arată că se poate întări în apele calde ale Caraibelor, vânturile putând atinge viteze mai mari de două sute de kilometri la oră și chiar să ajungă de nivel cinci.

- N-ar fi mai bine să plecăm? întrebă Oliver, alarmat.

- În niciun caz, Andrés, spuse Ronald. Acum, că am descoperit epava și că mii de ochi ne-ar

¹ (În span., în orig.) Gurile Taurului - provincie a statului Panama, cu capitala cu același nume. (n.tr.)

putea urmări operațiunile, ar fi o nebunie să abandonăm zona. Nu am încredere.

- Bocas del Toro și granița cu Costa Rica se află la mai mult de o sută de kilometri de aici, îi informă John Porter.

- Și ce rază are Vince?

- Nu știu exact, dar în imaginea din satelit se vede destul de mare. Este un uragan puternic, asta-i clar.

- Ce-o vrea Dumnezeu.

Conversația fusese urmărită îndeaproape de angajații restaurantului. După ce au plecat membrii expediției, presupusul proprietar al localului a închis ușa de la intrare și a tras jaluzelele din lemn peste ferestrele murdare.

Uraganul putea să le dea planurile peste cap.

- Ce credeți? întrebă el.

- Poate ar trebui să schimbăm tactica, răspunse un chelner care părea obosit.

- Mă gândesc că dacă interceptăm semnalul radio al transmisiilor lor, putem urmări în orice moment acțiunea de salvare a epavei.

- Atunci, la treabă. N-avem mult timp, hotărî falsul proprietar.

Ziua a început cu nori negri și cu vânt puternic. Oliver l-a căutat pe Edwin la cabana acestuia și au plecat amândoi spre laborator. Șeful expediției i-a primit zâmbind. După analizele din timpul nopții, tehnicienii stabiliseră că epava corespunde unei corăbii construite în secolul al XV-lea.

- Mai mult, tunul și urciorul par a fi și ele din acea epocă, spuse Ronald, care era acolo de la prima oră.

Tehnicienii le-au spus celor doi bărbați să se uite la tunul deja curățat, care era expus pe masă.

- Dar cea mai mare surpriză, luă din nou cuvântul americanul, este asta. Veniți cu mine.

Le-a arătat bucata de lemn înnegrită, pe care îl scosese din mare cu o zi înainte. Grinda tăiată era foarte deteriorată de trecerea timpului și de agenții marini.

- La ce te referi? întrebă spaniolul.

- Priviți aceste găurele. Au fost făcute de insecte și viermi care au atacat corabia și au reușit ceea ce a nu reușit furtuna, adică s-o scufunde. Țștia se cheamă cari. Vedeți găurile astea de aici? Au fost făcute de o moluscă lamelibranhiată foarte periculoasă, care sapă galerii în partea de lemn a navei care se află sub apă.

Dominicanul privea uimit punctele mici de pe toată suprafața lemnului.

- Numele este tipic speciilor din ordinele Teređo și Bankia, continua să explice Ronald, moluște bivalve care au o cochilie mică, ce se prinde puternic în lemn.

- Dar cum poate pătrunde în lemn? Nu înțeleg, întrebă Edwin, mirat.

- Perforarea se face prin rotația carapacei care este foarte dură și distruge lemnul. Dacă molusca se mărește, poate ajunge să scufunde vasul, cum i s-a întâmplat lui Columb cu mai multe corăbii, inclusiv cu aceasta pe care am găsit-o.

- Și nu exista nicio soluție?

- Ba da, modelele de bărci ulterioare epocii lui Columb se protejau împotriva atacurilor carilor prin calfatare cu plumb. Dar navele Amiralului nu au avut aceste îmbunătățiri, fiind călăfătuite cu gudron. Tocmai din această cauză, la începutul secolului al XVI-lea s-a schimbat sistemul de călăfățuire cu gudron cu cel de plumb, pentru a face navele mai rezistente la moluște. Prin urmare, vasul pe care l-am găsit datează dinainte de începutul acestui secol.

- Adică vrei să spui ca există posibilitatea ca această epavă să fie cea pe care o căutăm?

- Așa e, Andrés, așa e, răspunse Ronald încântat.

Nu era cea mai potrivită zi pentru scufundări. Vântul bătea în continuare cu putere și o ploaie torențială a început să cadă când scafandrii au început să intre în apă. În ciuda vremii urâte, adâncurile mării erau limpezi - sedimentele răscolite cu o zi în urmă se așezaseră.

Submarinul nu reușea să se stabilizeze din cauza tălăzuirii puternice. De mai multe ori, lui Edwin i-a venit să vomite. Oliver l-a rugat pe pilot să așeze submarinul pe fundul mării, dat fiind că prietenului lui îi era rău.

John Porter le dădea ordine scafandrilor, să caute niște intrări în epavă. Unul dintre ei a găsit un posibil loc de acces, prin cală. Le-a făcut semn celorlalți ca să-i dea ceva cu care să poată deschide chepengul.

Ronald era din cale afară de nervos.

Cu ajutorul unui coleg, scafandru l a reușit să ridice ușa calei, care s-a desprins de tot. A cerut o lanternă puternică și permisiunea să intre înăuntru.

Porter, care se scufundase și el, s-a așezat în fața calei, pentru a intra primul într-o navă a Amiralului Oceanului Atlantic, la mai mult de cinci sute de ani după scufundarea sa.

Ronald i-a ordonat celui de-al doilea scafandru să îl urmeze cu camera de luat vederi, pentru a transmite imaginii restului echipei.

Cala avea un aspect sumbru. Din cauza întunericului nu se vedea clar încăperea, iar odată cu trecerea timpului se depozitase acolo un strat gros de reziduuri, care acoperea tot.

- Cercetați bine cala, strigă Ronald, care-și simțea bătaile inimii în tâmpile.

Intraseră cel puțin patru oameni. Porter le-a cerut celorlalți să rămână afară ca să nu se incomodeze unul pe altul în spațiul mic al navei. Nu părea să existe vreun cufăr în cală. Încăperea era plină de vase și diverse obiecte din lemn. Unul dintre scafandri i-a cerut instrucțiuni lui Porter, care i-a răspuns imediat.

- Îmi imaginez că dacă ar fi lăsat cineva un cufăr aici, în grabă sau nu, nu l-ar fi lăsat în cală, mai ales dacă intenționa să-l recupereze într-o zi. Trebuie să cercetăm mai bine epava.

După multe ture în jurul corabiei, a observat că nu era prea mare. Dacă se afla ceva înăuntru, atunci trebuia să fie în zona calei sau în partea din spate, unde părea să fie o cabină, posibil dormitorul căpitanului. Tânărul american s-a întors la epavă și a căutat o intrare prin spate, sarcină îngreunată de mâl.

A cerut ajutorul tuturor scafandrilor disponibili și a hotărât să scoată mâlul cu mâna. După câteva minute, ușa cabinei s-a ivit de sub o grămadă de nămol. S-au îndreptat cu toții spre acel loc și au început să-l curețe cu repeziciune.

John Porter a încercat să o deschidă, cu mare greutate, din cauza stării avansate de degradare. Dintr-odată, ușa a cedat și s-a deschis spre interior. Cabina căpitanului corabiei avea un aspect mai sumbru decât cala, deoarece mâlul pusese stăpânire pe tot.

În submarin, echipajul privea acțiunea prin camera video a unuia dintre scafandri.

Oliver și-a amintit câteva scene dintr-un cunoscut film despre un mare naufragiu, în care câțiva scafandri echipați cu camere de filmat vizitau interiorul navei scufundate.

Ceea ce părea a fi un pat prost și alte piese de mobilier în ruină alcătuiau incinta care în alte vremuri adăpostise dormitorul căpitanului.

Nu se zărea niciun cufăr.

Înainte ca întreaga echipă să fie cuprinsă de deznădejde, John Porter a prins ceva cu coada ochiului. O rază de lumină de la lanterna unuia dintre scafandrii care erau afară a măturat peretele cabinei, lăsând să se întrevadă o nișă falsă. A țipat:

- Aici e o ascunzătoare!

- Sparge-o, strigă Ronald, foarte încântat.

- Nu trebuie să distrugem epava, spuse Oliver. Cu sau fără cufăr, această corabie are o valoare inestimabilă.

Porter a spart însă fără niciun fel de grijă o bucată din peretele din fundul cabinei, făcând o gaură mare. Toate lanternele erau îndreptate spre acel loc.

În spatele peretelui dublu al camerei căpitanului navei se afla un cufăr de dimensiuni mari.

Țipetele de bucurie s-au amestecat cu zgomotele din exterior.

Rafale puternice de vânt, cu o viteză mai mare de o sută cincizeci de kilometri la oră, loveau plaja pe care erau staționați.

Uraganul Vince își schimbase traiectoria extrem de repede, aflându-se acum deasupra golfului unde Cristofor Columb văzuse cu mult timp înainte cum se scufunda Vizcaina.

”La ce mi-au folosit douăzeci de ani în care am slujit cu atâtea suferințe și pericole, dacă astăzi nu am în Castilia nici măcar un acoperiș deasupra capului; dacă vreau să mănânc sau să dorm, nu am unde, decât într-un han sau într-o tavernă, iar de cele mai multe ori nici nu am cu ce plăti.”

Scrisoarea lui Cristofor Columb către Regii Catolici, Jamaica, 7 iulie 1503
proape toată echipa participase la operațiunea de căutare a cufărului. Puținii oameni care **A** mai rămăseseră pe uscat fremătau acum de emoție, pe țărm.

Niciunul dintre membrii expediției nu se afla la centrul de control când au început să sosească vești alarmante despre neașteptata schimbare de direcție a uraganului Vince.

Viteza vântului creștea de la o clipă la alta. Zgomotul produs de aparatul electric folosit la intensitate maximă făcea ca scena recuperării vasului să pară un tablou desprins parcă din infern. Deodată, bărcile au fost împinse mult spre plajă, duse de curenții puternici. Sub apă, situația nu era deloc bună. Submarinul era și el aspirat de curenții marini, iar scafandrilor le era din ce în ce mai greu să ajungă la bărci.

Richard Ronald a dat ordin să fie scos cufărul din interiorul epavei și să se abandoneze locul de urgență.

Zgomotul era asurzitor. Frunzele de palmier foșneau înnebunitor, bătute de vântul care avea o viteză uimitoare. Tunetele și furtuna puternică îi făceau să se înfioare chiar și pe cei mai căliți dintre participanții la expediție.

Deodată, mai mulți oameni au ieșit dintr-un refugiu aflat în spatele unor arbuști de la marginea plajei și i-au imobilizat pe angajații Agenției XPO Shipwreck care îi așteptau pe colegii lor. În câteva minute, tot țărmul s-a umplut de mașini cu oameni înarmați.

Primele bărci care au ajuns pe uscat au fost distruse, iar oamenii, reduși la tăcere. Oamenii înarmați din cele două bărci pe care le pregătise Ronald au deschis focul, răspunzând la atac. Atacatorii au reacționat imediat, cu focuri de armă automată. Mai mulți oameni au căzut imediat din una dintre bărci, colorând apa într-un roșu puternic. Bărbații din cealaltă barcă au deschis din nou focul.

Păcănitul continuu al focurilor de armă, împreună cu vremea rea, vântul puternic și talazurile uriașe creau un spectacol dantesc pe plajă.

Când submarinul a ieșit la suprafață, cei patru pasageri au încercat să iasă rapid. Ronald a văzut că atacatorii reușiseră să-i omoare pe cei din ambarcațiunea în care se afla cufărul și că cel puțin doi dintre colaboratorii săi erau și ei morți.

Oliver s-a speriat de situația neașteptată și și-a dat seama că nu se va termina cu bine. Imaginea plajei, plină de oameni morți, l-a dat peste cap. O misiune care decursese fără incidente se transformase într-o luptă în câmp deschis, sub cerul care părea că se prăbușește pe pământ.

În timp ce trăgea disperat cu pușca automată, pilotul submarinului i-a întins un pistol lui Edwin. Ronald a început și el să tragă, încercând să respingă atacul brutal.

Spaniolul a încercat să le spună că nu aveau nicio șansă să țină piept atacului atâtor oameni, care luaseră în stăpânire plaja și aveau toate șansele să câștige. Mai mult, din cauza balansului provocat de valuri, submarinul nu reușea să se stabilizeze pentru ca

pasagerii să poată trage cu precizie, iar zgomotul puternic îi împiedica să comunice cu colegii lor.

Un val foarte înalt a lovit submarinul, iar Oliver, care încerca cu disperare să-l convingă pe american să renunțe la atac, și-a pierdut echilibrul și a căzut. Edwin a observat că prietenul lui căzuse în apă, dar că reușise să se prindă cu destulă dificultate de micul submarin. I-a strigat cât a putut de tare să rămână așa până vor putea să-l scoată din marea turbată.

Ronald i-a ordonat prin semne lui Porter să împiedice preluarea bărcii în care se afla cufărul ce plutea în derivă, fără niciun om la bord.

Tânărul american a încercat să se apropie de ambarcațiune în barca cu motor. Edwin, Ronald și pilotul încercau să-l acopere pe Porter, care reușea cu greu să se ferească de gloanțe, manevrând abil barca.

Un glonț l-a lovit pe Ronald în braț, iar el a țipat de durere. Pilotul a încercat să își îngrijească șeful, dar acesta i-a cerut să continue să tragă, în timp ce el intra în submarin. Oliver se gândea la ce era mai rău, văzând situația neașteptată și periculoasă produsă de atacul armat, la care se adăugau condițiile meteorologice atât de nefavorabile.

- Edwin, bagă-te și tu în submarin. Repede! i-a strigat spaniolul din apă.

În acel moment, o rafală de gloanțe l-a lovit din plin pe Porter.

Andrés Oliver a văzut cum tânărul american cade ca secerat în apă. Când și-a întors privirea spre partea de sus a submarinului, nu l-a zărit nicăieri pe Edwin. S-a gândit că-i urmase instrucțiunile și se adăpostise înăuntru, ca să nu fie lovit de gloanțe.

La prima vedere, toți din echipă erau morți. A încercat să rămână agățat de submarin, în timp ce urmărea cum atacatorii intră în apă ca să lege barca în care se afla cufărul și să o tragă la țarm.

Operațiunea a fost rapidă și, după câteva minute, cufărul era încărcat pe o barcă care pleca cu viteză spre plajă.

Andrés Oliver era tot în mare, luptându-se cu uraganul care îi trecea pe deasupra capului, în timp ce apa era plină de cadavrele oamenilor care participaseră la expediție în ultimele zile. Ascuns după submarin, a continuat să îi observe cu atenție pe atacatorii care se aflau încă pe plajă.

Având cufărul, oamenii de pe plajă au început să se retragă.

Acum, că nu mai era niciun pericol, a încercat să se urce în submarin. Furtuna continua să facă valuri mari, care zguduiau violent ambarcațiunea. Fiindcă nu putea să urce, l-a strigat pe colegul său să iasă și să îi dea mâna. Vântul puternic îi purta strigătele în depărtare. S-a mirat că nu ieșea nimeni să-l ajute, din moment ce atacatorii plecaseră.

Dintr-odată a apărut un braț. Unul dintre cei aflați înăuntru încerca să ajungă pe puntea submarinului. A văzut că era Ronald, care sângera puternic din brațul rănit, ceea ce-l împiedica să se miște în voie.

- Ce grozăvie! Niciodată n-am mai văzut un asemenea atac. Sunt asasini adevărați.

- Dă-mi mâna, Richard, strigă Oliver. Americanul i-a întins mâna rănită spaniolului, folosindu-se de cea sănătoasă ca să se prindă de submarin. Oliver i-a mulțumit pentru ajutor, a urcat și s-a apropiat de el, întrebându-l unde este Edwin.

- Habar n-am, strigă el, ca să se facă auzit. Era la adăpost când am intrat eu.

A început să-și caute colegul prin submarin. Își ținea cu greu echilibrul, ceea ce îl împiedica să privească în jur. Ronald a făcut semn spre mare. Un cadavru îmbrăcat în haine asemănătoare celor purtate de dominican plutea la mai mulți metri de ei.

Oliver a intrat în submarin și a pornit motorul, pregătit să înfrunte realitatea cruntă. Colegul său plutea fără viață pe marea Furtunilor.

19 Santo Domingo

”Cel ce iubește adevărul, cel ce se bucură de triumful justiției le va aduce omagiu acelor divinități ale oamenilor drepti, care își folosesc cunoștințele și talentul pentru a risipi tenebrele care încă mai înconjoară locul de odihnă al sărmanului Descoperitor al Americii.”

Emiliano Tejera, Rămășițele lui Columb din Santo Domingo, 1878

Părea incredibil că, după trecerea uraganului, cerul de deasupra Mării Caraibelor devenise

atât de senin și de liniștit în așa scurt timp. Nu se vedea nici măcar un nor pe fereastra avionului, doar o masă uriașă de apă verzuie, despărțită de cer prin linia subțire a orizontului.

De fapt, nimic nu mai conta în acele momente pentru Andrés Oliver, căci pierderea colegului său, Edwin, îi lăsase un gol mare în suflet.

Moartea este ceva ce se întâmplă tuturor ființelor vii și care trebuie asumat într-o meserie ca a lui. Dar, în cazul lui, posibilitatea de a pierde pe cineva drag fusese mereu un obstacol care îl împiedicase să se implice cu trup și suflet în relațiile personale. Își petrecuse multe ore treaz, încercând să ghicească de ce i se întâmpla întotdeauna același lucru.

Oare de ce pierderea unui prieten, a unei iubite sau a unei rude apropiate devenea un obstacol teribil în calea fericirii lui?

Răspunsul era mereu același. Deși mulți prieteni îl îndemneau să-și trăiască viața cu mai multă intensitate și să uite că într-o zi va pierde ființa iubită, în sufletul și în mintea lui nu putea să accepte acest lucru.

Faptul că își pierduse mai întâi tatăl și apoi mama, la câteva luni distanță, la numai nouă ani, când un copil are cea mai mare nevoie de părinți, putea fi motivul acestei obsesii. La vârsta aceea nu mai era un bebeluș, dar nici bărbat încă. Adolescența lui fusese într-adevăr una grea. Frații tatălui său, mai ales unchiul Tomás și sora mamei lui, au ținut locul părinților până când a putut să se descurce pe cont propriu, după terminarea studiilor.

Din acel moment nu a avut nicio relație serioasă, deși cunoscuse multe femei de-a lungul vieții, înainte și după ce terminase facultatea. Cu câteva dintre ele avusese legături de durată, dar când trebuia să facă pasul, îl apuca mereu aceeași frică. Sau, mai bine zis, panică.

Aterizarea micului avion cu două motoare pe Aeroportul Internațional al Americilor din Santo Domingo l-a făcut să revină cu picioarele pe pământ.

De data aceasta, pierduse un prieten, un coleg pe care-l cunoscuse cu puțin timp în urmă, dar care-i intrase în suflet. Iar acum trebuia să-i dea vestea Altagraciei, celeilalte prietene, care se aflase și ea în urmă cu câteva zile într-o situație delicată pe plan personal.

Apariția atâtor probleme într-un timp atât de scurt nu era ușor de asimilat pentru un bărbat care nu era pregătit să facă față unor situații complicate din punct de vedere emoțional.

Și mai era și furtul cufărului.

Acum trebuia să rezolve două cazuri, nu unul: sustragerea rămășițelor din catedrala din Sevilla și dispariția cufărului, care fusese furat chiar de sub nasul lui.

Cu câteva zile în urmă nici nu și-ar fi putut imagina că lucrurile vor lua o asemenea întorsătură.

Aeroportul dominican era neschimbat. Haosul creat la controlul pașapoartelor, recuperarea bagajelor și căutarea unui taxi erau o misiune dificilă la sosirea în acea țară. Căldura umedă l-a sufocat din nou și transpirația i-a udat cămașa, care i s-a lipit de corp.

Nu o sunase pe Altagracia ca să-i dea vestea. Numai gândul de a trece printr-o asemenea situație îl neliniștea foarte mult.

Dar trebuia s-o facă.

A format numărul femeii și a așteptat.

Soarele din Santo Domingo strălucea puternic. După atâtea zile înnorate în Panama, lumina de aici i se părea o binecuvântare. Îi trecuse un uragan pe deasupra capului, deci nu avusese o experiență plăcută. Retrăia din nou în minte scenele vii de pe plajă și situația extremă prin care trecuse.

Ar fi putut oare să facă mai mult pentru a-i salva viața prietenului său? Probabil că nu. Dar mintea lui continua să caute răspunsuri.

Apariția Altagraciei, care venea spre el, pe strada El Conde, l-a trezit din visare. Alesese piața lui Columb, în fața Primei Catedrale, pentru că îi aducea aminte de primele zile pe care le petrecuse cu prietenii săi în acel oraș.

Deodată și-a amintit de asemănarea foarte mare între frumoasa Anacaona, indianca taino, și femeia care se apropia.

S-a gândit să-i spună și ei, ca să o facă să zâmbească, știind că va suferi mult când va afla vestea morții compatriotului ei.

Altagracia l-a sărutat pe obraz și s-a așezat în fața lui. Ochiul păreau să îi oglindească starea de spirit. Fără să spună o vorbă, Oliver a privit-o și a avut imediat răspunsul. Știa.

Secretarul de stat fusese informat de conducerea guvernului, imediat ce informația îi parvenise ambasadorului dominican în Panama.

- Am aflat de pierderea teribilă în aceeași seară în care s-a întâmplat, i-a spus ea, printre suspine. A fost un adevărat cutremur aici, pentru că ne era foarte drag și ancheta un subiect foarte important pentru noi.

- Da, știu.

- Și acum? Ce se va întâmpla cu cazul? întrebă

Altagracia.

- Păi, am rămas doar noi doi. Asta în condițiile în care guvernul vostru nu va dori să numească altă persoană care să continue ancheta în acest caz.

- Deocamdată, nu am instrucțiuni.

- Nu vreau să par insensibil, dată fiind situația în care ești, dar aș vrea să-mi povestești ce-ai aflat despre prietenii tăi, profesorii.

La întoarcerea în țară, Altagracia îl informase pe comandantul poliției de conținutul fotografiilor.

Urmărise și ea interogatoriul celor trei intelectuali, fără ca aceștia să știe. Stătuse în spatele unei ferestre, ca prietenii săi să nu afle că este acolo.

Profesorii erau foarte cunoscuți în Republica Dominicană, datorită poziției sociale înalte și a bunei reputații de care se bucurau în mass-media, cu care colaborau în mod regulat.

Poliția îi chemase sub pretextul unei consultații în acel caz, de care se arătaseră atât de interesați. Comandantul poliției i-a întrebat de unde îl cunosc pe inspectorul Verdi, cu care se întâlniseră în ultima lor călătorie în Italia.

Doña Mercedes i-a spus că le fuseseră furate bagajele în acel oraș și că fuseseră nevoiți să apeleze la poliția italiană. Se putea verifica - făcuseră o plângere. Cât despre caz, interesul lor era legat de așteptările foarte mari ale țării lor și ale întregii lumi.

Până la urmă, Descoperitorul Americii era numai unul, iar ea era specialistă în istoria lui Columb, căreia îi dedicase o bună parte din viața ei profesională.

- Poliția i-a crezut, fiindcă nu au avut argumente contrare, explică Altagracia.

- Eu unul nu-i cred deloc. Oamenii ăștia au informații, știu exact încotro se îndreaptă și ce facem noi. Se prea poate să știe exact ce știm și noi.

- Da, cel puțin până ce nu le-am mai furnizat nicio informație.

- Nu, chiar și fără contribuția ta ar fi aflat tot. Să fii convinsă. Nu pot să afirm nimic sigur, fiindcă nu am alte informații decât cele pe care mi le-a dat Ronald, dar ceva îmi spune că trebuie să ne ferim de ei.

- Apropo, cum se mai simte Ronald? întrebă ea, cu interes.

- S-a întors la Miami. Se reface după incident și face citostatice. Diagnosticul nu este optimist.

- Ce rău îmi pare, suspină Altagracia, chiar îmi plăcea de omul ăsta. A fost un cavaler și s-a purtat foarte bine cu noi. Și-a respectat promisiunile.

- Da, de data asta, da.

Sediul impunător al poliției naționale i-a impresionat încă o dată pe spaniol și pe dominicană, care fuseseră convocați de către comandantul general pentru a analiza cele întâmplate și pentru a trasa noi sarcini în cazul pe care-l anchetau. O secretară i-a condus într-o sală învecinată biroului.

- V-aș ruga, domnule Oliver, să-mi povestiți dumneavoastră ce s-a întâmplat. Mă interesează versiunea cuiva care a trecut prin toate.

I-a luat ceva timp să povestească tot ce trăiseră la Sevilla, Madrid, Genova, Miami și Panama. Când a ajuns la ultima parte, nu s-a putut abține să nu facă referire la încercările de a-și găsi colegul și la cât de rău s-a simțit când l-a văzut plutind în mare.

- Dar dumneavoastră cum v-ați salvat? întrebă directorul.

- Am căzut în apă și nu m-am putut întoarce pe submarin. A fost foarte greu. Cred că atacatorii nu m-au văzut și din cauza asta am rămas în viață.

- Da.

- Bine, și ce propuneți să facem acum? îl întrebă secretarul de stat. Am o întâlnire cu președintele în seara aceasta și trebuie să-i spun câte ceva despre următorii pași pe care-i vom face în anchetă.

- Bineînțeles, avem deja un plan, dar nu știu dacă-l vom dezvălui cuiva pentru moment, le-a explicat comandantul.

- Vreți să spuneți că aici se încheie ancheta comună? întrebă Oliver, nevenindu-i să creadă. Am ajuns foarte departe.

- Da, am ajuns departe, dar fără niciun rezultat. După ce au ieșit din ședință, Altagracia și-a exprimat uimirea vizavi de atitudinea comandantului. Fie avea un plan într-adevăr bun, fie era ținut.

- Fie e arogant, spuse Oliver.

- Nu știu. Oricum, vreau să ne continuăm ancheta în aceeași direcție. Sunt de acord cu tine. Dacă am ajuns până aici, cred că trebuie să încercăm să rezolvăm împreună acest caz misterios.

- Atunci, să-i dăm drumul. Următorul pas ar fi să ne întâlnim cu prietenii tăi. Ce crezi?

- Mă temeam de asta, zise Altagracia cu un oftat.

Mașina oficială a secretarului de stat s-a îndreptat spre Institutul Tehnologic din Santo Domingo, INTEC, unde doña Mercedes le ținea cursuri de istoria economiei dominicane absolvenților de Filologie și Economie. Amânaseră întâlnirea cu ceilalți doi, pentru a putea pune cap la cap informațiile relevante. Oliver fusese întotdeauna de părere că doña Mercedes are influență puternică asupra prietenilor ei și că este liderul grupului.

Campusul gema de studenți care se foiau de colo-colo. Vegetația caraibiană luxuriantă oferea o priveliște încântătoare.

Departamentul de cercetări academice condus de profesoară se afla în centrul complexului, înconjurat de arbori înalți, cu frunze uriașe. Soarele abia putea trece printre ele; părea o mică pădure care, din când în când, lăsa să intre câte o rază de lumină în bătaia vântului.

Secretara i-a primit imediat și i-a invitat în birou, unde se afla profesoara. Doña Mercedes s-a ridicat și a îmbrățișat-o strâns pe fosta ei studentă, care însă nu i-a împărtășit gestul. Le-a explicat prin ce trecuse când fusese chemată de poliție la un interogatoriu în legătură cu furtul osemintelor. La puțin timp, primise vestea morții polițistului care o însoțise pe Altagracia prin Europa.

- Ce sperietură am tras! spuse ea, gesticulând larg. Nici nu vreau să mă gândesc c-ai fi putut fi tu în locul lui.

- Eu nu eram acolo, dar Andrés Oliver, da.

- Cred c-a fost oribil. Nu-i așa, domnule Oliver?

- Da, a fost îngrozitor. Au murit mulți oameni pe plaja aceea.

- Și ce-aș putea să fac eu pentru voi?

Fosta ei studentă i-a explicat că verifica din nou să vadă dacă nu le scăpase vreo informație și că făceau noi cercetări pe baza unor documente descoperite recent.

- Te referi la documentele din Genova?

- Da.

- Bine, dar eu nu mai am alte informații decât cele pe care vi le-am dat în acea zi.
- Dar puteți să vă aventurați să formulați o ipoteză? întrebă Oliver. V-ați gândit cine ar putea fi în spatele acestor întâmplări?

- Nu, n-am nici cea mai mică idee. Știți deja teoria mea, cea pe care v-am spus-o la început și în care cred în continuare. Dar nu cunosc problema în profunzime.

S-au despărțit de ea și s-au îndreptat spre mașina de serviciu, care-i aștepta. Șoferul citea un ziar foarte mare.

Imediat ce au intrat în mașină, Oliver a spus surprins:

- Ți dai seama că știe tot? A menționat documentele găsite la Genova. De unde știa? Tu n-ai mai sunat-o de când cu aventura de la castelul d'Albertis.

- Așa este. Am observat și eu. Nu i-am povestit, pentru că nu i-am mai răspuns la telefon după ce am plecat din Italia.

Șoferul era foarte atent la discuție în timp ce conducea. Îi privea în oglinda retrovizoare și se gândea să dea un telefon după ce scăpa de ei.

Încăperile în care începuseră ancheta cu mai multe săptămâni în urmă i s-au părut spaniolului foarte diferite fără prezența jovială a polițistului dominican.

Pentru început, i-a propus Altagraciei să copieze toate datele din laptopul lui în calculatorul de la birou, unde se aflau toate informațiile găsite la Genova. Astfel, puteau să analizeze separat grămada de rapoarte pe care le obținuseră.

- O luăm de la capăt, spuse Oliver.

- Ce vrei să zici? întrebă Altagracia.

- Avem mult mai multe informații ca la început, dar mă tem că acum trebuie să analizăm îndeaproape tot ce-am descoperit și să încercăm să legăm Țele. Am impresia că a rămas ceva nerezolvat.

- Atunci să ne apucăm de treabă.

Unul dintre documentele arhivate în laptop era foarte greu de analizat, din cauza ecranului mic al computerului. Nici celălalt calculator nu rezolva problema. Din această cauză, au hotărât să facă printuri.

În timp ce li se aduceau copii mai mari ale documentului respectiv, au analizat toate datele referitoare la situl epavei și, dat fiind că acea parte a documentelor nu era de interes, a fost transferată pe alt calculator. Cu textele în față au putut să descifreze mai bine multe cuvinte vechi pe care nu le înțeleseseră la început.

Oliver a fost surprins de mulțimea de referințe la catedrala din Santo Domingo, aflată chiar în fața lor.

- Este ciudat, spuse Oliver, îngândurat. N-am intrat niciodată acolo.

- Poate pentru că rămășițele lui Columb se aflau în Far, de unde au fost furate, și nu aici, în templu, unde au fost îngropate inițial. În orice caz, ar trebui să vizitezi catedrala, este foarte frumoasă. Este prima din Lumea Nouă și trebuie văzută, fie și numai din curiozitate.

- Fii atentă la textele astea, o rugă spaniolul. Pe mai multe hârtii scrise în castiliana veche, foarte greu de citit, era descrisă metoda de construire a catedralei. Documentul era datat în Sevilla, în 1510 și se referea la ordinul de construire a primei catedrale de pe noul continent.

Odată începute lucrările, se spunea, au început și greutățile. Erau puțini meșteri buni și, pe lângă asta, în urma unor revolte, muncitorii care sosiseră din Spania și-au rupt contractele de muncă, ceea ce a provocat întârzieri mari. După aceea, când edificiul a început să prindă formă, oamenii au început să migreze spre teritorii de-abia descoperite, în căutare de aur și bogății.

Documentul expunea pe larg progresul lent al construcției și reproducea planuri de construcție pe care dominicana nu le mai văzuse niciodată. În unele cazuri, schițele erau diferite de structura actuală. Acest fapt era explicat în niște note și argumentat prin necesitatea de a răspunde unor criterii militare.

Planul original al construcției fusese modificat. O schiță adițională, cu tușe artistice, înfățișa exteriorul catedralei cu o siluetă care li s-a părut amândurora exact ca cea actuală. Nu era nicio îndoială că ea reprezenta versiunea finală a lăcașului, a cărui construcție fusese terminată în 1540.

- Fațada originală nu s-a schimbat de sute de ani, a remarcat Altagracia. Nu au distrus-o nici uraganele, nici pirații.

- M-am săturat de schițe. Hai să îi aruncăm o privire catedralei și apoi te invit la un pahar de rom.

20 Santo Domingo

"Columb nu a avut nicio piatră funerară pe mormântul său."

Emiliano Tejera, Rămășițele lui Columb din Santo Domingo, 1878

Solemnitatea conferită de titlul de Prima Catedrală a Americii se reflecta asupra interiorului

templului, care provoca senzații inexplicabile.

Capela Mare, de formă octogonală, adăpostea un prezbiteriu spațios. Obiectele folosite la liturghie rămăseseră nepăzite. Altagracia i-a spus că nu cunoaște exact situația mormântului original al lui Columb.

Un preot s-a apropiat de ei, cerându-le socoteală de prezența lor în prezbiteriu și i-a atenționat că nu pot să rămână acolo. După ce secretarul de stat s-a identificat, bărbatul le-a dat imediat informațiile de care aveau nevoie.

- Mă scuzați, domnișoară, nu v-am recunoscut, spuse preotul. Numele meu este Arnaldo Núñez și vă pot ajuta, dacă doriți. Cunoscut destul de bine istoria mormintelor din acest templu sfânt și evenimentele care au avut loc încă de la construirea lui.

- Așadar am dat peste un expert? întrebă

Oliver, surprins.

- Toți dominicanii îi cunosc istoria, dar noi, cei care ne dedicăm viețile lui Dumnezeu, o cunoaștem mai bine, pentru că face parte din trecutul nostru. Această catedrală, mama tuturor lăcașelor de cult din țara noastră, a avut onoarea să adăpostească rămășițele Amiralului, după cum s-a descoperit în 1877, când se credea că se află în alt loc.

- Și unde s-au găsit mai exact osemintele? întrebă secretarul de stat, privind spre altar.

Ca răspuns la întrebarea persoanei cu cea mai mare influență în cultura dominicană, preotul s-a oferit să le expună faptele cât mai clar cu putință.

- Veniți cu mine și o să vă arăt exact.

Le-a arătat locul în care se descoperise mormântul lui Columb, cu mai bine de un secol în urmă.

- De unde a fost scos primul cufăr cu rămășițele Amiralului? întrebă Oliver. Mă refer la cele pe care guvernul spaniol le-a dus în Cuba, după ce a cedat această insulă Franței, și care, pentru țara mea, reprezintă relicvele autentice ale Exploratorului.

- Ce-ați zice să ne așezăm și să vorbim în liniște despre asta? le sugerează preotul.

S-a așezat pe o bancă din lemn și i-a invitat pe vizitatorii săi iluștri să facă același lucru.

- Dumneavoastră știți că aici s-au odihnit osemintele celor trei Amirali ai Lumii Noi. Rămășițele lui don Cristofor Columb și cele ale fiului său, don Diego, au ajuns împreună, în 1544. Evident, al treilea Amiral, don Luis Columb, a fost înmormântat după aceea.

Amândoi au încuviințat. Preotul și-a dat seama că știe destule despre acea parte a istoriei, așa că a trecut la explicarea dedesubturilor cazului celui mai complex investigat vreodată în Republica Dominicană și care se afla încă în vizorul istoricilor din toată lumea.

Moartea vizionarului genial care descoperise o lume nouă, a omului care, în timpul vieții, urmărise un vis ce avea să schimbe fața globului pământesc, s-a produs la 20 mai 1506, în Valladolid. Relicvele lui au fost mutate la Sevilla după câțiva ani și depuse la mănăstirea certozinilor.

Altagracia a oftat când și-a amintit cum învărtise sfera de pe monumentul din Sevilla. Parcă se vedea cățărata pe statuia Exploratorului, încercând să învărtă globul pământesc. Și-a mai amintit și de prezența lui Edwin, ceea ce a tulburat-o puțin.

Preotul și-a continuat istorisirea, absorbit de povestea pe care o mai spusese de o mie de ori și care îl emoționa de fiecare dată.

La moartea fiului său Diego, văduva acestuia, doña Maria de Toledo, o femeie energică și hotărâtă, care văzuse cu ochii ei construcția catedralei din Santo Domingo, dat fiind că soțul ei era guvernatorul insulei, a hotărât începerea unui lung proces pentru a muta trupurile soțului și socrului ei pe pământul glorios descoperit și guvernat de aceștia.

Prima Catedrală a Lumii Noi, aflată în construcție în acea perioadă, urma să fie adăpostul permanent al faimosului marinar și al descendenților lui.

- În ce an credeți că au fost aduse rămășițele aici? întrebă Oliver. Noi, spaniolii, nu ne-am hotărât încă asupra datei exacte.

- Sunt la curent cu disputa aceasta. Uitați-vă aici.

Preotul i-a rugat să se ridice și să se uite la o cruce mare din mahon, aflată în una dintre capetele laterale. Pe brațul orizontal era scris:

ACEASTA ESTE PRIMA EMBLEMĂ CARE S-A RIDICAT ÎN CENTRUL ACESTUI AȘEZĂMÂNT

PENTRU A MARCA ÎNCEPEREA UNUI MAGNIFIC TEMPLU, ÎN ANUL MDXIV

- Vreți să spuneți că osemintele celor doi Columbi au ajuns în recent construita catedrală sau chiar înainte de terminarea ei, zise Altagracia.

- Da, așa este. Eu înclin să cred c-au ajuns înainte de terminarea lăcașului, spuse preotul.

S-a așezat la loc și a continuat incredibila istorie care-i marcase patria pentru totdeauna. Rămășițele celor doi guvernatori fuseseră înmormântate în Capela Mare, în dreapta prezbiteriului.

- Dar, credeți-mă, nu avem nicio dovadă că așa s-a întâmplat. Toată lumea credea, fiindcă așa se spunea din moși-strămoși, că trupul primului amiral a fost singurul înmormântat la dreapta altarului principal. Anii au trecut și insula a fost lovită de multe vicisitudini. Mai întâi, depopularea care s-a produs când un număr mare de coloniști a plecat spre teritoriile nou-descoperite din America Centrală, în căutarea aurului care se terminase pe insulă. Au urmat apoi atacurile piraților care au convertit insula în ținta atacurilor lor fiindcă reprezenta primul așezământ din Lumea Nouă și simbolul Imperiului Spaniol. Nu știm sigur dacă mormântul Primului Amiral avea piatră funerară. Probabil că nu a avut niciodată, iar dacă a avut, cu siguranță că a fost îndepărtată, ca măsură de prevedere la atacurile frecvente ale lui Francis Drake. La sfârșitul secolului al XVI-lea, continuau ofensivele renumitului pirat, care a ocupat și prădat orașul Santo Domingo. Odată, în timp ce pirații furau clopotele catedralei, unul dintre ele a căzut peste acoperișul sacristiei și a rupt o bucată din el. Cu altă ocazie, au furat toate ornamentele din bronz de pe lăcaș, distrugând o parte însemnată din frumusețea exterioară a Primei Catedrale a Americii. Deci era normal să fi fost înlăturate toate semnele vizibile care indicau prezența oricărui lucru de valoare, pentru că, în caz contrar, ar fi fost furate. Trebuie să înțelegem că acest lăcaș a fost prădat de zeci de ori. Vă imaginați că relicvele Descoperitorului Americii ar fi fost furate imediat, dacă s-ar fi știut de prezența lor aici.

- Deci aici începe să fie dat uitării Marele Amiral al Oceanului Atlantic, omul care a schimbat lumea, spuse Altagracia.

Chiar așa era. Arnaldo Núñez a reconstituit istoria neagră a insulei La Española la sfârșitul secolului al XVI-lea și pe tot parcursul secolului al XVII-lea.

- Apoi a urmat Tratatul din Basel, prin care Spania îi ceda Franței această parte a insulei, leagănul măreției continentului american, adăugă femeia.

- Exact. Iar spaniolii și-au adus aminte dintr-odată că făuritorul Imperiului Spaniol se afla acolo, uitat și pierdut într-un loc din prezbiteriu.

Preotul s-a ridicat și s-a îndreptat spre altar, gesticulând teatral și explicându-le cunoscuta scenă a primei deschideri a mormântului lui Columb.

- Nu era un lucru demn de măreția patrie spaniolă să lase sub stindard francez relicvele omului care mărise teritoriile regatelor Castiliei și Aragonului. După cesionarea insulei, Spania a ordonat exhumarea Primului Amiral, care trebuia mutat mai aproape de patria-mamă. Adică în Cuba.

Altagracia și Oliver erau atenți la istorisire, care se potrivea întru totul cu ceea ce aflaseră și ei până atunci.

- Veniți pe aici, îi rugă preotul. În arhivă avem copia actului de deschidere a mormântului, semnată de notarul Camerei Regale de Audiență din Santo

Domingo.

L-au urmat intrigați.

Când au ajuns într-un birou mic, preotul a luat o carte grea de pe raft și a citit cu voce tare:

20 decembrie 1795. Act semnat de don José Hidalgo. S-a deschis o cupolă aflată deasupra Prezbyteriului, lângă Evanghelie, perete principal și pedestal al altarului mare, care are un fel de sceptru cubic, și s-au găsit niște plăci groase, cam de 278 de milimetri, din plumb, care arătau că acolo s-ar fi aflat o cutie din pomenitul metal, precum și bucăți de oase ale tibiei și alte părți dintr-un schelet, care au fost adunate pe o tavă de argint, împreună cu tot pământul de pe ele, toate acestea indicând faptul că era vorba de osemintele unui cadavru.

- Ați observat că nu se pomenește nimic de vreo piatră funerară sau inscripție? Nici măcar pe plăcile de plumb ale cufărului, conchise el. Cu trecerea timpului, mormântul s-a deteriorat și a fost scoasă cutia de plumb care conținea rămășițele amestecate cu pământ, precum și materialele de construcție ale cupolei. Dar nu s-a găsit nicio referință la Primul Amiral, nici afară și nici înăuntrul mormântului.

- Și dumneavoastră ce credeți? întrebă Oliver.

- Că voi l-ați luat pe celălalt Columb, interveni Altagracia.

- Diego Columb, cel de-Al Doilea Amiral, spuse Oliver, pe gânduri. Adică voi credeți că guvernatorul spaniol a luat rămășițele celui de-Al Doilea Amiral în locul celor ale lui Cristofor Columb.

- Lasă-l să continue, îl rugă ea. Acum vei afla de ce noi, dominicanii, credem asta.

- Anii au trecut și dominația franceză s-a încheiat, la putere venind guverne diferite și instabile. Această etapă a schimbat istoria acestei părți a Caraibelor. Din 1809 până în 1821, Santo Domingo s-a aflat din nou sub dominație spaniolă. Din 1822 până în 1844 a ținut de Haiti, iar în 1844 au venit mult-dorita noastră independență și nașterea Republicii Dominicane. În 1861, a fost anexată din nou Spaniei, culminând cu eliberarea din 1865, aici încheindu-se și perioada tulbure din istoria acestei țări.

Altagracia părea de acord cu datele prezentate de preot.

- Iar în plină perioadă de pace a Republicii, a venit alt cutremur, spuse preotul, din ce în ce mai emoționat. În 1877, au început câteva lucrări de restaurare a catedralei, prin care urma să fie ridicat tot pavajul din lăcaș. Mai întâi, în partea stângă a prezbyteriului, s-a găsit o cupolă ciudată de care nu știa nimeni. Această nișă era situată chiar pe latura opusă celei în care săpaseră spaniolii pentru a salva relicvele Primului Amiral, în urmă cu un secol. Agitația a atins și capitala dominicană, din cauza ciudatei apariții a unui mormânt despre care nu se știa. Imediat ce s-a dat ordinul de exhumare a rămășițelor, s-a răspândit și vestea.

- Era vorba despre mormântul celui de-Al Treilea Amiral, don Luis Columb, nepotul Exploratorului, explică Altagracia.

- Da, exact. Și s-a găsit un cufăr cu o inscripție foarte clară:

Amiralul don Luis Columb, duce de Veragua, Marchiz de...

- De Jamaica, adăugă femeia. Această parte a inscripției nu se putea citi.

- Nimeni din orașul nostru nu-și amintea că Al Treilea Amiral era înmormântat aici.

Preotul își întrerupea din când în când discursul pentru a-și trage răsuflarea. Prezentarea unei istorii pe care o cunoștea de-a fir a păr în fața unor invitați așa distinși îl intimidă.

Nu existau inscripții, nici pietre funerare în nicio parte a altarului principal sau pe morminte.

- Era greu de crezut, continuă el, dar după ce au deschis cupola s-a constatat că niciunul dintre membrii glorioasei stirpe Columb nu se bucurase de o piatră funerară sau o inscripție care să ateste prezența ilustrelor personaje în catedrală. Îndemnite de această descoperire, autoritățile ecleziastice au decis să se asigure că spaniolii exhumaseră relicvele Primului Amiral și că le căutaseră pe cele ale lui Diego Columb, care, conform actului notarului spaniol, nu fusese exhumat, deci rămășițele sale trebuiau să fie tot acolo. Noile investigații au început pe 8 septembrie 1877, săpându-se mai întâi la un metru de ușa sălii capitulare, spuse preotul, aproape în șoaptă.

A făcut o pauză, ca să le arate locul exact la care se referea.

- S-a găsit un mormânt, cu oseminte umane și o tresă care dădea de înțeles că era vorba de un cadru militar. Ulterior s-a demonstrat că îi aparținea lui Juan Sánchez, general de brigadă în Santo Domingo. Atunci s-a aflat că acest militar fusese îngropat în locul modificat al prezbiteriului, făcut cu mulți ani în urmă.

Primul prezbiter, cel original, se afla mai în spate.

- Echipa de muncitori a început să caute în partea dreaptă a altarului principal, în zona delimitată și identificată ca vechiul prezbiter. În prezența canonicului Billini, a domnului Jesús Troncoso și a paracliserului catedralei s-a descoperit, la 10 septembrie, începutul unei cupole. Au spart o piatră mare care se afla deasupra cupolei și aceasta a apărut imediat. Acolo se afla cufărul de plumb. L-au chemat imediat pe episcop și pe ministrul de Interne. Pe coșciug se putea citi "Primul Amiral". Cei prezenți au fost cuprinși de frenezie și au fost chemate numeroase personalități dominicane și străine ca să ateste uriașa descoperire. Printre ei, se aflau acolo consulul general al Spaniei, don José Manuel Echeverri, consulul general al Italiei, don Luigi Cambiaso, consulul german, don Miguel Pou, consulul Statelor Unite, domnul Coen, consulul Marii Britanii, domnul Leyba, consulul francez, Aubin Defougerais, precum și diplomați din multe alte țări.

După micul discurs, preotul s-a uitat din nou la cei doi care formau auditoriul lui, pentru a vedea dacă îl urmăresc cu atenție.

- Permiteți-mi să vă citesc această parte din actul original din 10 septembrie 1877, redactat în prezența tuturor acestor autorități și a conducerii ecleziastice dominicane.

A început să citească ceremonios:1

Excelențele Voastre care vă aflați în Prezbiteriu, lângă groapa aceasta și înconjurați de autoritățile mai sus menționate și de un numeros auditoriu, compus din persoane din diverse categorii sociale, fiind deschise toate porțile templului, s-au continuat săpăturile, îndepărtându-se o piatră funerară pentru a fi scoasă cutia care, în prezența Excelențelor Voastre, s-a certificat ca fiind

1 Textul original al actului ce atestă deschiderea mormântului. (n.a.)

de plumb. Această cutie a fost arătată autorităților convocate și apoi a fost dusă în interiorul templului și arătată pe rând oamenilor.

Deoarece catedra navei stângi a templului era ocupată de Excelențele Voastre, părintele canonic Billini, purtătorul cutiei, ministrul de Interne, primarul și doi notari publici, semnatori ai acestui act, au deschis cutia, arătând poporului o parte din rămășițele pe care le conține. De asemenea, s-au citit și inscripțiile de pe ea și care fac dovadă în mod irecuzabil că sunt reale și că-i aparțin Ilustrului Genovez, Marele Amiral Don Cristofor Columb, Descoperitorul Americii.

Fiind stabilită incontestabil veracitatea faptei, douăzeci și unu de salve de tun trase de artileria din piață, un dangăt general de clopote și acordurile fanfarei militare au anunțat orașul de acest eveniment fericit și memorabil.

Imediat, autoritățile convocate s-au adunat în sacristia templului și, în prezența subsemnaților notari publici, au început examinarea și expertizarea cutiei și a conținutului ei. A rezultat din acea analiză că cutia este de plumb, cu balamale, măsoară patruzeci și doi de centimetri lungime, douăzeci și unu de centimetri adâncime și douăzeci și jumătate de centimetri în lățime și că are următoarele inscripții:

- Pe partea exterioară a capacului: D. de la A. P.er A.te
- Pe partea stângă: C.
- În partea din față: C.
- Pe partea dreaptă: A.

Când s-a ridicat capacul, s-a găsit pe interior, în partea stângă, următoarea inscripție, cioplită cu caractere gotice germane:

Ilustrul și distinsul tânăr
Don Cristofor Columb

Iar înăuntrul cutiei în cauză, rămășițele pământești, care, examinate fiind de licențiatul în medicină și chirurgie, doctorul Marcos Antonio Gómez, asistat de domnul doctor José de Jesús Brenes, de asemenea licențiat în medicină și chirurgie, au dat următoarele rezultate: un femur deteriorat în partea superioară a bazinului, adică între marele trohanter și capătul lui. Un peroneu complet. Un radius de asemenea complet. O claviculă completă. Un cubitus. Cinci coaste complete și trei incomplete. Un os sacru în stare proastă. Coccisul. Două vertebre lombare. Un os al metatarsului. Un fragment din osul coronal...

- Bine, îmi imaginez că nu vă interesează anatomia Amiralului, se întrerupse preotul.
- Totul este important pentru noi, îl încurajă Oliver. Am putea vedea desenul cu inscripțiile originale?

- Sigur că da. Îl am aici.

Le-a arătat mai întâi fraza sculptată pe interiorul capacului:

Il^{re} y Es de Va
Dⁿ Cristoval Colon

- Știi ce înseamnă? îl întrebă Altagracia pe Oliver.
- Cred că înseamnă "Ilustrul și distinsul tânăr don Cristofor Columb".
- Exact.
- Dar restul inscripțiilor? întrebă spaniolul. Preotul s-a conformat imediat:

D. de la A.

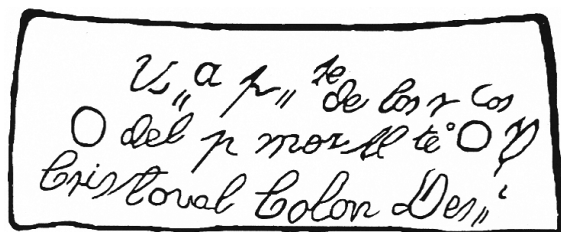
P.^{er} A.^{le}

- Prima inscripție înseamnă "Descoperitorul Americii", iar cea de-a doua, "Primul Amiral", spuse preotul. Nu vi se pare logic?

- Ba da, îi răspunse Oliver. Mai era și altă inscripție pe cufăr?

- În afară de cele menționate, nu. Dar, după câteva zile, în praful roșu din cutie s-a găsit o plăcuță de argint, care fusese prinsă de cutie și care se desprinsese cu trecerea vremii. Priviți-o.

- Spune: "O parte din rămășițele Primului Amiral don Cristofor Columb, Explorator", citi preotul.

- Una dintre teoriile cele mai răspândite spune că rămășițele lui Columb ar fi împărțite în două urne. Una ar fi cea care a ajuns la Sevilla, iar cealaltă, cea pe care o aveți dumneavoastră, spuse Oliver. Plăcuța ar putea confirma această ipoteză.

- Cunoști deja toată povestea descoperirii, zise Altagracia.

- Da. A fost foarte interesantă. Știam o parte din ea. Faptul că am văzut totul chiar aici, în locul unde s-a întâmplat, și că am auzit faptele din gura lui Arnaldo m-a impresionat.

- De aceea dominicanii și mulți oameni de știință din toată lumea, luă cuvântul preotul, afirmă că rămășițele autentice ale Amiralului au fost întotdeauna aici sau, mai bine zis, că au fost împărțite între două orașe. Știți unde se află acum?

- Asta ne-ar plăcea și nouă să aflăm, spuse Oliver. Țara mea a combătut toate aceste argumente cu mai mult sau mai puțin succes. Poziția guvernului spaniol a rămas neschimbată mai bine de un secol. Osemintele Amiralului au plecat de aici spre Cuba și apoi spre Sevilla. Pe lângă asta, oamenii noștri de știință au demonstrat prin analize de ADN că osemintele din catedrala seviliană sunt cele autentice ale Amiralului. Adică, ale dumneavoastră ar putea de asemenea să-i fi aparținut lui Columb, dacă rămășițele s-ar fi împărțit în două urne, așa cum se spune pe plăcuța găsită.

- Noi nu credem că este posibil să ne fi înșelat, adăugă preotul. Multe persoane au fost martore la descoperire. Uitați-vă la mărturia consulului spaniol, care a fost prezent la deschiderea mormântului și care i-a scris următoarele ministrului de stat din Madrid:1

1 Textul original al documentului redactat de consulul spaniol. (n.a.)

Am onoarea să mă adresez lui V.E., comunicându-i următoarele (...) referitor la modul în care s-a realizat descoperirea adevăratelor rămășițe ale eroului, trebuie să spun

că (...) din pricina deciziei de a scoate plăcile ce formau pavajul catedralei și după efectuarea mai multor analize referitoare la proveniența și apartenența unor rămășițe pământești depozitate sub acel pavaj, s-a stabilit la prima vedere identitatea cadavrului ca aparținându-i lui Don Luis Columb, Al Treilea Amiral al Indiilor și duce de Veraguas, marchiz de Jamaica și nepot al celebrului și cutezătorului Marinar Don Cristofor Columb, exhumare la care am asistat. Fidel scopului său, bunul și neobositul preot Bellini și-a propus, înainte de sosirea înalților prelați, să nu lase niciun centimetru necercetat de sub pavaj. Astfel, a avut ca rezultat final și satisfăcător al investigațiilor sale asidue descoperirea și certitudinea (...) obținute în seara zilei a zecea a lunii în care se aflau și în care a avut loc exhumarea adevăratelor rămășițe pământești ale invincibilului Marinar Genovez, închise într-o cutie de plumb cu crochiu, în prezența domnilor miniștri ai Republicii, a autorităților civile și militare, a corpului consular și a numeroasei audiențe formate din toate păturile societății dominicane.

Atunci când cutia a fost prezentată de Excelența Sa Episcopul și au fost citite inscripțiile de pe interior și din părți, toată audiența a izbucnit în urale, în memoria eroului nemuritor.

După trei ore lungi în care notarii publici s-au ocupat de elaborarea unui document atestator și începerea unui inventar minuțios în care se specificau nu numai numărul fragmentelor existente, dar și numele date de doctorii care au fost convocați să ia parte la actul de exhumare, cutia a fost închisă într-un cufăr din mahon, care, așezat pe o năsalie și acoperit cu o pânză bogată de damasc, a părăsit catedrala într-o procesiune, purtat pe umeri de consuli, apoi onoarea aceasta revenindu-le domnilor miniștri, autorităților civile și militare și persoanelor fizice spaniole și dominicane, în fața sicriului mergând Episcopul (...).

Când au ajuns, în sfârșit, la biserica numită Regina Angelorum¹, a fost așezat pe altarul principal sicriul ce conține prețioasele relicve ale Descoperitorului unei Lumi. S-a hotărât rămânerea lui acolo, până la reconstruirea catedralei. (...)

Santo Domingo, septembrie, 1877

Semnat: Consulul José Manuel de Echeverri

- Consulul a fost destituit la puțin timp după aceea, le-a explicat preotul. Guvernul spaniol nu a vrut niciodată să cerceteze problema de fond.

- Prefer să nu vorbesc despre asta, a răspuns Oliver, stingher. Au trecut mulți ani de atunci. Acum nu mai avem relicvele Exploratorului nici noi, în Sevilla, nici dumneavoastră, în Santo Domingo. Să lăsăm lucrurile așa.

- Da, este mare păcat ce s-a întâmplat. Columb nu merita să i se întâmple așa ceva.

Văzând situația delicată în care se afla prietenul ei spaniol, Altagracia a decis să-i vină în ajutor.

¹—7 (în lat., în orig.) Regina Îngerilor. (n.tr.)

- Ceea ce m-a impresionat întotdeauna pe mine a fost faptul ca spaniolii, care au stăpânit insula vreme de câteva secole, nu au pus niciodată o piatră funerară pe mormântul Exploratorului, al acestei persoane grație căreia țara lor s-a umplut de glorie. Ce-ar fi fost Spania fără o Lume Nouă?

- Dominicanilor nu le venea să creadă, adăugă preotul. Membrii familiei Columb, făuritorii Imperiului Spaniol, care au dus atâtea bogății patriei lor, au primit ca mormânt o nișă strâmtă în subsolul unei catedrale.

- Și uitarea care a durat secole... adăugă

Altagracia.

21 Santo Domingo

"Au fost descoperite rămășițele autentice ale lui Cristofor Columb, existând dovezi irefutabile care le atestă veridicitatea. Se crede că cele din Havana îi aparțin fiului său."

Telegramă trimisă ministrului de stat din Madrid de către consulul spaniol din Santo Domingo, domnul

J.M. Echeverri, septembrie 1877

Meditând la istorisirea lungă a preotului, Oliver nu era o companie bună în acel moment

când se aflau pe o terasă din piața catedralei și serveau niște rom.

Noaptea se lăsase peste capitala dominicană, acoperind orașul cu o manta fină de stele. Altagracia nu putea să își ia ochii de la cer, căutând stele căzătoare.

- Crezi că indivizii care au păstrat planurile și documentele ani de-a rândul, cu scopul de a găsi cufărul în epavă, ar mai putea avea și alte intenții? întrebă ea.

- Încep să cred că da. Că am fost induși în eroare, păcăliți, răspunse Oliver.

- Nu văd de ce și-ar da cineva osteneala să ascundă niște documente în diferite orașe din lume doar ca să găsească un cufăr. Nu este logic. De ce să se complice în felul ăsta?

- Îmi amintesc din nou de teoria formulată de prietenii tăi, intelectualii. Ei au susținut că motivul furtului ar fi unul financiar. Nu i-am crezut niciodată, dar acum mă întreb de ce țineau să ne distragă cu tot dinadinsul atenția.

- Da, asta au vrut să facă, după cum s-a demonstrat prin furtul cufărului găsit în Panama, zise Altagracia.

- Clar. Mai e ceva care nu este legat de bani și trebuie să descoperim ce, încheie Oliver.

Casa doănei Mercedes Cienfuegos, situată în faimosul cartier Gazcue, fusese construită cu mulți ani în urmă.

Descendenta uneia dintre primele familii care veniseră pe insulă, putea să ateste importanta contribuție pe care o avuseseră strămoșii ei la dezvoltarea unei țări în care merita să trăiești și să lupți.

Nu făcuse niciodată parte dintr-un partid politic. Nu sprijinise niciodată pe nimeni pentru a obține o funcție publică. După ea, clasa politică dominicană nu reușise să ridice poporul cel mai vechi din America la nivelul pe care-l merita. De fiecare dată când călătorea prin Europa, suferea când compara națiunile care aveau o clasă de mijloc puternică, capabilă să răstoarne guverne și să conducă treburile statului, cu țara ei, care nu se ridica la nivelul internațional pe care îl merita.

Făcând parte dintr-o familie care se trăgea din primii coloniști și având o personalitate puternică, era mândră de trecut și, tocmai de aceea, voia să schimbe viitorul.

Noaptea era perfectă pentru o întâlnire de asemenea calibru. Renumita profesoară nu mai reușise niciodată să adune atâtea personalități la un loc.

- Doamnelor și domnilor, vreau să vă mulțumesc tuturor că sunteți prezenți astăzi în acest loc, în casa mea umilă, începui ea să vorbească.

- Plăcerea este de partea noastră fiindcă am fost invitați, replică don Rafael Gúzman, rectorul Universității Pontificale Catolice Madre y Maestra, în fața colegilor din aceeași instituție.

- Poate că toți trebuie să sărbătorim o noapte specială, spuse, închinând un pahar de vin, Gabriel Redondo, profesor la Universitatea Autonomă, înconjurat de colegii lui.

Evenimentele din ultimele săptămâni le spulberaseră emoțiile tuturor. Munceau de mulți ani ca să-și atingă scopurile, poate de prea mulți.

O țară ca a lor, poporul ne-indigen cel mai vechi din Lumea Nouă, primul așezământ occidental pe noile teritorii, urma să pornească în sfârșit pe un drum care să o ducă la locul dorit, cel pe care îl merita.

Altagracia l-a invitat pe Andrés Oliver la cină, la ea acasă, pentru ca mama ei să îl cunoască pe cel care avusese grijă de ea pe parcursul călătoriei. Nici mai mult, nici mai puțin decât un polițist spaniol.

Dominicanii, mereu foarte amabili și ospitalieri, obișnuiesc să își încânte oaspeții prin generozitatea cu care își pun la dispoziție casele, îi spuse Atagracia. Voia, de fapt, să-i mulțumească pentru prietenia strânsă pe care i-o arătase în timpul periplului prin Europa.

- Tu m-ai găzduit deja în casa ta din Madrid, spuse ea.

- Era obligația mea. Pe lângă asta, mi-a făcut plăcere. V-am simpatizat și pe tine, și pe Edwin de la bun început.

- Ne-a ajutat mult și faptul că vorbim aceeași limbă.

- Cred că mai e și altceva. Voi, dominicanii, sunteți niște oameni deosebiți. Cum se spune la noi, oameni de treabă. A fost o plăcere să stau cu voi și să lucrăm împreună.

Cina a decurs foarte plăcut, odată ce doña Ana a declarat că îi place de bărbatul care avusese grijă de fiica ei într-o călătorie atât de periculoasă.

- I-am mulțumit de mii de ori Fecioarei din Altagracia că fiica mea nu a luat parte la recuperarea epavei, spuse doña Ana, cu mâinile împreunate în semn de rugăciune. Doamne, nici nu vreau să mă gândesc ce i s-ar fi putut întâmpla pe acea plajă.

- Da, cu siguranță, răspunse bărbatul. Nu putem să știm ce s-ar fi putut întâmpla, dar este clar că ar fi fost periculos. Mai bine așa.

- Ca să nu mai spun de tânărul acela, Edwin Tavares, ce veste îngrozitoare. Îmi imaginez prin ce trec părinții lui. Nu merita să sfârșească așa.

- Stai liniștită, acum a trecut totul, i-o tăie fiica ei.

- Și ai rezolvat cazul? întrebă mama.

- Nu, problema este probabil mai încurcată decât la început, răspunse Oliver. Acum urmărim mai multe piste, bazate pe descoperirea rămășițelor lui Columb.

- Eu vă recomand să mergeți să-l vedeți pe un prieten de-al meu. Am fost colegă cu Samuel Pastrana, care acum a fost numit președintele Academiei Dominicane de Istorie. Trebuie să vă întâlniți cu el. Este unul dintre cei mai mari experți în istoria acestei țări. Și este de încredere. Vă garantez.

- Așa o să facem, îi promise fiica ei.

S-au retras să mai bea un ultim pahar de rom în curtea casei, decorată frumos, în stil colonial.

Plante tropicale și răzoare frumoase de flori împodobeau curtea de jur-împrejur. Totuși, bijuteria grădinii era un delonix regia robust, de dimensiuni mari, care, în anotimpul în care se aflau, era încărcat de niște flori absolut extraordinare, de culoare portocalie.

Strălucirea stelelor crea o atmosferă cu adevărat încântătoare, se gândea Oliver.

Deodată, o pană de curent a lăsat tot orașul în beznă, ceea ce a făcut ca cerul să strălucească mai puternic decât de obicei.

- E ca și cum am fi cerut să se stingă luminile din Santo Domingo, ca să vedem mai bine stelele, spuse bărbatul.

Râzând, ea și-a dat seama că îi este puțin frig și s-a cuibărit în brațele bărbatului.

Nu aveau nimic de pierdut.

Academia Dominicană de Istorie se afla pe strada Mercedes, în zona colonială, în așa-numita Casă a Academicienilor. După aspectul fațadei, Oliver și-a dat seama că edificiul avusese un trecut notoriu, respirând vechime prin toți porii.

Ușa de la intrare dădea într-o imensă curte centrală, în care se aflau o mulțime de ghivece cu flori și o mare varietate de plante. Acoperișurile înalte, arcele dintre coloanele groase și restul elementelor de arhitectură ale imobilului indicau că fusese construit cu secole în urmă.

O doamnă în vârstă i-a însoțit până la etajul superior, unde Samuel Pastrana îi aștepta într-o galerie, așezat într-un balansoar. Parchetul din lemn scârțâia ușor, de fiecare dată când președintele Academiei se legăna cu scaunul.

I-a rugat să se așeze în celelalte două balansoare din fața unei măsuțe pe care se găsea o cafetieră cu cafea proaspătă, a cărei aromă se răspândea prin toată încăperea.

- Deci dumneavoastră investigați furtul rămășițelor Amiralului.

- Exact, spuse Altagracia. Orice informație cu care ne-ați putea ajuta ar fi foarte valoroasă pentru noi.

- Și ce fel de informații pot să vă dau eu?

- Permiteți-mi să vă explic în ce stadiu se află ancheta noastră, zise Oliver.

S-a hotărât să îi povestească experiențele din Sevilla, Madrid, Genova și Miami, chiar și cele întâmplare în Panama, în timpul căutării epavei.

Prietenia mamei Altagraciei cu acest om, lucru care le garanta discreția lui, a fost de ajuns ca Oliver să aibă încredere să-i povestească tot ce se întâmplase. Pe lângă asta, nu aveau nimic de pierdut, dat fiind că multă lume cunoștea deja povestea.

Ochii istoricului se măreau pe măsură ce bărbatul îi povestea despre documentele găsite, despre conținutul lor și despre cantitatea mare de date pe care le aduceau cu privire la niște evenimente istorice studiate secole de-a rândul de o mulțime de cercetători.

- Trebuie să știți că aceste documente pot să facă lumină în istoria lui Cristofor Columb și în cea a descoperirii Lumii Noi, spuse Samuel Pastrana. Din punctul meu de vedere, multe dintre hârtiile care existau la moartea Primului Amiral s-au pierdut din cauza proceselor pe care familia Columb le-a intentat pentru a-și apăra interesele. După

cum știți, aceste procese au durat zeci de ani, iar în acea perioadă s-au pierdut multe informații și s-a umblat cu foarte multe documente.

- Așa este, adăugă Oliver. De aceea este important să găsim rămășițele. Sunteți pregătit să auziți ipotezele noastre? Vă avertizez că multe sunt hazardate.

- Vă rog. Știți deja că puteți avea încredere în mine.

I-a povestit ciudata coincidență a întâlnirii cu profesorii dominicani în diferite locuri și interesul lor straniu pentru acel caz.

Strategia fusese studiată dinainte de cei doi. Fără îndoială că Pastrana îi cunoștea bine pe cei trei profesori. Dacă era de partea lor, urma să-i avertizeze, lucru care-i putea determina să facă o greșală. Dacă nu era, putea să le furnizeze celor doi informații foarte valoroase. Prin urmare, nu exista niciun risc.

După ce au terminat de povestit, istoricul era atât de agitat, încât începuse s-o îngrijoreze pe Altagracia. În toți anii de când îl cunoștea, nu-l văzuse atât de nervos niciodată.

- Stați liniștiți, sunt de partea voastră. Furtul relicvelor mi se pare o barbarie, atât aici, cât și în Spania. Contați pe mine și permiteți-mi să vă mărturisesc un secret. Chiar ciudat, aș putea spune.

Istoricul le-a povestit că, în ultimele zile, activitatea cercurilor intelectuale crescuse alarmant. Cu două zile în urmă, Mesón De Bari fusese închis pentru celebrarea unei mese extraordinare, unde nu a putut să intre nimeni, în afară de un cerc restrâns de cunoscuți. Cu o noapte în urmă, doña Mercedes organizase o cină privată la ea acasă, cu mulți invitați, dar nu știa despre ce vorbiseră. Chiar în acea dimineață, agitația era încă evidentă pe fața multora dintre cei prezenți la cină, printre care se număra și un colaborator de-al lui de la Academie, din cauza căruia trebuiau să aibă grijă acum să nu vorbească prea tare.

- În sfârșit, vă anunț că se întâmplă lucruri ciudate în cercul acestor domni și Mercedes Cienfuegos este implicată până în gât. Să nu vă îndoiiți câtuși de puțin de ce vă spun.

- Dar dumneavoastră nu aveți nicio teorie?

întrebă Oliver.

- Numai una. Acești oameni recrutează de ani buni persoane din rândul elitelor, mai ales de la universități, niciodată oameni politici, pentru a pune la punct un plan care să întărească societatea civilă dominicană.

- Dar cum? Cum ar putea să facă asta? întrebă

Altagracia.

- Nu știu. Ei fac parte din acest grup restrâns de persoane care s-au răzvrătit împotriva sistemului politic din țara noastră. Caută ceva nou, un

"revulsiv", ceva care să schimbe societatea dominicană. Dar nu știu despre ce este vorba exact.

- Mai știți și altceva care ne-ar putea ajuta?

întrebă Altagracia.

- Da. Dar vă rog să nu spuneți că ați aflat de la mine, îi rugă istoricul, lăsând ochii în jos.

Parterul clădirii era ocupat de personalul administrativ și de arhivarii Academiei de Istorie, cât și de cei de la departamentul de copiere. Zgomotul produs de vânzoleala hârtiilor de la o masă la alta, unde puteau fi consultate numeroasele dosare înmagazinate în baza de date a Academiei, l-a făcut pe directorul adjunct să se refugieze în biroul lui pentru a da un telefon.

Prezența secretarului de stat din Ministerul Culturii și a polițistului spaniol nu trecuse neobservată.

Șefa trebuia să afle imediat.

Cu câteva zile în urmă, pe când Altagracia se afla în Europa, Samuel Pastrana aflate de niște personaje misterioase care intraseră în catedrală. Se pare că aveau la ei unelte și materiale de construcție, ceea ce i-a îngrijorat pe preoți și pe membrii personalului administrativ. Totuși, nimeni nu a putut să demonstreze nimic, fiindcă a doua zi de dimineață totul se afla la locul lui.

- Ce chestie. Noi am fost ieri acolo, dar n-am văzut nimic, spuse Altagracia.

- Dar lucrurile nu se încheie aici, spuse istoricul, nervos.

Cu câteva săptămâni în urmă, fuseseră cerute numeroase documente de la Academia de Istorie prin serviciul de copiere. Poate dacă nu s-ar fi răspândit acele zvonuri despre forfoteala unor necunoscuți în interiorul catedralei pe timp de noapte, conținutul materialului cerut ar fi trecut neobservat și el nu ar fi luat registrul ca să vadă ce fel de documente fuseseră fotocopiate.

Surpriza a fost de proporții.

Cineva fotocopia de ani întregi planurile vechi de câteva secole, fără să atragă nici cea mai mică atenție.

- Cine ar putea fi interesat de planurile arhitectonice ale catedralei? De ce au fotocopiat în toți acești ani până și cel mai mic plan? se întrebă președintele Academiei de Istorie.

Planurile primelor săpături, schițele modificărilor realizate la începerea construcției, când se schimbau din mers detaliile arhitectonice în funcție de progresul lucrărilor, și, în special, listele cu materialele și detaliile cimentării fuseseră copiate în trei exemplare.

- Și nu știți cine ar putea fi destinatarul acestor informații? îl întrebă Oliver, cu nerăbdare.

- Habar n-am, dar vedeți că s-au folosit deja de ele.

Pastrana le-a dat imediat un exemplar al ultimului material documentar pe care îl copiaseră profesorii universitari.

După ce s-au întors la birou, au studiat planurile și fotocopiile respective. Au observat că, la prima vedere, materialul reprodus nu corespundea cu ideea pe care o aveau ei despre planul Primei Catedrale. Altagracia a cerut să-i fie aduse de urgență cele mai bune planuri disponibile ale configurației actuale a clădirii, inclusiv ale dependințelor de la etaj și subsol, cât și cele cu poziția altarului principal și a extinderilor realizate pe parcursul anilor.

Au comandat câteva porții de jumări de pui cu crutoane și câteva beri, ca să nu se întrerupă și să continue munca toată seara.

După masa ușoară, Oliver a comparat planurile istorice din arhivă cu dimensiunile actuale ale catedralei și a constatat că unele părți nu coincid.

- Este inexplicabil, spuse Altagracia. Teoretic, această catedrală nu a suferit modificări în cele cinci secole de când a fost construită, cu excepția prezbiteriului, care a fost modificat de mai multe ori, și a corului, care a fost demontat. În toți acești ani de când stă în picioare n-au existat dovezi că o parte din configurația originală, așa cum au cunoscut-o spaniolii și cum a fost ea construită între

1514 și 1540, s-ar fi schimbat.

- Dar uite-o aici. Una din două: fie a fost modificat planul original, fie cel pe care ți l-au adus nu corespunde realității.

O singură privire între cei doi a fost de ajuns pentru a-și da seama că singura metodă de a scăpa de îndoieli era să meargă să verifice la fața locului.

Au așteptat vreo două ore până s-a întunecat, profitând de acest răgaz ca să analizeze bine partea edificiului pe care trebuiau s-o investigheze.

Secretarul de stat din Ministerul Culturii i-a cerut unei persoane de încredere o copie a cheii de la intrarea din lateral, mai ferită decât cea principală. A cerut de asemenea și două lanterne bune.

Când s-au stins luminile în catedrală, fațada li s-a părut dintr-odată lugubră și puțin înfricoșătoare. Cerul era înnorat. Culmea, tocmai când se apropiau, o nouă pană de curent a aruncat orașul în întuneric.

Altagracia a simțit un gol în stomac, bucurându-se mai mult ca niciodată că era cu Andrés Oliver.

22 Santo Domingo

"Sper să faci Tu, Doamne, ca haosul să nu fie veșnic."

Notă scrisă de mână de

Cristofor Columb în

"Cartea privilegiilor"

In catedrală era răcoare și liniște. Tăcerea din templu le amintea că acolo se află multe morminte. Într-un fel, era în continuare un panteon al unor ilustre personalități, cele mai influente din istoria țării.

Prin semne, femeia i-a arătat că pot să aprindă lanternele. În același mod, Oliver i-a indicat să vorbească încet, ca să nu afle nimeni de afară că este ceva în catedrală.

Și-au îndreptat lanternele spre o poartă din lemn sculptat, unde începeau modificările marcate pe planurile originale. S-au îndreptat într-acolo cu intenția de a deschide ușa grea, care a cedat imediat. În timp ce o ținea deschisă, bărbatul a intrat primul, făcându-i loc Altagraciei să-l urmeze.

În sală era întuneric beznă.

Planul de la începutul secolului al XVI-lea arăta că acolo trebuia să fie o cameră mare, mult mai mare decât încăperea în care se aflau. Amândoi au ridicat din umeri, văzând că dimensiunea actuală nu corespunde cu cea construită inițial.

- Mai trebuie să fie o sală anexată la asta, se gândi Oliver.

Camera era folosită la păstrarea unor obiecte pentru liturghie. Mobilierul redus și mai multe tablouri cu motive religioase completau decorul. Nu exista nicio cale de acces la spațiul indicat de planul vechi.

S-au uitat unul la altul, încercând să vadă care ar putea fi următorul pas.

Altagracia a încercat să găsească o lespede în pavaj, ca aceea din Genova, care să le permită accesul în vreo încăpere ascunsă din subsol. Podeaua acelei încăperi nu părea însă să aibă așa ceva.

- Trebuie să încercăm să găsim alt drum pentru a ajunge de partea cealaltă a acestui zid, îi propuse Oliver.

Au ieșit și au căutat cu stăruință o intrare ascunsă.

- Poate că ar trebui să urcăm și să încercăm de sus, îi sugeră Altagracia.

El a ridicat arătătorul în semn că este de acord. Atunci, au încercat să caute o ușă sau, mai bine zis, un culoar care să-i conducă la etaj.

- Am văzut din piață că ferestrele de la etaj sunt bătute în cuie, spuse Oliver. Din ce cauză?

- Aceste camere au fost locuite cu mulți ani în urmă de diferiți indivizi, care se ascundeau în cel mai bun adăpost de pe insulă. Trebuie să ții cont de faptul că această catedrală ajunsese să fie folosită ca fort, în partea superioară fiind amplasate chiar și tunuri. Într-o altă etapă a istoriei noastre, aici au trăit episcopi și alte autorități eclesiastice, dar asta se întâmpla demult.

- Atunci să încercăm să urcăm până acolo.

Altagracia i-a arătat drumul. Un culoar îngust dădea în niște scări care păreau închise în partea de sus. De fapt, intrarea era baricadată de o ușă din lemn masiv, aflată pe ultima treaptă a scărilor abrupte.

- Va trebui să folosim o metodă mai puțin ortodoxă, spuse bărbatul, surâzând.

A scos din buzunar un mănunchi de chei și le-a încercat pe toate, până când a găsit una care a făcut ca lacătul să scrâșnească ușor când a băgat-o în broască. Ușa s-a deschis fără nicio greutate.

- Credeam că descurcările grupului era Edwin, dar văd că la academia de poliție vă învață pe toți să faceți asta, răsese femeia.

- Și multe alte lucruri pe care nu le știi...

Partea de sus a vechii Prime Catedrale a Americii părea părăsită. O sală mare de la capătul scărilor dădea în alte încăperi pustii. Zidurile de piatră, vechi de secole, erau pline de mușchi.

Deodată, luminile de afară s-au aprins, pana de curent fiind remediată. Printre scândurile care acopereau ferestrele, cei doi au văzut că orașul este din nou luminat.

- Se pare că nu este nimic aici. Să căutăm în partea de sus a sălii ascunse care, conform planurilor, trebuie să existe și la care nu putem ajunge de la parter, propuse Oliver.

S-au îndreptat spre fundul camerelor. Au descoperit în podea o trapă de lemn, care putea să dea în tavanul sălii ascunse.

Altagracia a tras de inel și trapa s-a deschis foarte ușor. Oliver a îndreptat lanterna spre interior și a văzut că exista o scară de lemn, cu corzi.

Au coborât cu grijă și au văzut că se aflau în sala ascunsă a cărei existență era marcată pe plan.

Era întuneric beznă. Lanternele luminau o porțiune mică din încăperea mare și goală. Materialele de construcție folosite în această parte a lăcașului arătau că edificiul fusese ridicat într-un moment diferit de restul construcției.

Au analizat incinta, descoperind alte scări care duceau în partea inferioară, mai jos de nivelul pieței.

- Nu știam că edificiul ăsta are o porțiune excavată sub nivelul zero al catedralei, spuse Altagracia, surprinsă.

- Niciunul dintre planurile pe care le avem, nici cele originale, nici cele păstrate la Academia de Istorie, nici cele pe care le-am găsit la Geneva nu indică această coborâre sub nivelul zero.

Nivelul de umiditate creștea pe măsură ce înaintau, aerul fiind din ce în ce mai greu de respirat.

Dintr-odată, au auzit un zgomot deasupra capetelor. O ușă se închisese brusc.

Oliver a urcat repede și a constatat că cineva trăsese scara pe care coborâseră și că trapa fusese blocată.

- Cineva ne-a închis aici, spuse el.

- Și acum ce facem? întrebă ea, vădit îngrijorată.

- Hai să coborâm și să vedem ce-i acolo.

Au inspirat adânc, dându-și seama că umezeala vine din pereți. Au ajuns apoi într-o sală foarte mare, în care lanternele abia băteau până în capăt.

- Cred că ne aflăm exact sub nava centrală a catedralei, își dădu Oliver cu părerea. Dacă mai mergem un pic, vom ajunge sub altarul principal. Este incredibil.

- Da. Și asta nu este tot.

Altagracia descoperise un întrerupător, pe care l-a aprins fără să mai întrebe.

Camera s-a luminat ca și cum s-ar fi aprins mii de sori. Au trebuit să-și acopere ochii, fiind obișnuiți cu semiîntunericul. Când și-au recuperat vederea, în fața ochilor le-a apărut ceva care i-a lăsat fără suflare.

Era ca și cum o nouă catedrală fusese construită sub Prima Catedrală a Americii.

Sus, mai mulți bărbați hotărâseră să-i țină închiși pe intruși, până când șefii lor le vor ordona ce să facă cu ei.

Au dat un telefon și au așteptat să primească instrucțiuni.

Între timp, nimeni nu avea voie să iasă de acolo.

Podeaua și pereții erau din marmură. Pardoseala părea o oglindă, atât de lustruită era. Pereții erau împodobiți cu sculpturi frumoase și cu tablouri de valoare.

Ceea ce vedeau era cu mult mai interesant decât interiorul catedralei de sus.

- Cine o fi construit așa ceva? Cât timp le-o fi luat? se întreba Altagracia, căreia nu-i venea să creadă ce vede.

- Vino să vezi ceva! strigă Oliver din capătul celălalt.

Câteva minute, au rămas muți de uimire. Au tras adânc aer în piept și apoi s-au ciupit să vadă dacă nu visează fiindcă ceea ce vedeau era absolut inimaginabil.

Telefonul mobil al unuia dintre bărbați a sunat tare.

Părea că sosiseră ordinele. O voce le spunea imperativ să nu-i lase pe intruși să scape.

În câteva clipe, bărbatul de la telefon urma să ajungă jos, ca să rezolve situația.

Dacă cumva vizitatorii inoportuni vor încerca să scape, vor trebui să plătească cu viața această greșală.

O statuie imensă din marmură trona pe o bază solidă din granit șlefuit. Frumusețea figurii a surprins-o pe Altagracia, care s-a gândit imediat la efigia Marelui Amiral al Oceanului Atlantic.

- E un mormânt, spuse Altagracia încet.

- Fără discuție. Însă e ceva mai mult decât atât. Este un nou mausoleu închinat lui Cristofor Columb, chiar sub locul unde a fost îngropat într-un mod sărăcăcios, acum cinci sute de ani. De ce or fi făcut chestia asta?

O piatră funerară mare de deasupra mormântului, cu o inscripție simplă, dar concisă, dezvăluia clar scopul acelei sculpturi.

Semnătura Exploratorului le-a apărut în fața ochilor, mascată de altă piatră funerară care voia să ascundă de fapt existența ei.

S

S A S

X M Y Xpo FERENS

AICI SE GĂSESC RĂMĂȘIȚELE OMULUI CARE A UNIT DOUĂ CONTINENTE

ȘI PESTE CARE S-A AȘTERNUT UITAREA.

CINCI SUTE DE ANI DE NEPĂSARE

LE FAC LOC MIILOR DE ANI DE VENERAȚIE PENTRU EXPLORATORUL CARE I-A DAT

OCOL PĂMÂNTULUI NOSTRU

După ce au citit inscripția de mai multe ori, au înțeles clar că tocmai găsiseră ceea ce căutau de atâta timp: rămășițele lui Cristofor Columb erau îngropate acolo.

O lovitură infundată în partea de sus a scărilor a răsunat în toată încăperea subterană.

După sperietura inițială, cei doi au așteptat să se stingă ecoul pentru a putea vorbi.

- Oare cine ar putea fi în spatele acestei afaceri? întrebă Altagracia. Cine o fi lucrat în tot acest timp la proiectul ăsta?

- Aceiași oameni care au ascuns documentele din Sevilla, Genova și probabil și din celelalte orașe.

- Crezi în continuare că doña Mercedes și prietenii ei au furat osemintele?

- Ai dovada aici, încheie Oliver.

Deodată, o voce răgușită, apărută din întuneric, le-a spulberat toate îndoielile.

- Te înșeli din nou, prietene Andrés.

Richard Ronald a apărut, arătând impecabil, bronzat ca de obicei și cu un zâmbet larg pe față, bucurându-se că i-a luat prin surprindere.

N-au putut să mai scoată niciun cuvânt. Stupoarea produsă de apariția americanului i-a lăsat muți. Poate din cauza asta n-au observat că are un pistol îndreptat spre ei.

- Măinile sus, le-a ordonat, în timp ce căuta să vadă dacă spaniolul are vreo armă.

- Nu ne așteptam să te vedem aici, îi spuse Oliver. Credeam că ești pe un pat de spital, trăindu-ți ultimele clipe de viață.

- A! Și pe-asta ați crezut-o. Ce naivi!

- Ești un mincinos nenorocit. Nu mi-aș fi imaginat niciodată că cineva poate fi atât de josnic, capabil să înșele în asemenea hal, sări Altagracia. Ești un om de cea mai joasă speță.

- Păi da, după cum vezi. Dar operațiunea asta o să mă facă bogat, îi răspunse, continuând să zâmbească.

- Ești deja bogat, îi aruncă Oliver.

- Da, ai dreptate. Atunci, și mai bogat. Pe lângă prada din epavă, o să rămân și cu alte obiecte, pe care le voi vinde la un preț foarte ridicat. N-am făcut socotelile, dar sunt sigur c-o să scot mult din artefactele recuperate.

- Îmi imaginez că acum poți să ne spui cine este în spatele poveștii ăsteia. Ce rol au avut doña Mercedes și prietenii ei în farsa asta?

- Prietene Andrés, ești un polițist bun, dar îmi pare rău să-ți zic că în cazul ăsta te-ai înșelat de mai multe ori. Ai făcut greșeli de neiertat.

- Ei au fost cei care au furat rămășițele? întrebă Altagracia repede.

- Ce naivi sunt latinii ăștia! spuse Ronald râzând. Ei sunt niște idealști, iar voi, niște fraieri.

- Ce vrei să spui? întrebă Oliver.

- Eu am furat osemintele Marelui vostru Amiral.

Și le-am furat din ambele țări, fiindcă nu știam care sunt cele autentice. Un vizionar precum Columb, un om care a pus totul la bătaie pentru a-și atinge visul, făcându-vă un popor bogat și măreț, a fost dat uitării. Noi, americanii, l-am fi numit erou național pentru totdeauna și i-am fi construit cel mai mare mausoleu din lume. În această privință, prietena dumneavoastră, doña Mercedes, are dreptate.

- Dacă tu ai furat relicvele, atunci de ce ne urmăreau profesorii? Ce aveau ei de-a face cu furtul? întrebă Andrés indignat.

- Păi este ușor de explicat. Așezați-vă fără mișcări bruște și o să vă povestesc. Cred că meritați să știți adevărul înainte să muriți.

Altagracia a simțit un nod în gât. Niciodată nu își imaginase că se va termina așa, că o să moară în catedrală din cauza unui nebun orgolios, capabil să ucidă pentru a se îmbogăți și mai mult.

Oliver îl asculta pe american, căutând o modalitate de ieșire din acea situație.

Richard Ronald i-a obligat să se așeze pe băncile de marmură din fața mormântului cel nou al Descoperitorului Americii.

Își mai amintea încă de anul în care cumpăraseră documentele foarte vechi din Paris. Nu mai fusese niciodată atât de atras de cumpărarea vreunei relicve, cum fusese de acele documente. De fapt, el cumpăra antichități și obiecte de artă și apoi le vindea celui care oferea cel mai mult. Nu cumpăra niciodată pentru uzul sau gustul personal. Dar, de data aceea, însemnările de pe marginile acelei cărți îl impresionaseră. Într-o anumită măsură,

când a aflat că sunt însemnările lui Columb însuși și că le poate înțelege, și-a dat seama că el și acel genovez aveau multe în comun. Împlinirea unui vis, urmărirea cu orice preț a unor țeluri neobișnuite erau aspecte pe care le împărțea cu navigatorul. De aceea, după ce a citit însemnările scrise în castiliana stricată pe care o vorbea marinarul, a plecat imediat la Sevilla, intuind că acele foi erau dintr-o carte pe care genialul Explorator o purta mereu cu el.

Acolo s-a afundat în misterele legate de Columb și, pe măsură ce a studiat istoricul descoperirilor, s-a implicat și mai mult în ceea ce putea deveni cel mai important proiect al vieții sale: să recupereze comoara de care se vorbea în documente și să devină descoperitorul Descoperitorului.

Dar proiectul a durat mai mult de cincizeci de ani. Nu avea cum să găsească referințele pierdute, iar documentele pe care le cumpărase împreună cu cele din Sevilla nu conțineau suficiente informații pentru a localiza comoara.

În acea perioadă a înființat compania din Panama, pentru a căuta epava. Zecile de ani de căutări ale navelor scufundate nu l-au ajutat să găsească corabia lui Columb. Din fericire, Agenția XPO

Shipwreck a reușit să scoată la suprafață alte vase, ceea ce de-abia le ajungea pentru a-și recupera banii investiți.

Norocul i-a bătut din nou la ușă după mulți ani, când i-a întâlnit pe nebunii aceia, urmași ai unor generații care urmăriseră un ideal absurd timp de cinci sute de ani. Deși n-a știut niciodată care erau scopurile lor finale, era sigur că, printre altele, voiau să găsească corabia scufundată, adică barca lor, cum o considerau ei.

Încet-încet, s-a alăturat grupului. Era foarte greu, fiindcă erau o societate închisă, cu obiective precise, care știuseră să rămână uniți în jurul unui ideal, de-a lungul atâtor ani.

A reușit să se integreze datorită lucrului pe care știa să-l facă cel mai bine în viață: alianțe.

Documentele pe care le deținea conțineau informații valoroase, de care oamenii aceia aveau nevoie. Dar nici așa nu l-au luat în serios, până când nu a dus la capăt nebunia cea mai mare din viața lui: aceea de a fura rămășițele Amiralului.

Prin această acțiune, sute de oameni, poate chiar mii, moștenitori de drept ai descoperirii lui Columb, au înțeles că americanul are ceva pentru care merita să încheie un pact.

Jefuirea celor două morminte fusese cel mai important eveniment din viața lui. Odată ce a pus mâna pe osemintele autentice ale Exploratorului, lucru de care nu se mai îndoia nimeni acum, pactul a fost încheiat.

Pașii următori au fost ușori, până în momentul în care au intrat în scenă cei trei anchetatori, băgându-și nasul unde nu le fierbea oala.

- Nu mi-am imaginat niciodată că ați fi în stare să găsiți documentele din Sevilla și Genova. Eu am pierdut mulți ani din viață ca să le caut și n-am reușit să găsesc nici măcar o hârtie.

Andrés Oliver i-a făcut un gest de recunoștință Altagraciei pentru ideile geniale pe care le avusese când căutaseră documentele. Fără ea, nu le-ar fi găsit niciodată.

- Și în ce a constatat pactul? întrebă Altagracia.

- Păi, ceva de genul: osemintele în schimbul banilor, spuse americanul râzând.

Odată ce a pus mâna pe rămășițele Amiralului, pactul a fost ușor de respectat. Persoanele respective fuseseră în spatele ideii lui Ronald de a se întâlni cu Oliver la Miami, pentru a recupera planurile și documentele pe care le găsiseră la Genova.

- În schimbul osemintelor iubitului vostru Amiral, ei îmi dădeau mie cufărul, împreună cu tot ce se afla în el. Cu excepția unei mici părți, pe care voiau să o folosească pentru a termina construcția acestui nou mausoleu, sub mormântul adevărat al Exploratorului.

- Și măcelul din Panama? Știau de asta? întrebă Altagracia.

- Nu, deloc. Condiția impusă de ei a fost să nu fac rău nimănui, dar nu am putut să o respect. Era imposibil să scot cufărul de acolo și să respect condițiile stipulate de documentele alea idioate pe care m-ați pus să le semnez în prezența ambasadurilor. Nu mi-ați lăsat nicio altă opțiune.

- Atunci, înseamnă că doña Mercedes nu este implicată în furtul rămășițelor, nici în măcelul din Panama, se gândi Altagracia cu voce tare.

- Așa e, spuse americanul. Oamenii ăștia n-ar fi în stare să omoare nici măcar o muscă.

Altagracia suspină ușurată.

- Și atunci? întrebă Oliver. Ce cauți aici? De ce n-ai fugit cu banii?

- Pentru că mai avem câte ceva de împărțit.

În momentul acela, în spatele americanului au apărut trei persoane.

Doña Mercedes și cei doi tovarăși nedespărțiți ai ei s-au ivit din întuneric.

Ronald a îndreptat imediat pistolul spre ei și le-a cerut să rămână pe loc. Acum, că erau toți în mormânt, era mult mai ușor să-i controleze.

- Foarte prost ați picat! Acum va trebui să luați și voi parte la moartea acestei perechi de băgăreți.

- Atunci va trebui să ne omori pe toți cinci, îi răspunse curajoasă doña Mercedes Cienfuegos. Ai fi în stare?

- Știi bine că da, spuse americanul râzând. L-am omorât pe mulatrul ăla care era cu ăștia doi și pe toți cei care au mers în expediția din Panama. Adevărul este că am pierdut numărul morților din acea zi.

- Mulatrul ăla se numea Edwin Tavares și era cel mai bun polițist pe care l-am cunoscut, țipă Oliver mânios.

- Ia te uită, s-a emoționat domnul Oliver. Nu te-am mai văzut niciodată așa. Nici măcar în ziua când ți-am furat de sub nas un Velázquez, în Madrid.

- Spune-ne ce-o să faci tu singur cu cinci cadavre, îl sfide Gabriel Redondo. Ține cont că băieții pe care-i aveai sus au fugit când le-am spus că vine poliția dominicană. Acum ești pe cont propriu.

Americanul părea contrariat. A pus mâna pe telefonul mobil, dar și-a dat seama că acolo jos nu avea acoperire.

Rafael Guzmán s-a aruncat pe el.

Surprins de atacul rectorului, americanul l-a împușcat de aproape, rănindu-l în stomac.

Oliver a sărit imediat și l-a pus la pământ, ajutat și de ceilalți; americanul a tras din nou.

S-a făcut liniște, câteva secunde auzindu-se numai ecoul împușcăturii. Când zgomotul a încetat, au văzut unde ajunsese glonțul.

Spaniolul fusese rănit în braț și acum sângera puternic.

Ronald s-a ridicat și le-a ordonat să meargă în spatele mormântului, ca să nu îi scape din ochi. Nimeni nu l-a ascultat, fiind preocupați să aibă grijă de răniți.

Altagracia s-a repezit spre Oliver, încercând să îi oprească hemoragia. A luat cravata rectorului, care zăcea pe jos, și, ajutată de doña Mercedes, i-a făcut un garou.

Gabriel Redondo s-a văzut nevoit să găsească o soluție la problema arzătoare.

S-a gândit ca Ronald era obișnuit să dea ordine altora să omoare, dar nu era deloc pregătit să apese el pe trăgaci. A acționat rapid, amintindu-și că un pic mai în spate era un puț care făcea legătura între catedrală și fortăreața Ozama, printr-un vechi tunel pe care-l descoperiseră. Fusese construit de spanioli cu sute de ani în urmă, ca să le servească preoților și demnitarilor drept ieșire spre port, în caz de atac.

Culoarul era în proces de reabilitare, așa că se putea ieși doar printr-o gaură mare, mascată în pardoseala noii nave centrale.

- Nu cred că veți putea să ne omorâți pe toți, domnule Ronald. Dacă promiteți să nu ne faceți nimic, vă dau bijuteriile și aurul, așa cum am stabilit, și plecați.

- Spuneți-mi unde sunt și apoi voi face ceea ce am de făcut, îi răspunse americanul.

Gabriel Redondo s-a îndreptat spre gaura imensă și i-a arătat că acolo se află ceea ce căuta el. Ronald s-a aplecat în direcția indicată de profesorul dominican. În acel moment, doña Mercedes, o femeie destul de în vârstă, dar foarte agilă datorită caracterului energic, s-a întins spre american și l-a împins în groapă, căzând și ea după el.

Au căzut amândoi în gol cu o bufnitură. În cădere, au dărâmat o parte din schela aflată acolo pentru repararea culoarului.

Oliver s-a ridicat și, urmat de Altagracia, s-a grăbit s-o salveze pe profesoară. Lanternele pe care le aduseseră le-au fost de mare ajutor.

Richard Ronald stătea nemișcat pe fundul gropii uriașe, cu un tub metalic înfipt în piept. O baltă mare de sânge uda pământul dimprejur.

Doña Mercedes se mișca cu ușurință, deși unul dintre picioare părea îndoit într-o poziție nefirească. Spaniolul a strigat să iasă cineva să ceară ajutor, în timp ce el cobora ca să o ajute pe profesoară.

23 Santo Domingo

"Cristofor Columb (...) meditează mulți ani la proiectul uriaș de a înconjura lumea cunoscută; își petrece mare parte din tinerețe cerând finanțare pentru întreprinderea sa îndrăzneată, pe care, într-un final, o duce la capăt cu prețul multor obstacole. Regii Catolici vor putea spune de acum încolo că soarele nu apune pe pământurile lor. Împărați și incași puternici le vor fi tributari binecuvântatei monarhii spaniole. Dar ce îi rezervă soarta Exploratorului în schimbul credinței sale atât de puternice, în schimbul fidelității și a unei vieți întregi dedicate realizării acestui ideal al sufletului său? Este foarte trist s-o spunem."

Emiliano Tejera, Rămășițele lui Columb din Santo Domingo, 1878

Lumina soarelui îl deranja foarte tare pe Oliver. Obişnuit cu întunericul culoarelor din cate-

drală, în care stătuse o mare parte din noapte, şi cu penumbra din camera de spital unde-şi petrecuse cealaltă parte, lumina acestei zile însorite i se părea prea puternică. Dar prefera de o sută de ori mai mult acea dimineată strălucitoare beznei în care se petrecuse îngrozitoarea scenă din catedrală. Rana nu era gravă şi, cel puţin, în acel moment lucrurile se mai limpeziseră.

Altagracia îi promisese că va veni să-l ia cu maşina de serviciu. Şoferul a coborât ca să-i deschidă uşa şi l-a salutat cu căldură.

În maşină, dominicana răsfoia ziarele din acea zi, cu o strălucire aparte în privire.

- Văd că ți-a prins bine vestea: mentorul tău este o persoană integră, așa cum ai considerat-o tu întotdeauna. O profesoară-model.

- Da, văd că începi să mă cunoști bine. Nu puteam să accept că o persoană ca ea a comis vreo ilegalitate. Ar fi fost îngrozitor, nu numai pentru mine, ci pentru o întreagă generație al cărei mentor a fost.

- În regulă, dar mai rămân niște detalii pe care nu le cunoaștem. De ce au lucrat atâția ani în subsolul catedralei? Ce urmăreau prin această construcție? Ce rol au jucat prietenii tăi în toate astea? Sunt niște lucruri pe care nu le înțeleg.

- O să descoperim totul acum. Doña Mercedes s-a trezit din anestezie și a cerut micul dejun. Nu cred că se simte foarte rău.

Camera de spital era plină de flori. Nu era niciun colț liber unde să mai pui vreun buchet.

Mirosul umplea încăperea și ajungea până la lift, de unde se putea ghici existența unei grădini improvizate.

S-au apropiat de camera de gardă de pe etaj pentru a se interesa de starea lui don Rafael Guzmán. Li s-a spus că încă dormea, dar că era în afara oricărui pericol.

Doña Mercedes stătea în pat, cu un picior ridicat. Operația durase mai multe ore, dar fusese o reușită.

- Fata mea, strigă, când o văzu pe studenta ei preferată. Ce noapte am avut! Cum vă simțiți, domnule Oliver?

- Un pic obosit, dar o scot eu la capăt. Dar dumneavoastră?

- Cred că nu voi mai preda câteva luni. Studenții mei or să se bucure.

- Nu cred c-o să dureze chiar așa mult, deși o să-ți prindă bine o perioadă de odihnă, spuse Altagracia.

- Nu vreau să fiu nepolíticos, zise Oliver, dar ați putea să ne spuneți toată povestea? Cred că merităm o explicație după atâta zarvă.

- Nu știu dacă ar trebui. Am anumite obligații față de colegii mei.

- Nu ar trebui să vă faceți probleme. Ceea ce ne veți povesti va rămâne între noi și apoi vom vedea cum rezolvăm situația cu cele două guverne.

- Ascultă-l, Mercedes. Ni s-a părut incredibilă munca pe care ați făcut-o, dar acum trebuie lămurite niște probleme legale în mai multe țări. Dacă ne spui toate detaliile, o să încercăm să vă ajutăm.

- Bine, sper că mă vor ierta colegii mei. Este o poveste lungă.

- Cunoaștem o parte din ce s-a întâmplat în ultimii ani și expectativa legată de descoperirea epavei. Dar îmi imaginez că mai sunt multe alte lucruri, spuse spaniolul.

- Desigur. Povestea cu barca este cea mai puțin interesantă. Voi ați consultat mai multe arhive, dar mai sunt multe, multe altele. În toată lumea există sute de documente care conțin informații cu privire la descoperirea Lumii Noi.

Doña Mercedes le-a relatat eforturile imense făcute de-a lungul anilor, pentru a strânge informații despre descoperirea și faptele mărețe ale Marelui Amiral.

Dar nici măcar ei nu cunoșteau toate detaliile faptelor eroice ale lui Cristofor Columb.

- Dar cum a început totul? o întrebă fosta ei studentă.

Totul începuse în cea de-a patra călătorie. Aproape tot ce s-a întâmplat în acea deplasare teribilă pe drumul furtunilor și al intemperiilor, mergând pe o rută care trebuia să îi ducă în Indii și la Marele Khan, s-a sfârșit într-un prizonierat umilitor în Jamaica, încheiat cu o promisiune a Amiralului, care pentru echipaj s-a dovedit a fi cea mai groaznică înșelătorie.

O parte a marinarilor s-a răsculat împotriva Exploratorului, dar fără succes. Ceilalți au înțeles în acea călătorie marea nedreptate pe care o suferise omul ce știa să prevădă uraganele și eclipsele.

În timp ce erau salvați din Jamaica și duși la Santo Domingo, oamenii fideli care încă îl însoțeau au jurat să arate lumii întregi marea operă a eroului care îi călăuzise cu atâta înțelepciune și care făcuse atât de mult pentru omenire.

- În momentul acela am înțeles semnificația semnăturii lui Cristofor Columb.

Dominicana și spaniolul au făcut ochii mari, lucru care profesoarei i-a stârnit râsul. Văzându-i că o privesc muți de uimire, a spus:

- Știu că sunt oameni care ar omorî pentru o asemenea informație. Dar cred că, după tot ce s-a întâmplat, lumea trebuie să știe ce a ascuns liderul nostru iubit în această hieroglifă. Acum este momentul să descoperim.

Amiralul, slăbit de călătoria lungă, de boli și de vârstă, s-a hotărât să le povestească oamenilor săi celor mai credincioși scopul faptei sale eroice și aspirațiile lui pentru viitorul umanității prin intermediul averii care trebuia să fie a lui de drept, conform privilegiilor semnate în Capitulariile din Santa Fe.

- Un om extrem de religios și ambițios, Amiralul nu lupta numai pentru drepturile familiei sale, ci voia să schimbe lumea și să impună dominația creștinismului. Pentru început, a reușit acest lucru în noul continent numit America, care a primit doctrina lui Cristos datorită faptei sale. Semnătura era încă o metodă de a le lăsa moștenire urmașilor săi marea misiune pe care o începuse odată cu descoperirea. Liniile misterioase din semnătura lui, dispunerea spațială în formă de triunghi, precum și virgulele, toate erau așezate strategic. Dacă-mi aduceți o hârtie, veți fi primii oameni care nu fac parte din societatea noastră dedicată lui Columb și care vor cunoaște semnificația acestui mit al istoriei.

Foarte agitat, Oliver a scos imediat agenda din haină și Altagracia a căutat precipitat un pix în geantă.

Doña Mercedes a început să mâzgălească niște semne pe hârtie, fără să-i lase să se apropie. Când a terminat, le-a arătat criptograma cu semnătura completă:

Sum

Seruus Altissimi Saluatoris

Xriste Maria Yavé

: XPO FERENS./

- Semnătura exprimă vocația puternică a lui Columb de a propovădui cuvântul lui Cristos și mântuirea întregii lumi. După cum se poate vedea, partea de sus este scrisă în latină, ea însemnând:

”Sunt Servitorul Atotputernicului Mântuitor.”

- Dar ce înseamnă XPO FERENS? întrebă spaniolul, conștient că se află în fața unei descoperiri istorice.

- XPO este abrevierea de la Cristos sau chiar Cristofor, care înseamnă ”purtătorul lui Cristos”. XPO FERENS este o formă foarte veche de a spune că el este purtătorul lui Cristos sau, mai bine zis, cel care îl poartă în el pe Cristos, care va salva lumea.

- Atunci înseamnă că își atribuia un fel de misiune mesianică prin semnătură.

- Nu, răspunse doña Mercedes. Își atribuia o misiune mesianică prin faptele lui. Semnătura este doar o formă de exprimare a acestor fapte.

Altagracia Bellido a căzut pe gânduri, la fel și colegul ei, Andrés Oliver. Înțelegând prin ce treceau cei doi după descoperirea unuia dintre secretele cele mai bine păzite din ultimii cinci sute de ani, profesoara a păstrat și ea tăcerea pentru câteva minute. Apoi și-a reluat explicațiile.

- Columb a muncit foarte mulți ani la proiectul său de explorare. Le-a acordat o foarte mare atenție subiectelor profetice și celor biblice și așa a ajuns să scrie Cartea profetiilor, în care a încercat să demonstreze că marea lui faptă era anunțată de Sfintele Scripturi. Ideea lui era să evanghelizeze lumea și chiar să ajungă într-o zi să cucerească Ierusalimul prin marea avere strânsă de moștenitorii lui.

- Incredibil, rosti tânăra.

- Da, asta știam, spuse spaniolul. Se știe că printre proiectele lui de viitor era și recucerirea Ierusalimului. Vocația religioasă a navigatorului este bine cunoscută. Acum semnătura are sens.

- Dar ce s-a întâmplat după această dezvăluire pe care Amiralul le-a făcut-o oamenilor săi? întrebă Altagracia.

- Lăsați-mă să vă povestesc în continuare. Rezolvarea enigmei nu s-a încheiat încă, continuă profesoara. Întoarcerea în Castilia a fost o imensă dezamăgire pentru Explorator. Moartea Izabelei de Castilia, la numai câteva zile după ce echipajul celei de-a patra călătorii s-a întors în Peninsula Iberică, l-a făcut pe regele Ferdinand să-i întoarcă spatele omului care îi dăruise o lume nouă Coroanei și care a încercat de mai multe ori să fie primit în audiență pentru a explica detaliile călătoriei. Încercările continue ale Amiralului de a-și păstra drepturile și privilegiile stabilite prin Capitulariile din Santa Fe l-au determinat pe regele vădov să evite întâlnirea cu Exploratorul.

Povestea doñei Mercedes continua să-i țină cu sufletul la gură.

- Moartea Amiralului nostru a fost nedemnă. Poate că n-a murit singur și sărac, așa cum s-a spus de multe ori, însă fără îndoială că a murit fără privilegiile și onorurile care ar trebui să se facă la moartea unui personaj atât de însemnat în istoria umanității. Au urmat apoi procesele legate de Columb, care explică dispariția multor documente și ascunderea altora. Moștenitorii au continuat munca începută de Explorator, apărând drepturile legitime care-i fuseseră acordate înainte de prima călătorie.

- Marele Amiral a plătit un preț foarte mare pentru această etapă, fiind uitat în ciuda eforturilor fiului său, Hernando, spuse Oliver, contribuind la povestea profesoarei.

- Chiar așa. Știți că până în secolul al XIX-lea, când s-a sărbătorit cel de-al Patrulea Centenar, nu au fost reabilitate imaginea eroică a marinarului și nici măreața sa faptă? Poporul nostru a avut o contribuție importantă în acest sens, efectele resimțindu-se mai ales în Italia, unde figura genovezului a ajuns să fie venerată în cea de-a doua parte a secolului.

- Iar căpitanul Enrico d'Albertis a avut un rol marcant, spuse Altagracia.

- Exact. Era unul de-ai noștri și și-a dedicat o bună parte din viață pentru a construi acel castel măreț pe ruinele vechiului bastion. Acolo au fost duse o bună parte din documentele disponibile, fiind un loc foarte sigur. Până când l-ai descoperit tu. Întotdeauna am avut încredere în inteligența ta, draga mea.

- Am avut noroc.

- Să vorbim de scopuri, o rugă Oliver. Căutarea comorii era unul dintre ele, dar... ce motive ați fi putut avea pentru a păstra atâta timp documentele și pentru a organiza un sistem atât de complex de informare?

- Nu este limpede? Am vrut să onorăm personalitatea lui Cristofor Columb și să-i dăm locul pe care-l merită. Insula La Española, devenită apoi Republica Dominicană, a fost primul loc în care s-a instaurat cultura europeană în Lumea Nouă. Între

1492 și 1504, Amiralul a stat în Santo Domingo mai mult decât în oricare alt loc din America. A fost primul oraș al unui continent nou, cu prima primărie, prima universitate, prima catedrală, unde s-a ținut și prima slujbă. Credeți că după toate astea țara noastră este la înălțimea situației? îi întrebă profesoara.

Spaniolul a dat din cap în semn că nu.

- Nu, nu este, spuse și Altagracia.

- Pentru asta a luptat gruparea noastră atâția ani. Alte grupuri, cum ar fi italienii, au luptat pentru apărarea originii italiene a marinarului, adică au vrut să apere figura unui Columb născut în Genova, iar noi am muncit pentru a pune în valoare perioada lungă pe care Exploratorul a petrecut-o pe această insulă și dragostea pe care i-a purtat-o.

- Da, Amiralul a spus întotdeauna că insula asta este cel mai frumos lucru pe care l-au văzut vreodată ochii unui om, întări fosta ei studentă.

- Dar la ce ne-a folosit dacă inclusiv spaniolii au vrut să ne facă să credem că ei au rămășițele adevărate? spuse cu amărăciune doña Mercedes.

- De aceea v-ați aliat cu Richard Ronald, îi replică Oliver.

- Exact. Individul voia doar bani. Avea multe informații despre sistemul nostru de documentare și ușor-ușor ne-a aflat și obiectivele. Când și-a dat seama că ar putea afla

coordonatele destul de exacte ale corabiei, s-a apucat să jefuiască monumentele funerare, crezând că așa va găsi ușor epava.

- Dar de ce a prădat mormintele? întrebă

Altagracia.

- Pentru a putea face un pact cu noi. Ideea a fost ingenioasă și numai a lui. Să fure osemintele din Sevilla și din Santo Domingo și să le aducă pe toate ne garanta că în sfârșit îl avem pe Amiral. Ne-a întins capcana perfectă.

- Și de ce a lăsat semnătura lui Columb pe fațada Farului și a catedralei din Sevilla?

- Ca să fie clar că el este în spatele jafului și că are rămășițele. A vrut să lase acest mesaj pentru că știa că noi folosim acest sistem când salvăm documentele dintr-un anumit monument. Întotdeauna când o grupare de-a noastră trebuie să deschidă un depozit, lasă semnătura pentru a indica că a fost unul dintre noi.

- Ronald era un individ inteligent, dar periculos, spuse Oliver.

- Încă o întrebare, Mercedes, o rugă Altagracia. Vă înțeleg dorința de a-i reda măreția acestei țări prin figura lui Columb, încercând să creați un simbol național, un fel de emblemă pentru ca lumea să ne cunoască.

- Așa e.

- Dar este atât de important ca rămășițele

Amiralului să fie aici?

- El însuși a vrut să fie adus aici. Avem documente în care spune că vrea să fie înmormântat pe această insulă. Ar trebui să-i respectăm dorința.

Doña Mercedes le-a explicat dorința expresă a lui Cristofor Columb de a fi înmormântat în La Española. Așa le-a transmis fiului său, Diego, și soției acestuia, doña María de Toledo, cea care a adus osemintele la Santo Domingo și care a fost înmormântată în catedrală, împreună cu soțul și socrul ei.

- Spuneți-mi, vi se pare rezonabil ca familia Columb, care a adus atâtea bogății și măreție Imperiului Spaniol, să nu aibă nicio biată piatră funerară, secole întregi? Așa a tratat guvernul spaniol familia Columb timp de sute de ani?

- Italia a revendicat întotdeauna cu mai multă hotărâre decât voi paternitatea lui Columb, spuse Altagracia. Chiar și în Statele Unite este venerat mai mult decât în Spania.

- Nu încapе îndoială, domnule Oliver. Persoanele de vază trebuie să aibă o piatră funerară la care lumea să îi poată cinsti. Patria-mamă i-a oferit lui Columb numai lanțuri, obstacole și sărăcie, deși el a umplut-o de glorie și măreție.

- De aceea ați vrut să-i construiți Amiralului un nou mormânt, demn de un faraon, trase concluzia Altagracia.

- Da, așa este. De mai bine de o sută de ani se lucrează la un nou mormânt sub primul templu al Lumii Noi, profitând de o cimentare ciudată a originalului. Intenția noastră a fost să demonstrăm că rămășițele din Santo Domingo sunt cele autentice. Dar a venit americanul și ne-a dat o idee genială. Osemintele din ambele locații! Asta însemna să ne asigurăm, în sfârșit, că Amiralul nostru iubit va sta acolo, în mormântul nostru.

- Și ce ați hotărât? întrebă spaniolul.

- Să îi dăm informații despre epavă în schimbul rămășițelor, cu condiția recuperării cufărului. Beneficiile descoperirii urmau să fie împărțite astfel: o pătrime din comoară pentru noi, pentru a termina noul mormânt, și restul pentru el.

- Ce mai acord! exclamă tânăra.

- Da, îi răspunse Mercedes, în timp ce se așeza mai bine în pat și-și netezea părul. Am căutat foarte mulți ani cufărul, din diferite motive. Am știut întotdeauna că în el se aflau sume mari de bani. Aurul, bijuteriile și perlele pe care le-a găsit Ronald în cufăr sunt o avere uriașă. Noi, dominicanii, am aspirat mereu să folosim această avere pentru a crea o națiune nouă, mai puternică, ca să ajungem la poziția pe care credem că o merităm pe scena internațională.

- Ce propui să facem cu rămășițele lui Columb?

Îl întreabă Altagracia pe Oliver.

- Păi, guvernul meu are ultimul cuvânt. Acum trebuie să hotărâm ce să facem cu toate osemintele. Doamne ajută ca toate astea să-l reabiliteze pe Amiral, după atâția ani. Sper că a meritat.

Faleza oferea un peisaj pe care spaniolul nu-l mai văzuse până atunci. Tonurile de bleu și turcoaz ale apei călduțe se amestecau din când în când, realizând combinații surprinzătoare. Până acum nu avusese suficient timp să aprecieze imaginea frumoasă a Mării Caraibelor care se vedea din camera de hotel.

Intensitatea cu care trăise acele puține zile în acel oraș îl împiedicase să viziteze țara așa cum făceau mulți turiști în fiecare an.

Ziua splendidă și liniștea dată de bagajele făcute și pregătite pentru plecare, odată rezolvată misiunea care-l adusese aici, îi dădeau senzații contradictorii.

Pe de-o parte, nu putuse să viziteze Republica Dominicană, perla Caraibelor. Milioane de oameni vizitau în fiecare an plajele și se bucurau de ambianța spectaculoasă și de peisaje, iar el nu putuse să facă asta nici măcar o zi. Nu avea nicio îndoială că se va întoarce într-o zi să descopere ținutul de care se îndrăgostise Cristofor Columb.

Pe de altă parte, satisfacția dată de rezolvarea cazului îi umplea sufletul de liniște.

Dar mai era și altceva.

Zilele petrecute cu Altagracia, toate aventurile prin care trecuseră împreună și ce i se întâmplase lui Edwin, toate acestea îi stârneau niște sentimente ambigue.

Stabiliseră să se întâlnească la cină, înainte de plecarea lui de a doua zi. S-a gândit din nou că singurătatea este o condiție a omului. Nu prea avusese timp să își pună ordine în gânduri și să acționeze în consecință.

Era ultima seară pe care o mai petreceau împreună. A doua zi se îmbarca spre Madrid. Mai urma doar să i se comunice poziția oficială a șefilor lui și a guvernului spaniol pentru ca totul să se finalizeze și să se stabilească ce urma să se întreprindă în privința documentelor găsite și a rămășițelor. Dar asta nu mai depindea de el. Totuși, erau alte probleme care trebuiau rezolvate urgent.

Altagracia se apropia de el, mergând grațios. Purta un costum de culoare maro, care se potrivea perfect cu nuanța pielii ei.

Nu o mai văzuse niciodată atât de elegantă, de senzuală.

Era prima lor întâlnire în afara serviciului. Cele anterioare se datoraseră într-un fel sau altul unor motive legate de cazul care îi ținuse ocupați mai multe săptămâni. Acum, dacă ea acceptase întâlnirea, o făcuse din cu totul alte motive.

- Bună seara, arăți minunat, spuse el, întinzându-i mâna, pe care ea i-a strâns-o imediat.

- Păi, astăzi nu muncim, răspunse ea cu un zâmbet larg.

Restaurantul Vesubio, aflat pe malul mării, era un loc potrivit pentru a putea vorbi în liniște și a degusta o bucătărie excelentă. După cum se obișnuia, ea alesese localul. Decorațiunile și mâncarea extraordinară au contribuit la crearea unei serii foarte plăcute.

Altagracia i-a povestit numeroase întâmplări din viața ei profesională și dificultățile pe care le presupunea funcția ei în niște condiții atât de dificile ca cele din țara sa, cu o clasă politică orientată mai mult spre câștigurile ușoare, decât spre promulgarea de legi benefice pentru poporul dominican.

În acest sens, înțelegea marile idealuri naționale care îi animaseră pe doña Mercedes și pe colegii ei. Dacă țara aceea avea nevoie de ceva, acel ceva era un imbold puternic, care să pună capăt izolării și să aducă mari companii și culturi în bătrâna națiune.

Dacă acesta fusese odată un teritoriu puternic, centru al comerțului din Lumea Nouă, de unde se dirijau toate operațiunile din Caraibe, de ce să nu recupereze statutul la care ajunsese în urmă cu sute de ani?

- De asta sunt foarte surprinsă. Timp de câteva zile am crezut că prietenii mei sunt niște infractori, dar acum mă gândesc că sunt salvatorii patriei. Imaginează-ți ce surpriză, spuse Altagracia, afișând un zâmbet luminos.

- Mi s-a părut incredibil ce au făcut. Și eu sunt surprins că oamenii ăștia au avut idei atât de clare și că au luptat pentru niște scopuri atât de curate. Dar cred că există metode mai simple de a face o națiune să progreseze. Lasă-mă să-ți povestesc impresiile mele despre această țară, îi propuse Oliver.

I-a împărtășit părerea lui despre ce văzuse în acele zile și ideile pe care le avusese înainte de această călătorie incredibilă. Într-un fel, i se păruse că dominicanii au o părere sumbră despre viitorul lor. Cu toate acestea, viziunea din exterior era foarte diferită. Oliver era convins că ceea ce se vedea din restul lumii era o țară stabilă, democratică și cu un potențial turistic incredibil.

- Cred că sunteți cam pesimiști și că vă vedeți pe voi înșivă într-o lumină mai proastă decât vă vedem noi din afară. Trebuie să luptați mai mult pentru a obține lucrurile pe care vi le doriți și o să vedeți cum țara va progresa.

- Pe ce te bazezi când zici asta?

- Aveți un oraș unic în America, cu o zonă colonială pe care și-ar dori-o și alte mari orașe de pe continent. Ați profitat de asta? A fost recuperat și reabilitat tot spațiul istoric? Ați făcut tot posibilul ca această zonă să fie cunoscută în toată lumea?

- Ai mare dreptate în tot ce zici.

Altagracia a profitat de un moment de liniște ca să schimbe subiectul.

- Hai să vorbim despre noi.

- Poate c-ar fi mai bine să facem asta la un pahar de rom.

S-au îndreptat spre un cunoscut bar.

Atarazanas 9 oferea o atmosferă electrizantă, aproape în fiecare noapte. Clădirea, situată în piața Spaniei, avea câteva sute de ani. Zidurile groase trădau vechimea imobilului, deși acest lucru trecea neobservat de majoritatea celor prezenți, care se distrau și dansau pe muzica din local, dată la un volum așa de înalt, că vibrau pereții.

Încercările Altagraciei de a-l convinge pe spaniol să danseze au fost zadarnice, așa că au căutat un colțișor mai liniștit pentru a putea sta de vorbă.

Ascunși acolo, au preferat sărutările cuvintelor. Pe fundal se auzea o bachata senzuală.

Madrid mulțime de persoane se plimba pe strada Castellana, în liniștea unei duminici însoțite de la sfârșitul lui septembrie. Căldura toridă din augustul madrilen îi lăsase loc unei atmosfere ceva mai răcoroasă, în care lumea se putea bucura de plimbările de dimineață.

În mijlocul mulțimii, Andrés Oliver mergea fără ținută, încercând să se bucure de orașul său după atâtea zile în care lipsise din el. Se plimba de mai mult de o oră când a hotărât să se așeze la o terasă pentru a răsfroi un ziar, ca să se detașeze de cazul anterior. Cazul din prezent era legat tot de teme istorice, dar de data aceasta nu era vorba de ceva atât de vechi și de original precum misterul pe care tocmai reușiseră să-l rezolve. Furtul unor picturi din secolul al XIX-lea nu avea nimic de-a face cu dispariția rămășițelor Descoperitorului Americii. Din când în când, se gândea că nu va mai trăi niciodată o experiență atât de intensă ca cea prin care trecuse. Într-un fel, era cazul care-i marcase cel mai puternic cariera.

Tot răsfoind ziarul, și-a dat seama că începea să se contureze un mare interes pentru toate subiectele legate de Cristofor Columb. Un număr mare de țări începuse să se implice în studiul faptelor eroice care schimbaseră cursul istoriei umanității. Dacă privea în jurul lui, găsea semne evidente care indicau că cele întâmplate avuseseră impact asupra opiniei publice internaționale.

Astfel, Columb apărea ca un star de cinema, ca personajul cel mai admirat dintr-o campanie publicitară. Amiralul Oceanului Atlantic inunda străzile din Madrid în cea mai mare manifestație culturală care se realizase vreodată. Afișele publicitare mari de pe autobuzele din oraș anunțau un viitor seminar despre istoria lui Columb, într-un cunoscut centru cultural. Panourile publicitare arătau că în curând se va inaugura o expoziție despre documentele găsite în Sevilla și Genova, precum și despre paginile din Cartea profețiilor, scrise de genialul navigator și pierdute timp de sute de ani.

Guvernele mai multor țări își anunțaseră intenția de a cerceta interiorul monumentelor ridicate în onoarea lui Columb, pentru a descoperi noi documente care să contribuie la clarificarea istoriei omului care schimbase umanitatea.

În urma întâmplărilor și a mărturiilor găsite, multe instituții începuseră să reexamineze evenimente ale căror interpretări fuseseră unanim acceptate timp de sute de ani.

A luat o gură de bere în timp ce se gândea la ce citea. De fapt, exista un mare interes pentru toate subiectele legate de descoperirea Lumii Noi, deloc comparabil cu încercările timide de la celebrarea celui de-al Patrulea și al Cincilea Centenar. Această mișcare la

scară mondială îi dădea o mare satisfacție, după atâtea zile de nesiguranță. Merita efortul de a fi trecut printr-o asemenea experiență.

În toate cazurile menționate, toate aceste gesturi în onoarea Marelui Amiral se îndreptau spre figura omului, a geniului. Timp de mai multe secole fusese uitat de națiunea care obținuse atâtea datorită lui. Acum i se recunoștea în sfârșit marea contribuție la istoria Occidentului. Într-o anumită măsură, fusese primul arhitect al unei lumi globalizate.

Oliver avusese posibilitatea de a citi documentele și își făcuse o idee completă despre suferințele îndurate de marinar până la împlinirea idealurilor sale. Acum lumea putea să afle dezamăgirea profundă a Exploratorului și episoadele îngrozitoare prin care trecuse în vreme ce își puna în aplicare proiectul de explorare, chinuit de boli cumplite. Recompensa nu i-a fost dată în timpul vieții.

După atâtea zile în care mersese pe urmele rămășițelor Amiralului, Oliver se bucura de această nouă atenție care îi era dată lui Columb și care scotea în evidență personalitatea eroului și suferința prin care trecuse pentru a-și realiza visul.

Dar se mai întâmpla și altceva în sufletul polițistului. Nu trăise singur multe săptămâni departe de casă și atâtea emoții investite într-un caz atât de important ca acela.

Și totuși era aici, fără ea. Încă o dată, nu îndrăznise să facă pasul.

Ultima noapte în Santo Domingo fusese incredibilă. Nu mai atinsese niciodată o armonie sufletească așa de mare cum se întâmplase cu Altagracia în acea noapte. La început crezuse că era euforia produsă de rezolvarea unui caz atât de greu și emoțiile dezlănțuite după atâtea întâmplări cumulate în așa de puțin timp.

Împreună văzuseră un răsărit fără nori: soarele strălucea în marea cea mai transparentă care mângâiasse vreodată faleza Primului Oraș al Americii.

Despărțirea a fost lungă și emoționantă. Nicio promisiune între cei doi.

Zborul de întoarcere la Madrid fusese foarte tensionat. În ciuda vremii bune de care s-a bucurat pe parcursul zborului, n-a reușit deloc să doarmă și n-a putut nici să mănânce.

Turbulențele aveau loc în inima lui.

Dar asta era deja în trecut. N-o mai sunase de atunci. Nu-și scriseră nicio scrisoare, nici măcar un e-mail. Nimic din toate astea. Știa că dacă ar fi luat legătura cu ea, i-ar fi dat de înțeles că vrea să continue o relație de care nu era sigur.

A deschis din nou ziarul și a văzut că erau și alte știri legate de caz. Se ajunsese în sfârșit la o înțelegere. Acest lucru l-a liniștit. Se încheiase și ultima parte a cazului.

Guvernul dominican și cel spaniol conveniseră să împartă rămășițele Marelui Amiral. Echipe de medici legiști din ambele țări lucraseră săptămâni întregi pentru a separa rămășițele din Sevilla de cele din Santo Domingo, fără a putea ajunge la un consens în raportul final. Concluzia fusese clară: era imposibil să se știe care erau părțile corespunzătoare fiecăreia dintre cele două țări, de dinainte de furt.

După mai multe zile de negocieri dure, reprezentanți ai celor două guverne ajunseseră la un acord mulțumitor pentru ambele țări: rămășițele urmau să se împartă între cele două state, iar mormintele din Sevilla și Santo Domingo urmau să adăpostească din nou relicvele Marelui Amiral al

Oceanului Atlantic.

S-a gândit că toate tratativele trebuie să fi condus la un compromis în urma căruia ambele părți aflate în litigiu să fi renunțat la o parte din pretențiile inițiale.

Presa saluta acordul care pune capăt unui diferend de mai bine de o sută de ani și care răspundea tuturor intereselor.

Pe de o parte, era respectată dorința Exploratorului de a fi înmormântat în frumoasa insulă La Española, una dintre premisele care cântărise cel mai greu în acordurile finale. Pe de alta, orașul Sevilla avea de asemenea în posesie relicvele Amiralului. Ambele state puteau acum să spună că rămășițele Amiralului se află pe teritoriul lor național.

Oliver se bucura tot mai mult pe măsură ce citea știrea.

În conformitate cu tratativele anterioare căutării navei și după convențiile semnate de ambasadorii celor două țări, se stabilea înființarea Fundației Internaționale "Cristofor Columb", cu sediile la Madrid, Genova și Santo Domingo, care urma să administreze fabuloasa avere găsită în cufărul de pe epavă pentru a face cunoscută importanța Primului Amiral și a moștenirii sale în toată lumea.

Guvernul dominican a fost foarte mulțumit de înțelegere, având în vedere că atât președinția, cât și centrul științific și intelectual al noii fundații urmau să fie localizate în Republica Dominicană, ceea ce avea să contribuie la creșterea influenței universității și a elitei intelectuale din acea țară.

Urmau să se întreprindă mai multe cercetări în cadrul acelei fundații, ceea ce însemna mari beneficii pentru societatea civilă din Santo Domingo.

Oliver zâmbea încântat, gândindu-se la prietenii săi intelectuali care luptau pentru țara lor și împotriva clasei politice dominicane. Dând pagina, a văzut entuziasmat fotografia donei Mercedes, care fusese aleasă președinta Fundației Internaționale

"Cristofor Columb". Profesoara, veselă și surâzătoare, accepta funcția și promitea să ridice reputația Exploratorului la înălțimea măreței sale fapte eroice.

A citit și a recitit paginile dedicate acestui subiect, căutând vreo știre despre secretarul de stat al Ministerului Culturii. S-a gândit că, deși participase la tratative, preferase probabil să rămână în umbră.

A plătit nota și s-a hotărât să ia metroul pentru a ajunge cât mai repede acasă. Trebuia să sune imediat să-i felicite pe toți prietenii pe care și-i făcuse acolo pentru rezolvarea extraordinară a cazului celui mai important din viața lor. Era miezul zilei și deci o oră potrivită pentru a suna în Santo Domingo.

Acum chiar că avea o scuză bună.

A ieșit din stația de metrou cea mai apropiată de casa lui și a dat peste cineva care l-a făcut să tresară de uimire.

În fața lui apăruse Altagracia Bellido, cu o valiză uriașă, închizând ușa taxiului care o adusese de la aeroport.

S-au privit îndelung.

Niciunul nu știa cum să reacționeze.

Oliver s-a hotărât să facă primul pas. S-a apropiat de ea, a strâns-o în brațe și a sărutat-o fără s-o lase măcar să respire.

Altagracia a început să vorbească.

- Chiar ieri am încheiat tratatul. Mi-am luat bilet la un zbor de noapte și iată-mă. Tocmai am sosit.

- Am citit tot în presă și nici nu știi cât de mult m-am bucurat. A fost un acord excelent.

- Da, a fost. Datorită ție am putut ajunge la un final bun și am inițiat un proiect foarte important pentru țara mea.

- Eu n-am făcut mai nimic. Tu ai fost cea care a descoperit metoda de a dezvălui toate secretele care ne-au învăluit în ultimele săptămâni, spuse Oliver, luându-i mâna și sărutându-i-o.

- Și acum, ce facem? șopti suav Altagracia.

- O să ne descoperim unul pe altul. Ajunge cât ne-am zbatut pentru alții. Acum vreau să-mi descopăr propria mea lume nouă. Ce zici?

- Pentru asta am bătut mai mult de șapte mii de kilometri toată noaptea.

Drumul până la casa lui Andrés Oliver a fost singurul pe care l-au făcut timp de mai multe zile.

Mulțumiri

Desi poate părea de necrezut, ideea de a scrie această carte mi-a venit în timpul uneia dintre multele călătorii în Republica Dominicană pe care le-am făcut în ultimii ani, când zburam spre Antile, pe aceeași rută pe care a urmat-o Amiralul de patru ori în viața sa.

În acel moment, nu m-am gândit că elaborarea unei opere ca aceasta îmi va lua atâta timp, ani, de fapt, și nu mi-am închipuit efortul enorm pe care scrierea unui roman l-a presupus pentru cei din jurul meu.

De aceea, înainte de toate, sunt recunoscător pentru răbdarea de care a dat dovadă familia mea, atât soția, cât și fiii mei și le mulțumesc că au înțeles numărul mare de ore pe care l-am petrecut în fața calculatorului.

Vreau, de asemenea, să le mulțumesc colegilor mei de la ICODES pentru ajutorul mare pe care mi l-au dat la elaborarea acestui roman și, mai ales, în timpul călătoriilor de cealaltă parte a oceanului.

Aș vrea să îi amintesc în special pe César Pérez, directorul Equis-INTEC din Santo Domingo, omul care mi-a insuflat pasiunea pentru această țară, și pe José Chez, președintele Academiei Dominicane de Istorie, căruia îi sunt recunoscător pentru sprijinul și implicarea lui în acest proiect și pe care vreau să îl felicit pentru munca intensă în fruntea instituției pomenite. Datorită lui, omului care mi-a pus la dispoziție opera lui Emiliano Tejera, Rămășițele lui Columb din Santo Domingo, din care am extras multe informații ce apar în acest roman, am putut avea o viziune completă a poziției dominicane cu privire la misterul rămășițelor Exploratorului.

Nu pot să nu-i mulțumesc agentului meu, Antonia Kerrigan, pentru felul în care și-a asumat promovarea acestui roman și, editorului meu, Carmen Fernández de Blas, precum și întregii echipe de la Ediciones B, care au avut o mare încredere în această carte.

Ar fi foarte lungă lista celor care au citit romanul și care, plăcut impresionați, au ajutat la publicarea lui. Tuturor acestora le mulțumesc.

În ultimul rând, vreau să-mi exprim dorința că într-o zi vor fi dezlegate enigmele din jurul vieții lui Cristofor Columb, deși, ca să fiu sincer, sunt convins că acest faimos personaj ne va oferi în continuare multe surprize.